Hıristiyan Batı Kültürünün Ana Kaynağı
KİTAB-I MUKADDES'in Kutsallığı Üzerine

DÖRT İNCİL

Yazılması Derlenmesi Muhtevası

FARKLILIKLARI ve ÇELİŞKİLERİ

Prof. Dr. Şaban KUZGUN

DÖRT İNCİL
Yazılması Derlenmesi Muhtevası
FARKLILIKLARI ve ÇELİŞKİLERİ
Hristiyan Batı Kültürünün Ana Kaynağı
Kitab-ı Mukaddes'in Kutsallığı Üzerine

Prof. Dr. Şaban KUZGUN
Genişletilmiş ikinci Baskı
(20 Aralık 2004)

İÇİNDEKİLER
Sayfa

ÖNSÖZ

Hristiyan Batı dünyasında on asırdan beri İslâmiyet ve İslâmî ilimlerle ilgili yoğun çalışmalar yapılmaktadır. Bilhassa XVII. yüzyıldan itibaren hızını arttırarak yürütülmekte olan bu çalışmalar, Kur'an-ı Kerim, Hadis-i Şerifler ve Hz. Muhammed'in hayatı üzerinde yoğunlaştırılarak sürdürülmektedir.

Batıda yapılan bu çalışmalar genellikle üniversitelerde öğretim elemanları tarafından yürütülmekte, araştırmacılara başta dil öğrenimi olmak üzere kaynakların temin edilmesi vb. hususlarda her türlü imkân devlet eli ile sağlanmaktadır.

Batıda İslâmiyet ile ilgili olarak yapılan bu çalışmalar, Türkiye'de ve diğer İslâm ülkelerinde pekçok kimse tarafından takdir ve hayranlıkla karşılanmakta, bu çalışmaların İslâmî ilimlere büyük çapta katkıda bulunduğu ileri sürülmektedir. Acaba, yapılan bu çalışmalar sadece ilim uğruna mı yapılmaktadır? Yoksa bunun arkasında başka gayeler mi vardır? Şimdiye kadar Sovyetler Birliği başta olmak üzere bazı devletler tarafından yürütülmekte olan Türkoloji çalışmaları hakkında, başlangıçta aynı şekilde iyi niyetli değerlendirmeler yapılmışken, son zamanlarda bu çalışmaların

sadece ilim aşkına yapılmadığı, bunların arkasında siyasî ve ekonomik bazı hesapların yattığı konusunda şüpheler uyanmıştır.

Tıpkı bunun gibi, Hristiyan batı dünyasında İslâmiyet ile ilgili olarak yapılan çalışma ve araştırmalarin arkasında, dinî, siyasî ve ekonomik bir takım hesapların bulunduğu konusunda en azından şüphe etmek gerekir.

Batılı devletlerin, bugün kaynamakta olan Orta Doğu ve Basra Körfezine göstermekte oldukları aşırı alâka ve hassasi yet, yüzyıllardan beri yapılagelmekte olan bu çalışmaların sadece ilim aşkına yapılmadığını, Avrupalıların bu çalışmalar sayesinde İslâm dünyasını tanıyıp kontrol altında tutmaya çalıştıklarıni ortaya koymaktadır. Irak'ın Kuveyt'e saldırması-na önce göz yuman ve işgale zemin hazırlayan batılı devletler, bu işgali bahane ederek daha sonra buraya kalıcı bir şekilde yerleşmişler ve kendilerine bu bölgede önemli üsler temin etmişlerdir. Körfez krizi dolayısı ile İslâm ülkelerinin ikiye ayrılmaları, hatta Arap devletlerinin birbirleri ile savaşa tutuşmaları ve ABD'nin bir Arap ülkesi olan Irak tarafından işgal edilmiş olan diğer bir Arap ülkesi Kuveyt'i kurtarma ve Irak tehdidi altındaki Suudi Arabistan'ı koruma pozisyonuna girmesi, yıllardan beri Batının bu bölgede uygulamış olduğu stratejilerin bir sonucu olup bu stratejiler, bahsettiğimiz çalışmalar sayesinde tesbit edilmişlerdir

Batıda yapılmakta olan İslâmiyet ile ilgili çalışmaların büyük bir kısmının, bu dinde bir takım kusur ve eksiklikler bulmaya yönelik olduğunu da görüyoruz. İlim adına yapıldı-

ğı iddia edilen bu çalışmaların, İslâmiyeti üstün yönleri ile tanıtma veya İslâmiyetten insanları uzaklaştırma gayesi gütme-mesi gerekirken, hemen hemen hiçbir çalışmada bu prensibe riayet edilmemiştir.

Hristiyan dünyasında İslâmiyet ile ilgili yoğun bir araştırma faaliyeti olmasına karşılık, İslâm dünyasında Hristiyanlıkla ilgili çok az çalışma yapılmaktadır. XIX ve XX.

Yüzyıllarda Türkiye'de bu din ile ilgili olarak hemen hemen ciddî hiçbir çalışmanın yapılmadığıni söylersek mübalağa etmiş olmayız. Dört milyona yakın Müslüman Türkün Hristiyan Avrupa'da çalışıp, hergün Hristiyan kültürü ile yüzyüze geldiklerini biliyoruz. Bu insanlara tarafsız bir şekilde Hristiyanlığm ne olduğunu öğretmeyip,

bu konuda onları misyoner propagandalarından etkilenebilecek şekilde bilgisiz bırakıyoruz. Ayrıca Avrupa ekonomik topluluğuna girmeye çalıştığımız şu günlerde, topluluğa girdiğimiz takdirde şimdikinden çok daha fazla haşir neşir olacağımız insanların kafa yapıları, inançları ve kültürleri hakkında hiçbir bilgimiz olmadan, bu insanları tanımadan, bunlarla birleşmek ne derece doğru olur? Dış yüzü ile çok medenî görünen Hristiyan Avrupalı, iç âleminde acaba nasıl bir insandır? Avrupalı, dinî konularda aynı medenî görünümünü ortaya koyar mı?

Farklı inançlara sahip iki topluluğun birbirine karışması esnasında âhenk ve uyum sağlanabilir mi? Daha açık bir ifade ile şu soruyu sormalıyız: En azından, cami ile kilise yan yana yaşayabilecek mi? Yoksa biri kapanıp öbürüne iltihak mı edecek? Eğer böyle olacaksa Batı, kilisesini kapatır mı? Veya biz camimizi kapatabilir miyiz?

Hergün daha fazla temas kurduğumuz, ilerde bu temasımızı daha da arttırmayı hedeflediğimiz ve milyonlarca insanımızın aralarında yaşadığı Batı âleminin dini olan Hristiyanlığm, ne olduğunu öğrenmek bizim için gerekli hale gelmiştir. Bu bilgileri, misyoner propagandistlerden, Hristiyanlığı öven propaganda broşürlerinden veya mektuplardan öğrenmek yerine, tarafsız ve ciddî olarak yapılmış araştırmalardan almak lazımdır.

Batı'da İslâmiyet ile ilgili olarak yapılan çalışmalarda ilk sırayı nasıl Kur'an-ı Kerim alıyorsa, İslâm dünyasında Hristiyanlıkla ilgili olarak yapılacak çalışmalarda ilk sırayı, Hristiyanların kutsal kitabı "Kitâb-ı Mukaddes" almalıdır. Biz, geli şen dünya olaylarının da tesiri ile, devamlı temas halinde olduğumuz Batı dünyasının kültürünün temel taşı olan Kitâb-ı Mukaddesi, ilmî usûllerle ele alıp tarafsız bir şekilde (Batılı araştırmacıların Kur'an-ı Kerimi araştırdıkları gibi) araştırma yi düşündük. Bu kitap, gerçekten kutsal olma niteliklerine sahip mi? Batı insanının karakterinin oluşmasında bu kitabın bir rolü var mı? Bu kitabın içinde gerçekten neler vardır? Bunları bilmek bizim en tabiî hakkımızdır.

İki ayrı kitap şeklinde planladığımız bu çalışmamızın birinci kısmında, önce Kitâb-ı Mukaddes hakkında genel bilgiler vereceğiz, sonra bu kitabın en mühim kısmını teşkil eden İncilleri ele alıp

inceleyeceğiz. İnciller, ne zaman, kimler tarafından, nasıl yazıldılar ve toplandılar? Bu kitapların içinde neler var, muhtevalaları nedir? Son günlerde hemen hemen herkesin eline geçen misyoner propaganda mektuplarında denildiği gibi bu İnciller, gerçekten insanlara bir kurtuluş ve müjde sunuyorlar mı? Yoksa bunlarda bir takım eksiklikler, tenakuzlar, akla ve mantığa aykırı hükümler var mı? Bu araştırmamızda bütün bu soruların cevaplarını vermeye çalışacağız. İkinci kitapta ise, Kitâb-ı Mukaddesin bir kısmını teşkil eden ve Yahudilerin yanısıra Hristiyanlar tarafından da kabul edilip benimsenen Tevratı ele alıp inceleyeceğiz.

Şimdiye kadar bu konuda Türkiye'de müstakil, ciddî bir çalışma yapılmamış olmasına karşılık, diğer bazı İslâm ülkelerinde konuya eğilen ve bu mevzuda eser yazan araştırmacılar görmekteyiz. Biz, araştırmamızın Türkiye'de bu noktadaki boşluğu dolduracağını ümid ediyoruz. Ancak, yeni yetişmek-te olan araştırmacıların bu mevzuda daha derin araştırmalar yapmalarını, Kitâb-ı Mukaddesin orjinal dili olan Yunanca ve İbranîceyi öğrenerek daha detaylı incelemeler yapmalarını da diliyoruz.

Doç. Şaban KUZGUN

İKİNCİ BASKININ ÖNSÖZÜ

1991 mart ayında birinci baskısı yapılmış olan elinizdeki kitabın ilk baskısı kısa sürede tükenmiş olmasına rağmen, uzun süre ikinci baskıyı hazırlamak mümkün olmamıştır.

1996 yılında ikinci baskısının yapılmasına karar verilen bu kitabın birinci baskısı piyasaya çıktığı zaman özellikle Hristiyan çevrelerden büyük tepki görmüş, kitabın Hristiyan inancına haksız ithamlarda bulunduğu, Hristiyanlığı ve Hristiyanları rencide ettiği ileri sürülmüştür. Türkiyede faaliyet gösteren Hristiyan misyonerler ile birlikte, çeşitli mezheplere mensup Kiliseler, kitabımızın yayınlanmasından sonra kendi Incillerinin sahte olmadığını, aksine gerçek olduğunu iddia eden yayınlar yaptılar. Özellikle Katoliklerden kaynaklanan iddiaya göre biz eserimizi hazırlarken sadece Protestanların Kitâb-ı Mukaddesini esas almış, Katolik Kitâb-ı Mukaddesini gözönünde bulundurmamışız. Kitabımızın bibliyografyası incelendiğinde bu iddianın kesinlikle doğru olmadığı

görülecektir. Çünkü biz, incelememizde Protestan Kitâb-ı Mukaddesi ile birlikte diğer Hristiyan mezheplerine ait Kitâb-ı Mukaddesleri, özellikle Katoliklerin Arapça yayınladıkları Kitâb-ı Mukaddesi gözönünde bulundurduk ve tenkide tabi tuttuğumuz hususlarda bunlar arasında hiçbir farkın olmadığını gördük. Bibliyografyanın incelenmesinden, bizim 1960 yılında Beyrut Katolik matbaasında basılan Arapça Kitâb-ı Mukaddes ile birlikte, 1979 yılında Kudüs'de (Jarusalem) basılan Tanah'dan dahi istifade ettiğimiz görülecektir.

Araştırmamız tamamen ilmî ölçülere uygun olarak hazırlanmış, çalışma esnasında hiçbir din veya mezhep hedef olarak alınmamıştır. Dolayısı ile böyle bir kitabın yayınlanması ile Hristiyanlık veya Hristiyanlann rencide edilmesi ve onlara haksız bir şekilde saldırılması amaçlanmamıştır. Amaç saldın olmamakla beraber, çalışma alanı İnciller olunca, bu kitaplarda ne varsa onları ortaya koymak gerektiği için dört İndideki çelişkileri, tutarsızlıkları elbette olduğu gibi yazmak zorunlu olmuş ve biz bu zorunluluğu yerine getirmişizdir.

Kitabın yayınlanmasından rahatsızlık duyanlara soruyoruz. İncillere göre Hz. İsaYeryüzünde selamet getirmeye geldiğimi sanmayın; ben selamet değil, fakatkılıç getirmeye geldim. Çünkü ben adamla babasının, kızla anasının ve gelinle kaynanasının arasınaayrılık koymaya geldim. Adamın düşmanları kendiev halkı olacaktır, demiş midir, dememiş midir? Protestan İncillerde yer alan bu pasaj, acaba Katolik İncillerde farklı

mıdır? Kitapta ele aldığımız İncil pasajlarının hiçbirine kendimizden hiçbir ilâve yapmadan, Hristiyanlar tarafından basılan İncillerde ne yazıyorsa onu olduğu gibi aktardık ve İncil metinleri üzerinde bu şekilde çalıştık.

Batılı Hristiyan araştırmacılar tarafından yüzyıllardan beri sürdürülen ve günümüzde dahi devam ettirilen Kur'an-ı Kerim üzerindeki çalışmalarda, bu kitabın metninde bulunmadığı halde birtakım zorlamalarla, yorumlarla sözde Kur'an-ı Kerimde yanlışlıklar ve çelişkiler bulunmaya çalışılmıştır. Batıda yapılan bu tür çalışmalardan hiç rahatsız olmayanlar, sıra kendi kutsal kitaplarına gelince neden rahatsız oluyorlar? Üstelik biz bir kısım Batılı araştırmacı gibi metinleri çarpıtmıyoruz, metni aynen aktararak bu metin üzerinde çalışma yapıyor, zorunlu olarak yaptığımız

yorumlarda metnin ruhuna tamamen sadık kalıyoruz. Belki Türkiye'de yaşayan bazı Hristiyanlar, bir İslâm ülke-sinde böyle bir çalışmaya neden gerek duyduğumuzu sorabi lir ve bu çalışma ile onların inançlarının hedef alındığını, dolayısı ile kendilerinin bu tür bir çalışmadan rahatsız olduklarını ifade edebilir ve onları rahatsız etmeye hakkımızın olmadı ğını söyleyebilirler. Evet Türkiye bir İslâm ülkesidir ve bu ülkede az da olsa Hristiyanlar yaşamaktadır. Normal olarak herkesin inancına saygı göstermek, doğru veya yanlış neye inanıyorsa ona karışmamak gerekebilir. Ancak bu ilmî bir çalışmadır, böyle bir çalışmadan bazıları rahatsız olacak diye vazgeçmek gerekmez. Batılılar yüzyıllardan beri bu çeşit çalışmaları "bilimsel araştırmadır" diyerek devam ettirdiklerine ve bunların bir kısmını Türkçeye çevirerek Türkiye'de yayınladıklarına göre, bunda bir sakınca olmamalıdır ve bizim bu çalışmamızı Türkiye'nin yanısıra Batı dillerine çevirip Batı

ülkelerinde dahi yayınlama hakkımız vardır.

Bugün Avrupa'nın çeşitli yerlerinden Türklere yönelik Türkçe Hristiyanlık propagandası yapan radyo istasyonları vardır. Ayrıca çeşitli mezheplere mensup Hristiyan misyonerleri Türkiye'yi adım adım dolaşarak İslâmiyet aleyhine konuşmakta ve Hristiyanlığm Islâmiyetten daha üstün olduğunu söylemek sureti ile Hristiyanlık propagandası yapmaktadırlar. Bu misyonerlere Türkiye'nin hemen hemen her yerinde rastlamak mümkündür. Biz bu propagandistleri üniversitelerde, orta öğretim kurumlarında, hastahanelerde, çarşılarda, pazar yerlerinde, hatta sokak aralarında evlerin kapılarının altından Hristiyanlık propagandası ihtiva eden broşürler atar-ken sık sık görmekteyiz. Tamamen ilmî ölçüler içinde yaptığımız bu araştırma ile ortaya çıkan ve Hristiyanları ürküten gerçeklerin, Hristiyanlık propagandasına maruz kalan insanlar tarafından öğrenilmesi kimseyi rahatsız etmemelidir. Sürekli olarak Hristiyanlığm sevgi ve barış dini olduğu kendilerine propaganda edilen insanlara, muharref İncillerdeki savaş tahrikçiliği yapan, kin ve nefret tohumları saçan pasajların aktarılmasından rahatsız olunmamalıdır. Çünkü Hristiyanlık propagandasına maruz kalan bu insanlar bizim insanlarımız-dır. Bunların nüfus cüzdanlarında müslüman oldukları yazılıdır, anne ve babaları da müslümandır. Eğer hazırladığımız bu kitap, onların Hristiyanlık propagandalarına

kanmalarına engel oluyorsa, kitap bir hizmeti yerine getiriyor demektir, kimse bu hizmetin yapılmasından şikayet edemez.

Zaman zaman gazete sütunlarında yer alan haberlerden öğrendiğimize göre Türkiye'de bulunan bazı Batılı ülkelerin büyükelçilik ve konsolosluklarının bahçelerinde kiliseler ku-rulmuştur. Bu kiliselerin bir kısmı sadece Müslüman ailelerin çocuklarını kandırarak Hristiyanlaştırmak için faaliyet göstermekte, buralarda yapılan konuşmalarda İslâmiyet suçlan-maktadır. İsveç Hükümetinin İstanbul'daki konsolosluk bah çesinde pazar günleri özel vaftiz törenleri yapıldığı, bu tören-lerde bir kısım Müslümanların Hristiyanlığa çevrildiği ve vaftiz edildiği basında açıkça yazıldığı halde, bundan rahatsız olmayanlar, günümüz Hristiyanlarinin elindeki muharref İncillerde'yer alan akla, mantığa aykırı hususların yazılmasından şikayetçi olamazlar.

Hristiyan Batı dünyası, İslâm dünyasına bir yandan Hristiyanlık propagandası yaparak taarruz ederken, öbür yandan ordularla ikinci bir saldırıyı gerçekleştirmektedir. Dünyada birçok İslâm ülkesi, Hristiyan orduları tarafından işgal edilmekte, kadın, yaşlı, çocuk denmeden müslümanlar topyekûn katliamlara maruz kalmaktadır. Bugün dünyanın neresinde savaş varsa bakınız, saldırganlar ya doğrudan doğruya Hristiyandır veya Hintliler gibi Hristiyanlarin kuklalarıdır, saldırı-ya uğrayanların hemen hemen hepsi Müslümandır. Halbuki Hristiyan misyonerler "Hristiyanlık sevgi dini, Müslümanlık ise barbarlık dinidir, Müslümanlar kan dökücüdür" diye propaganda yapmaktadırlar. Bu ne biçim bir sevgi dini ki, dün-yanin her yerinde kan döküyor, etnik temizlik adı altında je nosit uygulayıp birçok milleti tarih sahnesinden silmeye çalı-

şıyor, eli kanlı katiller tankların üstünde haçlı bayrakları salla-yarak dünya ile alay ediyorlar! Yine bu ne biçim bir barbarlık-tır ki, barbar denilen Müslümanlar zulme uğruyor, evlerin-den, yurtlarından kovuluyor, aç, bî ilaç, perişan halde kendilerini savunmaktan dahi aciz bir şekilde yapılan saldırılara dahi cevap veremiyorlar! Azerbaycan, Afganistan, Çeçenistan, Bosna-Hersek, Hindistan, Filistin, Filibinler vb. birçok ülkede saldırganlar hep Hristiyandır, saldırılanlar ise istisnasız Müslümandır. Hristiyan dünyasının saldırganlığından rahatsızlık duymayanlar, onların bu davranış bozukluklarının te-melinin neye dayandığının ortaya

konmasından"Bizim inancımıza saldırılıyor" diyerek şikâyetçi oluyorlar. Bu, bir yerde "Biz size hertürlü saldırı hakkına sahibiz, ancak siz bizim saldırılarımıza cevap veremezsiniz, buna hakkınız yok, bize cevap vererek suç işliyorsunuz" demekten başka birşey değildir.

Vatikan başta olmak üzere, bütün Hristiyan Kiliselerine sesleniyoruz: "Hristiyan-İslâm diyalogu senaryoları ile İslâm Dünyasının gözünü boyamaya çalışacağınıza, önce Bosna, Çeçenistan, Azerbaycan, Filistin vb. yerlerdeki katil dindaşlarınıza ve yandaşlarınıza silahlarını bıraktırınız, oralardaki akan kanı durdurunuz, sonra bizi diyaloga çağırınız. Lütfen, bir yandan katillerin savaşı kazanmaları için takdis ayinleri düzenlerken, öbür yandan mağdurlara 'gelin anlaşalım' demeyin, buna kimseyi inandıramazsınız. Önce samimiyetinizi ispat edin sonra diyalog isteyin".

Günümüzde bütün İslâm Dünyası sinsi bir şekilde Hristiyan kültürü tarafından kuşatılmıştır. Şeklen bağımsız görünen İslâm ülkelerinin büyük bir kısmı aslında bağımsız de-

ğildir, bu ülkelerin politikaları Batılı Hristiyan odaklar tara fından yönlendirilmektedir. Hristiyan Batı Dünyası, İslâm ülkeleri ile adeta oynamakta ve her istediğini onlara yaptırmaktadır.

Bu noktada özellikle bir hususu belirtmekte fayda vardır.

İslâm Dünyasında Müslüman ülke ve milletlerin tek düşmanı sadece Yahudilermiş gibi gösterilmekte, Müslüman milletleri sözde uyandırmaya yönelik olarak yapılan bazı yayınlarda tek suçlunun sadece Siyonistler olduğu ileri sürülmektedir.

Bu tür eserlerin bir kısmında bütün dünyayı Yahudilerin yönettiği, dünyadaki ABD ve Rusya gibi süper güçlerin de aslında Yahudiler tarafından idare edildiği, Hristiyan Dünyasının Yahudilerin elinde esir olduğu şeklinde görüşlere yer verilmektedir. Bu görüşe göre Hristiyanlar sütten çıkmış ak ka şık misali masumdur, İslâm Dünyasının başına açılan gailelerde ve Müslümanlara yapılan zulümlerde Hristiyanlar suçlu değildir, aksine tek suçlu Yahudilerdir. Biz bu görüşe katılmadığımızı belirtirken elbette "Yahudiler masumdur" demiyoruz, bize göre tek suçlu Yahudi değildir. İslâm Dünyasının başına açılan belâlarda en az Siyonistler kadar Haçlı ruhuna sahip olan Hristiyanlar da pay sahibidir ve ekleyerek şunu

söylüyoruz: "Bugün Kudüs sadece Yahudi işgali altında değildir, orada görülmeyen bir Hristiyan işgali de sözkonusudur.

Orta Doğu'ya ve bütün Asya'ya yönelik misyoner faliyetlerinin merkezi Kudüstür, Dünyadaki bütün misyoner örgütlerinin Kudüste merkezleri vardır". Asırlarca Kudüs'e giremeyen Haçlı orduları İsrail'in arkasına saklanarak buraya girmişlerdir ve buradan dünyanın çeşitli yerlerine misyoner sevketmektedirler.

Hristiyan Dünyasını Yahudilerin idare ettiği görüşüne karşı, İslâm Dünyasına saldırma konusunda Siyonistleri Hristiyan Batı Dünyasının kışkırttığı ve Siyonistleri Hristiyan Ki liselerinin yönettiği şeklinde bir görüşü de ortaya atmak mümkündür. Belki de Hristiyan Dünyası, İslâm ülkelerinde Yahudilerin tek düşman olduğunu belirten yayınların yapılmasını gizlice desteklemekte, bu yolla İslâm ülkelerinde ortaya çıkacak bütün tepkiyi Yahudiler üzerine çekerek kendilerine gelecek tepkilerden kurtulmakta ve kendi sömürü sistemini rahatça yürütmektedir. Rakipler, İslâm Dünyasına iki kol-dan saldırırken ve İslâm Dünyası, savunmasını iki kola karşı

yürütmek zorunda iken, Batının gizlice organize ettiği bu propaganda neticesinde savunma sadece tek cephede yapılmakta ve Hristiyan cephesi terkedilmekte, dolayısı ile bu cephede Hristiyanlar kolayca galip gelmektedir. Müslüman milletler bu Haçlı cephesinde sürekli olarak kaybetmekte, fakat kime karşı nasıl kaybettiğini bir türlü anlayamamaktadır.

ABD, İsrail ve Suudi Arabistan ilişkilerini dikkatle incelediğimiz zaman Hristiyan Dünyasının Siyonizm propagandası ile İslâm Dünyasını nasıl kandırdığını ve oyuna getirdi-

ğini daha açık bir şekilde görürüz. Filistin'i İşgalinde dünyada İsrail'in en büyük destekçisi Amerika'dır. İsrail;'Araplarla savaşırken en büyük yardımı bu ülkeden almıştır. İsrail'in Müs--lüman Araplara reva gördüğü her türlü zulüm ve işkence Amerika tarafından hoş karşılanmakta, hatta Birleşmiş Milletlerde İsrail aleyhine alınan kararların uygulanmasını ABD ve-to hakkını kullanarak engellemektedir. Olayı dış yönü ile incelediğimiz zaman bütün Arap Dünyasının, dolayısı ile Suudi Arabistan'ın, İsrail'in can düşmanı olduğunu görürüz. Ama Orta Doğuda İsrail'i ayakta tutan en büyük güç Amerika'nın, bölgedeki ikinci derecedeki müttefikinin de Suudi Arabistan olduğunu müşahede etmekteyiz. Amerika, bir yandan

İsrail'in bölgede devlet olarak ayakta kalmasını sağlarken, öbür yandan İsrail'in can düşmanı Suudi Aarabistan'in da savunmasını üstlenmekte ve sözümona onu Irak'a karşı korumaktadır. Tabi ki Saddam tehlikesine karşı kendisini koruyan Amerika'ya karşı Suudiler borçlarını ödemekte, yeraltı ve yerüstü kaynaklarını ABD'nin emrine sunmaktan büyük mutlu-luk duymaktadır. Amerika, Suudi Arabistan'ı Saddam'a karşı koruduğu için Suudilerden aldığı dolarları Filistin'de Müslüman Arapları insafsızca katleden İsrail'e, katliamlarini daha iyi yapsın diye yardım olarak vermektedir. İsrail'in can dostu Amerika, İsrail'in can düşmanı Suudi Arabistanı niye koruyor veya İsrail'in can düşmanı Suudi Arabistan! İsrail'in en yakın dostu Amerika'ya nasıl güveniyor ve onunla nasıl işbirliği yapıyor? Bu oyunda bütün insiyatif, İsrail'in elinde midir?

Komployu esas tezgaha koyan güç Amerika olamaz mı?

Gerek Körfez Krizinde ortaya çıkan tablo ve gerekse İran-Irak savaşında bütün Avrupa ülkelerinin aynı anda hem İran'a, hem de Irak'a silah ve mühimmat satması Hristiyan Batının, İslâm Dünyasına karşı masum olmadığını, İslâm ülkelerini birbirine düşürmede tahrikçilik rolü oynadığını ortaya koymaktadır.

Yukarda verdiğimiz birkaç örnek bile, dünyayı yönetme hususunda Siyonistlerin yanlız olmadığını, enaz Siyonistler kadar Haçlı ruhunun da bu yönetimde etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Hristiyan Dünyasının bu agressif tavrı nereden aldığını anlamak için Batılıların dinî durumlarını ve özellikle kutsal kitaplarını incelemek gerekir. Biz bu görevi yerine getirmeye çalışıyoruz. Batı'da İslâmiyet ile ilgili olarak yapılan çalışmalara bakılınca bizim araştırmamızın sadece gerçeği ortaya çıkarmaya yönelik olduğu, Batı'da yazılanlar gibi belgelerin çarpıtılmadığı ve konunun tek yanlı olarak ele alınmadığı görülecektir.

Kitabımızın 1991 yılında yapılan ilk baskısından, Hristiyanlarla birlikte sözüm ona bazı Müslüman aydınların da rahatsız olduklarına şahit olduk. Bir kısmı üniversite mensubu olan ve uzun süre Bâtida kalmış olan bazı kişilere göre, İncil leri böylesine bir eleştiri süzgecinden geçirmeye hakkımız yoktur. Bu, inanç hürriyetine aykırı bir davranıştır. Aynı kişilere, Hristiyanların Türkiye'de yapmış oldukları propaganda faaliyetlerini anlattığımız zaman, olayı çok büyüttüğümüzü, Türklerin de Avrupa'da cami açtıklarını, buna

karşılık Avrupalıların da Türkiye'de propaganda yapma haklarının olduğunu iddia etmişlerdir. Bu iddiayı ileri sürenlerin büyük bir kısmının Batıda eğitim gördüklerine, akademik çalışmalarının bir kısmını Batıda tamamladıklarına şahit olmaktayız. Şüphesiz Batıda eğitim görmüş herkesin böyle düşündüğünü söylemiyoruz. Batıda eğitim gördüğü halde manevi ve milli duyguları güçlü, Batıya uydu olmamış birçok aydınımızın var olduğunu biliyoruz. Ancak Batı ülkelerine eğitim ve araştırma yapmak üzere giden aydınlarımızdan bir kısmının burada Hristiyan misyoner örgütlerinin eline düştüğünü de bilmekteyiz. Maddi imkânsızlıklar yüzünden bu örgütlerin eline düşen bir kısım öğrencilerimiz, misyonerler tarafından sinsi bir şekilde denetlenmekte, kendi ülkeleri aleyhinde gizlice programlanmaktadırlar. Bu öğrencilerin büyük bir kısmı, bulundukları ülke lehine ve kendi ülkeleri aleyhine programlandık-larından dahi habersiz olarak, eğitim gördükleri ülkenin ve bu ülkenin dininin hizmetkârı olarak kendi ülkesine geri dön-mektedir. Batılılar kendi ülkelerine gelen bu öğrencileri adeta beyinlerinden iğdiş etmekte, onların Batı ve Hristiyanlık aleyhinde düşünemeyecek kadar fikir ve düşünce iktidarsızlığına uğramasını sağlamaktadırlar.

Batı aleyhine fikir üretemeyecek kadar bu şekilde iktidarsızlaştırdıkları insanların, kendi ülkelerinde önemli mevkile-re, özellikle devlet yönetiminin kilit noktalarına gelmesini sağlayan Batılılar, bir taşla iki kuş birden vurmakta, eğitim için ülkelerine gelen bu insanları bir yandan kendilerine bağ-larken, öbür yandan bu kişiler vasıtası ile onların ülkelerini kendilerine sömürge haline getirmektedirler. Tabi ki çoğunluğu sömürge aydını mantığına sahip olan bu insanların, Hristiyanlığın ve incillerin içyüzünü anlatan bir kitaptan rahatsızlık duyma-maları mümkün değildir. Bu tür bir kitaptan rahatsızlık duyma-maları onların yetiştirilme ve programlanma amaçlarına aykırıdır.

1995 yılı içinde İngiltere Hükümeti Başbakanının Bosna-Hersek ile ilgili olarak söylemiş olduğu sözler İslâm Dünyasının, özellikle Türkiye'nin gözlerini açacak ve körü körüne Batının emrine âmâde insanları uyandıracak mahiyettedir. John Major'a göre "Avrupa'nın göbeğinde (Bosna'da) Müslüman bir ülkenin var olması Batı kültürü ve Hristiyan Dünyası için büyük bir tehlikedir, dolayısı ile böyle bir devletin kurulmasına müsade edilmemelidir. Sırplar tarafından

Bosna'da yapılan katliama müdahele edilmemeli ve Bosna parçalanmalıdır". Majör bu görüşünü açıkladıktan sonra, Sırpların yaptı ğı katliama Müslüman ülkelerin müdahele etmeleri konusunda endişe etmeye gerek olmadığını, zira bu devletlerin yöneticilerinin büyük bir çoğunluğunun kendi kontrolleri altında olduğunu ve kendileri (Batılı liderler) istemediği sürece onların Bosna'ya müdahele edemeyeceklerini tevile imkân bırakmayacak açıklıkta ifade etmiştir. Major'un bahsettiği kontrol altında olan ve her işi Batı'dan izin alarak yapmaya alışan liderler, biraz önce bahsettiğimiz müstemleke aydınlarıdır, bunların herşeyi Batı'ya endekslidir. Bunlar Batı menfaatleri gerektirdiği zaman bir İslâm devleti ile dahi sava şa girilebilirler, ama kendi ülkelerinin yararına olsa bile Batı'ya, Hristiyan Dünyasına karşı asla savaşamazlar. Bu mantıkla hareket eden insanların Hristiyan Batı Dünyasının hoşuna gitmeyecek bir kitabın yayınlanmasından rahatsız olmamaları mümkün değildir.

Kendilerine "aydın" unvanını veren bu kişilerin, Batı'nin menfaatlerini koruma konusunda fanatiklik derecesinde yobazlaşıp bağnazlaştıklarım görürüz

Bosna konusunda Batı'nın çifte standardını anlayamayanların uyanması için Çeçenistan'da meydana gelen olaylar bir fırsattır.

Rus şovenizminin ve barbarlığının Müslüman Çeçenleri yok edişi ve Batlı liderlerin hadiseyi görmezlikten gelişi bile bu insanları Ba tı konusunda uyaramıyorsa bunlara ne söylenebilir! Rus zulmünden kurtulmak isteyen bir milyonluk Çeçen halkının, 150 milyonluk Hristiyan Slav kitle tarafından imha edilemeyişi karşısında şaşkına dönen Batılı liderler, Rus yetkililere "Daha ne duruyorsunuz, bitirin artık şu işi de dünyaya rezil olmayın" demekte ve Rusların Çeçenleri imha edebilmesi için onlara her türlü yardımı yapmaktadırlar.

İslâm Dünyasında ve ülkemizde mevcut olan müstemleke aydınlarını gaflet uykusundan uyandırabilecek son bir örnek de Türk bayrağındaki ayyıldızın bayrağımızdan çıkarılmak is-tenmesidir. Avrupa Topluluğuna katılmak için canla başla çalışan Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanına Batılı bir parla-menter, açık açık Türk bayrağındaki ayyıldızdan Batının rahatsız olduğunu, bayrağımızdan

ayyıldızın çıkarılması halinde Avrupa Topluluğuna girişin çok kolaylaşacağını söylemiştir.

Bu ifade, Batının Türkiye'yi Gümrük Birliğine veya Avrupa Topluluğuna almak istemeyişindeki temel gerekçeyi ortaya koyuyor. Türk bayrağında hilal bulundukça Batılının haçlılık da-marı kabaracak ve Türkiye'yi topluluğa almayacaktır.

Kırım, Kafkasya, Azerbaycan vb. yerlerden gelen son haberler bütün İslâm Dünyası için ürküntü vericidir. Katolik, Protestan ve Ortodoks mezheplerine mensup Hristiyan misyonerler, bizim araştırdığımız ve içinde yüzlerce çelişki tesbit ettiğimiz İncilleri buralarda köy köy, kasaba kasaba dolaşarak propaganda etmekte, İslâmî bilgilerden yoksun insanları Hristiyanlığa davet etmektedirler. Bu misyonerler propaganda yaptıkları halkın fakirliğinden ve cahilliğinden de istifade ederek onları Hristiyanlaştırmaktadırlar. Hristiyanlığı kabul etmeleri halinde kendilerine maddi yardım yapılacağı, hatta Avrupa'ya mülteci olarak götürülecekleri vadedilen bazı insanlar İslâmiyet hakkında da hiçbir şey bilmedikleri için maddi menfaat karşılığında Hristiyanlığı kabul etmektedirler. Bu va him durum karşısında kitabımızın Ruscaya çevrilerek eski Sovyetler Birliği topraklarında yaşayan Müslüman topluluklara dağıtılması ve hile ile Hristiyanlaştırılmak istenen bu insanların uyarılması gerekli hale gelmiştir.

Batı Dünyası için yukarda ileri sürmüş olduğumuz görüşler yüzünden, bazı kişilerin bizim, "Avrupa'ya savaş açalım" şeklinde bir çağrı yaptığımızı sanmalarını doğru bulmuyoruz.

Dünya siyaseti neyi gerektiriyorsa o yapılmalı, devleti yöne-tenler temkinli davranmalı, hatta tenkide tabi tuttuğumuz Batı'da bize yarayacak iyi ve güzel şeylerin hepsi hiç vakit geçi-rilmeden alınmalıdır. Ancak onların inançları ve inançların-dan kaynaklanan çifte standardlı davranışlarını da bilmeli ve gerekli tedbirleri almalıyız.

Kitabın birinci baskısından rahatsızlık duyan bir başka grup daha var ki, bu grup diğer iki gruptan çok daha farklıdır.

Bu gruptaki kişiler Türkiye'deki bazı İlâhiyat Fakültelerinde öğretim elemanı olarak çalışan kimselerdir. Bunlardan bir kısmına göre biz, İncilleri tenkid ederken İncil Tefsirlerine bakmadan bu kitapları eleştirmişiz. Bunlar, belki kitabımızı tam olarak incelemediklerinden, belki de yabancı dil yetersizliğinden dolayı

araştırma esnasında faydalandığımız İngilizce İncil tefsir ve tarihlerini farkedememişlerdir. Kitabın bibliyografyasını dikkatle incelemiş olsalardı böyle bir tenkid yapmaya cesaret edemezlerdi.

Kitaba eleştiri yönelten ikinci bir ilâhiyatçı grubuna göre kitabımız, apolojik bir eserdir ve İslâmiyeti savunmaya yöneliktir, dolayısı ile bilimsel araştırma hüviyetinden mahrumdur.

Onlara göre Türkiye'de bir üniversitede böyle bir kitabın yayınlanması büyük bir talihsizliktir, bu kitabın yayınlanması Avrupa Topluluğuna girmeye çalışan Türkiye'nin çabalarını

olumsuz yönde etkileyecektir. Herşeyden önce bu kişiler, kullandıkları "apoloji" kelimesinin anlamını ya tam olarak bilme mekte veya kelimeyi kasıtlı olarak kullanmaktadırlar. Bir kitabın apolojik olması için onun bir inancı savunması ve bu inanca karşı olan diğer inançları gözü kapalı olarak eleştirmesi gerekir. Bizim kitabımız herhangi bir inancı savunmamaktadır.

Eğer biz araştırmamızda Kur'an-ı Kerim ile İncilleri karşılaştırıp, Kur'an-ı Kerimin İncillerden daha üstün bir kitap olduğunu söylese idik, Kur'anı savunduğumuzdan apoloji yapmış

olurduk. (Böyle bir karşılaştırmanın yapılmasının gerekli oldu ğuna da inanmaktayız). Halbuki biz sadece İncillerin senedi ve metni üzerinde bir çalışma yaptık. Kur'an-ı Kerim ve diğer İslâm kaynakları ile herhangi bir karşılaştırma yapmadan İncillerin senet ve metinleri üzerinde yapılan çalışma, peşin hükümle yapılmış bir çalışma değildir. İncillerde var olmayan hiçbir şeyi, (bazı müsteşriklerin Kur'an-ı Kerim üzerinde çalı şırken yaptıkları şekilde) bu kitaplarda varmış gibi göstermedik. Eğer bu kitap apolojik bir kitap ise Nöldeke'nin, Goldziher'in, M. Watt'm vb. oryantalistlerin Kur'an-ı Kerim üzerinde yaptıkları bütün çalışmalar apolojik eserlerdir. Adı geçen Batılı bilim adamlarının eserlerini başucu kitabı gibi kullanan bu ki-

şilerin, bizim kitabımıza apolojik eser demeleri, onların gerçek niyetlerini ortaya koyar. Bu kişiler, oryantalistlerin Kur'an-ı Kerime ve İslâma yönelttikleri tenkidleri aslı var mı, yok mu hiçbir araştırmaya tabi tutmadan olduğu gibi kabullenmekte ve kendileri sanki birer müsteşrikmiş gibi Batılı hocalarının yönelttikleri tenkidleri aynen İslâma yöneltmektedirler. Onlara göre herşeyi Batılılar bilir,

onlar ne demişlerse bir hikmeti vardır ve onların dediği mutlaka doğrudur.

Kitabın apolojik mahiyette olduğu, ilmî bir eser olmadığı şeklindeki iddialara karşılık, Genel Kurmay Başkanlığı, Milli Güvenlik Kurulundan kitabın incelenmesini istemiş, Milli Güvenlik kurulu da akademisyenlerden kurulu bir jüriye kitabı inceletmiş ve jüri kitabın bilimsel metodlarla hazırlanmış ilmî bir eser olduğu yolunda rapor vermiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi Başkanlığı da yaptığı inceleme sonunda Lise ve dengi okullarda yürütülmekte olan misyoner faaliyetlerine karşı, bu okulların öğrencilerine kitabı tavsiye etmiştir. Yine Diyanet İşleri Başkanlığı da Yüksek Din İşleri Kuruluna kitabı inceletmiş ve bu inceleme sonunda Diyanet Yayinevlerinde kitabın satılması için karar-vermiştir. Ayrıca 1993 yılında Profesörlüğe yükseltilmemiz için oluşturulan Jüri dosyasına kitap "Başlıca Araştırma Eseri" olarak konmuş, beş kişiden oluşan jüri, eseri olumlu olarak de ğerlendirmiş ve bizi Profesörlüğe yükseltmiştir.

Kitabın Birinci baskısının üzerinden beş yıla yakın bir süre geçmesi yüzünden, ikinci baskıda zorunlu olarak bazı ilâveler yapıldığı gibi, bazı çıkarmalar da yapılmıştır.

Araştırmanın başlangıç safhasında konuyu seçmeme yardımcı olan ve akademik çalışmalarımın her döneminde bana her zaman destek olan hocam merhum Prof. Dr. Hikmet Tanyu'yu ikinci baskı vesilesi ile rahmetle anıyorum. Kitabın birinci baskısının yapılmasından sonra ortaya çıkan dayanılmaz baskılar karşısında beni sonuna kadar destekleyen ve ikinci baskı için teşvik eden ve kısa bir süre önce elim bir trafik kazasında kaybettiğimiz muhterem ağabeyim, hocam merhum Prof. Dr. Günay Tümer beyi de minnet ve rahmetle anıyorum.

5.1.1996

Prof. Dr. Şaban KUZGUN

KİTÂB-I MUKADDESTEN SEÇMELER

Matta inciline göre Hz.Isa şöyle söylüyor :

"Yeryüzünde selamet getirmeye geldiğimi sanmayın; ben selamet değil, fakat kılıç getirmeye geldim. Çünkü ben adamla babasının, kızla anasının ve gelinle kaynanasının arasına ayrılık koymaya geldim. Adamın düşmanları kendi ev halkı olacaktır."

Matta,10:34-35

Kitâb-ı Mukaddese göre Lût peygamber, kızları ile zina ediyor:

"Lût Tsoar'dan çıkıp dağda oturdu, iki kızı da onunla beraberdi...O ve iki kızı bir mağarada oturdular. Büyük kızı küçüğüne şöyle dedi: Babamız kocamıştır, bütün dünyanın yoluna göre yanımıza girmek için memlekette erkek yoktur, gel babamıza şarap içirelim ve babamızdan zürriyet yaşatmak için onunla yatalım. O gece babalarına şarap içirdiler, büyük kızı girip babası ile yattı ve onun yatmasını ve kalkmasını bilmedi. Ertesi gün büyük kız küçüğüne dedi: Dün gece babamla yattım, bu gece de ona şarap içirelim ve babamızdan zürriyet yaşatmak için gir, onunla yat. O gece de babalarına şarap içirdiler, küçük kız kalkıp onunla yattı... Lut'un iki kızı

böylece babalarından gebe kaldılar."

Tekvin, 10:30-36

Luka İnciline göre Hz. İsa şöyle buyuruyor :

"Eğer bir kimse bana gelir ve kendi anasına, babasına, karısına, çocuklarına, kardeşlerine, kız kardeşlerine, hatta kendi canına buğzetmezse benim şakirdim olamaz."

Luka, 14:26

Yine Luka İnciline göre Hz.İsa şöyle diyor :

"Ben dünyaya ateş atmaya geldim, eğer şimdiden tutuşmuşsa daha ne isterim...Dünyaya selamet getirmeye mi geldim sanıyorsunuz? Size derim ki hayır, fakat daha doğrusu ayrılık getirmeye geldim. Çünkü bundan sonra bir evde beş kişi olacak, üçü ikiye, ikisi üçe karşı ayrılacaklar."

Luka, 12: 49-52

Eski Ahide göre Davud (A.S.) şunları yapıyor :

"Akşamleyin Davud yatağından kalktı ve evinin damı

üzerinde geziniyordu, yıkanmakta olan bir kadını damdan gördü, kadının bakılışı çok güzeldi. Davud kadın hakkında soruşturdu, biri onun Hitti Uriya'nin karısı ve Eliam'm kızı

Bat-Şeba olduğunu söyledi. Davud ulaklar gönderip onu getirtti, kadın onun yanina geldi... Davud onunla yattı, kadın evine döndü ve kadın gebe kaldı ve Davud'a gebe kaldığını

bildirdi... Davud Yoab'a mektup yazdı ve bu mektubu (Zina etmiş olduğu kadın Bat-Şeba'nin kocası) Uriya ile ona gönderdi. Mektupta, "Uriya'yı şiddetli cenkte ön diziye koyun ve onun yanından çekilin ki vurulsun da ölsün" diye yazdı. Yoab, şehri muhasara altında tutarken yiğit adamların bulunduğunu bildiği yere karşı Uriya'yı koydu. Şehrin adamları Yoab'la cenk ettiler, kavimden, Davud'un kullarından düşenler oldu.

Hitti Uriya da öldü... Uriya'nin karısı kocasının öldüğünü işitti...Yası geçince Davud gönderip onu evine aldı.."

II. .Samuel, I1: 2-27

İncillere göre Hz.İsa, babası ölen öğrenciye şöyle diyor :

"Şakirtlerden bir başkası İsa'ya dedi: Ya rab bana izin ver, önce gideyim ve babamı gömeyim, fakat İsa ona dedi: Benim ardımca gel, ölüleri bırak, kendi ölülerini gömsünler,"

Matta, 8:21-22

Hz. İsa, Havarilerine şöyle hakaret ediyor :

"Ey İmansız nesil! Ne vakte kadar size dayanacağım."

Markos, 9:19

Eski Ahide göre Hz.Yakub'un oğlu Yehuda, gelini ile zina ediyor:

"Yehuda ilk oğlu Er için bir karı aldı ve onun adı

Tamar'dı. Yehuda'nin oğlu Er rabbin gözünde kötü idi ve rab onu öldürdü...Yehuda dostu Adullam'lı Hira ile Timnat'a, sürüsünü kırkanlarin yanina çıktı. Tamar'a (Yehuda'nin dul gelini) işte kaynatan sürüsünü kırkmak için Timnat'a çıkıyor diye bildirildi. O da üzerinden dulluk esvabını çıkardı, peçesi ile örtündü ve Timnat yolu üzerinde olan Enaim kapısında sarınıp oturdu... Yehuda onu orada görünce kendisini kötü

kadın zannetti, çünkü yüzünü kapamıştı. Yolda onun yanina inip dedi : Rica ederim gel senin yanina gireyim; çünkü onun kendi gelini olduğunu bilmedi. Tamar dedi: Yanıma girmek için bana ne verirsin? Ve o dedi: Sürüden bir oğlak gönderirim.

Tamar dedi: Onu gönderinceye kadar bir rehin verir misin?

Yehuda dedi: Ne vereyim? Tamar dedi: Mühürünü, kaytanını ve elindeki değneğini. Yehuda onları ona verip yanina girdi...

Üç ay kadar sonra Yehuda'ya: Gelinin Tamar zina etmiştir ve o bu zina ile gebe kalmıştır diye bildirildi. Yehuda dedi: Onu çıkarın, yakılsın. Tamar dışarı çıkarıldığı zaman: Bu şeyler kiminse ben bu adamdan gebe kaldım diyerek rehinleri kaynatasına gönderdi ve dedi: Bak mühür, kaytanlar ve değ-nek kimindir? Yehuda onları tanıdı...

Tekvin, 38: 6-26

Yeni Ahide göre Pavlos kötü insanların ve günahkârların öldürülmeleri gerektiğini şu sözlerle açıklıyor :

"Bütün haksızlık, kötülük, tamah, şerirlik ile dolmuş olarak haset, katil, niza, hile, huysuzluk ile dolu, kötülük söyleyenler, zemmamlar, Alla'ın menfurları, küstah, kibirli, övünücü, kötü şeyler mucidi, anaya babaya itaatsiz, anlayışsız, sözünde durmaz, tabiî sevgiden mahrum, merhametsizdirler.

Bu gibi şeyleri işleyenler ölüme müstehaktırlar."

Romalılara Mektup, 1: 29-32

Yuhanna İnciline göre Hz. İsa, hayvanlara sopa ile saldırıyor:

"Yahudilerin fıshı yakındı, İsa Yaruşalim'e çıktı. Mabette sığır, koyun ve güvercin satanlar ile sarrafları oturmakta buldu. İplerden bir kırpaç yapıp hepsini, koyunları da sığırları da mabetten kovdu, sarrafların paralarını döktü ve masalarını devirdi."

Yuhanna, 2:13-15

Yuhanna İnciline göre Hz. İsa, insanlara şöyle hakaret ediyor:

"Neden söylediğimi anlamıyorsunuz? Çünkü benim sözümü dinlemiyorsunuz. Siz babanız iblistensiniz ve babanızın heveslerini yapmak istiyorsunuz."

Yuhanna, 8: 43-44

Kitâb-ı Mukaddeste Pavlos, insanları yine şöyle tarif ediyor.

"Bunu bil ki, son günlerde çetin anlar gelecektir. Çünkü insanlar, kendilerini seven, parayı seven, övünücü, mağrur, küfürbaz, ana babaya itaatsiz, nankör, murdar, şefkatsiz, amansız

iftiracı, nefsine mağlup, azgın, iyilik düşmanı, hain, inatçı, kibirli, zevki Allah'tan ziyade seven, takva suretini gösterip onun kuvvetini inkâr edenler olacaklardır. Bunlardan da yüz çevir."

Timoteos'a II. Mektup, 3: 1-5

Eski Ahide göre Hz.Ibrahim, oğlu İshak'a Kenanlı bir kız alınmasını istememekte ve şöyle demektedir :

"İbrahim.... kölesine dedi: Rica ederim elini uyluğunun altına koy ve göklerin Allah'ı rabbin hakkı için sana yemin verdiririm ki, içinde oturmakta olduğun Kenanlılarin kızlarından oğluma kadın almayacaksın; fakat benim memleketime ve akrabalarıma gideceksin ve oğlum İshak için bir kadın alacaksın."

Tekvin, 24: 2-4

Eski Ahide göre Hz.İshak da oğlu Yakub'a Kenanlı kızlarla evlenmemesini şöyle tenbih ediyor :

"İshak Yakub'u çağırdı ve onu mübarek kıldı, tenbih edip ona dedi : Kenanlı kızlardan kadın almayacaksın. Kalk Paddan-Aram'a, ananın babası Beutel'in evine git ve oradan ananın kardeşi Laban'in kızlarından kendine kadın al."

Tekvin, 28:1-2

Matta İnciline göre Hz. İsa, Kenanlıları köpek olarak şöyle tasvir etmektedir:

"İsa oradan çıkıp Sur ve Sayda taraflarına çekildi. İşte Kenanlı bir kadın o sınırlardan geldi ve 'Ya rab bana merhamet eyle sen ey Davud oğlu! Kızım kötü bir şekilde cine tutulmuştur' diye bağırdı. Fakat İsa ona bir söz cevap vermedi. Şakirtle ri gelip 'Onu uzaklaştır, çünkü arkamızdan bağırıyor' diyerek İsa'ya yalvardılar İsa cevap verip dedi: Ben İsrail evinin kaybolmuş koyunlarından başkasına gönderilmedim. Fakat kadın geldi ve 'Ya rab bana yardım et' diye ona tapındı. İsa cevap verip dedi: Çocukların ekmeğini alıp onu köpeklere atmak iyi değildir. Fakat kadın dedi: Evet ya rab, zira köpekler de efendilerinin sofrasından düşen kırıntılardan yerler."

Matta, 15:21-27

İncillere göre Hz.İsa, İsrail ırkından olmayanları şöyle tahkir ediyor:

"Mukaddes olanı köpeklere vermeyin ve incilerinizi domuzların önüne atmayın ki, onları ayakları altında çiğnemesinler."

Matta, 7: 6

İncillere göre Hz. İsa şu sözlerle ırkçılık yapıyor :

"İsa bu Onikileri gönderdi ve onlara emrederek dedi: Milletlerin yoluna gitmeyin ve Samiriyelilerin şehirlerinden hiçbirine girmeyin; fakat daha ziyade İsrâil evinin kaybolmuş koyunlarına gidin."

Matta, 10:5-6

Yeni Ahid şu sözlerle köleliği meşrulaştırarak kölelerin efendilerine itaat etmelerini emrediyor :

"Boyunduruk altında olan kulların hepsi kendi efendilerini tam hürmete layık saysınlar, ta ki, Allah'ın ismine ve talime küfrolunmasin ve iman etmiş efendileri olanlar, kardeş

oldukları için onları hor görmesinler, fakat daha ziyade hizmet etsinler; çünkü bu hizmetten istifade edenler iman eyliyen sevgililerdir."

Timoteos'a I. Mektup, 6:1-2

Yine Yeni Ahide göre kölelik şu şekilde değerlendiriliyor :

"Ey hizmetçiler, efendilerinize, yalnız iyilere ve mülayimlere değil, fakat ters huylu olanlara da tam korku ile itaat edin. Çünkü eğer birisi haksız yere elem çekerek Allah'a karşı

vicdandan ötürü hüzünlere dayanırsa bu makbuldür... İyilik işleyerek elem çekip sabrederseniz, Allah nezdinde bu makbuldür."

Petrus'un I. Mektubu, 2:18-20

Yeni Ahide göre köleler ve zayıflar mutlak itaat etmelidirler :

"Reislere ve hükümetlere tabi olmayı, itaat etmeyi...

onlara ihtar et."

Titus'a Mektup, 3: 1-2

Eski Ahide göre Hz. Musa, Mısır'dan çıkarken Yahudilere, Mısırlıların mallarını çalmalarını şöyle tavsiye etmiştir:

"Mısır'dan gittiğiniz zaman eli boş gitmeyeceksiniz, fakat her kadın komşusundan ve evinde olan misafirden gümüş

şeyler, altın şeyler ve esvaplar isteyecek, oğullarınızı, kızlarını-zı onlarla süsleyeceksiniz ve Mısırlıları soyacaksınız."

Çıkış, 3:21-22

Eski Ahidde hırsızlığın yanısıra faizcilik de şöyle tavsiye edilmektedir:

"Para faizi olsun, zahire faizi olsun, yahut ödünç verilen her şeyin faizi olsun, faizle kardeşine ödünç vermeyeceksin.

Yabancıya faizle ödünç verebilirsin."

Tesniye, 23:19-20

Eski Ahidde hak ve hukuk anlayışı şöyle dile getiriliyor :

"Komşunun bağına girdiğin zaman canının istediği gibi doyuncaya kadar üzüm yiyebilirsin, fakat kabına koymaya-caksın, komşunun ekinine girdiğin zaman elinle başakları ko-parabilirsin, fakat komşunun ekinine orak salmıyacaksm."

Tesniye, 23:24-25

İncillere göre Hz. İsa mucize göstererek suyu şaraba çeviriyor:

"Galile'nin Kana şehrinde düğün oldu; İsa'nın anası da orada idi.İsa ile şakirtleri de düğüne çağırıldı. Şarap eksilince İsa'nın anası ona dedi: Şarapları yok. İsa ona dedi: Kadın benden sana ne? Saatim daha gelmedi... İsa hizmetçilere dedi: Küpleri su ile doldurun ! Onları ağızlarına kadar doldurdular.

Hizmetçilere dedi: Şimdi çıkarıp ziyafet reisine götürün. Onlar da götürdüler. Ziyafet reisi şarap olmuş suyu tattığı zaman, onun nereden olduğunu bilmiyordu."

Yuhanna, 2:1-9

Eski Ahide göre ölmüş hayvan etini satmak caizdir:

"Hiçbir leş yemiyeceksin, onu yesin diye şehirlerinde olan garibe verebilirsin, yahut yabancıya satabilirsin. Çünkü sen Allah' rabbe mukaddes bir kavimsin. Oğlağı anasının sütünde pişirme!"

Tesniye, 14:21

Yeni Ahidde şarap içmek şöyle teşvik ediliyor :

"Artık yanlız su içme ! Miden ve sık sık gelen rahatsızlık-ların için biraz da şarap iç !"

Timoteos'a I. Mektup, 5:23

İncillere göre Hz. İsa tükürükle hasta tedavi ediyor :

"Bu şeyleri söyledikten sonra yere tükürdü, tükürükle çamur yaptı, çamuru onun gözüne sürdü ve ona dedi: Git, Siloam havuzunda yıkan! O da gidip yıkandı ve görmekte olarak geldi,"

Yuhanna,9:6-7

İncillere göre Hz. İsa Havarilerin ayaklarını siliyor :

"İsa yemekten kalkıp esvabını bir yana koydu ve bir peşkir alıp kuşandı. Sonra leğene su koyup şakirtlerin ayaklarını yıkamaya ve kuşandığı peşkirle onların ayaklarını silmeye başladı."

Yuhanna, 13: 4-5

incillerde Hz. İsa'nın laubali tavırları şöyle sergileniyor :

"Şakirtlerden biri sofrada İsa'nın bağrına yaslanmıştı. İsa onu severdi...."

Yuhanna, 13: 23

İncillerde Hz.İsa'nin lâubaliliği sadece erkeklere karşı değildir, o kadınlara karşı da laubali ve çok samimî görülüyor:

"Şehirde bulunan bir kadın, bir günahkâr kadın, İsa'nın Ferrisinin evinde sofrada olduğunu öğrenince, bir ak mermer kapta değerli yağ getirip onun ayaklarının yanında arkada durdu, ağlıyarak ayaklarını gözyaşları ile ıslatmaya başladı ve başının saçları ile ayaklarını sildi ve öptü ve değerli yağ ile meshetti. İsa'yı evine çağıran Ferrisi, bunu görünce içinden dedi: Bu adam peygamber olsaydı kendisine dokunan kimdir ve ne çeşit bir kadındır bilirdi... İsa kadına dönerek Simun'a dedi: Bu kadıni görüyormusun? Senin evine girdim, ayaklarım için bana su vermedin; fakat o benim ayaklarımı gözyaşları ile ıslattı, saçları ile sildi. Sen bana bir öpüş vermedin, fakat o, geldiğinden beri ayaklarımı durmadan öptü."

Luka, 7:37-45

Markos İnciline göre Hz.İsa Rüzgar ve fırtınayı şöyle azarlıyor:

"Büyük bir kasırga oldu, kayığa dalgalar saldırdı, o derece ki, artık kayık doluyordu. O ise kıçta olup yüz yastığı üzerinde uyuyordu. Onlar kendisini uyandırıp dediler: Muallim, helâk olmamıza aldırış etmiyor musun? O da uyanıp yeli azarladı ve denize 'sus' dedi, yel dindi."

Markos, 4:37-39

İncillere göre Hz.İsa, kendini ayyaş ve obur olarak şu şekilde takdim ediyor :

"İmdi bu neslin insanlarını neye benzeteyim? Ve neye benzerler? Çarşı meydanında oturan çocuklara benzerler ki,

'Biz size kaval çaldık siz oynamadınız; biz yas tuttuk siz ağlamadınız' diye birbirlerine çağırırlar. Zira vaftizci Yahya ekmek yemiyerek ve şarap içmeyerek gelmiştir, onda cin var diyorsunuz. İnsanoğlu yiyerek ve içerek gelmiştir. İşte, obur ve ayyaş

adam, mültezimlerin ve günahkârların dostu diyorsunuz."

Luka,7:31-34

Yeni Ahid dul kadınlar hakkında şu aşağılayıcı tabirleri kullanıyor :

"İyi işler için hakkında şehadet olunan, bir erkeğin karısı

olup altmış yaşından aşağı olmayan dul kadın, eğer çocuklar büyütmüş, eğer misafir kabul etmiş, eğer mukaddeslerin ayaklarını yıkamış, eğer sıkıntıda olanlara yardım etmiş, eğer her iyi işin ardınca gitmişse kaydolsun. Fakat daha genç dul kadınları reddet. Çünkü Mesih'e muhalif olarak nefsanî

hevslerine düştükleri zaman evlenmek isterler... Bununla beraber evleri gezerek aylak olmayı da öğrenirler, ancak yalnız aylak değil, fakat üzerlerine düşmeyen şeyleri söyleyerek başkalarının işlerine karışan boşboğaz olurlar."

Timoteos'a I. Mektup, 5:9-15

İncillere göre Hz.Isa, evlenmemeyi, hatta erkeklerin kendilerini hadım etmelerini şöyle teşvik ediyor :

" Ben size derim: Kim zinadan ötürü olmayıp karısını

boşar ve başkası ile evlenirse, zina eder; boşanmış olanla da evlenen zina eder. Şakirtler İsa'ya dediler: Eğer erkeğin karısı

ile hali böyle ise evlenmek iyi değil, fakat İsa onlara dedi: Bütün insanlar bu sözü kabul edemez, ancak kendilerine verilmiş olanlar kabul edebilir, çünkü anadan doğma hadım vardır ve insanlar tarafından yapılmış hadım vardır, göklerin melekûtu uğrunda kendilerini hadım edenlere de vardır. Bunu kabul edebilen kabul etsin."

Matta, 19: 9-12

Yeni Ahide göre Pavlos kadınlardan uzak durmayı şu pasajla telkin ediyor:

"İmdi yazdığımız şeylere gelince: Adam için kadına dokunmamak daha iyidir."

Korintoslulara LMektup, 7: 1

Bir diğer pasajda Pavlos kendi bekarlığını örnek olarak göstermekte ve şöyle demektedir:

"Evlenmemişlere ve dul kadınlara diyorum: Benim gibi kalsalar onlar için iyidir."

Korintoslulara I Mektup, 7 : 8

Bir başka pasajda Pavlos, bekârların kendilerini eşleri yerine Allah'a adamaları yüzünden daha kârlı çıkacaklarını

şu şekilde açıklamaktadır:

"Kızlar hakkında rabden emrim yoktur, fakat itimada layık olmak için rab tarafından merhamete nail olmuş bir adam olarak rey veriyorum... İnsanın olduğu gibi kalması iyidir.

Kadına bağlımısın? Çözülmeyi arama; kadından çözülmüş-müsün? Kadını arama. Fakat evlenirsen günah etmezsin, eğer bir kız evlenirse günah etmez. Fakat böyle kimselerin bedende sıkıntısı olacaktır. Ben sizi esirgiyorum. Ey kardeşler!.. vakit kısalmıştır, bundan böyle karıları olanlar, karıları yok gibi, ağlayanlar, ağlamıyor gibi... olsunlar. Çünkü bu dünyanın heyeti geçiyor... Evlenmemiş adam, nasıl rabbi hoşnut etsin diye rabbin şeyleri için kaygı çeker; fakat evlenmiş adam nasıl karısını hoşnut etsin diye dünya işleri için kaygı çeker...

Evlenmemiş olan kadın ve kız hem bedence, hemde ruhça mukaddes olsun diye rabbin şeyleri için kaygı çeker; fakat evlenmiş nasıl kocasını hoşnut etsin diye...kaygı çeker...Kendi kızını evlendiren iyi eder ve evlendirmeyen daha iyi eder."

Korintoslulara I. Mektup, 7: 25-38

İncillere göre eli ile günah işleyen elini, ayağı ile günah işleyen ayağını kesmeli, gözü ile günah işleyen ise gözünü çıkarmalıdır:

"Eğer elin sürçmene sebep olursa onu kes; senin için hayata çolak olarak girmek, iki elin olarak cehenneme, sönmez ateşe atılmaktan daha iyidir. Eğer ayağın sürçmene sebep olursa onu kes; senin için topal olarak hayata girmek, iki ayağın olarak cehenneme atılmaktan daha iyidir. Eğer gözün sürçmene sebep olursa onu çıkar;

senin için bir gözün olarak Allah'ın melekûtuna girmek, iki gözün olarak cehenneme atılmaktan daha iyidir."

Markos, 9:43-47

İncillere göre Hz. İsa, öğrencilerinin temizlik kurallarına riayet etmemelerine aldırış etmemektedir :

"Ferrisiler ve Yaruşalim'den gelmiş olan bazı yazıcılar İsa'nın yanında toplandılar, onun öğrencilerinden bazılarının, murdar yani yıkanmamış ellerle ekmeklerini yemekte olduklarıni gördüler. Ferrisiler ve yazıcılar ona sordular: Öğrencilerin niçin ihtiyarların ananesine göre yürümüyorlar ve murdar ellerle ekmeklerini yiyorlar? Onlara dedi... İnsana dışardan her ne girerse onu kirletemez... İnsandan çıkan şeydir ki insanı kirletir."

Markos, 7: 1-23

İncillere göre Hz. İsa, ağaçları lanetleyerek kurutuyor :

"Ertesi gün Beytanya'dan çıktıkları zaman İsa acıktı.

Uzakta yapraklı bir incir ağacı görüp belki onda bir şey bulurum diye geldi, yanina varınca üzerindeki yapraklarından başka birşey bulamadı; çünkü incir mevsimi değildi. İsa cevap verip ona dedi: Artık hiç kimse senden ebediyyen meyve yemesin... Sabahleyin, yanından geçerken incir ağacını

kökünden kurumuş gördüler."

Markos, I1:12-20

Eski Ahidde küfürlü ifadeler şu şekilde yer almaktadır :

"Sen çok oynaşlarla fahişelik ettin, yine de bana dön! Rab diyor: Çıplak tepelere gözlerini kaldır bak, seninle nerede yatmadılar? Sen onlar için çöldeki bedevi gibi yolların kenarında oturdun, zinalarınla ve kötülüğünle diyarı murdar ettin."

Yeremya, 3:1-2

Sen güzelliğine güvendin ve şöhretin yüzünden fahişelik ettin, yoldan geçen her adamın üzerine fahişeliklerini döktün..kendine renk renk yüksek tepeler yaptın ve onların üzerine fahişelik ettin... bütün mekruh şeylerinde ve fahişelik-lerinde gençliğin günlerini aramadın...Yoldan geçen her adama ayaklarını açtın ve fahişeliklerini arttırdin. Bol etli komşuların Mısır oğulları ile fahişelik ettin ve beni öfkelendir-mek için fahişeliğini arttırdin... Asur oğulları ile de fahişelik ettin, çünkü doymuyordun, onlarla da fahişelik ettin,

yine doymadın... Kildanilerin diyarına kadar fahişeliğini arttırdin, yine bununla da doymadın.. Zina eden, kocasının yerine yabancılar alan bir karısın. Bütün fahişelere hediyeler verirler, fakat sen bütün oynaşlarına hediyeler veriyorsun, fahişeliklerin için her yandan sana gelsinler diye onlara rüşvet veriyorsun. Fahişeliklerinde başka kadınlara benzemezsin, çünkü

fahişelik etmek için kimse senin ardına düşmüyor."

Hezekiel, 16: 15-34

"Zina ve eski şarapla yeni şarap, aklı alır... Çünkü zina ruhu onları saptırdı ve kendi Allahlarindan ayrılıp zina ettiler... Kızlarınız, gelinleriniz zina ediyorlar, fahişelik ettikleri zaman gelinlerinizi cezalandırmayacağım... Ey İsrail! Sen zina etsen de bari Yehuda suçlu olmasın. Gılgala gelmeyin, Beyt-aven'e çıkmayın... Çünkü İsrail inatçı bir inek gibi inat etti."

Hoşea,4 :11-14

"Kavmim için kura attılar ve fahişenin ücreti olarak bir erkek çocuk verdiler, içki içsinler diye şarap bedeline bir kız sattılar...."

Yoel,3:3

İncillere göre Hz.İsa tembelliği şöyle teşvik ediyor :

"Size diyorum: Ne yiyeceksiniz, yahut ne içeceksiniz diye hayatınız için, ne giyeceksiniz diye bedeniniz için de kaygı

çekmeyin."

Matta,6: 25

"İsa öğrencilerine dedi: Ne yiyeceksiniz diye hayatınız için, ne giyeceksiniz diye bedeniniz için kaygı çekmeyin. Çünkü

hayat, yiyecekten; beden, giyecekten daha üstündür. Kargalara bakın! Onlar ne ekerler, ne de biçerler, ne kilerleri ve ne de ambarları vardır, Allah onları besler, sizler kuşlardan ne kadar daha değerlisiniz? "

Luka, 12:22-24

"Yine size derim: Devenin iğne deliğinden geçmesi, zengin adamın Allah'ın melekûtuna girmesinden daha kolaydır."

Matta, 19:24

"Yer yüzünde kendinize hazineler biriktirmeyin ki, orada güve, pas yeyip bozar ve orada hırsızlar delip girerler ve çalarlar. Fakat

kendinize gökte hazineler biriktirin ki, orada ne güve, ne de pas yeyip bozar ve hırsızlar orada ne delerler, ne de çalarlar."

Matta, 6:19-20

"Bunun için sizden her kim bütün varından böylece vazgeçmez ise benim şakirdim olamaz."

Luka,14:33

Yeni Ahide göre akılsız olmak, akıllı olmaktan daha iyi dir:

"Allah hikmetlileri utandırmak için dünyanın akılsız şeylerini seçti, Allah kudretli şeyleri utandırmak için dünyanın zayıf şeylerini seçti."

Korintoslulara I. Mektup, 1:27

"Kimse kendi kendisini aldatmasın. Eğer bir kimse aranızda bu dünyada kendisini hikmetli sayarsa, hikmetli olmak için akılsız olsun. Çünkü bu dünyanın hikmeti, Allah'ın indinde akılsızlıktır."

Korintoslulara I. Mektup, 3: 18-19

İncillere göre çarmıha gerildiği sırada Hz.îsa, Allah'a şöyle isyan etmiştir:

"Üçüncü saatti, onu haça gerdiler, onun üzerinde suç yaftası: 'Yahudilerin kralı' diye yazılmıştı. Biri sağında, biri solunda iki haydudu onunla beraber haça gerdiler. Geçenler'

Vay! sen ki mabedi yıkar, üç günde yaparsın, haçtan inerek kendini kurtar' diye başlarını sallayıp ona söverlerdi. Aynı

saatlerde başkâhinler, yazıcılarla eğlenerek dediler: O, başkalarını kurtardı, kendisini kurtaramıyor...Altıncı saat olunca, bütün yer üzerine dokuzuncu saate kadar bir karanlık çöktü.

Dokuzuncu saatte İsa Yüksek sesle bağırdı : Eloi, Eloi ! Lama sabaktani, ki tercüme edildiğinde, 'Allah'ım, Allah'ım! Niçin beni bıraktın?' demektir."

Markos, 15:25-34

GİRİŞ

Hristiyanlık, Hz. İsa'nın (1) getirmiş olduğu dinin adıdır ve Hristiyan kelimesi Yunanca "Hristos"dan gelmektedir.

Hristos'un Arapça karşılığı "Mesih" kelimesidir. Mesih kelimesinin anlamı hakkında çeşitli yorumlar yapılmaktadır. Bazılarına göre bu kelime, İbraniceden alınmış olup "mübarek"
ma'nasına gelmektedir. Diğer bazı araştırmacılar, kelimenin
"çok seyahat eden" ma'nasına geldiğini, Hz. İsa'nın Orta Do ğu'da çok seyahat etmesi sebebi ile ona bu ismin verildiğini ileri sürmektedirler. Yine bazı araştırmacılar bu kelimenin halk İbranicesinde "efendi" ma'nasını ifade ettiğini ileri sürer-ken, başka bir grup araştırmacı, "Mesih" kelimesinin "zeytin-yağı ile yağlanan" anlamına geldiğini, zeytinyağı ile yağlan-manın Hristiyanlıkta çok önemli bir dinî merasim olduğunu ifade etmektedir(2). Bu kısa açıklamadan şu sonucu çıkarabili-riz. Yunanca olan Hristos veya kısaca Hrist kelimesinin Arap ça karşılığı Mesih olduğu gibi, yine Yunanca Hristiyan kelimesinin Arapça karşılığı Mesihî kelimesidir. Hrist ve 1) İsa İsmi, İslâm dünyasında yaygın olarak kullanılan bir isim olup, kelime İbranice "Yeşua", veya Süryanice "Yeşu"dan alınmıştır, BkzAbdülmelik Halfu't-Temimî, et-Tebşir fVl- MıntıkatVl-HalicVl-Arabî, Kuveyt, 1982, s.23

2) Abdülmelik Halfu't-Temimî, a.g.e., s.26

Mesih kelimeleri ile kastedilen kişi Hz. İsa'dır. Böyle olunca Hristiyan veya Mesihî denilince anlaşılan ma'na, Hz. İsa'yı tâkib eden, onun ortaya koymuş olduğu iman ve amel prensiplerini benimseyen, yani Hz. İsa'ya tabi olan kimsedir.

Başta Kur'an-ı Kerim ve Hadis-i Şerifler olmak üzere İslâm kaynaklan, Hristiyanlık ve Hristiyanlar hakkında genellikle "Nasraniyye" ve "Nasâra" kelimelerini kullanmaktadırlar. Kur'ân ve Hadiste daha çok bu ifadeler kullanıldığı halde, Türkçede Nasrani ve Nasâra kelimelerinden ziyade, Yunan menşeli Hristiyan kelimesinin kullanıldığı bir gerçektir. İslâm kaynaklarının Nasrani ve Nasâra kelimelerini kullanmasına, Hz.İsa'nın Filistin'deki Nasıra kentinden olması
sebep olarak gösterilmektedir. Bu durumda Nasrani, Nasıralı
İsa'ya tabi olan kimse anlamına gelmiş oluyor.

Bundan 1996 sene önce dünyaya gelmiş olan Hz. İsa'ya, kendisi dünyada iken pek az kişi iman etmiş olmakla beraber, onun

dünyadan ayrılışından kısa bir süre sonra, kendisine tabi olanların sayısı artmaya başlamış ve M.S. dördüncü yüzyılda tebliğ etmiş olduğu din, bir devletin resmî dini haline gelmiştir. Başlangıçta daha çok fakirlerin, kölelerin, işçilerin ve alt tabakadan diğer insanların rağbet ettiği bir din durumunda olan Hristiyanlık, bir süre sonra şekil değiştirerek üst tabakanın ve devlet yöneticilerinin itibar ettiği bir din haline gelmiştir. Hz. İsa'dan sonra Havariler ve onların öğrencileri tarafından yayılmak istenen Hristiyanlığın, bu yayılma faaliyetlerine uzun süre devlet yöneticileri ve üst tabakadan kimseler engel olmaya çalışmışlar, zaman zaman Hristiyanlığı yaymak isteyen bu kişilere zulüm ve işkenceler yapmışlar ve onları öldürmüşlerdir. Uzun süre üst tabakanın girmeye tenezzül etmediği bu din, üç dört asırlık bir zaman zarfında büyük bir güce kavuşmuştur. Bunu gören bazı

devlet yöneticileri, bu gücü siyasi açıdan kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak amacı ile birdenbire tavır değiştirerek Hristiyanlara bir takım imtiyazlar vermiş ve böylece büyük Hristiyan kitlelerini arkalarına almaya çalışmışlardır. Başta Kostantin olmak üzere bazı imparatorlar ve krallar, Hristiyanları kendi siyasî amaçlarına alet etmek için Hristiyanlığı kabul etmiş görünmüşlerdir.

Hristiyanlık ilk yüzyıllarda genellikle Roma imparatorluğu sınırları dahilinde yayılmaya çalışmıştır. Bu dönemlerde Yahudiler, kendi dinlerini kendi ırklarından olmayanlara benimsetmek için fazlaca gayret göstermemekte idiler. Putperest Roma'da yayılma gayesi güden başka herhangi bir din olmadığı gibi, mevcut putperestlik, imparatorlukta yaşayan halkın ma'nevi ihtiyaçlarını tatmin etmekten uzak ve çok ilkel bir durumda idi. Ayrıca Anadolu ve çevresinde görülen Sır Dinleri, sıkı bir şekilde gizliliğe riayet ediyor ve hiçbir şekilde alenî bir yayılma faaliyetinde bulunmuyorlardı. O devirlerde dünyada mevcut olan yayılmacı dinlerden hiçbiri de Roma imparatorluğu toprakları içinde görülmüyorlardı.

İşte bu ortam içinde ortaya çıkan ve yayılma faaliyetlerine başlayan Hristiyanlık, kısa sürede büyük başarılar elde etti.

Önce Roma imparatorluğu toprakları üzerinde yayılan bu din, bir süre sonra imparatorluk hudutlarını aşarak Avrupa, Asya ve Afrika'da mevcut devletlerin topraklarına nüfuz etmeyi başardı. Bu uygun ortam, yayılmayı hızlandırmakla birlikte, bunun çok rahat bir şekilde

gerçekleştiğini söylemek mümkün değildir. Bilhassa Hz.İsa'dan sonraki ilk yüzyıl, rahat bir dönem değildi. Dönemin Roma imparatorları, Hristiyanlığın hızla yayılmasını kendi tahtları için büyük bir tehlike olarak görmüş ve bu dini ortadan kaldırmak için her yola başvurmuşlardır. Hz.İsa'nın mesajını yaymak için gece gündüz durmadan faaliyet gösteren Havarileri ve onların öğrencilerini sıkı şekilde tâkib eden devlet yöneticileri, bunların büyük bir kısmını, faaliyetlerini engellemek için öldürmüşlerdi. İlk asırda başlayan işkence ve zulüm, ikinci ve üçüncü

yüzyıllarda artarak devam etmişti. Öyle ki, o devirlerde yapılan kiliselerin bir kısmı, takibattan korunmak gayesi ile yer altlarına, mağara oyuklarına ve ormanların içinde tenha yerlerde inşa edilmişti. Bütün bu zulüm, işkence ve baskılara rağmen Hristiyanlık, gitgide güçlenmiş ve dördüncü yüzyılın ortalarında büyük bir kuvvet olarak ortaya çıkmıştır.

Zulme uğradıkları sıralarda devamlı olarak baskı ve işkencelerden şikayet eden Hristiyanlar, dördüncü yüzyıldan itibaren saraylara nüfuz ederek imparator ve kralları etkile-meye başlamış ve onların güçlerinden azami şekilde faydalanarak dinlerini yaymaya devam etmişlerdir. Ancak, daha önce kendi çektiklerini çabucak unutarak kendi davetlerini kabul etmeyen insanlara devlet eli ile işkence etmekten de geri kalmamışlardır. Hristiyanlar, bir yerde iktidarı ele geçirir geçirmez kendilerine karşı gelen ne varsa hepsini birden imha etmekten asla çekinmemişlerdir. Hristiyanlar, Hristiyanlığı

kabul ettirmek istedikleri insanlardan, kendi davetlerine uymayan ve bu dini kabul etmeyenlerin itirazlarına asla tahammül edememiş ve onları acımasızca yok etmişlerdir.

Dördüncü yüzyıldan itibaren Hristiyanlığı kabul ettirme-de cebir ve şiddetin kullanılması Kilise tarafından meşru kabul edilmiş, Hristiyanlığa zorla sokulmak istenen kişilerin, bu isteği reddetmeleri halinde onlara ne gibi işkencelerin tatbik edileceği dahi tesbit edilmiştir. O devrin Hristiyan mantığına göre, bir insanın Hristiyanlığı kabul etmeden yaşamasından ölmesi daha iyidir, dolayısı ile Hristiyanlığa girmeyi reddeden, çeşitli işkence ve zulüm metodlarının uygulanmasına rağmen, bu dine girmemekte direnen insanları

öldürmek, onların yaşamalarına müsade etmekten daha iyidir. Bu insanları öldürmek aslında onlara iyilik etmektir. Dolayısı ile kendi davetlerine icabet etmeyenleri öldürmek, Hristiyan mantığına göre sevap olarak kabul edilmiştir(3).

Hristiyanlığın karşısına yayılma faaliyeti gösteren bir dinin çıkmaması, o dönemde mevcut olan putperestliğin insanları manevî yönden tatmin etmekten aciz oluşu, Hristiyanların dinlerini kabul ettirme hususunda her yola başvurmaları

ve her şeyi mübâh saymaları, bu dinin bilhassa Avrupa'da hızla yayılmasına sebep olmuştur. Kısa sürede dünyanın en büyük dini haline gelen Hristiyanlık, yedinci yüzyılın başlarına kadar çok rahat bir şekilde gelişmeye devam etmiştir. Ancak bu yüzyılın başında ciddi bir rakiple karşı

karşıya kalan Hristiyanlığın ilerlemesi birdenbire durmuş, hatta gerilemeye başlamıştır. Hristiyanlığm karşılaşmış

olduğu bu rakip İslâmiyet idi. Yedinci yüzyılın başında İslâmiyetin ortaya çıkışı ile beraber Hristiyanlık, bilhassa Asya ve Afrika'da büyük bir darbe yemiş, kısa sürede kendisinin doğduğu bölge olan Orta Doğu'dan tamamen silinmiştir. Müslüman devletlerin siyasî ve askerî bakımdan üstün bir durumda olmaları, Hristiyanların İslâm topraklarında cebir ve şiddet kullanmalarına engel teşkil etmiştir. İnanç

ve amel noktasından İslâmiyetin Hristiyanlıkla mücadele edebilecek kapasitede olması da, ikna yolu ile Hristiyanlaştırma silahını onların elinden almıştır.

Başta Kudüs ve Şam olmak üzere bir kısım Bizans topraklarının Müslümanların eline geçişi, Hristiyan dünyasında ciddi endişelere sebep olmuş ve İslâm dünyası karşısında düşülen kötü duruma son vermek için acil tedbirlere başvu-rulmuştur. Bu cümleden olmak üzere Hristiyanlar, Kudüs'ü

kurtarmak ve kutsal toprakları geri almak için büyük bir ordu kurarak Haçlı Seferleri düzenlemeye başlamışlardır. Hristiyanlar, Haçlı Seferlerine paralel olarak kendi dinlerini yaymak üzere dünyanın çeşitli yerlerine misyonerler göndermiş-ler ve İslâm ülkeleri ile başlattıkları silahlı mücadeleyi misyoner faaliyetleri ile de desteklemişlerdir. Misyonerlerin bilhassa müslümanlar arasında

başarılı olabilmeleri için, Kilise onlara Arapça ve İslâmî ilimler öğretmeye başlamıştır.

Haçlı Seferlerinin başarısızlıkla neticelenmesi sonunda, Hristiyan Kilisesi bütün gücünü tekrar misyoner faaliyetleri üzerinde yoğunlaştırmıştır.

Sıcak savaş yerine, misyonerler kanalı ile hem Hristiyanlığı yaymak, hem de kaybedilen toprakları geri almak düşüncesi, dünyanın dört bir yanına yayılmış geniş bir misyoner teşkilatının kurulmasına sebep olmuştur. Misyoner faaliyet eri her ne kadar müslüman ülkelerin topraklarında fazla başarı sağlayamadı ise de, dünyanın diğer yerlerinde özellike putperestler arasında oldukça başarı sağlamıştır.

Dünya ile Hristiyan nüfusunun artarak bütün dinler arasında birinci sırayı alışının arkasında yatan gerçek faktör, misyoner teşkilat larının bu yoğun çalışmalarıdır. Haçlı Seferleri sırasında olduğu gibi, daha sonraki savaşlarda da misyonerler, Hristiyan ordularla birlikte çalışmış ve bu orduların adeta öncü

kuvveti görevini ifa etmişlerdir. Bugün Hristiyanların dünyadaki toplam nüfusu bir milyardan fazladır. Avrupa, Amerika ve Avusturalya'da çoğunluk durumunda olan Hristiyanlar, Asya ve Afrika'da azınlık olarak varlıklarını sürdürmektedir.

Günümüzde dünyada örgütlü ve düzenli olarak yayılma faaliyeti gösteren yegâne din Hristiyanlıktır. İslâm ülkelerinin, içinde bulundukları acıklı durum sebebi ile Müslümanların, bırakınız Müslüman olmayanlar arasında İslâmiyeti yayma faaliyeti göstermelerini, onlar Müslüman çocuklarına dahi îslâmiyeti öğretmekten acizdirler. Budizm vb.

yayılma gayesi güden bazı dinlerin de Hristiyanlarınki gibi, yaygın bir misyoner teşkilatı mevcut değildir.

Dünyanın her tarafını kaplayan geniş bir misyoner ağına sahip olan Hristiyanlık, yayılmak için eskiden olduğu gibi her türlü vasıtayı meşru görmekte ve her yola başvurmaktadır. Hristiyan misyonerleri dünyanın dört bir yanında her türlü tehlikeyi göze alarak faaliyetlerini sürdürmektedirler.

Hristiyanlık, günümüzde sadece misyoner teşkilatları ile propaganda edilmemekte, Hristiyan ülkeler, çeşitli basın ve yayın vasıtaları ile de dinlerini propaganda etmektedirler.

Bilhassa radyo, televizyon, sinema, tiyatro, gazete, dergi ve mecmua gibi basın ve yayın araçları ile yürütülen Hristiyanlık propagandası, bazen misyonerlerin yaptığı propagandadan daha başarılı sonuçlar vermektedir. Hristiyan yapımı bazı

filim ve televizyon dizilerinde bazen açık açık Hristiyanlık propagandası görülmekte, Kilise ayinleri sık sık sahneye getirilerek rahipler dünyanın en şefkatli ve iyilik sever insanları olarak takdim edilmektedir. Bu tür sahneler, dizilerde sıkça gösterildiği gibi, sinema ve tiyatro eserlerinde de aynı motifler sistemli bir şekilde işlenmektedir. Bununla her ne kadar "Gelin Hristiyan olun" türünden bir propaganda yapılmıyorsa da, takip edilen metod, belki o tür propagandadan, daha tesirli olmaktadır.

Dua ve ibadet ihtiyacını hissettiği zaman kendi dinine göre nasıl dua ve ibadet edeceğini bilemeyen kimselerin, Özellikle radyo, televizyon gibi yayın araçlarından büyük öl çüde etkilenen küçük çocukların, kiliselerdeki ayin, nikah vb. sahnelerden etkilenmemeleri mümkün değildir. Hatta bu sah-nelerin etkisi altında kalan küçük çocukların zaman zaman Hristiyanlar gibi haç çıkardıklarına ve dua ettiklerine şahit olmaktayız. Çeşitli Hristiyan mezheblerine bağlı radyo istasyonları, dünyanın dört bir yanına Hristiyanlığı tanıtıcı yayınlar yapmakta, Hristiyan olmayan insanları kendi dinlerine çe-kebilmek için her türlü gayreti göstermektedirler.

Batılı ülkelerce, geri kalmış ülkelere yardım amacı ile bu ülkelerde kurulan hastane, okul, fabrika vb. müesseselerin kilit noktalarına genellikle mutaassıp Hristiyanlar yerleştiril-mekte, bu kişiler Hristiyanlığı yayma hususunda o bölgede faaliyet gösteren misyoner örgütleri ile ortak hareket ederek zamana ve şartlara göre faaliyetlerini yürütmektedirler.

Avrupa'nın muhtelif ülkelerinde işçi olarak çalışan Müslüman Türklere, Kilise rahipleri tarafından sürekli olarak Hristiyanlığa katılma çağrıları yapılmakta, çağrıya uyanlara kaldıkları ülkelerde her türlü kolaylık Kilise tarafından sağlanmaktadır. Ayrıca Kilise tarafından yılın belli günlerinde Hristiyan olmayanları Hristiyanlaştırmaya yönelik konferanslar düzenlenmekte, bu konferansa katılmaya razı olanlar için işyerlerinden izin alınmaktadır.

Hristiyanlığın dayandığı ana kaynak Kitâb-ı Mukaddes olduğu için, Hristiyanlık propagandasında esas ağırlık bu kitaba

verilmektedir. Dünyada en çok basılan ve dağıtılan kitap, Kitâb-ı Mukaddesdir. Dünyanın her yerine bine yakın dil ve lehçeye tercüme edilerek dağıtılan Kitâb-ı Mukaddesin gerek tercüme edilmesinde ve gerekse basım ve dağıtımında Hristiyan devletlerin ekonomik ve siyasi destekleri vardır.

Yıllık tirajı milyonla ifade edilen ve en ilkel kabile dillerine dahi tercümesi yapılarak dağıtılan bu kitabın muhtevası nedir, ne zaman yazılmıştır, nasıl toplanarak bir araya getirilmiştir? Denildiği gibi bu kitap gerçekten bir rehber midir, insanlığa gerçek bir kurtuluş sunmakta mıdır?

Avrupa Topluluğuna giriş için her türlü gayretin gösterildiği şu günlerde, topluluğa üye olan ülkelerde ciddi bir endişe ortaya çıkmıştır. Bu endişe bir yetkilinin ağzından,

"Siz Müslümanısınız, biz Hristiyanız, biz sizi kabul edemeyiz" sözleri ile ifade edilmiştir. Bu kişi aslında "Eğer Avrupa topluluğuna girmek istiyorsanız önce İslâmiyeti terkedin ve Hristiyanlığa girin" demek istemiştir. Müslüman bir ülkenin böyle bir topluluğa girişini bir türlü mantığı kabul etmeyen bu Batılının, ne kadar tolerans ve hoşgörü sahibi olduğu da ortaya çıkıyor. Batı, Türk milletini Hristiyan kültürü potasın-da eritmeden onu kendi bünyesine almak istememektedir. Biz ise işin sadece ekonomik yanını düşünerek, bu topluluğa girmekte ısrar etmekteyiz. Biz, bu topluluğa girdiğimizde dünyanın her tarafında faaliyet gösteren ve propagandada çok usta olan Hristiyan misyonerlerinin, serbest dolaşım hakkından faydalanarak ülkemizde serbestçe ve açık şekilde propaganda faaliyetlerini yürüteceklerini hesaba katmamak-tayız. Şimdiye kadar ülkemizde sınırlı olarak yürüttükleri propaganda faaliyetleri ile evlerin kapılarının altından atılan Hristiyanlığa davet broşürlerinin dağıtımı ve yabancı okullarda çalışan bazı Hristiyan hocaların Kitâb-ı Mukaddes propagandaları daha da artacak, şimdiye kadar yurt dışındaki işçilerimize tertiplenen çadır konferansları, bundan böyle Türkiye'de bizlere de düzenlenebilecektir. Yurt içinde ve dışında Türk insanına yöneltilen ve bundan sonra daha da artarak yöneltilecek olan Kitâb-ı Mukaddes ve Hristiyanlık propagandasına karşı, bunlar hakkında doğru bilgileri ortaya koymak bir görev olmaktadır. Ancak, bu görevi bir karşı propaganda niteliğinde değil, aksine tarafsız bir şekilde,

ana kaynaklara dayanarak, ilmî prensipler çerçevesinde yapmak gerekir.

Biz, bu araştırmamızda Hristiyan kültürünün ana kaynağı durumunda olan Kitâb-ı Mukaddesi, özellikle İncilleri ele alıp, zaman zaman kendi kaynaklarına da başvurmak sureti ile inceleyeceğiz. Bu kitaplar ne zaman, kimler tarafından yazılmıştır? Bunlar ilk yazıldıkları gibi muhafaza edilebilmişler midir, yazarları belli midir? Bu kitapların muhtevaları nedir? Bunlardaki bilgiler yirminci yüzyılın gerçeklerine uygunluk arzediyor mu? Bilhassa dört ayrı yazar tarafından kaleme alınan İncil nüshalarında farklılık var mıdır, şayet varsa bu farklılık esasta mı, yoksa teferruatta mıdır? Amacımız karşı propaganda niteliğinde Hristiyanlığa veya Kitâb-ı Mukaddese reddiye yazmak değildir, sadece propagandası yoğun olarak yapılan ve insanlarımıza direkt olarak yöneltilen bir inancın ana kaynağını, tarafsız bir şekilde ele alıp tanıtımını yapmak ve onu incelemektir.

Nitekim bir çok Batılı Hristiyan oryantalist, İslâmiyeti ve Kur'an-ı Kerimi ele alıp incelemektedirler. Bizim bu tür yapacağımız bir çalışma üzerinde aşırı hassasiyet gösteren ve bilimsel tarafsızlık ilkesine riayet edip etmediğimizi sıkı

sıkıya kontrol eden bazı Batılı araştırmacılar, kendilerinin İslâmiyet üzerinde yaptıkları araştırmalarda, bizden istedikleri tarafsızlığa riayet konusunda fazla titiz değildirler. Bunların bir kısmı, kendi koymuş oldukları prensipleri ihlal ederek, hislerinin ve inançlarının etkisi altında kalmaktadırlar.

Bunlar, İslâm kaynaklarında mevcut olan, ama işlerine gelmeyen bazı delilleri rahatlıkla gözardı etmekte, bazı bilgi ve delilleri de eksik olarak almakta, dolayısı ile yanlış sonuçlara ulaşmaktadırlar(5). Biz, bu araştırmamızda kaynaklar bize ne veriyorsa onlara kesinlikle bağlı kalacağız, delilleri görmezlikten gelmeyecek ve eksik olarak kullanmayacağız.

Yapmış olduğumuz bu araştırmada ele alıp zaman zaman kendilerinden örnekler verdiğimiz İnciller şüphesiz Allah'ın İsa'ya vahyetmiş olduğu gerçek İncil değildir. Çünkü İslama göre bu kitap tahrif edilmiş ve aslı yok olmuştur. Dolayısı

ile muharref İncillere yöneltilen tenkidler, bu kitapların tahrif edilmemiş aslı olan İncile asla şamil değildir . İlerde geniş bir şekilde görüleceği üzere bugün elde mevcut olan bu kitaplar, Hz. İsa'dan

asırlarca sonra kaleme alınmış olup bu kitaplardaki sözlerin büyük bir kısmının Hz İsa ile hiçbir ilgisi yoktur.

İncillerde bu peygamberle ilgili olarak verilen haberlerin büyük bir çoğunluğunun da onunla hiçbir ilgisi mevcut değildir.

Yapmış olduğumuz bu araştırmada bazı okuyucularımızın yanlış bir kanaate kapılmasını önlemek için böyle bir açıklama yapmayı gerekli bulduk.

İslama göre Hz. İsa bir resul ve nebidir, Allah'tan almış olduğu vahyi insanlara ulaştırmıştır, o, hatadan masundur, kendisinden tevhide aykırı hiçbir şeyin sadır olması mümkün değildir. Bugün elde mevcut olan İncillerde ona isnâd edilen fiil ve sözlerin büyük bir çoğunluğu ona yapılmış olan itham ve iftiralardan ibarettir. Bu peygamberin ve ona vahyedilmiş olan kitabın bu itham ve isnadlarla hiçbir alâkası yoktur. Bunlar, Hristiyanlar tarafından daha sonraları ortaya atılmış ve büyük bir kısmı hayal ürünü olan şeylerdir.

BİRİNCİ BÖLÜM

KİTÂB-I MUKADDES NEDİR?

A-KİTÂB-I MUKADDES SÖZÜNÜN ANLAMI:

Hristiyanların kutsal kitabına, Türkçede Kitâb-ı Mukaddes adı verilmektedir. Kelimenin Arapça karşılığı "el-Kitabu'l-Mukaddes" olup, bu ismin menşei Yunanca "Bible" kelimesidir. Yunanca cemi müennes (çoğul dişil) olan "Ta Biblia", kutsal yazmalar ma'nasını ifade etmekte olup, Hristiyanların kutsal kabul ettikleri rulo şeklindeki bütün yazma kitaplara isim olarak verilmekte idi. Ta Biblia'nın tekili, "To Bibliov"

dur. İlk önceleri kelime, Yunancadaki çoğul şekli ile kullanılır-ken, sonraları Latinceye tekil olarak intikal etmiştir. Diğer Batı

dilleri, kelimeyi Latinceden aldıkları şekli ile "Bible" biçiminde kullanmaktadırlar. İngilizcede "Holy Bible", Fransızcada "La Sainte Bible" şeklinde tekil olarak kullanılan bu ismin yerini tutmak üzere, zaman zaman çoğul kalıbı ile "Holy Scriptures" (Kutsal Yazmalar) tabirinin de bir deyim olarak kullanıldığını görmekteyiz.

Bugün Bible veya Türkçe karşılığı olarak Kitâb-ı Mukaddes denildiğinde anlaşılan ma'na, Hristiyan Kilisesinin resmi-yet atfettiği ve kanuni otorite olarak kabul ettiği bütün kutsal 56

yazmalar kolleksiyonudur. Bu kolleksiyonun sınırı muhtelif devirlere göre değişmiştir. Kilisenin meşru kabul ettiği yazmalar kolleksiyonunun ihtiva ettiği kitapların sayısı, muhtelif Hristiyan mezheplerine göre birbirinden farklı olduğu gibi, değişik zamanlarda bir tek mezhebe göre de farklılık vardır(1). Mesela M.S. dördüncü yüzyılda bir mezhep, Yeni Ahidde yer alan kitapların sayısını yirmiüç olarak kabul etmişken, aynı mezhep bir kaç asır sonra bu sayıyı yirmi yedi'ye çıkarmıştır. Hristiyanlarm kutsal yazmalar kolleksyonu olarak adlandırılan Kitâb-ı Mukaddesin içinde yer alan yazmalar, iki kısma ayrılmaktadır: Yeni Ahid ve Eski Ahid(2).

Bazı araştırmacılar Yeni ve Eski Ahid içinde yer alan yazmaların başlangıçta kutsal bir kitap ortaya koymak amacı

ile yazılmadıklarını, ancak daha sonraları bunların kutsal kitap hüviyetine büründürüldüklerini ifade etmektedirler(3).

Kur'an-ı Kerim, Hristiyanların kutsal kitabı olarak sadece bir İncilden bahseder ve Hz. İsa'ya vahyedilen bu İncilde Hristiyanların tahrifat yaptıklarını belirtir. Kur'ân, Yeni ve Eski Ahidden müteşekkil bir Hristiyan kutsal kitabından bahsetmediği gibi, birden fazla İncil nüshasının varlığından da sözetmez, sadece tekil olarak bir tek İncilden bahseder ve onda Hristiyanların tahrifat yaptıklarını belirtir. Ayrıca, Kur'an-ı Kerimde Hz. İsa'nın Havarilerinin ve onların öğrencilerinin yazmış oldukları mektuplardan ve diğer eserlerden hiçbir şekilde bahsedilmez. Dolayısı ile İslâmî inanca göre Dört İncil yoktur, Hz. İsa'ya Allah tarafından vahyedilmiş tek bir İncil vardır. Bu İncilin, Havarilerin ve onların öğrencilerinin kaleme aldıkları İncil adı verilen hatıra kitapları ile bir ilgisi yoktur.

B - KİTÂB-I MUKADDESİN TASNİFİ :

Daha önce belirtildiği üzere Hristiyanların kutsal kitabı

iki ana kısma ayrılmaktadır: Yeni Ahid ve Eski Ahid. Hristiyanlara göre onların kutsal kitaplarının bu şekilde iki kısma ayrılışının temel ölçüsü, bu kitapların Hz. İsa'dan sonra veya önce ortaya çıkışma bağlıdır. Bilindiği üzere Hristiyanlığın merkezinde H z . İ s a yer almaktadır. O, bu dine göre bir peygamberden daha ileri derecededir ve ilâhlık mertebesin-dedir. O, baba Allah'ın yer yüzünde insan

kisvesine bürünmüş bir şeklidir ve yaratıcı baba Allah'ın oğludur. Yaratıcı
Allah'ın oğlu, oğul Allah olarak o, baba Allah'ın hükmünü
icra etmek üzere yer yüzüne inmiş, bir anadan insan suretinde dünyaya gelmiş, dünyada yaşamış ve insanlığı kurtarmak üzere acı çekerek dünyadan ayrılmıştır. Bazı öğrencileri, onun dünyaya gelişini, yaşayışını, ızdırap çekerek dünyadan ayrılı-
şını, dünyada kaldığı sırada söylemiş olduğu sözleri ve yapmış olduğu işleri kaleme alarak yazmışlardır. Hz.İsa'nın dünyadan ayrılışından bir süre sonra, onun hayatını ve sözlerini ihtiva eden bu yazılar, kutsal kitaplar olarak kabul edilmeye başlanmıştır. İşte Hz.İsa ile birlikte ortaya çıkan, onun dünyadan ayrılışından bir süre sonra küçük kitaplar ve mektuplar halinde telif edilen bu yazmalara, Hristiyanlar
"Yeni Ahid" adını vermektedirler.

Hristiyanlar, Hz.İsa'dan sonra ortaya çıkan kutsal yazılara, yani Yeni Ahide inandıkları gibi, Hz.İsa'dan önce ortaya çıkan ve Yahudilerce kutsal kabul edilen kitaplara da inanmaktadırlar. İşte Yahudilerin de kabul ettiği, inandığı ve Hristiyanlarca benimsenen bu kitaplara "Eski Ahid" ismi verilmektedir. Bu kitaplar, Hz .İsa'dan önce ortaya çıkmış
olup, Hz.Musa ile Allah arasındaki sözleşmeyi (Tevrat) ve Hz.Musa'dan sonra gelen bazı Yahudi peygamberlerinin sözlerini ihtiva ettiğinden, yani Hz.İsa'dan önce olmalarına bağlı
olarak bunlara, "Eski Ahid" (Eski Sözleşme) ismi verilmiştir.

Görüldüğü üzere merkezdeki Hz.İsa'dan sonraki kitaplar Yeni Ahidi, önceki kitaplar ise Eski Ahidi oluşturmaktadır(4).

Hristiyanlara göre birinci derecede önemli olan kısım Yeni Ahiddir. Çünkü, Yeni Ahid Hz.İsa'ya bağlı olarak ortaya çıkmıştır. Eski Ahid ise, Hz.Musa ile Allah arasında yapılmış
olan sözleşme ile ortaya çıkmış olup, önem bakımından ikinci derecededir(5). Hristiyanlar İncilleri ve Risaleleri her bakımdan Tevrattan ve Eski Ahidin diğer kitaplarından üstün tutarlar.

1-ESKİ AHİD:

Hristiyanların, Hz.İsa'dan önce gelmiş olan Yahudilerin kutsal kitaplarını aynen kabul ettiklerini biraz önce belirtmiştik. Ancak Yahudiler kendi kutsal kitaplarına Hristiyanların 4) Sadece St.

Jerome tarafından düzenlenen ve Roma Katolik kilisesi tarafından esas alman Latince Kitâb-ı Mukaddesin Yeni Ahid kısmının sonunda, "Yuhanna'nın Vahyi "nden sonra, "Menase'nin Duası", "III.Ezra" ve " VI. Ezra" yer almaktadır. Bu üç kitap, aslında

; Hzİsa'dan öncedir. Bunlar sadece "Latin Vulgate"deYeni Ahidin sonunda yer almakta, diğer bütün Kitâb-ı Mukaddeslerde Eski Ahidin içinde yer almaktadırlar.

dediği gibi, "Eski Ahid" ismini asla vermezler.Yahudilere göre Hz.İsa asla bir peygamber değildir, ona Allah tarafından hiçbir kitap gönderilmemiştir. Bundan dolayı Allah ile onun arasında yeni veya eski hiçbir sözleşme olmamıştır. İlâhî

sözleşme tektir ve bu sözleşme, Allah ile Hz.Musa arasında Tur-ı Sina'da yapılan sözleşmedir. Dolayısı ile bu sözleşmeye "Eski Sözleşme" (Eski Ahid) demek tamamen yanlıştır, ikinci bir sözleşme olmamıştır ki, ona eski sözleşme denebilsin.

Yahudiler kendi kutsal kitaplarına "Eski Ahid" isminin verilmesini reddederler, onlar kendi kutsal kitaplarına "Tanah" adını verirler. Yahudilere göre Tanah, üç bölümden meydana gelmiştir: Tora (Tevrat), Neviim (Nebiler), Ketuviim (Kitaplar). Tanah'ın kelime olarak bir anlamı yoktur, bu kitabı

oluşturan üç bölümün isimlerinin baş harfleri olan "T","N" ve"K" harflerinin yanyana dizilmesi ile "Tanah" ismi ortaya çıkmıştır(6). Tora beş kitap, Neviim ondokuz kitap ve Ketuviim onbir kitaptan oluşmakta ve böylece Tanah'ın içinde yer alan kitaplar, toplam otuzbeş kitap etmektedir. Yahudiler, kendi alfabelerindeki harflerin sayısına uygun olarak Tanah'ta yer alan kitapların sayısını yirmiiki veya bazen yirmidört olarak saymaktadırlar.

İbranice yazılmış ve basılmış olan Tanah ile, Hristiyanların elindeki Eski Ahid arasında hem kitapların sayısı, hem de tertibi bakımından oldukça büyük farklılıklar mevcuttur.

6) Kısaltma esnasında Ketuviimin baş harfi "K", !fH" harfine dönüşmektedir, Çünkü İbranicede "K" ve "B" harfleri, kelimelerin başında bulunurlarsa IfK" ve "B" şeklinde telaffuz edilmekte, bunlar kelimelerin ortalarında veya sonlarında bulunurlarsa "K"harfi "H" harfine,

"B"harfi ise "V" harfine dönüşmektedir. Dolayısı ile kısaltma, Tanak şeklinde değil, Tanah şeklinde okunmaktadır. Neviim ve

Ketuviim ke-limelerindeki "V" harfinin aslı !IB" iken, kelimenin ortasında geldik leri için "V"ye dönüşmüşlerdir.

İbranice yazılmış Yahudi Tanahına en yakın Eski Ahid, Protestanların elindeki Eski Ahiddir. Protestanların kabul ettiği Eski Ahidde kitap sayısı otuzdokuzdur, İbranice Tanah'ta ise bu sayı otuzbeş idi. İbranice Tanahta Samuel, Krallar ve Tarihler birer kitap olarak sayılmakta, Protestan Eski Ahidinde bunlar ikişer kitap olarak sayılmaktadır.

Bununla beraber Protestan nüshasında ikişer kitap olarak sayılan bu kitapların tamamı Tanahta da aynen geçmekte, ancak bunlar ikişer kitap değil, birer kitap olarak değerlendi-rilmektedir. Protestan Eski Ahidinde I. Samuel ve II. Samuel şeklinde yer alan kitaplar, İbranice Tanahta Samuel A ve Samuel B şeklinde aynen yer almakta, fakat bunlar bir kitap sayılmaktadır. Krallar ve Tarihler kitaplarında da aynı durum söz konusudur. Ayrıca, Tanahın Ketuviim bölümünde yer alan Ezra-Nehemya, Yahudilerce bir kitap sayılmaktadır.

Protestan Eski Ahidinde bunlar iki kitap olarak kabul edilmektedir. Böyle olunca Protestan Eski Ahidi ileYahudi Tanahı arasında görülen dört kitaplık fark ortadan kalkmış

oluyor. Tanahta geçen Samuel A, B, Malahim (Krallar) A, B, Divre Hayamim (Tarihler) A, B ve Ezra-Nehemya ikişer kitap olarak kabul edilecek olursa sayı Protestanlarınkinde olduğu gibi otuzdokuza ulaşır. Bununla beraber kitapların sıralanışı

bakımından Yahudi Tanahı ile Protestan Eski Ahidi arasında yine fark mevcuttur.Tanahta mevcut olan Tora, Neviim, Ketuviim şeklindeki sıralamaya, Katolikler de Protestanlar da riayet etmemektedirler(7).

Protestanların dışındaki diğer Hristiyan mezheplerinin kabul ettikleri Eski Ahid ile Yahudi Tanahı arasında kitapların sayısı bakımından büyük farklılıklar vardır. Hatta, bazen aynı

mezheb mensuplarının ellerinde bulunan Eski Ahidlerde bile, kitapların sayısı bakımından farklılıklar görülmektedir. Mesela Katolik Kilisesinin neşrettiği Eski Ahidin Arapça Tercümesinde kitapların sayısı kırksekiz(8), Latincede kırkaltı(9), Fransızcada kırkbeş(10)

iken, Eski Ahidin Yunanca nüshasında bu sayı elliüçe(ll) ulaşmaktadır.

Yapılan araştırmalar sonunda, Hristiyanların kabul etmiş olduğu Eski Ahidlerle, Yahudi Tanahı arasında gerek kitapların sayısı bakımından ve gerekse muhtevaları bakımından büyük farklılıklar olduğu, ayrıca başta Katolik ve Protestanlar olmak üzere çeşitli Hristiyan mezheblerinin elinde bulunan Eski Ahidler arasında da sayı ve tertip bakımından farklılıkların olduğu ortaya çıkmaktadır(12).

Bugün bizim Tevrat ile ilgili olarak öğrendiğimiz bilgilerin büyük çoğunluğu Hristiyan Eski Ahidine dayanmaktadır. Mesela biz Tevratın içinde yer alan beş kitabın isimlerini Yaratılış, Çıkış, Levililer, Sayılar ve Tesniye şeklinde sayarız. Bunlar, İbranice Tanahta geçen isimlerin Türkçeye veya Arapçaya yapılmış tercümeleri değildir. Bu isimler, Hristiyanlarm elinde bulunan Yunancaya tercüme edilmiş Eski Ahidden alınmışlardır. Bu kitapların İbranice nüshalarda geçen orjinal isimleri ile bunların Türkçe tercümeleri şöyledir: 1- Baraşit = Başlangıçta, 2 - Şmot = İsimler, 3 - Vayikra = Seslendi (Allah Hz. Musa'ya Seslendi), 4 - Bamidbar = Sahrada, 5 - Dvariim = Kelimeler. Görüldüğü gibi Hristiyanlar, Tevratın beş kitabının orjinal İbranice isimlerini terk etmişler ve her kitabın içinde yer alan konulara göre bunlara yeni isimler vermişlerdir(13).

Burada bir hususu daha belirtmek gerekir. Bazı araştırmacılar, Tevratı bu şekilde beş bölüme ayırarak her bölümü ayrı ayrı isimlendirmenin, Hz. Musa zamanında yapılmadığını, bunun Hz. Musa'dan sonra yapıldığını ileri sürmektedirler(14).

Görülen bütün bu farklılıklara rağmen Hristiyanların Eski Ahidi, Yahudilerin kutsal kitabı Tanaha dayanmaktadır.

Hristiyanlar bir takım ilâveler, çıkarmalar ve değişiklikler yapmış olmakla beraber, Hz. Musa'ya vahyedilen Tora (Tevrat)yı ve ondan sonra gelmiş olan Yahudi peygamberlerine ait kitapları benimseyip kabul etmişlerdir.

Bazı araştırmacılara göre, dört İncil ve yirmiüç kitaptan meydana gelen "Yeni Ahid" gibi bir kitaba sahip olan Hristiyanların, ayrıca Yahudilerin kutsal kitaplarını "Eski Ahid"

adını vererek benimsemelerine tesir eden başlıca sebep, Hristiyanlığın ilk dönemlerinde onların ellerinde herhangi bir yazılı kutsal metnin olmayışıdır. Bu görüşü ileri sürenlere göre, M.S. birinci yüzyılda Hristiyanların elinde henüz kendi kutsal kitapları Yeni Ahid kolleksiyonu mevcut değildi. Hz. İsa'dan hemen sonraki devirde Hristiyanların ellerinde kolleksiyon niteliğinde yazılı bir metnin bulunmayışı, onları o sırada yazılı halde mevcut olan Yahudilerin kutsal kitaplarını

kabule zorlamıştır(15). Bazı araştırmacılar ise, İncillerde ve Yeni Ahidin diğer kitaplarında yeterli miktarda hukukî hükümlerin bulunmamasının, Hristiyanları, hukukî hükümler yönünden çok zengin olan Yahudi kutsal kitabı Tanahı kabul etmeye mecbur ettiğini söylüyorlar(l6). Diğer bazı

araştırmacılara gelince, onlar Hristiyanlığı, Yahudiliğin devamı gibi görmekte ve başlangıçta Hz.İsa'nın sadece İsrail oğullarına tebliğ ile memur olduğunu, onun Tevratı iptal için değil, aksine teyid için geldiğini ileri sürmekte ve Hristiyanların Tevratı ve diğer Yahudi kitaplarını bu yüzden kabul ettiğini söylemektedirler(17).

Hristiyanlığın, başlangıçta sadece İsrail oğullarına mahsus bir din şeklinde ortaya çıktığına ve Hz.İsa'nın yanlız İsrail ırkını tenvirle görevli olduğuna dair görüşleri incelediğimiz zaman, bu görüşü ileri sürenlerin, halen Hristiyanların elinde mevcut olan İncillere dayandıklarını görmekteyiz. Bugün elde mevcut olan İncillerin bir çok yerinde, Hz.İsa'nın sadece İsrail ırkını kurtarmak üzere görevlendirildiği ve onun bu gaye için çalıştığı açıkça yazılıdır(18). Ancak, yine aynı İncillerde bunun aksine ifadelere de rastlanmaktadır. Özellikle İncillerin son kısımlarında Hz. İsa'nın Havarilerine ve diğer öğrencilerine, diğer milletlere de giderek onlara İncili tebliğ etmelerini em-rettiği yazılıdır(19). Bazı Müslüman araştırmacılar da bu ilk görüşe iştirak ederek, Hz. İsa'nın sadece İsrail Oğullarına peygamber olarak gönderildiğini ileri sürmekte ve bu görüşlerini Kur'an-ı Kerimdeki bazı ayetlere dayandırmak istemektedirler. Âl-i İmrân suresinde Hz.îsa'nın, İsrail oğullarına resul olarak gönderildiği(20) şeklindeki ifadeden tahsis ma'nası

çıkararak, onun davetinin sadece İsrail Oğullarına ait olduğunu, başka milletleri davetle memur olmadığını söyleyen araştırmacılardı(21), bu görüşün İslâmiyetin peygamberlik anlayışına

aykırı olduğunu kavrayamamaktadırlar. Aslında Hz.İsa için ileri sürülen bu iddianın aynısı, bazı Batılı
araştırmacılar tarafından Hz.Musa için de ileri sürülmektedir.
Bunlar, Hz.Musa'nın başlangıçta sadece İsrail Oğullarını davetle memur olduğunu ve onun diğer kavimleri ıslah için çalışmadığını iddia etmektedirler. Her iki peygamber için ileri sürülen bu iddiayı, İslâmî inanç noktasından ele aldığımız zaman bunun doğru olmadığını görürüz. Kur'an-ı Kerim ve Hadis-i Şeriflerde bu iddiayı destekleyecek açık bir hüküm yoktur. Aksine Kur'an-ı Kerim, bize Hz. Musa'nın, kardeşi Harun ile beraber İsrail ırkından olmayan Firavun, Karun ve Haman'ı imana davet ettiğini haber vermektedir(22). İsrail ırkından olmayan bu kimselerin Hz. Musa tarafından imana davet edilmeleri, Yahudiliğin onun zamanında millî bir din hüviyetinde olmadığını açıkça göstermektedir. Âl-i İmrân suresinde geçen, Hz. İsa'nın Benî İsrail'e resûl olarak gönderildiği tabiri, onun davetinin sadece İsrail ırkına tahsis edilmiş olduğunu göstermez. Nitekim Kur'anda, Hz. Musa için de benzeri ifadeler vardır. es-Saff suresinde Hz.Musa, İsrail oğullarına "Ey kavmim! benim Allah tarafından size peygamber olarak gönderildiğimi bildiğiniz halde neden bana eziyet ediyorsunuz?"(23) diye hitap etmektedir. Bu ifadeyi kullanan aynı Hz.Musa'nın, İsrail ırkından olmayan Firavun'a ve diğerlerine iman teklif etmesi, Kur'anda geçen "bir kavme gönderilmiş olmak" tabiri ile kastedilen şeyin, bu davetin sadece o kavme mahsus olduğu anlamına gelmez. Hz İsa da kavmine, "Ey İsrail oğulları! ben, benden önce gelmiş olan Tevratı tasdik edici olarak ve benden sonra gelecek olan ve ismi Ahmed olan bir resulü müjdeleyici olduğum halde Allah'ın size göndermiş olduğu resûlüm."(24) diye hitabetmektedir. Bu ayetten anlaşıldığına göre Hz.İsa'nın, İsrail Oğullarına peygamber olarak gönderilmesi, onun bu kavmin dışındakilerini kendi dinine davet edemiyeceği ma'nasına alınamaz. Çünkü, Hz.İsa, Hz. Musa'ya gelen Tevratı tasdik etmektedir ve Tevrat, Hz.Musa'nın daveti olarak sadece İsrail oğullarına tahsis edilmiş değildir. Hz.İsa ,Tevratı tasdik edip ona tabi olunca, onun davetinin de Musa'nın daveti gibi umûmî olması kaçınılmaz olur. Hz. İsa, İsrail Oğullarına" Ben size gönderildim." demiştir. Hz.Musa da İsrail Oğullarına "Ben size gönderildim." diye hitabetmiştir. Aynı sözü söyleyen Hz.Musa'nın daveti umûmî

olurken, neden Hz. İsa'nın daveti husûsî olsun? Yine es-Saff suresindeki ayette Hz.İsa, daveti umûmî olan Ahmed (Muhammed)'i müjdelemektedir.

Bu dahi, onun davetinin de Hz.Muhammed'in daveti gibi umûmî olması gerektiğini gösterir.

Kur'an-ı Kerimde geçen "kavm" kelimesi ile, bir kan bağı veya ırkî bir birliği anlamak bize göre yanlıştır. Kur'ân, bu tabirle daha ziyade birlikte yaşayan bir topluluğu kasdet-mektedir. Kur'an-ı Kerimde geçen bu kelimeyi Eski Ahidin ırkçı ve siyonist mantığı ile yorumlamak, onun cihanşumullü ğü ile bağdaşmaz. Kur'an-ı Kerim insanları şu veya bu ırka mensub olmaları açısından değil, inananlar ve inanmayanlar açısından tasnife tabi tutar(25). Millî din, Sır dini gibi kavramlar, İslâmî inanca aykırıdır. Hristiyanlığın başlangıçta millî bir din oluşu, Hz. İsa'nın İsrail Oğullarından başkalarını bu dine davet etmemesi, onun sadece İsrail Oğullarını hakka davet etmesi ma'nasına gelir ki, bu İslâmdaki nübüvvet ve risalet anlayışına aykırıdır. Bir peygamber kendi yakınında bulunan insanlardan bir kısmını hak yola, Allah'ın birliğine çağıracak, diğer bir kısmını ise, "Siz benim ırkımdan değilsiniz, sizi hak yola çağıramam, sizi dinime alamam." diyerek onların kendi dinine girmesini reddedecek, bu vahye dayalı hiçbir din için düşünülemez(26). Bütün peygamberlerin görevi, hangi ırk ve milletten olursa olsun bulabildiği ve ulaşabildiği her insana, Allah'ın varlığını ve birliğini tebliğ etmektir. Mamafih bazı

peygamberlerin daveti mevzî olabilir, yaygın olmayabilir, hatta öyle peygamberler vardır ki, bırakın bir kavmi, sadece bir köyü hak yola davet etmekle yükümlü olmuşlardır. Ancak bunlar bile görevlerini yaptıkları köylerde insanları, "Sen şu ırktansın ,seni dinime alamam,sen ise benim ırkımdansın seni dinime alabilirim." tarzında bir ayırıma tabi tutmamışlardır.

Davetin umûmî veya mevzî oluşu, o peygamberin dini yaymadaki etkisi ile orantılıdır. Eğer bir peygamber davetin-de başarılı olur, çevresindeki insanları hak yola iknada muvaffak olur ve kendisine çok sayıda insan tabi olursa, onun faaliyet sahası kendine tabi olanların da yardımı ile gitgide genişleyerek ilk olarak ortaya

çıktığı yerin dışına taşar, çevreye yayılır ve daveti zamanla diğer bölgelere ve ülkelere ulaşır.

Hz. İsa'nın ortaya çıktığı bölgede yoğun olarak İsrail Oğulları bulunmakta idiler. Hz.İsa'nın kendisi de annesi tarafından İsrail Oğullarına dayanmaktadır. Dolayısı ile onun davete başladığı ortam, İsrail Oğulları ortamıdır. Kendisi bir İsrailli olduğu gibi, doğup büyüdüğü ve tebliğe başladığı cemiyet de bir Yahudi cemiyetidir. Ancak onun ortaya çıktığı Filistin'de sadece Yahudiler yaşamıyorlardı, Yahudilerin yanısıra yerli halk olarak Araplar ve diğer başka ırklar aynı yerde yaşamaya devam ettikleri gibi, dışardan gelen Romalılar, Yunanlılar vb. bazı ırklar da orada bulunuyorlardı. Hz. İsa, tebliğine ilk olarak Yahudiler arasında başlamıştır. Ancak o, ırkı ve dili ne olursa olsun bu bölgede yaşayan herkese hak dini tebliğ etmiş, çalışmalarını sadece İsrail Oğullarına tahsis etmemiştir. Hz. İsa'nın, Filistin'den çıkıp Hz. Musa ve Hz.

İbrahim'in yaptığı gibi Suriye, Mısır ve Irak gibi yerleri dolaşarak oradaki insanlara dinini tebliğ etme imkânı yoktu.

Çünkü peygamberlik süresi çok kısa idi ve üç sene zarfında diğer ülkelerin insanlarına ulaşması mümkün değildi. Onun daveti, kendisi dünyada iken mevzî kalmış ve hayatta olduğu süre içinde kendisine çok az kişi iman etmiş idi. Ancak, dünyadan ayrılmasından sonra öğrencileri tarafından onun daveti, Filistin sınırları dışına taşırılmış ve umûmî bir davet haline getirilmiştir. Hayatta iken onun daveti sadece Filistin bölgesi ile sınırlı kaldığı halde, o hiçbir zaman burada yaşayan insanları İsrailli olan ve olmayanlar şeklinde ayırıma tabi tutmamıştır. O, rastladığı ve konuşabildiği herkese karşı tebliğ görevini yerine getirmiştir.

Hristiyanlığın başlangıçta, Hz.İsa tarafından sadece İsrail Oğullarına tebliğ edilen bir din olduğu şeklindeki görüş, esas itibari ile İncillere dayanmakla beraber, daha önce belirtildiği üzere aynı İncillerde karşı görüşü destekleyen ifadelere de rastlamak mümkündür. Matta'ya göre Hz.İsa, çarmıha gerili şinden sonra yeniden dirilmiş ve öğrencilerine görünerek "İmdi-siz gidip bütün milletleri şakirt edin"(27) demiştir. Acaba Matta'da ve diğer İncillerde bulunan bu ifade nasıl yorumlanacak-tır? Yoksa Hz. İsa, kendisi sadece İsrail Oğullarını dine davet ederken, öğrencilerine kendi yaptığının aksini yaptırıp, İsrail Oğullan dışına çıkmalarını ve diğer

milletleri davet etmelerini mi emretmiştir? O, kendi yapmakta sakınca bulduğu şeyi yapmalarını niçin öğrencilerinden istesin? Bazı araştırmacılar, Matta, 28 : 19 daki ifade ile buna benzeyen ve öbür İncillerde yer alan diğer ifadelerin, İncillere sonradan sokulduğunu iddia ederek Hristiyanlığın başlangıçta sadece İsrail ırkına mahsus bir din iken, sonradan yukarda bahsedilen kısımların İncillere eklenmesi ile, bu hüviyetini kaybedip evrenselleştiğini ileri sürüyorlar. İncillere nelerin sonradan eklendiği ve nelerin çıkarıldığını anlamak için bu kitapların orjinal nüshalarının elde

olması gerekir. Bu nüshaların hiçbiri ortada olmadığına göre, yukardaki iddia kadar, onun tam tersi de sözkonusu olabilir.

Biri çıksa İncillere bu kısımlar değil de, diğer kısımlar sonradan eklenmiştir derse, onun iddiası da en az birinci iddia kadar doğru olabilir. Çünkü ne birinci iddianın, ne de ikinci iddianın ispatlanma şansı vardır.

Hristiyanların, Yahudi kutsal kitaplarını benimsedikle-rini daha önce açıklamıştık. Yani Hristiyanlar, şu anda Yahudi Tanahı içinde yer alan bütün kitapları kabul etmektedirler.

Buna ilâve olarak Hristiyanlar, bazı Yahudi peygamberler tarafından yazıldığı söylenmekle beraber, Yahudilerce sahte (Apokrif) sayılarak reddedilen diğer bazı kitapları da benimsemektedirler. Yahudi Tanahı içinde yer almayan bu kitaplar, Hristiyan Eski Ahidi içinde yer almaktadır. Yahudiler tarafından sahte olduğu ileri sürülen bu kitapları kabul hususunda, Hristiyan mezhebleri arasında tam bir ittifak yoktur. Roma Katolik kilisesi, 1546 yılında Trento'da yapılan konsilde bu kitapların sahih ve kutsal olduğunu resmen ilan etmiş ve diğer kutsal kitaplara gösterilen saygının bu kitaplara da gösterilmesi gerektiğini söylemiştir. Protestan mezhebinin kurucusu Martin Luther ise, bu kitaplara kutsal yazı gözü ile bakmamış ve onları

Kitâb-ı Mukaddesin içine dahil etmemiştir. Fakat Luther, yine bu kitapların okunmasının faydalı olabileceğini ileri sürmüştür.

Katoliklerin Kitâb-ı Mukaddesi içinde yer alan bu kitaplara Katolikler "Apokrif" demezler, onlar bu kitaplara "Deutero Kanonik Kitaplar" (İkinci Derecede Kanunî Kitaplar) ismini verirler. Katoliklerce kutsal sayılan bu kitapların sayısı, Kitâb-ı

Mukaddesin diğer dillere yapılan tercümelerinde birbirinden farklıdır. Yunanca Eski Ahidde bunların sayısı onikiye ulaşır-ken, Latince ve diğer bazı dillerdeki tercümelerde bu sayı daha azdır. Katoliklerin "Deutero Kanonik " saydıkları, Protestanla rın ise "Apokrif" kabul ettiği bu kitaplar şunlardır : 1- Tobit'in Kitabı, 2- Yudit'in Kitabı, 3- Ester'in Kitabı, 4- Makabilerin Birinci Kitabı, 5- Makabilerin İkinci Kitabı, 6- Bilgelik Kitabı, 7- Sirak Kitabı, 8- Baruh'un Kitabı, 9- Yeremya'nın Mektubu, 10-Danyal'ın Kitabına Birinci Ek: Şadrak'ın Duası ve Üç Delikanlı-nın Ezgisi, I1- Danyal'ın Kitabına İkinci Ek: Suzanna, 12- Danyal'ın Kitabına Üçüncü Ek: Bel ve Ejderha(28). Hristiyanlara göre bu kitaplar Tanahın aslında var idi ve Tanah Yunancaya ilk tercüme edilirken, bunlar Tanah'ın içinde yer almakta idi.

M.S. dördüncü asırda bu kitapların kutsal olup olmadığı Hristiyanlar tarafından münakaşa edilmeye başlanınca, Eski Ahidi Latinceye çeviren Aziz Hiyeronimus, bu kitapları Yunanca metindekinden farklı olarak ayrı bir kısma koydu.

Eski Ahid, Hristiyanlar tarafından ne zaman benimsenmeye başlanmıştır? Eski Ahid, Yeni Ahidle birlikte bir bütün olarak ne zaman tertiplenerek Hristiyan Kitâb-ı Mukaddesi meydana çıkmıştır? Araştırmacılar bu konuda kesin bir tarih vereme-mektedirler. Eldeki mevcut İncillere göre Hz. İsa, dünyada iken Tevratı ve şeriatı iptal için değil, aksine onu teyid ve tasdik için çalışmıştır(30). Gerek İncillerin verdiği bilgilerden ve gerekse diğer Hristiyan kaynaklardan anlaşılan şey, Hz.İsa'nın dünyada iken, Hz.Musa'nın şeriati ile amel ettiği şeklindedir. Kur'an-ı

Kerime göre de Hz.İsa, Hz. Musa'ya gönderilen Tevratı teyid ve tasdik etmiştir(31).

Bazı araştırmacılar, Hz. İsa ve onun talebelerinin Eski Ahidi, Yahudi hahamlarının kullanmış oldukları İbranice şekli ile okuyup anladıklarını ve kabul ettiklerini ileri sürmektedirler. Bu iddiayı ortaya atanlara göre, Hz. İsa zamanında, Hristiyanların benimsedikleri Eski Ahid ile Yahudi Tanahı arasında hiçbir fark yoktu. Hz.İsa'dan bir süre sonra Kitâb-ı Mukaddesin tamamının Yunancaya tercüme edilmesini müteakip bu farklılıklar ortaya çıkmıştır. Bu tercüme olayından sonra Yahudi hahamları, Yunanca tercümelerin,

Tanahın İbranice orjinal metninden farklı olduğunu söylemeye başlamışlardır(32).

M.S. ikinci yüzyılın ortalarında ortaya çıkan Marcion, Hristiyan Kitâb-ı Mukaddesi içinde Eski Ahidin yerinin olmadığını söyleyerek, Kitâb-ı Mukaddesin sadece Yeni Ahidden ibaret olduğunu ileri sürmüştür(33). Kilisenin, Yeni Ahid ile Eski Ahidi birleştirerek bir kitap yazma işine girişmesinden bir süre sonra, Marcion ve taraftarları ortaya çıkarak, Hristiyanlığın Eski Ahid ile bir ilgisinin olmadığını, bu dinin tek kutsal kitabının Yeni Ahid olduğunu söylemişlerdir. Marcion'nun başlattığı bu Eski Ahidi red hareketine "Marcionizm" adı verilmiştir.

Hristiyan dünyasında Yeni Ahid ile Eski Ahidi bir kitap halinde tertip etme işine İrenaeus, Tertullian ve Clement gibi Kilise babaları öncülük etmişlerdir. Ancak, bazı araştırmacılar bu hareketin başlangıcının Origen'e dayandığını ifade etmektedirler. Yukarda adı geçen Kilise babalarına göre, Yeni Ahid ile Eski Ahid birbirlerini tamamlamakta olup, Eski Ahid olmaksızın, ne Hz. İsa'yı, ne de Hristiyanlığı anlamak mümkün değildir. Yeni ve Eski Ahidin birlikte yazılarak bugünkü Hristiyan Kitâb-ı Mukaddesinin oluşturulmaya başlandığı yılların, M.S. 1801i yıllar olduğu ileri sürülmektedir(34).

2 - YENİ AHİD

Hz.İsa'nın hayatını, dünyadan ayrılışını, vaaz ve nasihatlerini ihtiva eden ve onun öğrencileri tarafından kaleme alınan kitap ve risalelere Yeni Ahid dendiğini daha önce belirtmiştik. Yeni Ahidde yer alan kitapların sayısı hakkında Hristiyanlığın ilk dönemlerinde bir ittifak mevcut değildi.

Halen elde mevcut olan Yeni Ahidde, ayrı ayrı yazarlar tarafından kaleme alınmış dört İncil bulunmasına rağmen, başlangıçta İncillerin sayısının dört olması hususunda kesin bir karar yoktu. M.S. dördüncü yüzyılın başlarında Hristiyanların ellerinde İncil adı ile anılan yüzden fazla eser mevcut idi.

Çeşitli konsillerde alman kararlar neticesinde, bunlardan sadece dördünün sahih ve kanonik olduğuna hükmedilmiş, diğerleri ise sahte sayılmışlardır. M.S. dördüncü asrın ortalarında alınan bu karar, Hristiyan dünyasında bu konuda yapılan münakaşa ve mücadeleleri engellemeye yetmemiş, bundan sonraki asırlarda da aynı münakaşalar sürmüştür. Gerek İnciller üzerinde ve gerekse Yeni Ahidin diğer kitapları üzerinde yapılan münakaşalar asırlarca sürmüş, Hristiyan dünyasını kasıp kavu-ran bu mücadeleler, zaman zaman kaba kuvvete dönüşmüş ve Hristiyanlar birbirleri ile amansız şekilde kavgalar yapmışlar ve savaşma noktasına gelmişlerdir.

Bugün Hristiyanlarca kutsal kabul edilen ve Yeni Ahid içinde yer verilen bazı mektuplar ve kitaplar, ilk zamanlarda Kilise yetkilileri tarafından kutsal sayılmamakta idi. Mesela Pavlos'un İbranilere Mektubu, Yuhanna'nın Vahyi vb. bazı

kitap ve risaleler, M.S. dördüncü asra kadarki dönemde Kilise tarafından sahte sayılmakta iken, bilâhere adı geçen bu eserler dördüncü yüzyıldan sonra sahih ve kanonik kabul edilmeye başlanmıştır(35). Uzun çalışmalar ve mücadeleler sonunda Hristiyan Kilisesi, Yeni Ahidde yer alan kitapların sayısının yirmiyedi olduğu konusunda bir karar çıkarabilmiştir. Bu kitaplar: Dört İncil, Resüller'in İşleri, Pavlos'un ondört Mektubu, Yakub'un bir Mektubu, Petrusun iki Mektubu, Yuhanna'nın üç

Mektubu, Yehuda'nın bir Mektubu ve Yuhanna'nın Vahyi'nden ibarettir(36).

Daha önce temas ettiğimiz gibi, gerek Eski ve gerekse Yeni Ahidde yer alan kitapların sayısı hususunda Hristiyan dünyası bir ittifak sağlayamamıştır. Bu ihtilafa ilâve olarak, kitapların muhtevalarında da büyük farklılıklar olduğu görülmektedir. Dört ayrı yazar tarafından yazılan dört İncil arasında, esasa yönelik farklılıklar olduğu gibi, bir yazarın kaleme almış

olduğu bir İncilin veya bir risalenin değişik yazma nüshalarında dahi farklılıklar görülmektedir. Hristiyan dünyasının bu farklılıkları fazla büyük görmemesine ve onları önemsememe-sine rağmen, detaylı olarak yapılacak bir araştırma, mevcut farklılıkların hiç de öyle önemsenmeyecek türden olmadığını

gösterecektir. Bu farklılıklar o kadar fazladır ki, tek bir kitabın birkaç ayrı nüshasında onbinlerce farklılık tesbit edilebilir. Bu yüzden

Hristiyanlar tarafından benimsenen hem Yeni, hem de Eskı Ahidin bütün kitaplarının tek tek ele alınıp incelenmesinde fayda vardır. Böyle bir araştırmada evvela, ayrı ayrı kitaplar arasında mevcut olan önemli farklılıkları ortaya koymak, sonra bir kitabın değişik yerlerinde bulunan ve birbiri ile çelişen noktaları bulmak gerekir. Ayrıca bir kitabın değişik nüshalarında bulunan farklı yazılmış olan yerleri ortaya koymak ve farklı

yazılışları tesbit etmek icabeder. Bundan sonra mevcut farklılıkların önemli mi yoksa önemsiz mi olduğu ortaya çıkar.

C - KİTÂB-I MUKADDES ÜZERİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR

1 - GENEL OLARAK TENKİD İLMİ :

Kitâb-ı Mukaddes üzerinde yapılan çalışmalar içinde, Yeni ve Eski Ahidde yer alan kitaplar hakkında yapılan tenkid-lerin önemli bir yeri vardır. Konuya girmeden önce genel olarak, Tenkid İlmi (Criticism)nin ne olduğunu açıklamakta fayda vardır. Bilahere bu ilmin Kitâb-ı Mukaddes üzerindeki uygulanışı geniş bir şekilde açıklanacaktır.

Tenkid, hakikî (otantik) olanı, sahte (apokrif) olandan ayırma sanatı olarak tarif edilmektedir. Güvenilerek kullanılması, değer verilmesi ve gerçek kaynak olarak kabul edilmesi istenen her edebî eser, tenkide muhtaçtır(37).

Batılılar, tenkid ilminin XVI. yüzyılda doğduğunu iddia etmektedirler. Ancak, bundan önceki asırlarda İslâm âlimleri tarafından bu ilmin, tefsir, hadis, fıkıh, tarih vb. ilimlere uygulandığı bilinmektedir(38). Hatta İslâm âlimleri tenkid çalışmalarında, bugün Batıda uygulanmakta olan modern tenkid teknik-lerine benzer teknikler uygulamışlar ve bu ilmin öncülüğünü

yapmışlardır. İslâm âlimleri, Tenkid İlmini, 1- Metin Tenkidi, 2- Sened Tenkidi olmak üzere iki kısma ayırmışlardır(39).

Batılılarca XVI. yüzyılda başladığı kabul edilen tenkid ilmi, bütün ilimlere, özellikle tarihe ve tarihî belgelere uygulanmış-tır. Başlangıçta tenkid'in daha çok tarihî belgelere uygulanışı

sebebi ile " Tarihî Tenkid " deyimi ortaya çıkmıştır.

Tarihî tenkidde elde mevcut belgelerin değeri incelenir, yazının otantik olup olmadığı, yani yazının, yazarı olduğu iddia edilen kişiye ait olup olmadığı, şayet ona ait ise, onun ilk bütünlüğü içinde bize ulaşıp ulaşmadığı, tahrifata ve değişikli-

ğe maruz kalıp kalmadığı, inanç konusu olup olamıyacağı vb.

hususlar araştırılır. Bu metod, metin analizi yolu ile bir eserin kaynaklarını ayırır, metinlerin menşeini, ilk yazılış zamanını, bu metinlerin karşılıklı bağımlılığını, uyumluluklarını veya u-yumsuzluklarını tesbit eder(40). Bâzı ilim adamları Tarihî Tenkidi iki kısma ayırmaktadırlar:

a- Dış Tenkid:

Dış tenkid, bir kaynak kritiğidir. Kaynak malzemenin orjinal mi, yoksa sahte mi olduğunu tesbit etmek için yapılan işlemdir. Kaynak malzeme, mevcut hali ile kullanılmaya elverişli değil ise, onu kullanılabilir hale getirme işlemi bu safhada yapılır. Yazılı belgelerde orjinal metin elde değilse ve bu metin değişikliklere maruz kalmışsa, asıl metni inşa etmek gerekir. Ayrıca kaynağın, olayla zaman-mekan münasebetleri tesbit edilir. Kaynak yazılı ise, ne zaman, nerede yazıldığı, yazarın olayı doğrudan müşahede edip etmediği, sözlü kaynak ise, kaçıncı el kaynak olduğu araştırılır(41). Yani bu tenkidde metnin içindeki bilgilerin tahlili yapılmaz, bilgilerin doğru veya yanlışlığı konusunda değerlendirme yapılmaz, sadece kaynak malzemenin ne durumda olduğu ortaya konulur.

b- İç Tenkid:

İç tenkid, metnin muhtevasının tenkidi olup, bu tenkid de kendi içinde iki kısma ayrılmaktadır: 1- Olumlu (pozitif) Tenkid^- Olumsuz (negatif) Tenkid. Olumlu tenkid, kaynağı

anlamak ve tahlil etmek için kullanılan işlemlerdir. Bu tenkidde kaynağın dili, terimlerinin o günkü anlamları ve uslûbü

araştırılır. Olumsuz tenkidin de ayrıca iki aşaması vardır. Birinci safhada müellifin veya nakledenin tenkidi yapılır. Nakilin dürüst olup olmadığı, bu nakli hangi amaçla yaptığı, onu dürüstlükten uzaklaştıracak çevre şartlarının mevcut olup olmadığı, anlattığı olayda kendi adına bir gurur payının bulunup bulunmadığı, sosyal, siyasî veya psikolojik bir baskıya maruz kalıp kalmadığı, herhangi bir ideolojiye, dine, mezhebe veya bir siyasî eğilime mensup olup

olmadığı, kültür seviyesi, tarafsızlığının derecesi, haberin tarihî gerçeklere uyup uymadı-
ğı, şayet varsa kaynaklar arasındaki tezadların nereden kaynaklandığı gibi hususlar incelenir. Kaynağı değerlendirirken günün şartları değil, o zamanın şartları ve çevresi göz önünde bulundurulur. Olumsuz tenkidin ikinci aşamasında, müellifin veya nakilin sıhhati araştırılır. Bu safhada müellif veya nakilin duyu organlarının sağlam olup olmadığı, aklî dengesinin yerinde olup olmadığı, naklettiği bilgileri ve hadiseleri tam ve hatasız olarak görmesine imkân sağlayacak çevre şartlarının bulunup bulunmadığı tesbit edilir(42).

Tarihî Tenkidin yanısıra, daha başka tenkid türleri de vardır. Eichhorn'a göre tenkid iki kısma ayrılmaktadır: 1- Basit Tenkid, 2- Derin Tenkid.

1) Basit Tenkid:

Bu tenkid, metin, belge ve kitaplarla meşgul olarak, imkân ölçüsünde yazma nüshalardan faydalanır, tercümeleri, atıfları biraraya toplayarak, ilk hali ile metni düzenlemeye çalışır ki, bu yönü ile bu tenkide "Metin Tenkidi" de denmektedir.

2) Derin Tenkid:

Bu tenkid, araştırmalarını eserlerin veya belgelerin menşeine, yazarlarına, tarihlerine, kaynaklarına, yazılış tarzlarına ve edebî türlerine yöneltir. Bu yönü ile bu tenkide," Edebî Tenkid" de denilmektedir(43). Bazılarına göre edebî tenkid ile tarihî tenkid aynı şeydir, veya bunlar iç içedirler(44). Bazı araştırmacılar ise, bu iki tenkid türünün birbirine yakın çalışma alanları olmasına karşılık, bunların aynı şey olmadığını, aralarında farklılıklar bulunduğunu söylemektedirler(45).

Baştan beri zikredilen bütün tenkid türleri, birbirlerinden tamamı ile bağımsız olmadıkları gibi, esas itibarı ile bunlar birbirlerini tamamlayıcı niteliktedirler. Bunlar daima birbirlerine muhtaç ve iç içedirler.

Batılılar, modern anlamda tenkid ilmini Kitâb-ı Mukaddes üzerinde uygulamaya XVIII. yüzyıldan itibaren başlamışlardır.

Önce Eski Ahid üzerinde yoğunlaşan tenkid çalışmaları, bir süre sonra Yeni Ahide de yönelmiş, XIX. yüzyılın sonları ile XX. yüzyılın

başlarında özellikle Yeni Ahiddeki bazı kitapların metin tenkidleri üzerinde bir çok eserler yazılmıştır(46). Fakat, daha sonra geniş bir şekilde ele alacağımız üzere, Batıda Yeni Ahidde yer alan bazı kitaplar üzerinde XIX. yüzyıldan önce, tenkid disiplinine tam olarak uymayan pek çok çalışma yapılmıştı(47). Kitâb-ı Mukaddes üzerinde yapılacak olan tenkid çalışmalarında hangi esaslara uyulması ve tenkidin nasıl yapılması gerektiğini gösteren kat'i bir kural ve formül yoktur.

Tenkidi yapılacak kitabın karakteri, şartları, karşılaşılacak problemleri bir sıraya konur, araştırmacı, seçeceği malzemeyi, kâh birini, kâh diğerini en uygun yere koyarak en iyi şekilde değerlendirmelidir(48).

Hristiyan Kilisesi, uzun süre Kitâb-ı Mukaddes üzerinde yapılan çalışmaları tasvib etmemiş, ancak sahih metinleri sahte metinlerden ayırma, nüshalar kopya edilirken meydana gelen değişiklerin düzeltilmesi vb. hususlarda yapılan çalışmaları desteklemiştir. Roma Kilisesi 1943 yılında "Divino Afflante Spiritu" tamimi ile, Kitâb-ı Mukaddes üzerinde yapılacak çalışmalara resmî bir statü kazandırmak ve Hristiyan inancını korumak üzere, tenkid faaliyetine resmen izin vermiştir(49).

Fakat, Kitâb-ı Mukaddes üzerinde yapılan çalışmalar, baştan beri Kilisenin arzu ettiği sonuçları vermemiştir.

Eski Ahid üzerinde çalışmalar yapan Batılı araştırmacıların büyük bir çoğunluğunun bu kitap üzerinde vardıkları ortak kanaat şudur: "Eski Ahid,Tanrı'nın vahiy yolu ile göndermiş olduğu gerçek bir kitap değildir. Ortada vahiy olayı yoktur, aksine İsrail folklorunden tutun da, komşu milletlerin polite-izm ile karışmış efsanelerinden, hahamlar tarafından çeşitli yerlerden toplanmış olan hikaye vb. şeylerden, bunların hepsinin vahiy ürünü gibi kabul edilerek derlenmesinden meydana gelen bir kitap vardır. Bütün bu karışık ve karanlık malzeme, asırlar süren bir zorlama neticesinde bir kitap haline getirilmiştir"(50). Dolayısı ile yapılan çalışmalar bu kitabı yüceltmeye ve Hristiyan inancını korumaya hizmet etmemiş, aksine Kilisenin, bu kitabın vahiy ürünü, otantik bir metin oluşu hakkındaki görüşünü kökten çürütmüştür. Bu hali ile Kitâb-ı Mukaddes üzerinde

yapılan tenkid çalışmaları, yapıcı değil, yıkıcı olmuştur. Batıda yapılan bazı çalışmalarla, tenkid ilminin Kitâb-ı

Mukaddes hakkında ortaya koymuş olduğu bazı negatif sonuçlar, tenkid ilmi ile arkeolojinin yakın işbirliği neticesinde arkeolojik çalışmalarla test edilmiştir(51)

2 - MİLAT ÖNCESİ YÜZYILLARDA YAPILAN ÇALIŞMALAR:

Hristiyanların Kitâb-ı Mukaddesinin birinci kısmını teşkil eden Eski Ahidin tarihinin, Hz. İsa'dan önceki asırlara dayandı ğını daha önce belirtmiştik. Eski Ahidin birinci bölümünü teşkil eden Tevrat, M.Ö. XIII. yüzyılda Hz. Musa'ya vahyedilmiş bir kitap olarak, uzun bir süre Ahid Sandikları'nda muhafaza edilmişti. Ancak bir süre sonra bu kitap, içinde bulunduğu sandıklardan çıkarılmış ve kaybedilmiştir, Yahudi Tanahını oluşturan, aynı zamanda Hristiyan Eski Ahidi içinde yer alan ve Tevrattan sonra ortaya çıkan bazı kitaplar da, aynı akibete uğrayarak kaybolmuşlardır. Bilhassa Hz.Süleyman'dan sonra, Yahudi devletinin yıkılışı ve mabedin tahribini takip eden yıllarda Tevrat ve Nebiler'e ait kitaplar tamamen kaybolmaya yüz tutmuştu. Bazı Yahudi din adamları, kaybolmaya yüz tutan bu kitapları yeniden ortaya çıkarmak ve tekrar yazılı hale getirmek üzere çalışmalara başladılar. İşte bu yeniden bir araya getirip yazma çalışmaları sırasında esas metinlerde olmayan birçok şey, bu kitaplara sokulmuş, bu yüzden daha o devirlerde yeniden düzenlenen bu kitaplara itirazlar yapılmaya başlanmıştır. O kitapların yeniden yazıldığı sıralarda bazı kimseler ortaya çıkarak, bu kitapların, esas Tevrattan ve Nebiler'e ait kitaplardan farklı malzemeler ihtiva ettiğini, yani bunlarda bir takım değişiklikler olduğunu ileri sürmüşlerdir; Hristiyanların Eski Ahidi içinde yer alan Tevrat ve diğer bazı kitaplara yöneltilen ilk ciddi tenkid,M.Ö. dördüncü yüzyılda ortaya çıkmış olan Şomronîm hareketi ile başlamıştır(52).

Görüldüğü gibi Hristiyanların Eski Ahidi üzerinde yapılan ilk suçlama ve tenkid faaliyeti, Hristiyanlık bir din olarak ortaya çıkmadan en az dört asır önce başlamıştır. Dolayısı ile Hristiyanlıktan önce ortaya çıkan Yahudi Tanahının, Hristiyanlığa intikal eden bir mirası olan Eski Ahide, daha Hristiyanlık ortaya çıkmadan bazı tahrifat ve değişiklik isnadları yapılmıştır(53).

Hz. İsa öncesi devirlerde ortaya çıkan bazı Yahudi mezhepleri, Eski Ahid üzerinde birçok münakaşalar yapmışlar, bilhassa Samirîler, diğer Yahudilerin ellerinde bulunan kitapların bir kısmını reddetmişlerdir. Halen elde mevcut İbranice Tevrat ile Samirîlerin ellerinde bulunan Tevrat arasında büyük farklılıklar vardır. Samirî Tevratı, Hz.İsa'dan önce ortaya çıkmış bir kitapdır(54).

3 - MİLAT SONRASI İLK YÜZYILLARDA YAPILAN ÇALIŞMALAR:

Yeni Ahidin Hz.İsa 'dan sonra ortaya çıkışı ile birlikte, hatta bu kitap tam olarak yazılıp düzenlenmeden önce, Eski Ahidin başına gelenler aynen bu kitabın da başına gelmiştir.

Yeni Ahidde yer alan bütün kitapların orjinal nüshaları düşmanlar tarafından daha ilk devirlerde tahrib edilmiş ve yok edilmişlerdir. Dolayısı ile Yeni Ahidi teşkil eden kitapları

yeniden yazma ve toplama zarureti ortaya çıkmıştır. Orjinal nüshalar olmaksızın gerçekleştirilen bu yeniden yazma esnasında, birçok değişiklik ve tahrifat olmuştur. Metnin yeniden yazılması tek elden yapılmadığından, herkes kendine göre yeni nüshalar meydana getirmiş ve bu nüshalar arasında sayıları yüzbinlerle ifade edilebilecek olan farklılıklar ortaya çıkmıştır. M.S. ikinci asırda yaşamış olan Celcus (M.S. 180), Hristiyanlara karşı yazmış olduğu bir eserde, o sırada Hristiyanların ellerinde bulunan İncillerde pekçok farklılıkların ve çelişkilerin olduğunu belirtmiştir(55). Celcus'un yapmış ol   duğu bu tenkide Origen (M.S.182-251), zayıf bir şekilde cevap vermekle beraber, verdiği cevapta dolaylı bir biçimde İncillerde bazı farklılıkların ve değişikliklerin olduğunu itiraf etmiştir.

Origen, Celcus'a verdiği cevapta bunların bazı sapıklar tarafından yapıldığını söylemiştir(56).

Hristiyan kaynakların incelenmesinden anlaşıldığına göre, Yeni Ahidi teşkil eden yirmiyedi kitaptan ilk dördü, Matta, Markos, Luka ve Yuhanna tarafından kaleme alınan İnciller olmasına karşılık, Pavlos'un mektupları, bu İncillerden önce yazılıp ortaya çıkmışlar ve kutsal yazma muamelesi görmüşlerdir(57). Halen elde mevcut olan Yeni Ahid içinde yer almayan yüzden fazla İncil ve Risale, daha birinci asırdan itibaren Hristiyan dünyasında ortaya çıkmış, bunun

neticesi olarak, Hristiyanlığa karşı olan bazı kimseler bu kitapları inceleyerek bun-lardaki farklılıkları ve çelişkileri ortaya koymuşlardır. İkinci ve üçüncü asırlarda ise, bizzat Hristiyanların kendileri, bu kitaplardan bazılarının sahte olduğunu ileri sürmüş ve bunları kötü niyetli ve sapık fikirli kişilerin yazdığını iddia etmişlerdir.

Tıpkı Yahudilikte olduğu gibi, Hristiyanlıkta da mezhep ihtilafları ilk asırdan itibaren ortaya çıkmaya başlamış, ortaya çıkan her mezhep, kendi görüşünü haklı çıkaracak şekilde İnciller yazmak sureti ile kendi görüşüne destek sağlamaya çalışmıştır. Bu yolla İnciller, gitgide çoğalmış, çoğaldıkça da bu kitaplar arasındaki farklılıklar artmaya devam etmiştir.

Mezhep kavgaları şiddetlendikçe sayıları çoğalan İncil ye Risaleler öylesine artmış ki, Hristiyan Kilisesi bunun önüne geçebilmek için tedbir almak üzere konsiller toplamaya başlamıştır. M.S. dördüncü asrın ortalarında yapılan konsillerde Kilise yönetimine hakim olanların baskısı ile, İncillerin içinden, dört tanesi seçilerek bunlar sahih, diğer bütün İnciller ise sahte sayılmışlardır.

Sahihlikleri üzerinde karar kılınan bu İncilleri okuyan akıl ve insaf sahipleri, daha o dönemde bu dört İncil arasında büyük farklılıklar olduğunu gördüler. Kilise babalarının, bu dört İncilin muhtevalarının aynı olduğu şeklindeki ısrarlı iddialarına karşılık, yine bazı Kilise babalan, İncillerin sayısının birden fazla olmasını hazmedememiş ve dört İncili birleştirerek bir kitap haline getirmeye çalışmışlardır. M.S. ikinci yüzyılda Süryanî asıllı Tatian, "Dört İncilin ma'nasını kapsayan" anlamına gelen "Diatesseron" isimli bir İncil yazmıştır. Bu İncil, dört İncildeki bilgilerin birleştirilerek tek metin haline getirilmesi ile meydana gelmiştir. Rivayet edildiğine göre "Diatesseron"u ilk olarak Tatian'nın hocası Justinuous, Yunanca olarak yazmış, Tatian ise daha sonra bunu Süryanîceye çevirmiştir(58).

Hz. İsa'dan hemen sonra Hristiyan dünyasında ortaya çıkan ihtilaflar, muhtevaları birbirinden oldukça farklı İncil ve Risaleleri meydana çıkarırken, öbür yandan Hristiyanların, Yahudi Tanahını Eski Ahid diye isimlendirerek kabul etmeleri daha birinci yüzyılda Hristiyanlarla Yahudiler arasında birtakım münakaşalara sebep olmuştur. Yahudiler, Hristiyanların elinde bulunan Eski Ahidin Yunanca tercümesi "Septante"nin kendi ellerinde bulunan Tanah'ın aynısı olmadığını, Septante'de birçok tercüme yanlışlarının

bulunduğunu ileri sürmüşlerdir(59). Böylece Yeni Ahid üzerinde Hristiyanlar arasında meydana gelen ihtilaflara, Yahudilerle Hristiyanlar arasında meydana gelen ihtilaf da eklenmiş oldu. Halen elde mevcut' Hristiyan Eski Ahidinin Yunanca tercümesi ile, İbranîce Yahudi Tanahı karşılaştırılınca, gerek kitapların sayısı ve gerekse bu kitapların muhtevası bakımından birtakım farklılıkların olduğunu görürüz. Bu hususu daha önce belirtmiştik, M.S. ikinci asrın sonlarına doğru Eski ve Yeni Ahidin birleştirilerek Hristiyan Kitâb-ı Mukaddesinin ortaya çıkarılması ve dördüncü asırda Yeni Ahidde yer alacak olan kitapların tesbiti çalışmaları sonucu, ortaya çıkan Kitâb-ı Mukaddes kolleksiyonu, Hristiyanlar tarafından çoğaltılarak her tarafa dağıtılmaya başlanmıştır. Daha önce ortaya çıkan değişik İncil ve Risalelere, bu defa sahihlikleri üzerinde karar kılınan kitapların çoğaltılması,esnasında ortaya çıkan farklılıklar eklenmeye başlamıştır. Ancak hemen ilâve etmek gerekir ki, dört İncilin dışındaki diğer İnciller, uzun süre Hristiyan dünyasında dolaş-maya ve kabul görmeye devam etmiş ve bunları benimseyen, hatta savunanlar olmuştur. Mesela M.S. 209 yılında Aziz İrene, bu incillerin aslında tek bir İncilin muhtelif suretleri olduğunu iddia etmişti. Aslında üçüncü asrın başlarına kadar Hristiyan dünyası, ihtilafın hangi boyutlara ulaştığının pek farkında bile değildi. M.S. 216 yılında İskenderiyeli Aziz Clement'in her Hristiyanın, dört İncilin sahih, diğer İncillerin sahte olduğuna inanması gerektiğini açıklaması üzerine, Hristiyan dünyası konuyu kavramaya başlamıştır(60). Konsil kararları ile pekiştiri-len Clement'in bu görüşünün arkasından, otantik sayılan nüshaların çoğaltılmaya başlandığını, bu çoğaltma sırasında bir kitabın birbirinden farklı kopyalarının ortaya çıktığını tesbit etmekteyiz. Aslında Kilise, sadece sahihlikleri kabul edilen kitapların kopya edilip çoğaltılmasına müsade etmişti. Fakat, bu çoğaltma işi başından itibaren bir plan dahilinde ve kontrollü

olarak yapılamadığından, farklı kopyaların ortaya çıkışı engellenememiştir. Kopya işi başlangıçta ferdî ve düzensiz bir şekilde yapılmış, bu yüzden telâfisi imkânsız farklılıklar ortaya çıkmıştır. Nüshaları çoğaltma ve kopya işleminin iyice çığırın-dan çıktığını gören Kilise, işe yeniden müdahele ihtiyacını hissetmiş ve herkesin rastgele kopya ve çoğaltma işine girmesini engellemeye çalışmıştır.

Kilise, bir tehlikeyi önlemeye çalışırkan, daha büyük bir tehlikeyi davet etmiş, okuma yazma bilen köleleri kopya yapma işinde görevlendirmiştir. Kölelerin elinde çoğaltılan her kitabın, yeni kopyalarında hatalar ve farklılıklar daha da artmış, nüshalar arttıkça farklılıklar da çoğalmıştır. Kölelerin dikkatsiz ve düzensiz yazmaları sonunda ortaya çıkan hataları düzelt-mek üzere Kilise, yeni nüshaları tashih etmek için çalışmalara başlamıştır. Origen'nin kardeşi Pamphilus, çoğaltılan nüshaları

yeniden inceleyerek gerekli düzeltmeleri yaptıktan sonra bunları halka vermeye başlamıştı. Ama bu tashih işi uzun süre devam edememiş veya tam olarak kontrol edilememiş olacak ki, farklı kopyalar gitgide çoğalmıştır.

Bir süre sonra Kitâb-ı Mukaddes yazma işi, özel bir meslek haline gelmiş ve bu işle daha ziyade münzeviler meşgul olmaya başlamışlardır. Münzevilerin yanısıra gençlerin ve okul çocuklarının da çoğaltma ve kopya işine girdiğini kaynaklardan öğreniyoruz. Tabî ki bunun da bir takım sakıncaları ortaya çıkmaya başlamıştı ve Charlemagne gibi kişiler bunu farkede-rek bu işle sadece köle ve çocukların değil, büyüklerin de uğraşması gerektiğini söylemişler ve yaşlıları bu işle görevlendirmişlerdir(61). Köle ve çocuklar tarafından yapılan kopyalardaki hatalar, Pamphilus'un yaptığı gibi bir süre tashih edilmiş ama, dağınık Hristiyan dünyasında siyasî bir otoritenin yardımı

olmaksızın bunun tam olarak başarılması imkânsız oldu ğundan, Kilise babalarının gayretleri bu konuda yetersiz kalmıştır. Kitapları çoğaltanlar, bir yandan işin ehemmiyetini tam olarak kavrayamadıkları için, kopya esnasında lâubalilikler yapmışlar, diğer yandan imlâ kurallarını tam olarak bilmedikleri için yazarlarken fahiş hatalar yapmışlardır. Bu acemi yazarlar, bazen önlerinde bulunan yazma nüshayı tam olarak okuya-madıklarından rastgele yazmışlar, bazen bir satırı veya bir cümleyi okuma güçlüğü veya unutkanlık sebebi ile atlamışlar-dır. Mezhep taassubu yüzünden yapılan ilâve ve çıkarmalarla adeta neredeyse her nüsha başka bir kitap haline gelmiştir.

Kitapları kopya etme işinde çoğaltma, ilk nüshalara bakılarak yapılmamış, kopya edilmiş nüshalardan yeni kopyalar yapılmıştır. Dolayısı ile en eski nüshadan yapılan kopyalarda meydana gelen

hatalar, bu kopyalardan, yeniden kopya edilen nüshalara aynen geçmiş, bir kitap ikinci olarak kopya edilirken kopyayı yapanın yeni hataları bu kopyaya eklenmiş, ikinci kopyadan üçüncü kopyayı yapan, birinci ve ikinci kopyacının hatalarını aynen tekrarladığı gibi, kendisi de yeni hatalar ilâve etmiş, dördüncü, beşinci, altıncı ilah.. kopyacılarda böylece hatalar ve farklılıklar katlanarak artmıştır.

Kopya işinde zincirleme hatalar ve farklılıklar devam edip dururken, Kilise bunu önlemekten ziyade, konunun incelene-rek, farklılıkların ortaya çıkarılmasına yarayacak ilmî araştırmaların yapılmasını yasaklama yoluna gitmeyi tercih etmiştir.

Kilise,Yeni ve Eski Ahidde yer alan bütün kitapların vahiy mahsûlü olduğunu, bunlarda herhangi bir hata ve yanlışlık olamıyacağını iddia ederek, bu kitaplar üzerinde çalışma yapılmasını engellemiştir.

Bugün Kilisenin elinde olan en eski Kitâb-ı Mukaddes yazması, M.S. 1000'li yıllara ait olan bir yazmadır. Bu yazmanın, M.S. 300'lü yıllarda kaleme alınmış bir yazmadan direkt olarak kopya edildiği ileri sürülmektedir. Ancak, bu ilk nüsha şu anda elde yoktur, bilgimiz sadece 1000'1i yıllarda kopya edilmiş nüshadaki bilgiye dayanıyor, başka hiçbir delil olmadığından herhangi bir mukayese imkânı da yoktur. Kilise, özellikle Kutsal kitaplarını matbaada bastırmaya karar verince, en sağlam metni ortaya çıkararak baskıda bu metne dayanmak istedi. Fakat Kilisenin yapmak istediği revizyon imkânsızdı.

Bir kere elde orjinal metin yok, 300'1ü yıllara ait olduğu söylenen en eski kopya da yok, 1000'1i yıllarda kopya edildiği söylenen metnin ilk kopyaya dayandığını gösteren başka bir delil de yok, böyle olunca revizyon ne ile yapılacaktır?

Hristiyanların ellerinde bulunan parçalar halindeki en eski kopyaların bir kısmı günlük olarak yazılan alelâde yazılar türünde olduğundan ve bunlar hem çok, hem de dikkatsiz kullanıldığından çabuk yıpranmış ve kullanılamaz hale gelmiştir.

Bununla birlikte biraz önce belirttiğimiz gibi eskiden kalma bazı kısmî yazma kopyaları vardır. Bunlar dosyalar halinde muhafaza edilmekte olup üç kısma ayrılırlar: 1- Parşömen üzerine orjinal dilde yazılmış kopyalar, bunlara "Biblical Manuscripts" adı veriliyor. 2- Orjinal dilde olmayan Süryanice, Koptca, Latince vb. dillerde yazılan

yazmalar, bunlara "Versiyon" (tercüme) adı veriliyor. 3- İkinci asırla beşinci asır arasında Kilise babalarının yazdıkları eserler. Kilise son zamanlarda bu üç kaynağı kullanarak en güvenilir nüshayı elde etmeye çalışmaktadır.

Kitâb-ı Mukaddesin, Eski Ahid kısmının orjinal dilinin İbranice olmasına karşılık, Yeni Ahid kısmının orjinal dilinin Yunanca olması, Kilisenin karşısına bir problem olarak çıkmıştır. Hz. İsa ve Havarilerinin, Eski Ahidi orjinal dili olan İbranice ile okuyup anladıkları ifade edildiğine göre, Eski Ahidin Yeni Ahidle birleştirilip yazılması sırasında neden İbranice orjinal nüshası değil de, Yunanca Yetmişler tercümesi esas alındı? Buna şöyle cevap veriyorlar: Yeni Ahid, orjinal dili olan Yunan lisanı ile yazılmıştır, Eski Ahid de aynı dille yazılarak uyum sağlama yoluna gidildi, Fakat Yahudiler, Yetmişler tercümesinde birçok hata ve yanlışlığın olduğunu söylediklerine göre, orjinal İbranice nüsha olduğu gibi yazılsa daha iyi olmaz-mıydı? Nitekim M.S. beşinci yüzyılda St. Jerome, Eski Ahidi Latinceye çevirirken, Yunanca Yetmişler tercümesi yerine, İbranice nüshayı takip etmiştir.

4 - İSLÂM DÜNYASINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR : Yedinci yüzyıla kadar Hristiyanlar, bir yandan kendi iç

problemleri ile uğraşırken, öbür yandan dinlerini yaymak için azamî gayreti göstermişler ve ulaşabildikleri her yere Kitâb-ı

Mukaddesi yaymaya çalışmışlardır. Hristiyanlar bu çalışmalarında oldukça başarılı sonuçlar almışlar ve dinlerini Asya, Avrupa ve Afrika'da hızla yaymışlardır. Ancak yedinci yüzyılın başında Hristiyanlığı yayma çalışmaları çok ciddi bir engelle karşılaşmıştır. İslâmiyetin ortaya çıkışı ile bu hızlı yayılma birdenbire durdu ve kısa süre sonra da Asya ve Afrika'da gerilemeye başladı. Çünkü İslâmiyetin kutsal kitabı Kur'an-ı

Kerim, Kitâb-ı Mukaddese karşı ciddi bir rakip olarak ortaya çıkmış ve Tevrat ve İncillerde birtakım tahrifat ve değişikliklerin olduğunu belirterek, Kitâb-ı Mukaddesin kutsallığı ve sıhhati üzerinde insanları düşünmeye davet etmiştir(62).

Kur'an-ı Kerimin, Tevrat ve İnciller üzerindeki bu tesbitleri üzerinde araştırma yapan müsteşrik Semavî kitaplara, yani Kitâb-ı Mukaddeste yer alan kitaplara tahrifat isnadında bulunan ilk

kitabın, Kur'an-ı Kerim olduğunu söylemektedir(63). Halbuki biraz önce belirttiğimiz gibi, daha Hristiyanlık bir din olarak ortaya çıkmadan önce, milad-dan önceki asırlarda ortaya çıkan bazı Yahudi mezhepleri, sadece kendi ellerindeki Tevratın doğru olduğunu, diğer mezheplerin ellerindeki Tevratlarda birtakım tahrifat ve değişikliklerin olduğunu söylemişlerdi. M.S. ilk asırlarda bu defa Yahudiler, kendi ellerindeki Tanah ile Hristiyan Eski Ahidi arasında farklılıklar bulunduğunu beyan etmişlerdi. Yine İslâmiyet ortaya çıkmadan önce Celcus vb. bir çok müellif, eserlerinde incillerde birtakım tahrifatın olduğunu beyan ettikleri gibi, birbirine rakip durumunda olan ilk dönem Hristiyan mezheplerinin herbiri de, sadece kendi ellerindeki İncilin doğru, diğer İncillerin sahte olduğunu iddia etmişlerdi. Goldziher'in, Kur'ân hakkında bu hükmü verirken, anlaşılan "Bible" tarihlerine fazla gözatmadığı anlaşılıyor.

Yine Müsteşriklerden Hrschfield, Kur'an-ı Kerimin Tevrata bakışının, Yahudi Karaim mezhebinin Tevrata bakışma benzediğini söylüyor. O, Karaîlerin, Yahudi hahamlarının Tevratı

tahrif ettiklerini iddia ettiklerini, Karaî eserlerde geçen bu iddianın, Kur'an-ı Kerimde de aynen tekrarlandığını söylemek sureti ile Tevratın tahrif edilmesi ile ilgili ifadeleri, Kur'an-ı

Kerimin, Karaî eserlerden iktibas ettiğini ileri sürüyor(64).

Hrschfield'in gözünden kaçan bir hususu belirtmekte fayda görüyoruz. Karaim mezhebi, İslâmiyetin zuhurundan sonra ortaya çıkmış bir Yahudi mezhebi olup, bu mezhep ortaya çıkmadan önce Kur'anın nazil oluşu tamamlanmıştı. Dolayısı ile Kur'anın, bu mezhepden herhangi bir şeyi alması imkânsızdır.

Hadise belki de Hrschfield'in iddiasının tamamen aksine olabilir. Belki de Karaim mezhebi, bu konuda Kur'andan istifade etmiş olabilir. Şayet Hrschfield'in kasdi, Karaim mezhebi ortaya çıkmadan önce bu mezhebin dayandığı temel esaslara dayanan ve İslâmdan önce mevcut olan bazı Yahudi mezhebleri ise, Hrscfield bu defa Goldziher'i yalanlamış olur. Çünkü Goldziher, Tevrata ilk tenkidi Kur'anın yönelttiğini iddia etmektedir.

Hrschfield ise, daha önce Tevrata yöneltilen tenkidleri, Kur'an-

ı Kerimin, kendinden önceki Yahudi mezheplerinin eserlerden aldığını ileri sürmektedir.

Kur'an-ı Kerimin isim zikretmek sureti ile Tevrat ve İncilde tahrifat olduğunu belirtmesi, Hristiyanlığm yayılmasında ciddi bir engel teşkil etmeye başlamıştı. Kur'anda olduğu gibi Hadis-i Şeriflerde de aynı tema işlenmiş, Hz. Muhammed (S.A.S.), Mekke ve Medine'de bulunan Yahudi ve Hristiyanlarla konuşurken, Tevrat ve İncilde birtakım tahrifatın olduğunu onlara söylemiştir. Hz Muhammed'in irşad çalışmaları sadece Mekke ve Medineli Müşriklere yönelik değildi. O, Müşriklerle birlikte Mekke ve Medinedeki Hristiyan ve Yahudileri de İslâma davet ediyordu. Hristiyan ve Yahudilerin İslâma davet edilmeleri esnasında onun en çok temas ettiği husus, Tevrat ve İncilde tahrifat ve değişikliklerin olduğu, dolayısı ile bunların hükümlerinin ortadan kalktığı ve Kur'an-ı Kerimin bu kitaplardaki hata ve tahrifatı düzeltici olarak gönderildiği gerçeği idi. Hz.Muhammed(S.A.S.), Hristiyan ve Yahudileri ikna etmek için zaman zaman İncil ve Tevrattaki hata ve tahrifleri örnekler-le açıklıyor, bu kitaplardaki tutarsızlıkları ve çelişkileri gözler önüne seriyordu. Onun bu etkili faaliyetleri sonunda, birçok Yahudi ve Hristiyan/ İslâmî kabul ederek Sahabe-i Kiram arasına dahil olmuşlardır. Hz. Muhammed'den sonra Sahabe, Tabiîn ve onlardan sonra gelenler, hep onun metodu ile, yani Kur'an-ı Kerimi Tevrat ve İncille karşılaştırmak sureti ile İslâmî yaymaya devam etmişlerdir. Onların ayet ve hadislere dayanarak yaptıkları bu çalışmalar, bilhassa Necran, Filistin ve Suriye'de birçok Hristiyanın kendi dinlerini terkederek Islâmiyete girmelerine sebep olmuştur. Hicrî üçüncü asra kadar bu şekilde yürütülen çalışmalar, gitgide daha sistemli bir hale gelmiş, bu asrın ortalarından itibaren İslâm dünyasında Hristiyanlık ve Kitâb-ı Mukaddes ile ilgili olarak eserler yazılmaya başlanmıştır. Bu yüzyılda daha önce Hristiyan iken bilâhere müslüman olan Ali b. Rabban et-Taberî isimli bir müellif, "ed-Din ve'd-Devle" adlı bir eser yazarak, Kur'an-ı Kerimi Tevrat ve İncille karşılaştırmış ve İslâmiyetin Hristiyanlığa karşı üstünlüğünü ortaya koymuştur(65).

İslâm dünyasında Hristiyan inancının yanlışlığını belirtmek üzere sık sık Hristiyan din adamları ile diyaloglara girilmiş, Hristiyan krallar ve diğer ileri gelenler zaman zaman mektuplarla İslâma davet edilmişlerdir. Bu tür mektupla davet-lerden biri, Hicrî 208 yılında Abdullah b. İsmail el-Haşimî'nin, Abdülmesih b. İshak el-Kindî'ye

yazmış olduğu mektupla yaptığı davettir. Hâşimî, bu mektubu ile Hristiyan olan el-Kindî'yi İslâma davet etmiştir. İslâm âleminde bu mektup, Kur'ân ve Hadisten sonra Hristiyanları İslâmiyete davet eden ilk eser olarak kabul edilmektedir(66). Bu asırdan itibaren Müslümanların yazdıkları eserlerin genellikle isimleri, ale'n-Nasârâ" (Hristiyanlara Reddiye) şeklindedir. Bu eserlerde başta Tevrat ve İnciller olmak üzere Kitâb-ı Mukaddesin içinde yer alan bütün eserler incelenmiş, bu incelemelere dayanılarak, Hristiyanlığın muharrefliği ispatlanmaya çalışılmıştır.

Hicrî üçüncü asırdan itibaren Hristiyanlığa reddiye yazarak Eski ve Yeni Ahid üzerinde çalışmalar yapan İslâm âlimlerinden bazıları şunlardır: Darar el-Amr (190/806); Ebû Sehl b. el-Mu'temir (210/825); Ebû Musa b. Sabih el-Merdan el-İskafî (240/854); el-Kasım b. İbrahim el~Hüsnî er-Ressî (öl. 246/860); Ebû Yusuf Yakub b. İshak el-Kindî (252/866); Ebû Osman Amr b. Bahr el-Cahiz (255/869); Muhammed b. Sahnun (256/869); Ebu'1-İyaz el-İranşeh-rî(259/873); Ebu'l-Huzeyl el-Haf (266/840); en-Naşiu'1-Ek-ber (293/906); Ebû İsa Muhammed b. Harun el-Varrak (297/910); Ahmed b. Muhammed el-Kahtebî (300/912); Ebu'l-Kasım el-Belhî el-Kâ'bî (319/931); Ebû Haşim el-Cübaî(321/933); el-Hasen b. Eyyûb (378/988); Ebu'l-Hasen Ali b. İsa er-Romanî (384/994); Ebû Süleyman el-Mantıkî (391/1000); Ebû Bekr Muhammed b. et-Tayyib el-Bakillanî (403/1013); vb. kimseler(67). Bu kimseler ya direkt olarak Hristiyanlığı ele alarak Kitâb-ı Mukaddes üzerinde çalışmış ve bu konuda müstakil eserler vermişler veya yazdıkları hacimli eserlerde konu ile ilgili olarak kısmî çalışmalar yapmışlardır.

Hicrî beşinci asırdan itibaren Kitâb-ı Mukaddes üzerinde çalışmalar yapan İslâm âlimlerinin daha sistematik çalıştıklarına ve daha derli toplu eserler verdiklerine şahid oluyoruz.

Bu tür eserler veren âlimlerden bazıları şunlardır: Ebû Muhammed Ali b. Ahmed b. Hazm (456/1063); Abdülmelik b. Abdillah el-Cüveynî (478/1085); Huccetü'l-İslâm Ebû Hamid Muhammed b. Muhammed el-Gazalî (505/1117); Ebu'1-Beka Salih

67) eş-Şerefî, a.g.e., s. 153-169

b. el-Hüseyn el-Caferî (618/1221); Şihabuddin Ebu'l-Abbas Ahmed b. İdris el-Karafî 684/1285); Said b. Hasen el-İskenderanî

(720/1320); Ebu'l-Abbas Ahmed b. Teymiye (728/1327); Şemsuddin Ebû Abdillah Muhammed b. Ebi Bekr b. Kayyım el-Cevziye" (751/1350); Abdullah b. Abdillah et-Tercuman (823/1420); İbrahim Müteferrika (1747); Hacı Abdi Bey (1886); Rahmetullah Efendi (1306/1888); Harputlu İshak Hoca (1892) Şeyh Muhammed Ali b. Abdurrahim et- Tiybî (1317/1899); Yusuf b. İsmail en-Nehbanî (1932) vb. kimseler. Bilhassa XIX ve XX. yüzyıllarda eser yazanlar, daha ziyade kendi dönemlerinde artan misyoner faaliyetlerine karşılık, îslâmiyeti savunma maksadı ile Kitâb-ı Mukaddesi inceleyerek, bu kitap üzerinde çalışmışlardır. Bu isimlere misyoner faaliyetlerine karşı, konu üzerinde çalışarak eserler veren şu isimleri ilâve etmek mümkündür. Sırrı Paşa (1895); Ahmet Kemal; Ahmet Midhat Efendi (1911); Abdülahad Davud; Hasan Sabri vb.

isimler (68). Son olarak ismi zikredilen bu ilim adamları Hristiyan misyonerlerinin İslâm Dünyasındaki tahriblerini önlemek için Eski ve Yeni Ahidler üzerinde çalışarak eserler vermişlerdir.

Görüldüğü gibi Hristiyanlık ve Kitâb-ı Mukaddes üzerinde İslâm dünyasında yapılan çalışmalar Kur'ân ve Hadis ile başlamış, Hicrî ikinci asrın sonlarından itibaren, önce reddiye türünden eserler verilmiş, daha sonra Hicrî dördüncü asırdan itibaren, bilhassa Tevrat ve İncilleri sistematik bir şekilde inceden inceye tetkik eden eserler ortaya konmuştur.

M.S. XV. asra kadar İslâm dünyasında çok canlı bir şekilde yürütülen Kitâb-ı Mukaddes üzerindeki çalışmalar, XVI. yüzyılda hızını kaybetmiş, bundan sonra üç asra yakın bir süre 68) Mehmet Aydın, Müslümanların Hristiyanlığa Karşı Yazdığı Reddiyeler ve Tartışma Konuları, bu alanda kayda değer bir eser yazılamamıştır. İbrahim Müteferrika'nın eseri istisna edilirse, XIX. yüzyıla kadar üç asra yakın sürelik bir boşluk olduğunu, İslâm dünyasında bu üç

asır zarfında Hristiyanlık ve Kitâb-ı Mukaddes ile ilgili bütün çalışmaların ihmal edildiğini tesbit ediyoruz. Ancak XIX. yüzyılın ikinci yarısında İslâm dünyasında yeniden bir kıpır-danma meydana gelmiştir. Hristiyan misyonerlerinin Uzak Doğu'da, Hindistan'da, Endenozya'da, Afrika'da, hatta Arap topraklarında İslâmiyet aleyhine yoğun bir propaganda faaliyetine girişip, Müslümanlar arasında

Hristiyanlık ve Kitâb-ı Mukaddes propagandası yapmaya başlamaları üzerine, bu yüzyılın ikinci yarısından itibaren başta Hindistanlı Rahmetullah Efendi olmak üzere birçok islâm âlimi, İslâma yapılan hücumları karşılamak ve misyonerlerin ithamlarının doğru olmadığını ispatlamak üzere, Kitâb-ı Mukaddes üzerinde ciddi çalışmalar yapmışlar ve bu kitaptaki çelişki ve tutarsızlıkları ortaya koymuşlardır.

5 -HRİSTİYAN BATI DÜNYASINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR:

Hristiyanlık bir din olarak ilk defa Filistin'de ortaya çıkmasına rağmen, Islâmiyetin ortaya çıkmasından kısa bir süre sonra, Asya kıtasındaki etkisini ve ağırlığını kaybetmiş

ve Avrupa'ya yerleşmiştir. Hz. İsa'dan sonraki ilk yüzyıllarda Filistin, Suriye, Anadolu ve çevresinde yaşayan Hristiyanlık, birçok önemli merhaleleri bu topraklarda geçirmiştir. Daha önce bahsetmiş olduğumuz konsiller, kanonizasyon hadisesi, sahih ilân edilen nüshaların çoğaltılma işlemleri gibi hadiselerin büyük bir kısmı, Bizans'ın Asya kıtasında kalan topraklarında gerçekleşmişti(69). Asya'da İslâm hakimiyetinin yayılması sonucu, Anadolu'dan da çıkmak zorunda kalan Hristiyanlık, önemli bütün çalışmalarını Avrupa'da yürütmeye başlamıştır. Mamafih, Hristiyanlık daha birinci asırda Roma'ya kadar gitmiş, Avrupa'nın muhtelif ülkelerinde Hristiyan cemaatler birinci asırdan itibaren varlıklarını hissettirmiş-lerdir. Ancak bu cemaatlerin, yukarda bahsettiğimiz mühim hadiselerde önemli bir rolü olmamıştır. Bizans-Roma rekabeti neticesinde Roma'nın, Katolik Hristiyanlığm merkezi haline gelişinden sonra Batı, Hristiyan dünyasında ağırlığını hisset-tirmeye başlamıştır. Roma'nın, Katolik Hristiyanlığın merkezi olarak ortaya çıkmasından sonra, Kitâb-ı Mukaddes üzerinde yapılan çalışmalar, Batıda devam ettirilmiştir.

Bilhassa Yeni Ahidin kanonizasyonundan sonra başlayan kopya işinde, Avrupa'daki kiliselerin de faal olarak çalıştık larına şahit olmaktayız. Batıda, kopya ve çoğaltma işinde meydana gelen aksilikleri gidermek için bir takım tedbirlerin alındığını biliyoruz. Bilhassa çocukların ve kölelerin kopya işinde dikkatsiz davranarak büyük hatalar yapmalarına engel olmak için, Batı Kiliseleri bir takım

tedbirler almış, bu işi kü çüklere ve kölelere bırakmayıp, büyüklerin yapması gerekti-

ğini söyleyerek bu yolda direktifler vermişlerdir (70).

M.S. beşinci yüzyıldan sonra, bilhassa İtalya ve İspanya'da Eski ve Yeni Ahidin Latinceye tercümeleri yapılmış, özellikle Yeni Ahidin Yunanca nüshaları ile, bu tercümeler karşılaştırılarak mukayese yoluna gidilmiş, bozuk nüshalardan kur-tulup esas orjinal nüshalara en yakın nüshalar ortaya konma-ya çalışılmıştır. Özellikle matbaanın icadı ile birlikte, Kitâb-ı

Mukaddes basılmaya başlanınca, basılı nüshanın dayanacağı

yazma nüshalar konusunda yoğun çalışmalar yapılmıştır(71).

Doğu Kiliselerinin Kitâb-ı Mukaddes üzerindeki araştırmalara karşı takındığı tavrı, Batı Kiliseleri de aynen benimsemiş

ve kopya tashihi dışında herhangi bir şekilde bu kitap üzerinde inceleme yapmaya izin vermemişlerdir(72). Başta Roma Kilisesi olmak üzere Batı Kiliselerinin hepsi, Kitâb-ı Mukaddeste yer alan bütün kitapların vahiy mahsülü olduğunu, bu kitapların muhtevaları hususunda herhangi bir tereddüde mahal bulunmadığını öne sürmüşlerdir(73). Fakat, konuya orta çağlarda az da olsa bazı kimselerin eğilmeye başladıkları

da görülüyor(74). Bunlardan bir tanesi Mopsuestalı Theodore olup o, Hz. Davud'un Zeburundaki bazı şiirlerin, Davud'dan çok sonraki sürgün dönemlerine ait olması gerektiğini söylemiştir. Yahudi asıllı İsaac ben Jesus(ISOI), Tekvinde geçen bazı ifadelerden, bu kitabın Hz.Musa'dan sonraki bir dönemde yazıldığının anlaşıldığını belirtmiştir. Yine Yahudi araştırmacılardan İbn Ezra, Tevratın muhtelif yerlerinde geçen ifadelerden, bu kitabın, Hz. Musa'dan çok sonraları kaleme alınmış

olduğunun ortaya çıktığını ifade etmiştir(75).

Roma Kilisesine karşı, M.S. XVI. yüzyıldan itibaren ortaya çıkan başkaldırma hareketi ile beraber, bu hereketi başlatanlar hem Yeni, hem de Eski Ahid üzerinde ciddi tartışmalar açmışlardır. Bu işe öncülük edenlerden biri Martin Luther (1489-1546) olup o, hem Yeni, hem de Eski Ahid üzerinde korkusuzca tenkidler yapmıştır. O, Tevratın Hz. Musa zamanında yazılıp yazılmadığını tartışarak, eğer bu kitabın Hz.

Musa tarafından yazılmamış ise, kimler tarafından yazılmış

olabileceğini bulmaya çalışmıştır. Luther, Eski Ahidin Nebiler kısmında bulunan bazı kitapların, bu Yahudi peygamberler tarafından değil de, redaktörler eli ile yazıldığını söylemiştir.

Luther, Yeni Ahid üzerinde de çalışarak, daha önce Matta, Markos, Luka, Yuhanna şeklinde yapılan sıralamayı değiştirmiş ve Matta İncilini birinci sıradan üçüncü sıraya koymuştur. Ona göre, Pavlos'un İbranilere Mektubu, Pavlos tarafından yazılmadığı gibi, onun dışında başka bir Havari tarafından da yazılmamıştır. Yine Luther'e göre, Yuhanna İncilinin yazarı Havari Yuhanna değildir. Yuhanna'nın Vahyi öyle karışık ve muğlak ifadelerle doludur ki, bu kitaptan Hz.İsa'yı

öğrenmek mümkün olamaz(76).

Jean Calvin(1509-1564) de, Luther gibi Kitâb-ı Mukaddes üzerinde incelemeler yapmış ve bu kitaba tenkid yöneltmiştir.

Calvin'e göre, Yeni Ahidde yer alan Yehuda'nın Mektubunun kanonik olduğu şüphelidir, ancak okunmasında fayda olabilir. Pavlos'un İbranilere Mektubu kanonik olmakla beraber, bu eser aslında Pavlos'a ait değildir. Yine ona göre, Eski Ahidde yer alan Joshua ve Samuel kitaplarının yazarları Joshua ve Samuel değildir(77).

D. A. Bodenstein Carlstadt, XVI. yüzyılda "De Canonicis Scripturis" adlı bir eser yazarak, Hz.Musa'nın vefat hikayesinin Tevratta yer alması dolayısı ile, onun kendi ölüm haberini kendisinin yazamıyacağını belirtmiştir (78).

Kitâb-ı Mukaddes hakkındaki Kilisenin telkin ve müda-helelerinden kurtuluş, Rönesansla birlikte ortaya çıkmıştır.

Tabiî ilimler üzerinde yapılan ilmî araştırmalar, kozmoloji konusunda Kitâb-ı Mukaddesin verdiği bilgilerle açıkça çatışı-yordu. Bacon (1561-1626) ve Descartes (1596-1650) gibi felsefe-ciler, uzun süreden beri Kilise tarafından savunulan Tomistik sentezin altını üstüne getirdiler. Avrupa'da pekçok kişi, kendi akılcı ve inkilapçı düşünceleri ile Kilisenin tesirinden kurtulmuş ve Kitâb-ı Mukaddeste yer alan kitapların yazarları hakkında araştırma yapmaya başlamıştır. Bu çalışmaları başlatanlar, Kilise tarafından şiddetle suçlanarak yaptıkları çalışmalar engellenmeye çalışılmıştır. Bu tür çalışmalar yapanlardan en önde gelenler, İngiltere'de Hooker (1553-

1600), Hollanda'da Arminius (1560-1609), Almanya'da Calixtus(1586 -1656) vb.
kimselerdir(79).

Batıda Kitâb-ı Mukaddes üzerinde kayda değer çalışma yapanlardan biri de Elias Levita (1538)dır. Ona göre İbranice Tanahta bulunan sesli harfler (harekeler) ve aksanlar orjinal değildir, bunlar Tanah ilk yazıldığı sırada yoktu ve sonradan ilâve edildi. Ona göre bu harekeleme işi, M.3. altıncı asırda yapıldı. Onyedinci yüzyılda Kitâb-ı Mukaddes üzerinde araştırma yapan Louis Coppel (1586-1656), Tanahın kenarındaki Masoretik derkenarın, daha sonraki bir dönemde konulduğunu, Tanahm başlangıçta sadece sessiz harflerle yazılmasından dolayı, bu kitapta telafisi kabil olmayan hataların olduğunu, dolayısı ile bu metne güvenilemiyeceğini ileri sürdü(80).

"Joshuae İmperatoris Historia İllustrata" isimli eserin yazarı Andre Maes, Tevratın Hz.Musa'dan sonra müdaheleye maruz kaldığını ve redakte edildiğini ileri sürmüş, bu yüzden 1586 yılında yazmış olduğu kitap, Kilise tarafından yasak kitaplar listesine alınmıştır (81).

XVI. yüzyılın ortalarında Stephanus, basıma hazırlamış
olduğu Yeni Ahidde, metinlerin muhtelif nüshalarında bulunan farklı okunuşları zikretmişti. 1550 yılında Great Mill, Stephanus'un hazırlamış olduğu bu metni olduğu gibi yayınladı. Mill, bu yayından sonra, Yeni Ahid metnini güvenilmez ve şüpheli hale sokmakla itham edildi. Onu, bu yayınından dolayı sadece Kilise babaları değil, aynı zamanda üniversite hocaları da şiddetle eleştirdiler ve onun Hristiyan dinine karşı
düşmanlıkla dolu, günah işlemeye temayüllü bir insan oldu-
ğunu söylediler. Çünkü o, bastırmış olduğu Yeni Ahid metninde 30 binden fazla okunuş farklılıkları bulunduğunu göstermişti(82). Stephanus ve Mill'in ortaya koyduğu bu ger-
çeklerin yıkıcı etkisini ortadan kaldırmaya çalışan Hristiyan dünyası, bu eseri çürütebilmek için birçok eser kaleme almıştır. 1710 yılında Whitby, yazdığı bir eserle, Mill'in yayınma şiddetle çattı. Bu arada Whitby'in eserine cevap vermek üzere Antony Collins, "Discourse of Free Thinking" isimli bir kitap yazdı. Whitby'i savunmak

ve Collins'e cevap vermek üzere, Richard Bentley, "Remarks Upon a Late Discourse of Free Thinking" isimli eserini kaleme aldı. Bentley bu eserinde, yazmalarda bulunan farklılıkların Tanrı'nın bir lütfu olduğunu, bunların bulunmasının Yeni Ahide zarar değil, fayda sağladı-
ğını iddia etti(83).

XVII. yüzyılda meşhur hukukçu Grotius (Huig Groot 1583-1645), Yeni ve Eski Ahid üzerinde çalışmalar yaparak, Kitâb-ı Mukaddeste bulunan kitaplara şerhler yazmıştır.

Luther ve Calvin'nin ileri sürdüğü fikirlere o da iştirak ederek, İbranilere Mektubu Pavlos'un yazmadığını, Eski Ahidde yer alan Eyyub(Job) kitabının, Yahudi sürgününden önce değil, sonra yazıldığını söyledi. Ona göre Luka, yazmış oldu-
ğu İncilini önce İbranice olarak kaleme almış, sonra bizzat kendisi bu İncili Yunancaya çevirmiştir. Grotius'un eseri
"Annotata ad Vetus Testamentum", kendisinden sonra konu üzerinde çalışanlara rehberlik etmiş, pekçok araştırmacı çalışmalarında bu eseri örnek almışlardır (84).

XVII. yüzyılda Kitâb-ı Mukaddes üzerinde ciddi eleştiri yapanlardan biri de Hobbes(1588-1679)'dir. Hobbes, yazmış
olduğu "Leviathan" isimli eserde, daha ileri bir adım atarak Tevratın tamamının Hz. Musa'dan sonraki bir dönemde yazılmış olduğunu söyledi. O, iddiasını ispatlamak üzere Tevratın metninden pasajlar sunarak, bunların Hz.Musa'dan sonra meydana gelen olayları zikrettiğini ve Hz.Musa'nın bunları söyleyip yazmasının imkânsız olduğunu söyledi. Ona göre Joshua(Yeşu) kitabı da Joshua'dan çok sonra kaleme alınmıştır. Hakimler kitabının 18: 30 kısmında geçen ifadelere bakılırsa, bu kitabın sürgün sonrası yazıldığı açıkça ortaya çıkmaktadır. Hobbes'e göre Samuel, Krallar, Tarihler, Nehemya ve Ezra kitapları da sürgünden sonra kaleme alınmışlardır. Yine o, Eyyûb kitabının yazıldığı tarihin meçhul olduğunu, Davud'un Zeburunda ona ait olmayan kısımlar bulunduğunu, Süleyman'ın Mesellerinde de aynı durumun söz konusu olduğunu söylemekte, ayrıca Vaizler ve Süleyman'ın Şarkılarının gerçekte Süleyman'a ait olmadıklarını ifade etmektedir(85).

Yahudi asıllı Baruh Spinoza(1632-1677), felsefî kabiliyeti sayesinde Kitâb-ı Mukaddes üzerinde pekçok tenkidler yapmış ve şu sonuçları elde etmiştir: "Eğer kutsal metinleri, ger-

çekte olduğundan farklı göstermek için üzerlerine yüklenen peşin hükümlerden sıyırır ve diğer bütün metinlere yaptığımız gibi, onlara da tenkid kurallarını tatbik edersek, onların hakikî mahiyetleri ortaya çıkar. O zaman bunların birer insan eseri olduğu, şüpheler, tezatlar ve yanlışlıklarla dolu olduğu anlaşılır. On Emir, Hz. Musa tarafından yazılmış olamaz. Yeşu, Hakimler, Rut, Samuel ve Krallar gibi kitapların metinleri de otantik (sahih) değildir"(86).

Spinoza, Yahudi sinagogundan atılmasından ondört yıl sonra, "Tractatus Theologico-Politicus" isimli eserini yazmış, bu eserde düşüncelerini ne bir Yahudi, ne bir Hristiyan ve ne de bir Ateist gibi düşünmeksizin dile getirmiştir. Ona göre Eyyûb kitabı, sürgün esnasında İbranice dışında bir dil ile yazılmıştır, Daniel, Ezra, Ester ve Nehemya kitapları tek bir kişi tarafından kaleme alınmıştır, Spinoza, İncillerin ve Risalelerin yazarlarının, aslında bunları birer peygamber olarak değil, birer muallim olarak yazdıklarını ifade etmektedir.

Hobbes'in "Leviathan" isimli eseri ile birlikte Spinoza'nın "Tractatus"u, Hollanda'da mahkeme kararı ile yasaklanmış, bu iki eserin basılması, satılması suç sayılmıştır(87).

Profesyonel bir ilâhiyatçı olan Fransız Richard Simon (1638-1712), Kitâb-ı Mukaddese girişler yazmıştır. O, önce Paris'teki papaz okuluna devam etmiş, ancak orada gördüğü

bazı şeylerden hoşlanmayarak bu okuldan ayrılmış ve ilâhiyat tahsiline başlamıştır. "Histoire Critique du Vieux Testament" isimli eserinde Simon, Tevrattaki beş kitabın, gerçekte Hz.

Musa'ya ait olmadığını, bunların uzun çalışmalar sonunda nihaî bir redaksiyonlarının yapıldığını belirtmiştir. Yeni Ahid üzerinde de çalışmalar yapan Simon, halen elde mevcut olan Matta İncilinin, İbranice yazılmış olan ön Matta ile bir ilgisinin olamıyacağnı söylemiştir. Yeni Ahid ile ilgili olarak

"Histoire Critique du Texte du Nouveau Testament" vb. bir çok eser yazan R. Simon, metinlerin hangi zamanda, hangi yerlerde ve hangi durumlarda bulunduklarını, bunların üzerinde meydana gelen bütün değişmeleri tam ve doğru bir şekilde bilmeden, kutsal kitapları

tam olarak anlamanın imkânsız olduğunu söylemiştir. Ona göre Kutsal kitabın metni birçok tadilata uğramış, metinde çeşitli değişiklikler meydana gelmiştir(88).

XVIII. yüzyılın başlarında İngiliz ilâhiyatçı Thomas Wooltson (1670-1733), Yeni Ahid üzerinde yaptığı çalışmalarda, bu kitapta Hz.İsa'ya nisbet edilen mucizelerin aslında önemsiz masallar olduğunu söyledi.

İnciller üzerinde yapılan bu tür çalışmalar, zamanla Almanya'da da yapılmaya başlanmış, Hermann Samuel Reimarus, "Wolfenbuttel Fragments" isimli eserinde, İncillerde Hz.

İsa hakkında söylenen şeylerin akılla bağdaşmasının imkânsız şeyler olduğunu, Hz.İsa'nın öğrencilerinin, onun karakter ve niyetini, kasden olduğundan farklı olarak gösterdiklerini ileri sürmüştür. Reimarus ayrıca, Sinoptik İncillerle Yuhanna İncili arasındaki çelişkiyi ele almış, haça gerilme konusunda İncillere birtakım ilâveler yapıldığını, yeniden dirilme konusunda abartmalı bilgiller verildiğini söylemiştir(89).

Asıl mesleği saray doktorluğu olan Yahudi asıllı Jean Astruc(1684-1766), ilk önceleri Protestan iken bilâhere Kato-likliğe geçmişti. Astruc, Kitâb-ı Mukaddes ile ilgili yerleşmiş

bütün inançları altüst edecek fikirler ortaya atmaya başlamıştır. O, araştırmalarını özel kütüphanesinde bulunan yazma eserlere dayanarak yapmış ve incelemelerini tamamı ile bilimsel metodlara uygun bir şekilde yürütmüştür. Daha önce R. Simon'nun farkına vardığı, Tevratta bir hadisenin bazen iki defa tekrarlanması hususu üzerinde dikkatini toplayan Astruc, Tevratın İbranice metninde Tanrı'nın iki ayrı isminin bulunduğunu, Tanrı'ya, Tevratta izafe edilen Elohim ve Yahve isimlerinin aslında birbirlerinin sinonimi (müradifi) olmadıklarını, çünkü bazı yerlerde sadece Elohim adı geçerken, diğer bazı yerlerde ise sadece Yahve adının geçtiğini, şayet Tevratı

Hz.Musa yazmışsa bu tür farklı ifadeleri onun, ya hiç kullan maması veya kullanmışsa ayrı ayrı yerlerde değil, rastgele ve karışık olarak kullanması gerektiğini söylemiştir. Ona göre bu durum, Hz.Musa'dan sonraki dönemlerde yapılan kompozis-yonlarda, farklı kaynaklardan istifade neticesinde ortaya çıkmıştır. O, Tekvinin, en az iki veya üç ayrı yazar tarafından kaleme alınmış metinlerden derlenmiş olduğunu, bu yazarlardan herbirinin Tanrı için ayrı ayrı isimler kullandıklarını, dolayısı ile onların metinleri, aynen olduğu gibi alınınca bu durumun ortaya çıktığını söylüyor. Ayrıca Astruc, Tekvin ve Çıkışın ilk kısımlarında görülen Elohist ve Yahvist menşein yanısıra, bu kısımlardaki bazı pasajların ne Elohist, ne de Yahvist metinlere benzemediğini, dolayısı ile üçüncü bir kayna-

ğın var olduğunu söyleyerek üç kaynak tezini ortaya attı.

"Conjectures sur les Memoires Orijinaux dont il Parait que Moise s'est Servi Pour Composer le Livre de la Genese"

isimli eserinde Astruc, Tekvin için dört sütun kullanmış, birincisini "A" (Elohim kaynağı), ikincisini "B" (Yahvist kaynak), üçüncüsünü "C" (Tekvinin 7:20-24 ayetleri), dördüncüsünü "D" (İsraile ait olmayan malzemeler) harfleri ile işaret-lemiştir. Ona göre Tekvin, Hz.Musa zamanında yazılmıştır, ancak daha sonraki dönemlerin tembel ve cahil yazarları, onu yeniden yazarlarken büyük yanlışlıklar ve hatalar yapmışlar ve bu kitapta keyfî değişikliklere sebbep olmuşlardır(90).

Halle'de İlâhiyat profesörü olan J. S. Semler(I725-1792),

"Abhandlung von der Freien Untersuchung des Canon" vb.

eserlerinde dördüncü İncil (Yuhanna İncili) ile Vahiy (Yuhanna'nın Vahyi) kitabının, aynı kişi tarafından yazılmamış

olduğunu, bu iki Yuhanna'nın, ayrı ayrı Yuhanna'lar olduğunu söylemiştir. Semler'e göre, Havarilerin dışında kitap ve risale yazanların yazdıkları şeyler, vahiy ürünü değildir. Ona göre İbranilere Mektup, vahiy ürünü değildir, Yehuda'nın Mektubu ise apokrifdir(91).

Astruct'un Fransa'da başlatmış olduğu çalışmalar, Avrupa'nın diğer ülkelerinde de devam ettirilmiştir. İskoç rahip Alexander Geddes(1737-1802), Astruct'un açtığı yoldan yürüyerek İngiltere'de Kitâb-ı Mukaddes üzerinde ciddi araştırmalar ortaya koymuştur(92). "Critical Remarks on the Hebrew Scriptures" vb. eserleri ile, daha önce Astruct'un ortaya koyduğu teorinin tersine, Tevratın sadece iki veya üç metinden düzenlenmediğini, aksine Tevratın tamamının, değişik çağla-ra ait ve ilmî değeri şüpheli bilgilerle dolu pekçok kağıt parçaları kolleksiyonlarının, Hz.Süleyman zamanında bir kitap haline getirilmesi ile oluşturulduğunu söylemek sureti ile,

"Parçalar Hipotezi" (Fragment Hypothesis)ni ortaya atmıştır.

Geddes'in "Critical Remarks"mı Almancaya çeviren Vater ile Vette, parçalar tezi üzerinde çalışmalar yapmışlardır. De Vette, Tevratın Tesniye kitabı hakkında yazdığı "Dissertatio Critica" isimli eserde Tesniye kitabının,Tevratın diğer kitaplarından gerek orijin ve gerekse maksat bakımından farklılık arzettiğini ileri sürdü. Ona göre Tesniye kitabı, Joshua (M.Ö.621)'nm saltanatı sırasında reformcu partinin, parti program ve beyannamesi olarak yazılmıştır. Bu teori ile ilk defa, Kitâb-ı Mukaddes incelemeleri ile İsrail millî tarihi arasındaki alâka ortaya konmuş oldu. VVette, Joshua (Yeşu)'nın kitabını, Neviim

(Nebiler)in başına almıştır. Halbuki Geddes, bu kitabı Tevrata ekleyerek "Hexateuch" (altı kitap) teorisini ortaya atmıştı. Wette bu görüşü ile, "Pentateuch" (beş kitap) teorisine dönmüş oluyor(93). Vater'e göre Tevrat otuzbir par-

çadan kompoze edilmiştir. Bu görüşü çürütmek üzere Gottingenli Heinrich Evald, "Die Composition der Genesis Kritisch Untersucht" isimli bir eser yazmıştır.

Modern Yeni Ahid tenkidçiliğinin öncülerinden Johann Jakob Griesbach (XVIII.Yüzyılın ikinci yarısı), Yeni Ahidin tenkidli basımlarında, eski Yunanca nüshaların çok önemli olduğunu öne sürmüştür. O, Yeni Ahid yazmalarını üç gruba ayırmaktadır: 1- Batı yazmaları, 2- İskenderiye yazmaları, 3- Bizans yazmaları.

XVIII. yüzyılda Yeni Ahid üzerinde incelemeler yapan Albrecht Bengel, Yeni Ahid basımlarında Yunanca metinlere ihtiyaç duyulmakla beraber, esas metne şehadeti bakımından Latince tercümelerin de göz önünde bulundurulması gerekti-

ğini söylemiştir. Aynı yüzyılda konu üzerinde çalışma yapanlardan John James Wettstein, yazmış olduğu "Prolegomena" (giriş) isimli eserinde, hiçbir fikrin etkisi altında kalmadan görüşlerini serbestçe açıklamıştır(94).

Alman ilâhiyatçı Hebraist J. G. Eichhorn(1752-1827), üç

ciltlik "Einleitung in das Alte Testament" isimli bir eser yazmış, bu kitabında araştırmasına Tekvinden başlamış ve Astruct'un daha önce bulduğu sonuçlara aynen ulaşmıştır. Eichhorn, Tekvin ile başladığı çalışmasına, Çıkış ve diğer üç kitabı

da ekleyerek devam etmiştir. Ona göre Tevratın diğer dört kitabı da, tıpkı Tekvin gibi Hz. Musa zamanında yazılmış

olmakla beraber, Musa'nın yazmaları, Hz. Musa'nın çağdaşı

olan bazı yazarların kitapları ile birlikte yeniden düzenlene-rek bugünkü Çıkış, Levililer, Sayılar ve Tesniye kitapları ortaya çıkmıştır. Eichhorn'a göre Tevratta, Hz, Musa'ya ait olan kısımlar olmakla beraber, Hz.Musa'ya ait olmayan birçok kitaptan bazı pasajlar, bu kitaba süzülmüştür(95).

İlgen, "Nulla Vestigia Retrorsum"(1798) isimli eserinde, Tevratta sadece bir Elohist metnin değil, iki ayrı Elohist metnin var olduğunu ileri sürmüştür. Ona göre bu ikinci Elohist metin, Levililerdeki rahip metnine çok benzemektedir. Evald ise, Ilgen'in var olduğunu

söylediği iki ayrı Elohist metnin, aslında birbirinden ayrılmaz bir bütün oluşturan tek bir metin olduğunu söylemektedir. Evald, Tekvin kitabının, Hexatouch'un temel eseri olduğunu ve bu altı kitabın bir bütünlük arzettiğini, dolayısı ile Yahvist metinlerin Elohist metinlere ilâve edilmeleri gerektiğini söyleyerek, "ilâve hipotezi" (supp-lement hypothesis)ni ortaya attı(96). Black, Shrader vb. birçok kişi tarafından desteklenen bu görüşe, kısa süre sonra cevap geldi. Edvard Reus, 1834 yılında Strassburg'da Eski Ahid üzerine yaptığı bir çalışmada, bir milletin daha tarih sahnesi-ne çıktığı ilk sıralarda, tam olarak gelişmiş bir kanun mecmuasına sahip olmasının anlaşılmasının zor olduğunu söyledi.

Ona göre Eski Ahidin Neviim (Peygamberlere ait kitaplar) kısmı, Tora (Tevrat) dan önce yazılmıştır ve Davud'un Zeburu, hem Neviimden, hem de Toradan sonra yazılmıştır. Vatke ve George gibi araştırmacılar da bu görüşü benimseyen eserler yazmışlardır(97).

Halle'li Hebraist Hupfeld, 1853 yılında yazmış olduğu

"Die Quellen der Genesis" isimli eserinde, Tekvin ve Çıkıştaki Elohist, Yahvist ve Rahip metinlerinin birbirlerine bağlı olma dıklarmı, bunların birbirinden bağımsız olduklarını, aralarındaki benzerliklerin önemsiz olduğunu söylemiştir(98).

XIX. yüzyılda Hristiyanlık ve Kitâb-ı Mukaddes üzerinde yapılan çalışmalarda, daha önceki çalışmalara göre çok önemli bir değişiklik göze çarpmaktadır. Bu değişiklik, araştırmaların kitaplardan, kitapların sahiplerinin tarihî kişiliğine yönel-mesinden kaynaklanmaktadır. Daha önceleri araştırmacılar, Hz. İbrahim'i, Musa'yı, İsa'yı tarihte yaşamış gerçek şahsiyet-ler olarak kabul edip, onlara nisbet edilen kitapların gerçekte onlara ait olup olmadığını incelerken, bu yüzyılda şüphelerin kitaplardan, onların sahiplerine doğru kaydığı görülüyor(99).

Adı geçen kişilerin gerçekten tarihte yaşamış şahıslar oldu-

ğundan şüphe eden bazı araştırmacılar, onların tarihî şahsi-yetlerini araştırmaya başlamışlardır. Bunlar arasında özellikle Hz. İsa'nın şahsiyeti konusunda birçok araştırma yapılmış, bazıları onun tarihte yaşamış bir şahıs olmadığını, aksine bir efsane kahramanı olduğunu söylerken, diğer bir kısmı ise, Hz.İsa'mn tarihte yaşamış hakikî bir şahıs olduğunu söyleyerek onun biyografisini yazmışlardır. Bu konuda araştırma yapanlardan biri Heinrich Paulus (?-1828)' dur.

Aynı konuyu araştıran Friedrich Strauss (?-1835)'a göre Hz. İsa, zeki bir Yahudi olmaktan öteye başka bir özelliğe sahip değildir(100).

Konu üzerinde çalışan diğer bir araştırmacı Ferdinand Christian Baur (1792-1860), Hristiyanlığın ortaya çıktığı sırada Hz. İsa'nın insanî karakterde görülmesine karşılık, daha sonra Pavloscu putperest anti tezin tesiri ile ona, insanüstü bir tabiat kazandırıldığını söylemektedir. Ernest Renan da yazmış

olduğu "La Vie de Jesus" isimli eserde, Hz.İsa'yı Galileli bir kişi olarak takdim etmiştir. Renan'a göre Hz.İsa, kıyamet felaketinin eşiğinde bulunduğuna inanan, bu yüzden ne bir kitap, ne de yeni bir kanun çıkarmak peşinde olmayan bir insandır(lOl).

F. Crawford Burkit, yaptığı bir araştırmada, İncillerde verildiği şekilde Hz.İsa'nın hayat hikayesinin genel tarihe uyup uymadığını incelemiş ve yaptığı çalışmada soruya olumlu bir cevap bulmuştur(İ02). Ona göre Hz.İsa, İncillerde anlatıldığı gibi dünyada yaşamış tarihî bir şahsiyettir. Bu çalışmalar içinde, Hz.İsa'nın tarihî şahsiyetinin mevcut olmadığı sonucuna ulaşan ve onun tahihî şahsiyetini inkar edenlerden biri, "Kritik der Evangelien"(1850) isimli eserin yazarı

Bruno Bauer'dir(103). Hz. İsa'nın şahsiyeti meselesi üzerinde yapılan tartışmalar, XX. yüzyılda dahi devam etmektedir.

1906 yılında yazdığı "The Quest of the Historical Jesus'v isimli eserle Albert Schweitzer, Hz. İsa'nın tarihî şahsiyeti konusunu araştırmıştır. "The Story of the Bible" isimli eserin yazarı

Macleod Yearsley ise, Hz.İsa'nm tarihte yaşamış bir şahsiyet olduğuna inanmamaktadır.

XIX. yüzyılda yeni Ahid üzerinde çalışarak onun modern tenkidli basımını yapan Charles Lachman,1850 yılında yaptığı

Yeni Ahidin tenkidli basımında "Textus Receptus"u hiç gözönünde bulundurmadı. O, bu basımda Yeni Ahidi, dördüncü

yüzyılda bilindiği şekli ile yayınlamayı planlamıştı. Lachman'ın izinde giden Samuel Prideaus Tregelles, 1857-1872 yılları arasında yaptığı Yeni Ahidin basımında, ne "Textus Re ceptus"u, ne de daha sonraki dönemlere ait yazmaları gözönünde bulundurmadı ve basımını en eski yazmalara dayanarak gerçekleştirmeye çalıştı(104). Bu yüzyılda Yeni Ahid üzerinde çalışanlardan, Tschendorf, B. F.

Westcott, J. A. Hort ve Herman von Soden gibi isimleri saymak mümkündür(105).

XIX. yüzyılda Eski Ahid üzerinde çalışan H. Hupfeld, 1853 yılında yazmış olduğu bir makalede "Dökümanlar Hipotezi'ni yeniden gündeme getirdi. Ona göre birinci Elohist metin, temel yazıdır ve en eski metindir, bundan sonra ikinci müstakil bir metin daha vardır, bu da Yahvist metindir.

Ancak, bu Yahvist metne bir Elohist metin karışmıştır. Riehm, 1854 yılında yaptığı bir çalışmada Tesniye dökümanını bu şemaya eklemiştir. Aynı yüzyılda Eski Ahid üzerinde çalışan T. Nöldeke, Tevrata Joshua kitabını ekleyerek "Hexatouch"

fikrini desteklemiştir(106). 1865 yılında Eski Ahidin tarihî

kitapları üzerinde çalışan K. H. Graf, Tesniyenin yazılış tarihini, M.Ö. 621 yılı olarak benimsemiştir. Graf a göre Tesniye kitabı, Hz. Musa'dan tam altı yüzyıl sonra yazılmış oluyor.

Graf a göre Tevrattaki üç ayrı metin, birbirinden farklı üç

ayrı çağa aittir. Rahip metni kısmen tarihe, kısmen de hukuka ait metinleri ihtiva eder, ancak bunlar birbirinden kopuktur, Tarih metni sürgün öncesine, hukuk metni ise sürgün sonrası-na aittir ve ikisinin arasında birkaç asırlık bir zaman boşluğu vardır.

Eski Ahid üzerinde yapılmış olan bu çalışmaları iki kısımda gruplandırmak mümkündür. Bir yanda Nöldeke, Riehm, ve Dillman, öbür yanda Reuss, Kayser ve Graf yer almaktadırlar. Bu iki grup haricinde, sürgün sonrası teorisini destekleyen Duhm, Kuenen ve Wellhausen'den oluşan üçüncü bir grup daha ortaya çıkmıştır. "Theology der Propheten"

isimli eserini 1875 yılında yazan Duhm'a göre Ezra, Yahudili-

ğin gerçek kurucusu durumundadır(107). "Prolegomena zur Geshichte1' ve "İsrailitische und Judische Geshichte" isimli eserlerin yazarı J.Wellhausen(İ844-1918), Tevratın yazılmasında Yahvist metnin esas alındığını söylemektedir. Ona göre Tesniye kitabı, Yoşiya 0osias)'nm krallığı döneminde M.Ö.622

yılında bulunmuş bir şeriattir. Wellhausen'e göre Tevratın temel yazılışı, sürgün döneminden sonra olmuştur. Ona göre Ezra, M.Ö. 458 yılında Eski Ahidi kaleme almıştır(108). Wellhausen, Yeni Ahid üzerinde yaptığı çalışmada dördüncü

İncilin (Yuhanna), anonim bir yazar grubu tarafından kaleme alındığını ifade etmektedir(109).

1909 yılında "Odes and Psalms of Solomon" isimli eseri yazan Rendel Harris, Süleyman'ın şarkılarının, esas itibarı ile Hristiyan orijinli olduğunu ve Hristiyanlar tarafından düzen-lendiğini ileri sürmüştür. Harnack'a göre ise bu şiirler, Yahudi orijinli olmakla beraber Hristiyanlar tarafından düzenlenmiş-tir. Harnack ayrıca, Yuhanna İncilinin büyük bir bölümünün esas itibari ile Yahudi orijinli olduğunu söylemiştir(HO).

XX. yüzyılda Yeni Ahid ve Eski Ahid üzerinde inceleme yapan araştırmacıların en önde gelenlerinden biri, şüphesiz Hermann Gunkel (1862~1932)'dir. Gunkel, araştırmalarında

Karşılaştırmalı Dinler Tarihi metodunu kullanmıştır. M. Di-belius, K. L. Schmidt, R. Bultmann, Frazer ve Reitzenstein gibi araştırmacılar, Gunkel'in metodunu takip ederek Kitâb-ı Mukaddes üzerinde çalışmışlardır(lll). Frazer ve Reitzenstein'e göre, Pavlos'un Hristiyanlığa yeni şekil verişinde, sır dinleri-nin büyük tesiri olmuştur. 1924 yılında yaptığı bir çalışma ile B. H. Streeter, dört döküman tezini işlemiştir(112).

Görüldüğü gibi Kitâb-ı Mukaddes üzerinde Batıda yapılan çalışmaların büyük bir çoğunluğu, bu kitabın bütünü ile vahiy mahsulü, hatasız, bozulmamış bir kitap olmadığını göstermektedir. Yapılan araştırmalar, aksine gerek Yeni ve gerekse Eski Ahidde vahiyle ilgisi bulunmayan pekçok şeyin mevcut olduğunu, yazarları oldukları iddia edilen veya vahiy yolu ile bu kitapların kendilerine yazdırıldığı iddia edilen kişilerin büyük bir kısmının, bu kitaplarla bir alâkalarının olmadığını ortaya koymaktadır.

Müsteşriklerin, Kur'an-ı Kerimin birçok şeyi Tevrat ve İncillerden aldığı şeklindeki iddialarına karşılık, Tevrat ve incillerin, daha açık bir tabirle Kitâb-ı Mukaddesin içinde bulunan tarihî bilgilerin, hukukî ve ahlâkî hükümleri ihtiva eden pekçok bilginin, Hristiyanlık ve Yahudilik öncesi kaynaklardan süzülerek Kitâb-ı Mukaddese girdiğini, bu kitaptaki bilgilerin büyük bir kısmının orjinal olmadığını Batılı araştırmacıların eserlerinden anlamaktayız. Mezopotamya'da yapılan arkeolojik kazılarda bulunan tabletlerden, bu bölgede, Yahudiliğin ortaya çıkmasından çok önce yaratılış ve tufan destanlarının bilindiğini, yine Yahudi hukuku ortaya çıkmadan çok

önce, bu bölgede Hammurabi kanunlarının uygulandığını öğreniyoruz. Günümüz Tevratındaki yaratılış ve tufana ait bilgilerin Gılgameş vb. destanlardan, halen mevcut olan Tevrat hukukunun da Hammurabi kanunlarından adapte edildiği, bazı insaflı araştırmacılar tarafından itiraf edilmekte-Kitâb-ı Mukaddes üzerinde yapılacak bir inceleme ve tenkidin, bu kitabın bütününü kapsaması imkânsız denecek kadar zordur. Çünkü, en azından altmışaltı kitaptan meydana gelen ve çok hacimli olan böyle bir kitabın tamamını, tam olarak incelemeye ciltler yetmez. Böyle olunca yapılacak şey, Yeni Ahid ve Eski Ahidde yer alan kitapları önem sırasına göre ele alıp, bunlardan birini veya birkaçını incelemek, onları

bitirdikten sonra diğerlerini aynı şekilde sıra ile araştırmaktır.

Nitekim birçok Batılı araştırmacı, bu yolu takip ederek önce sadece incilleri araştırmış, sonra Resüllerin İşlerini, daha sonra Risaleleri ve Vahyi ayrı ayrı incelemişlerdir. Eski Ahid üzerinde çalışanlar da genellikle bu yolu takip etmiş, bunlar önce sadece Tekvin ve Çıkış gibi bir veya iki kitabı incelemişlerdir. Eski Ahidin diğer kitapları üzerinde de ayrı ayrı araştırmalar yapılmıştır.

İslâm dünyasında Hicrî üçüncü asırdan itibaren yapılan çalışmalarda da Kitâb-ı Mukaddes toptan incelenmemiştir.

İslâm âlimlerinin yaptıkları çalışmalarda bütün ağırlık, (Kur'an-ı Kerimde yapıldığı gibi) Tevrat ve İnciller üzerinde yoğunlaşmakta, diğer eserlere fazla ağırlık verilmemektedir.

Kitâb-ı Mukaddesin tamamını kapsayacak geniş bir araştırmayı, bir kişinin yapması oldukça zordur . Bu belki de bir ekip çalışması ile gerçekleşebilir.

Bizim araştırmamıza göre, gerek Yeni Ahid ve gerekse Eski Ahide, modern tenkid metodlarını uygulayarak, bu kitapları bu metodlarla araştırmak imkânsızdır. Çünkü Eski Ahidin, bırakın Hz. Musa zamanından kalma orjinal nüshasını bulmayı, Hz.Musa'dan on asır sonra yazılmış nüshalarını dahi bulmak mümkün değildir. Aynı durum Yeni Ahid için de aynen mevcuttur. Hz. İsa zamanından kalma veya İncil yazarlarının yaşadıkları dönemlerden kalma hiçbir orjinal nüsha elde mevcut değildir. En eski İncil ve Risale kopyaları, Hz.İsa'dan dört asır sonraya ait kopyalardır. Hz.Musa ile, Tevratın elde mevcut en eski nüshası arasındaki en az bin yıllık boşluk; İncil

yazarları ile, en eski İncil kopyaları arasındaki üçyüz yıllık boşluk ne ile doldurulacaktır? Bu kadar uzun zaman aralığı nasıl aşılarak hiç hata etmeden ana metne ulaşılacaktır? Modern tenkid metodları denilen şeyler, bin yıllık, üçyüz yıllık bu boşlukları nasıl telafi edecek ve gerçek metni inşa etmeye muktedir olacaktır?

Bugün yapılacak olan araştırmalarda yapılması mümkün olan şey, elde mevcut olan en eski yazma nüshalarla, daha sonraları onlardan yapılan kopyaları karşılaştırmak, en eski nüshalarla daha sonra onlardan yapılan bu kopyalar arasında ve basılı nüshalar arasındaki farklılıkları ortaya koymak, muhteva bakımından bu kitaplardaki bilgileri birbirleri ile karşılaştırarak, kitapların kendi içlerinde tutarlı veya tutarsız olduklarını ortaya koymaktır.

Çalışmamızın bundan sonraki kısımlarında yukarıda çizilen çerçeve dahilinde ilk olarak İncilleri ele alacağız.

Çünkü Kitâb-ı Mukaddesin ağırlık noktası Hristiyanlara göre İncillerdir.

İ K İ N C İ B Ö L Ü M
İ N C İ L L E R

A- İNCİL KELİMESİ VE ANLAMI:

1- KELİMENİN MENŞEİ:

İncil kelimesi Yunanca "Euangelion"dan gelmekte olup,
"eu" iyi", angelion"da haber ma'nasma gelmektedir(I).
Euangelion kelimesi, zamanla Evangelion ve Evangile şeklinde de-
ğişime uğramıştır. İslâm kaynaklarında kullanılan "İncil" kelimesi, Yunanca "Evangile"den alınmıştır. Kelimenin İngilizce karşılığı "Gospel"dir. Eski İngilizcede "God Spell", Tanrı sözü
anlamına gelmektedir(2).

Sözlükte "iyi haber" ve "müjdeli haber" ma'nasma gelen İncil kelimesi ile, Hristiyan Kitâb-ı Mukaddesinin Yeni Ahid bölümünde yer alan ve Matta, Markos, Luka ve Yuhanna tarafından yazılan dört kitap kastedilmektedir(3).

Bazı Hristiyan bilim adamlarına göre "İncil" kelimesi ile,

"İnciller" kelimesini birbirinden ayırmak gerekir. Yeni Ahid metinlerinde geçen İncil kelimesi, bir kitaba isim olarak verilen ve bu ma'nada kullanılan bir isim değildir. O, iyi haber anlamında, Hz. İsa tarafından sağlanan kurtuluş mesajı

ma'nasında kullanılmaktadır(4). "İnciller" (Gospels) kelimesi ise, Hz. İsa'nın bu mesajını anlatan ve dört ayrı yazar tarafından kaleme alınan eserler anlamına gelmektedir(5) Hristiyan inancına göre İnciller, Tanrı'nın yönetmesi ile, İncil yazarları tarafından hatasız olarak yazılmış olmak özelliğini korumaktadırlar(6). Havariler ve İncil yazarları, konu-

şurken ve yazarken tamamı ile Tanrı'nın iradesi ile konuşmuş

ve yazmışlardır. Kutsal ruh'un Hz.İsa ile bütünleşmesi ile, Hz İsa'da ortaya çıkan müjdeli haber ve vahiy için hiçbir sınırlama yoktur(7).

İslâm kaynaklarına göre İncil, Allah (C.C.) tarafından, Hz. İsa'ya vahyedilen kitabın adıdır(8). Nasıl diğer peygamberlere vahiy yolu ile kitaplar gönderilmiş ise, Hz.İsa'ya da kendisi dünyada olduğu sırada vahiy yolu ile İncil gönderilmiştir. İslâmî inanca göre Hz. İsa bir peygamberdir, İncil de ona vahyedilen kitabın ismidir.

Hristiyan inancına göre, Hz.İsa dünyada iken, ona İncil adı ile müstakil bir kitap nazil olmamıştır. Aslında onun böyle bir kitap meydana getirme gayesi de yoktu. O, kimseden İncil adı ile bir kitap yazmasını istememiş ve bu yolda herhangi bir emir veya talimat vermemiştir. Hz. İsa, halkın arasında dolaştığı üç yıl boyunca sadece konuşmuş, insanlara hitâb etmekle yetinmiştir. O, dünyadan ayrıldığı zaman, arkasında İncil adı ile bir eser bırakmamıştır(9). Hz. İsa'nın dünyadan ayrılışından sonra talebeleri, onun halka öğrettiği şeyleri onlara öğretmeye devam etmişler, birçok ülkeye gidip bu görevi yerine getirmeye çalışmışlardır. Bunlar, gidip dolaştıkları

yerlerde özellikle Hz.İsa'nın öğretilerini anlatmakla beraber, onunla birlikte oldukları sırada görmüş oldukları mucizeleri, onda müşahede ettikleri olağanüstü halleri, onun çarmıha gerildikten sonra yeniden dirilerek göğe çıkışını ve hayatının diğer safhalarını insanlara izah etmişlerdir(IO). Tebliğ hayatının ilk günlerinden itibaren, Hz.İsa ile beraber olan bu kimseler Havarilerdir. Havariler, başından itibaren onu takip etmiş, onunla beraber yaşamış ve ona

öğrencilik yapmışlardır. Bu öğrencilerden bazıları, tebliğ görevinin daha iyi yapılabilmesi ve kendilerinden sonra bu görevi ifa edeceklere rehber olması

için, Hz.İsa'dan duydukları, gördükleri şeyleri yazmışlardır.

Bu yazılara, zamanla bir takım ilâveler yapılmak sureti ile günümüzde mevcut olan İnciller meydana gelmiştir (11).

Görüldüğü gibi Hristiyan kaynaklar, Hz. İsa'ya vahiy yolu ile nazil olmuş bir İncilin varlığını kabul etmemektedir. Kitap olarak bugün elde mevcut olan İnciller, Hz İsa'nın her hangi bir emir ve direktifi olmadan, onun öğrencileri tarafından yazılmışlardır. Bunlar, Yahudilikteki Tevrat ve İslami- yetteki Kur'an-ı Kerim gibi vahiy yolu ile nazil olmuş kitaplar değildir.

Matta, Markos, Luka ve Yuhanna tarafından yazılan dört kitaba İncil adı verilmekle beraber, bazen bu "İncil" sözü ile, bu kitapların yanısıra Yeni Ahidin diğer yirmiüç kitabı da kastedilmektedir(12). Hristiyanlıkta hemen hemen her kav-ramda görülen karışıklık ve muğlaklık, İncil kelimesinde de görülmektedir. Bir yandan, yazılmamış durumda olan Hz.

İsa'nın topyekûn mesajının adı İncil, öbür yandan dört Evangelist'in yazmış olduğu dört ayrı hayat hikayesinin isimleri İncil, diğer yandan bu dört hayat hikayesi ile beraber, Resullerin İşleri, yirmibir Mektup ve bir Vahiy'den müteşekkil yirmiyedi kitabın isimleri de İncil oluyor(13)! Dördüncü asrın ortalarından günümüze kadar intikal etmiş dört İncil metni bulunduğu ve bu dört ayrı metinde büyük farklılıklar görüldüğü halde, yine İncilin bir olduğundan bahsedilebiliyor!

İslâm kaynaklarına göre İncil bir tanedir ve Hz. İsa dünyada olduğu sürece onu insanlara tebliğ etmiştir. Ancak bu İncilin, Hz. İsa zamanında yazılı halde bulunup bulunmadığı

konusunda bir açıklık yoktur. Tevratın, Hz. Musa zamanında levhalara yazılarak Ahid Sandığında muhafaza edilmesi, Kur'ân ayetlerinin vahiy katipleri tarafından yazılması ve Hz.

Muhammed'in vefatından sonra, onların toplanarak tasnif edilmesi gibi, acaba İncil de bu tarzda yazılmış ve toplanarak bir kitap halinde Hz.Isa zamanında tasnif edilmiş midir?

Onun yazılı olarak muhafazası yapılamamış ise, eksiksiz olarak hafızalarda tutulabilmiş midir? Hz. İsa'nın, kavmi arasında çok kısa

bir süre kalması (en iyimser bir tahminle üç yıl), bu dönemde mevcut olan baskı ve zulüm, İncilin sağlıklı bir şekilde yazılıp toplanmasını oldukça güçleştirmiş olmalıdır(14). En fazla üç sene süren tebliğ döneminde bir yandan, müstemlekeci Putperest Roma yönetiminin baskısı, öbür yandan, hilekâr ve kıskanç Yahudi hahamlarının entrika ve jur-nalleri, Hz.İsa ve Havarilerine İncil ayetlerini yazma ve toplama hususunda büyük güçlük çıkarmış olmalıdır. O dönemde İncil ayetlerinin yazılması mümkün olmuşsa bile, bunların muhafazası, toplanması ve yeni nüshalarının yazılması, gitgide artan zulüm ve baskı yüzünden adeta imkânsız hale gelmiştir.

Bazı Hristiyan araştırmacıların, Hz.İsa zamanında yazılı bir İncil'in bulunmadığı şeklindeki beyanlarına rağmen, M.S. ikinci yüzyılın başlarında yaşamış olan Papias ve İreneaus gibi Hristiyan müellifler, elde mevcut olan dört İncil ortaya çıkmadan önce, Hristiyanların elinde Matta tarafından yazılmış ve sözler ma'nasma gelen "Logia" isimli bir metnin bulunduğunu, Matta'nın bunu İbranice-Aramice yazdığını, şimdi elde mevcut olan Matta İncilini, bu Logia'yı genişleterek Yunanca olarak kaleme aldığını ifade etmektedirler(15).

Bir kısım Hristiyan müelliflere göre, Logia'nın metni oldukça kısa olup, fazla önemli değildir. Papias'ın verdiği habere göre Matta, Logia'yı Hz. İsa daha dünyada iken İbranice olarak yazmıştır. Logia'da sadece Hz.îsa'nın sözleri vardır. Bu yönü ile Logia'nın değeri daha da artacakken, onun fazla önemli olmadığı nasıl söylenebilir? Malesef bugün bu Logia'nm ne aslî nüshası, ne de aslî nüshadan yapılmış kopyaları vardır. Dolayısı ile onun muhtevası hakkında yeterli bir bilgiye sahip olmak mümkün değildir. Durum böyle iken, onun önemsiz olduğunu bu müellifler nereden anlıyorlar?

İlk dönem Hristiyan müelliflerin, Logia'nın varlığını haber vermelerinin yamsıra, XVIII. yüzyıldan itibaren İnciller üzerinde araştırma yapmaya başlayan bazı Batılı ilim adamları, halen elde mevcut dört İncil daha ortaya çıkmadan önce, tek bir İncil'in mevcut olduğunu, mevcut incillerin bu İndiden istifade edilerek yazıldığını haber vermektedirler. Bu araştırmacılardan Lessing, XVIII. yüzyılın sonlarına doğru ortaya attığı bir tez ile dört İndiden önce, aslî bir İncil'in var olduğunu, bunun dilinin Aramice olduğunu, Matta,

Markos ve Luka'nın, İncillerini yazarken bundan istifade ettiklerini söylemiştir(16). J. G. Eichhon da bu ilk aslî nüshanın varlığını

haber vermektedir. J. Wellhausen'e göre, bu ilk aslî nüsha Markos'a aittir. Markos Aramice olarak bu ilk nüshayı yazmış, bilâhere bunu genişleterek Yunancaya çevirmiştir. Ona göre, Matta ve Luka incilleri, bu Aramice aslî nüsha ile, bunun Yunancaya tercüme edilen nüshasından istifade edilerek yazılmışlardır. Zahn'a göre, bu aslî nüsha, Markos'a değil, Matta'ya aittir. Halen elde mevcut olan Matta ve Markos, bu aslî nüshadan istifade edilerek yazılmışlardır. L. Waganay ise, aslî nüshanın Markos'a ait olduğunu söylemekte ve Markos'un bunu, Petrus'un vaazlarından istifade derek yazdığını

ileri sürmektedir. Ona göre bu Aramice aslî nüshadan, Aramice olarak Matta kopya edilmiştir. Yunanca yazılmış olan Matta ile Luka, bu Aramice yazılı olan Markos ve Matta'ya dayanılarak kaleme almrnıştır(17).

Yine bazı İncil araştırmacılarına göre, halen elde mevcut olan İncillerden önce Hz.İsa'nın sözlerini ve mucizelerini ihtiva eden yazılı küçük ve müstakil parçalar vardı. Mevcut İncillerin yazarları, eserlerini kaleme alırken bu parçalardan istifade etmişlerdir (18).

Yukarda verilen bu bilgilerden daha da önemlisi, bizzat İncillerde bulunan bazı ifadelerdir. İncillerde ve Yeni Ahidin diğer kitaplarında, gerek Hz.İsa'nın ve gerekse Havarilerin, tekil sığası ile bir İncil'in varlığından sözettiklerini görmekteyiz. Bunlardan sunacağımız iki örnek, İncil kelimesinin, Hz. İsa'nın mesajı ma'nasma gelmesinden çok, Allah(C.C.)'m Hz.

İsa'ya vahyettiği İncil kitabı ma'nasma geldiğini ispatlar niteliktedir. Bunlardan bir tanesi, "Yahya ele verildikten sonra İsa, Allah'ın İncilini vaaz ederek Galile(Celile)'ye gelip dedi: Vakit tamam oldu. Allah'ın melekûtu yakındır. Tevbe edin ve İncile iman eyleyin! "(19) şeklindedir. Burada Hz.İsa, Allah (C.C.)'m İncilini vaaz etmektedir. Yani İncil Allah'ındır, İsa sadece onu vaaz etmektedir. İkinci örnek, Yahya'nın adamlarının gelip Hz.İsa ile konuşmaları sırasında, Hz. İsa'nın onlara söylemiş olduğu şu sözdür: "Yahya'ya bildirin! Körlerin gözleri açılıyor, topallar yürüyor, cüzzamlılar temizleniyor, sağırlar işitiyor, ölüler kıyam ediyor ve fakirlere İncil vaaz olunu-yor"(20). Bu ifadede Hz.İsa'nm, İncili vaaz ettiği açıkça

görülüyor. Eğer İncil ile kastedilen ma'na, Hz.İsa'nın hayat hikayesi ve sözleri ise, bu iki parçada böyle bir anlam çıkarmaya imkân yoktur. Bu ifadelere göre Hz.İsa, bir vaiz olup Allah'ın İncilini vaaz etmektedir, kendi hayat hikayesini ve sözlerini değil, Allah'tan vahiy yolu ile aldığı İncil'i insanlara tebliğ etmektedir(21). "Allah'ın İncili" ifadesi, bütün diğer anlamları ortadan kaldırmakta, sadece vahiy mahsûlü olan ilâhî emir ve yasaklar ma'nasını akla getirmektedir. Ayrıca bu ifade, Petrus ve Pavlos'un mektuplarında da yer almaktadır(22).

Hz.İsa, babasız olarak dünyaya gelmekle beraber o, Yahudi bir aileden gelmiş ve Yahudi kültürü ile yetişmiş bir kişi idi. Dolayısı ile o, bütün Yahudi ananelerini bilmekte idi.

O, Yahudilerin beklemekte oldukları Mesih hakkında fikir sahibi olduğu gibi, Mesihliğin fonksiyonlarından da haberdar idi. Nitekim o, kendisinin Mesih olduğunu ilân ederek ortaya çıkmıştır. İncillere göre kendisine yöneltilen "Sen Mesih misin, İlya mısın, yoksa Yahya mısın?" şeklindeki sorulara o, hep kendisinin Mesih olduğunu açıklamak sureti ile cevap ver miştir(23). Yani o, Yahudilikteki Mesihliğin ma'na ve fonksi-yonunu biliyordu. Kur'an-ı Kerimde de o, "Meryem oğlu Mesih İsa" olarak isimlendirilmekte(24) ve İsrail oğullarına peygamber olarak gönderildiği bildirilmektedir(25). Yahudi an'anesine göre/Mesih derecesinden çok daha aşağıda olan nebi-lerin dahi kitabı vardır. Hz.İsa, İncillere göre Tevratı bilmekte ve ondan misaller getirmektedir. Demek ki o, Hz. Musa'yı tanımakta ve Tevratı bilmektedir. Yahudi an'anesine göre Hz. Musa, Tevratı hemen yazıp Ahid Sandığında muhafaza ettiğine göre, Hz.İsa'nın bundan da haberi olması gerekir. Bütün bu bilgilerden sonra, nasıl Hz.İsa'nın dünyada iken bir kitap yazdırmadığı ve bunu yapmak gibi bir niyete sahip olmadığı söylenebilmektedir? Hristiyan inancına göre Hz. İsa, Mesih olarak bütün diğer peygamberlerden, dolayısı ile Hz.

Musa'dan da üstün olduğuna göre, ondan daha aşağı seviye-dekilerin kitapları olduğu halde onun neden bir kitabı bulunmasın? O, Hz. Musa dahil bütün peygamberlerden üstün olduğuna göre, onun da bir kitabı olmalı ve bu kitap, diğer kitaplardan daha üstün olmalıdır. Bir yandan onu Mesih, hatta Allah'ın oğlu kabul edip, öbür yandan onun dünyada iken bir kitaba

sahip olmadığını söylemek büyük bir yanlışlık olur. Zira Mesih demek ıslahçı, bozulan dini ve cemiyeti düzeltici demektir. Hz.İsa hem Mesih olacak, yani bozulmuş İsrail cemiyetini ıslah için gelmiş ve yeni bir din ortaya koymuş olacak, hem de yeni bir dinin ortaya konması

için asgari olarak gerekli olan bir kitaba sahip olmayacak, bu mümkün değildir. O, bir yandan "Ben Mesih'im, Allah'ın oğluyum, geçmişteki ve gelecekteki işlenmiş ve işlenecek olan bütün günahların bağışlanması, bütün insanlığın kıyamete kadar kurtuluşu için geldim " diyecek, hem de kendi peşinden gelen insanlara rehber olmak üzere yazılı bir kitap bırakmayacak, bu nasıl mümkün olabilir? Kendisi dünyadan ayrıldıktan sonra, insanlarla bir daha yüzyüze konuşamıyaca ğına göre, eğer o, arkasında bir kitap bırakmamışsa kıyamete kadar onun peşinden gidecek olan insanlara ne rehberlik edecektir?

Hz.İsa'nın, dünyada iken İncilin yazılması için bir emir ve direktif vermediği şeklindeki Hristiyan görüşünün temelinde, Hristiyanlığın vahiy ve peygamberlik anlayışı vardır.

Bu dindeki vahiy ve peygamberlik anlayışı, diğer dinlerdeki, özellikle İslâmiyetteki vahiy ve peygamberlik' anlayışından çok farklıdır. Hristiyan inancına göre İncil yazarları (Evange-listler veya İncilciler), Hz.İsa'nın sözlerini, mucizelerini ve hayatını yazarak, onun dünyada iken insanlara verdiği mesajı, kendisinden sonra gelenlere aktarmak görevini ifa etmişlerdir. Hz.İsa'nın yapmadığı kitap yazma işini, öğrencileri yapmışlardır. Ancak onlar, bu işi yaparken rastgele değil, ilâhî bir görevlendirme sonucu bunu yapmışlar, kitaplarını

yazarken kendilerine vahiy ve ilham gelmiştir. Allah'tan gelen ilham, onları her hangi bir hata yapmaktan korumuştur(26).

Hz.İsa'nın dünyada iken ihmal ettiği kitap yazma işini, öğrencilerine bırakması doğru olabilir mi? O, bir yandan kendisinden sonra Havarilerini yönetecek olan kişiyi dahi seçerken, öbür yandan, Havarilerine, öğrencilerine ve kendisi dünyadan ayrıldıktan sonra onu tâkib edecek olan kişilere rehber olacak bir kitabı neden onlardan esirgeyip bu işi öğrencilerine bırakıyor? Hz. İsa dünyada iken İncil yazacak olan kişileri seçmemiştir. Bu iş, Havarilerin başkanlığı kadar da mı

önemli değildi ki, o bu işi yapmamıştır? Acaba Petrus'a, "Kuzularımı sana emanet ediyorum" diyen Hz.İsa, neden İncili yazacak olan kişilere, "Ben sizi kitap yazmak üzere görevlendiriyorum" diyerek onları seçmemiştir? İlerde daha açık şekilde göreceğimiz gibi, kimliği, mesleği, hatta yaşadığı çağı meçhul pekçok kişi İncil yazmış, ortaya büyük bir kaos çıkmıştır. Şayet Hz.îsa zamanında yazılı bir İncil yok idi ise, onun, İncil yazarlarını mutlaka tayin etmesi gerekirdi. Eğer o, ismen yazarları tayin etse idi, bu kargaşa ortaya çıkmazdı.

2- HRİSTİYANLIKTA VAHİY VE İLHAM ANLAYIŞI:

Elde mevcut olan İncillere göre Hz.İsa, Allah'ın oğludur.

Teslis inancının üç unsuru baba oğul ve ruhu'l-kudüs, aslında aynı şeylerdir. Baba Allah'dır, oğul Allahtır, ruhu'l-kudüs de Allah'dır, ve bunların üçü, üç ayrı ilâh değil, aksine tek bir Allah'dır. Yuhanna'ya göre Hz.İsa, "Ben babadayım, baba bendedir"(27) demiştir. Yani Allah'ın oğlu olan Hz.İsa, aynı zamanda Allah'ın kendisidir, veya Allah kendisine hulûl etmiş, vücuduna Allah'ın ruhu girmiştir. Hristiyanlıktaki vahiy ve ilham kavramlarının iyice anlaşılabilmesi için, yukarda belirtilmiş olan temel Hristiyan görüşünün gözönünde bulundurulması gerekir.

Hristiyan ilim adamlarına göre vahiy, normal öğrenme yolları ile elde edilmesi mümkün olmayan gizli bir şeyin, ortaya çıkması, öğrenilmesi demektir(28). Paul Tillich'e göre, Hz.İsa'nın Mesih olarak görülmesi, Hristiyanlıkta nihaî vahiy olarak kabul edilmektedir. Onun bütün varlığı ve hayatı vahiydir. Vahyin aracıları vardır. Mesela Pavlos, ilâhî vahyin aracısı durumundadır(29). İsa, baba Allah'ı, sadece O'nun hakkında söylemiş olduğu sözlerle açıklamaz, o, Allah'ı bizzat kendi varlığı ile de ifşa eder. Yani Allah, İsa'nın varlığı ile açıklanır. Allah ile İsa arasında akıl, kalb ve arzu birliği vardır. Hz.İsa'da görülenler, ulûhiyyetin tecellilerinden ibarettir. Eğer bir insan, Tanrı 'nın tabiatını, bir insanın bilebileceği kadar bilmek isterse İsa'ya bakmalıdır. İlâhî tabiat, insanların kavrayabilmesi için onda insanî bir surete bürünmüştür(30).

Hristiyan araştırmacılara göre, iki çeşit vahiy vardır: Birinci tür vahiyde vahiy görevi, vahyi alan kimsenin kendi varlığından ayrıdır

ve onun üstündedir. İbrahim, İshak, Yakub ve Musa gibi peygamberlere gelen vahiyler bu türdendir.

Bunlara gelen vahiyler, bunların maddî varlığından ayrıdır.

Allah, özel bir surette onlara hitâb etmiş, onlar Allah ile sadece vahiy esnasında muhatap olmuşlardır. Vahyin devam ettiği süre zarfında bu peygamberlerin iradeleri yok olmuş, Allah'ın iradesi onlara hakim olmuştur. Bu şekilde vahiy alan peygamberlerin vahye bağlı sözleri, Allah'ın kelâmıdır, vahye bağlı olmayan sözleri ise kendi sözleridir, Allah kelâmı

değildir. İkinci tür vahiyde vahiy, vahyi alan insanın kendi varlığından ayrı ve onun fevkinde değildir. Ona gelen vahiy, onun kendisinin aynıdır. Yani İkinci tür vahiy alan kimsenin kendi varlığı ile, aldığı vahiy bir bütünlük arzeder, bu kişinin varlığı bizzat vahiy olur. Hz.İsa'ya gelen vahiy bu çeşit bir vahiydir. Onun varlığı, vücudu, hayatı bütünü ile vahiydir.

O, bizzat Allah'ın kelâmıdır, kelâm olan Hz.İsa, Allah ile idi, Allah onunla beden oldu ve insanlar arasında dolaştı. Birinci tür vahiyde vahiy alma görevi muayyen zamanlarda cereyan etmesine karşılık, ikinci tür vahiyde, yani Hz.İsa'nın vahyinde vahiy görevi onun hayatının her anını kapsamakta, adeta onun maddî varlığı bütünü ile vahiy olmaktadır(31). Dolayısı

ile Hz.İsa'nın hayatının tamamı bir vahiydir. Onun mucizeleri, vaazları, doğumu, ölümü, yeniden dirilerek semaya çıkışı, Kilise, ayinler ve kutsal yazmaların hepsi vahiydir. Onda ilâhlık ile insanlık tam olarak birleşerek İlâhî cephesi insanî

cephesini kapladığından ve tam bir ilâh kimliğine büründü ğünden o, kendi kendine vahyeden durumundadır(32).

Hristiyanlar, ayrıca Hz.İsa'nın vahyini ruhu"l~kudüsle irtibatlı olarak görmektedirler. Onlara göre ruhu'l-kudüs'ün İsa'ya hululü, yani onun bedenine girmesi, ona gelen vahyin sürekliliğini sağlamaktadır. Ruhu'l-kudüs'şüz onun Tanrı olması mümkün olamaz. Ruhu'l-kudüs'ün ona girmesi, onu ilâhlaştırdığı gibi, onun varlığını bütünü ile vahiy haline getirmektedir. Hz.İsa'nın kendisi bizzat Tanrı'nın vahyidir.

Maddî varlığı vahiy olan Hz.İsa, İncil yazarlarına ruhu'1-kudüs'ü göndererek onların kalplerine vahiy ilka etmiştir. Yeni Ahidde yer alan kitapların yazarlarının tamamı, kitaplarını onun kalplerine ilka ettiği

bu vahiy vasıtası ile yazmışlardır(33). Böylece Yeni Ahidin yazarları da vahye mazhar olmuş oluyorlar, onların eserleri, bizzat Hz.İsa'dan almış oldukları vahyin ürünü olmaktadır. Bu kitapların yazarları vahye muhatap olmakla beraber, İsa öncesi peygamberlerde olduğu gibi vahyi alanları robotlaştıran, onların iradesini yok eden, vahiy alanların iradesini, vahyi verenin iradesine tabi kılan zorlayıcı bir vahye muhatap değildirler. Onlar vahiy almakla beraber, aldıkları vahiy, onların iradelerim yok etmemiş ve onlara kendi irade ve bilgilerini kullanma fırsatı

vermiştir. Aldıkları vahiy, kitap, yazarlarını hata yapmaktan korumakta, ama vahiy ürünü olan şeyleri kendilerine has bir üslupla yazabilme, kitaplarını kaleme alırken kendi bilgilerini kullanabilme imkânını da vermektedir. Hristiyan inancına göre Allah, İncil yazarlarına vahyederken, onları iradesizleşti-rip robotlaştırmıyor, onların iradelerine saygı gösteriyor ve onlara yazma hürriyeti veriyor. Dört İncil aslında aynı şeyleri söylemekle beraber, bu irade serbestisi yüzünden dört ayrı metin ortaya çıkmıştır. İncillerin hepsinin verdiği mesaj aslında aynıdır, aralarında sadece üslup ve ifade tarzı farklılığı vardır, bunlar da önemli değildir. Hatta bu farklılık, İncillere bir eksiklik değil, aksine edebî bir zenginlik kazandırmaktadır(34).

Yukarda verilen bilgiler, tamamı ile Hristiyan araştırmacılardan aktarılan bilgiler olup adeta bunlar, Hz.İsa zamanında incillerin yazılmayışma gerekçe ve mazeret hazırlama amacına yöneliktir. Özet olarak söylemek istedikleri şey şudur: Hz. İsa ruhu'l-kudüs'le doludur, onun varlığı ve hayatı bütünü ile vahiydir. O, ilâhlık mertebesinde olduğundan, onun bir kitaba ihtiyacı yoktur. Kitap yazma görevi, ona şahit olanlara düşmektedir. Onunla beraber olanlar, hayatını müşahede edenler, ondan vahiy alarak kitap yazma görevini yerine getirmişlerdir. Hz.İsa'nın mertebesi peygamberlik mertebesi değildir. O, ilâhlık mertebesinde olduğu için, onun kitap yazmaya ihtiyacı yoktur, kitap sahibi olma, peygamberlere ait bir sıfattır, bir ilâhın buna ihtiyacı yoktur. Bu yüzden Hz.İsa, dünyada iken bir kitap yazmaya ve hazırlamaya ihtiyaç duymamış ve buna teşebbüs etmemiştir. Peygamberlik mertebesinde olan bazı Havariler ve onların öğrencileri, İncili yazma görevini ifa etmişlerdir. Onlar İncili yazarken, bizzat Hz.

İsa'nın ilâhî gözetim ve denetimi altında yazmışlardır. Böylece bu araştırmacılar, Hz.İsa'nın İncili yazmama sebebini, Havarilerin ve onların öğrencilerinin İncilleri yazma sebebini, dört farklı metnin bulunma nedenini kendilerince izah etmiş oluyorlar.

İncillerde geçen bazı ifadelere bakılırsa gerçeğin, hiç de bu Hristiyan araştırmacıların göstermek istedikleri mazeret-lere uygun olmadığı anlaşılır. Eğer Hz. İsa'nın bütün hayatı

ve sözlerinin tamamı vahiy ise, onun çarmıha gerildiği sırada "Allah'ım, Allah'ım niçin beni terkettin? "(35) diyerek isyan edişi de vahiy midir? Bu ne biçim bir vahiy ki, yaratıcısından gelen belâya karşı isyanını haykırıyor? Hz.İsa, Havarilerin en büyüğü olan Petrus'a "Şeytan çekil önümden !"(36) diye hakaret ettiğine göre, bu hakaret ettiği kişi, nasıl hem peygamber, hem de şeytan olabiliyor? Onun gerekli mucizeyi göstere-miyen bütün Havarilerine "Ey imansız nesil!" diye seslendiği ve onlara hakaret ettiği gözönüne alınırsa, bu imansızlar nasıl peygamber olabiliyorlar? Ferrisîlere "Siz ey yılanlar, ey engerekler nesli!" (37) şeklinde Hz.İsa'nm söylediği bu sözler nasıl Allah'ın kelâmı olabiliyor? Bir ilâhtan böyle küfür sözler sadır olabilir mi? Eğer daha önce naklettiğimiz Hristiyanlara ait bu görüşleri doğru sayarsak, isyankâr, küfürbaz bir ilâh ile şeytanlaşmış, hatta ilâhı azarlayacak kadar saygısız peygamber Havarilerle karşılaşırız.

Hristiyanların, Hz.İsa'nın ilâhlığına inanmaları konusunda İbn Kayyım el-Cevziye'nin şu sözlerini burada nakletmek uygun olacaktır. İbn Kayyım bu konuda şunları söylemektedir: "Hristiyanlar, başkalarına puta tapanlar sözünü söylemek sureti ile kendilerini gülünç duruma düşürmekte-dirler. Nasıl oluyor da yeri göğü yaratan, âlemlerin rabbi olan Allah(C.C), azamet kürsüsünden inerek bir kadının hayız mahalline, rahmine giriyor, orada aylarca kalıyor, sonra oradan küçük bir çocuk olarak çıkıp anasının memesine yapışı-yor, onu emiyor, ağlıyor, yavaş yavaş büyüyor, yiyor, içiyor, defi hacet ediyor, hastalanıyor, iyileşiyor, seviniyor, üzülü-yor, zevk alıyor, acı duyuyor, sonra düşmanı olan İblis'e karşı hîle düzenliyor, Yahudilerin tuzaklarından kurtulmak için bazı tedbirler almasına rağmen onlar tarafından yakalanıyor, onu asacakları iki odun parçasını Yahudiler ona taşıtıyorlar, eziyet ediyorlar, sonra onu bu odunlara bağlıyorlar, haça geriyorlar, sağında ve solunda reziller,

hırsızlar var, o esnada ağlamaya başlıyor ve yardım istiyor, daha sonra başına dikenden bir taç koyuyorlar, başına vurarak işkenceye başlı-yorlar, ellerini ve ayaklarını çiviliyorlar. Sözüm ona işte bu olay, iblise karşı Hz.İsa'nın bir hîlesi imiş. Çünkü iblis, zamanında Hz.Adem'e karşı bir hîle yaparak ona yasak meyveden yedirmiş, böylece ona günah işleterek onu cennet-ten çıkarmış, Şeytan, Adem'e işlettiği bu günahla Adem'i ve onun soyundan gelecek olan bütün insanları ebedî günaha mahkum etmişti. Hz.İsa da İblis'in, atası Adem'e ve onun soyundan gelen bütün insanlara kurmuş olduğu tuzağı boşa çıkarmak için ona karşı bu hîleyi düzenleyerek kendi nefsini feda etmiş, onun kendi nefsini feda edişine karşılık, Hz.Adem ve bütün insanlık bu ebedî ve aslî günahtan kurtulmuş" (38)!

İbn Kayyım'ın veciz bir şekilde dile getirdiği gibi kurtarıcı İsa, bir yandan yaratıcı Allah olurken, öbür yandan elleri, ayakları, kafası çivili ve "Allah'ım, Allah'ım! niçin beni terkettin!" diye isyan ediyor, susadığı için etraftan su dileniyor ve inleyerek can veriyor. Adem'in günahı, niçin ondan sonra gelen insanlara geçsin? İnsanlığın kurtuluşu için onun acı çek-mesine ne gerek var? İnsanları affedecek olan o değil mi?

Şayet insanları affedecek o ise, affederken niye ayrıca kendisi acı çekme ihtiyacı duymuştur? Baba Tanrı adına kâinatı yönetme görevini yüklenen oğulun Tanrı olarak ona, acı çekmesini acaba baba Tanrı mı emretmiştir?Yoksa ortada ma-zoşist duyguların tatmini mi var?

Hristiyan inancına göre Hz. İsa'nın bizzat varlığı ve mevcudiyeti bir vahiy olduğu gibi Havarilerin sözleri de vahiy veya ilham sayılır. Bu dine göre Havarilerin öğrencilerinin de vahiy aldığı kabul edilir, onlardan sonra gelen bazı azizler de bu inanca göre vahye mazhar olabilmektedir(39).

Hristiyanlıkta vahiy alanların kimler olduğu kesin çizgi-lerle tesbit edilmemiş olmakla beraber, vahiy hadisesi bütün Hristiyanları bağlayıcı niteliktedir. Bugüne kadar pekçok kimsenin ortaya çıkarak kendilerine vahiy geldiğini, ruhu'l- kudüs'ün kendilerine hulûl ettiğini ve Hz.İsa'dan talimat aldıklarını iddia ettiklleri sık sık görülmüştür. Bir kimsenin vahiy alabilmesinin Hristiyanlıkta bir ölçüsü olmadığından, bu tür iddialarla ortaya çıkan herkes bunu bir silah

olarak kullanabilmekte ve insanları kendilerine inanmaya zorlayabil-mektedir. Bunun en canlı örneği Pavlos'tur. Hayatında Hz. İsa'yı hiç görmediği ve Roma yönetiminin emrinde Hristiyanları takip ve cezalandırmakla görevli bir memur olduğu halde o, birgün birdenbire Hz.İsa'nın kendisine göründüğünü, kendisini Havarileri arasına kattığını iddia ederek ortaya çıkıver-miştir. Bu hadiseden sonra o, Hz. İsa'dan ilham aldığını, onunla Şam yolunda konuştuğunu, dolayısı ile dediklerine inanılmasını ve emirlerine itaat edilmesini istemiştir. Daha önceleri koyu bir Hristiyan düşmanı olan Pavlos gibi bir kişi bile, bu iddia ile ortaya çıkabiliyor ve insanların kendisine inanması için onları zorlayabiliyorsa, bu dine gireri herkesin bu tür iddialarla ortaya çıkması mümkün demektir.

Vahiy ve ilham ilâhî menşeli olduğu için onda bir yanlışlık veya bir çelişki söz konusu olamaz. Eğer olursa, vahyi alanın değil, aksine vahyi verenin yanlışlık yapması veya çelişkiye düşmesi sözkonusu olur. Bu, vahyi veren olarak Allah için düşünülemez. Hristiyanlıkta olduğu gibi, eğer bir dinde birden fazla vahiy alan bulunursa, bunların aldıkları

vahiylerin muhteva bakımından birbirinden farklı olmaması, aralarında çelişki olmaması lazımdır. Rastgele, sıradan herkes vahiy alamaz. Vahyi, ancak ilâhî bir görevle memur olanlar, yani peygamberler alır. Peygamberliğini kabul ettiğimiz kişilere gelenlerin vahiy olduğunu kabul ederiz. Eğer böyle bir sınırlama olmaz ve rastgele herkes vahiy alabilirse, pekçok kişi "Vahiy alıyorum" diyerek ortaya çıkar ve biz bu kişilerin dediklerine itaat etmek zorunda kalırız. Herkes vahiy alabilir mi? Şayet herkesin vahiy alması mümkün ise, gerçekten vahiy alanlarla sahte vahiy alıcılarını nasıl ayıracağız? Vahiy aldığını iddia eden kişi, bunu ne ile ispat edecek? Kişi vahyi doğrudan doğruya Allah'tan aldığını iddia ettiğine göre, bunu ispatlayacak bir delile ihtiyaç yok mu? Eğer böyle bir delile ihtiyaç yoksa dünyadaki insan sayısınca vahiy alıcısının ortaya çıkması mümkün olabilir. Bu ise vahiy kavramının esprisi ile bağdaşmaz. Birtakım nefsanî, şehevânî arzular, şahsî ihtiraslar, vahiy kisvesine bürünerek gerçekleştirilmek istenirse bu hangi tedbir ve müeyyide ile önlenebilecektir?

Hristiyanlıktaki sınırsız vahiy anlayışı, bu dinde büyük bir kaos ortaya çıkarmıştır. Bu dine göre Hz.İsa'dan başka Havariler,

Hz.İsa'nın diğer öğrencileri, Havarilerin öğrencileri, daha sonra ortaya çıkan azizler, papalar hepsi vahiy almaktadırlar. Kitap yazarlarının hepsi vahiy alıcıdır. Burada özellikle İncil yazarları üzerinde durmak gerekir. Dört İncilin yazarları, eserlerini vahiy alarak yazdıkları halde, bazen bir İncilde bulunan, diğer incillerde bulunmuyor. Acaba diğer İncil yazarları bu hususu unuttuklarından mı kitaplarına almadılar? Vahiy alan, aldığı vahyi unutabilir mi? Bir İncilde herhangi bir sayı mesela iki olarak verilirken, diğer İncilde onun dört olarak verilmesi açık bir yanlış değil mi? Aynı

dönemde iki kişiye aynı hususta gelen vahiy nasıl birbirinden farklı olabilir? İki veya daha fazla vahiy alıcısı arasında, aldıkları vahiyde farklılığın ne ile izah edilebileceği bir problem olarak dururken, İncillerde ve Yeni Ahidin diğer eserlerinde bazen bir kitabın ayrı baplarında veya ayetlerinde farklılıklar görülmektedir. İleride İncillerin incelenmesi sırasında bunlara ait pekçok örnek göreceğiz.Biz burada incillerin dışından bir vahiy örneği sunacağız.

Biraz önce Pavlos'un Hz.İsa ile konuştuğunu ve ondan vahiy aldığını iddia ettiğini zikretmiştik. Pavlos'un bu vizyon olayı, Yeni Ahidin "Resullerin İşleri" isimli kitabında üç yerde anlatılıyor. "Resullerin İşleri"nin yazarı, üçüncü İncilin yazarı

Luka'dır. Bu kitapta üç yerde anlatılan aynı hadisenin, ne kadar birbirinden farklı olarak anlatıldığını gördükten sonra, vahiy alıcısı Luka'nın, aynı konuda aldığı vahiylerde ne kadar çelişkiye düştüğünü açıkça görürüz. "Resullerin İşleri"nde bu olay iki yerde Pavlos'un ağzından, bir yerde ise Luka'nın ağzından anlatılıyor. Evvela hadiseyi Luka şöyle hikâye ediyor: "Ve yolda giderken, Şam'a yaklaştığı zaman vaki oldu ki, gökten bir nur ansızın çevresinde parladı ve yere düşüp bir sesin kendisine 'Saul, Saul! niçin bana eziyet ediyorsun?'

dediğini işitti. O da, ya rab sen kimsin? dedi. Ve o da ben eziyet ettiğin İsa'yım, fakat kalk ve şehre gir ve ne etmen gerektiği sana söylenecek. Onunla yolculuk eden adamların nutku tutulup durdular; sesi işitiyorlar fakat kimseyi görmüyorlardı ve Saul yerden kalktı; gözlerini açınca bir şey görmüyordu. Onlar da kendisini yedederek Şam'a götürdüler ve üç gün görmez olup ne yedi, ne de içti"(40). Bu bapta anlatıldığına göre vizyon olayı Şam'a yaklaştıkları zaman meydana geliyor, yer veriliyor, zaman yok, yani günün hangi saatinde

olduğu açıklanmamış, gökten inen nur sadece Pavlos'un çevresinde parlamış, bu nuru onun yanındakiler görmemişler, onlar sadece İsa'nın sesini işitmişler, işitenlerin dilleri tutulmuş. Pavlos'un nuru gören gözleri, bu nurun etkisi ile kör olmuş, sonra üç gün yememiş ve içmemiş.

Aynı kitabın 22. babında olay bu sefer direkt olarak Pavlos'un ağzından tekrar anlatılmış, ancak bu defa birinci anlatıma bazı ilâveler yapılmış. Bu anlatıma göre vizyon, öğleye yakın meydana gelmiş, yani zaman verilmiş, yer verilmiş, Şama yaklaştıkları sırada gökten inen nur, Pavlos'un çevresinde parlamış ve sesi işitmiş, Ancak buradaki anlatıma göre onunla birlikte seyahat eden arkadaşları bu defa nuru görmüşler, ama sesi işitmemişler. Bu baba göre nuru gören Pavlos'un gözleri, nurdan kör olmuş ama yanındakiler nuru gördükleri halde gözlerine hiçbir şey olmamış olmalı ki, onlar Pavlos'u Şam'a götürmüşler. Bu bapta Pavlos'un Şam'da ne kadar kaldığı yazılı değil(41). Aynı kitabın 26. babında aynı

olay, yine Pavlos'un ağzından çok daha değişik bir biçimde anlatılıyor. Bu baba göre vizyon, yine Şam yakınında öğle vakti meydana gelmiş. 22. bapta öğleye yakın dediği halde bu defa öğle vakti diyor. Bu baba göre gökten inen nur, bu sefer sadece Pavlos'un değil, onunla beraber seyahat eden arkadaşlarının da etrafını sarmış, sadece Pavlos değil, bütün arkadaşları hep beraber yere düşmüşler, bu son bapta, nurdan dolayı gözü kör olan kimse yok, onların nuru görüp görme-dikleri, sesi işitip işitmedikleri açıklanmamış, sadece çevrele-rine inen nurun etkisi ile yere düştükleri zikredilmiş, acaba nuru gördüklerinden mi, yoksa nur onları çarptığından mı?

bu belli değildir(42).

Resullerin İşleri kitabının üç ayrı babında anlatılan vizyon olayının vakti, 9. bapta hiç zikredilmemiş, 22. bapta öğleye yakın denmiş, 26. bapta ise öğle vakti denmiş. Gökten inen nur, 9 ve 22. baplarda sadece Pavlos'un çevresinde parladığı halde, 26. bapta hem Pavlos'un, hemde arkadaşlarının çevresinde parlamış oluyor. 9. baba göre Hz.îsa'nın Pavlos'a hitabını Pavlos'un arkadaşları işitmişler, 22. baba göre ise işitmemişler. Gökten inen nuru, 9. baba göre arkadaşları görmemişler, 22. baba göre ise görmüşler. 9. baba

göre Pavlos'un arkadaşları sesi işitmişler, ama nuru görme
mişler. 22. baba göre bunun tam tersi olmuş, arkadaşları sesi işitmemişler, ama ışığı görmüşler. 9 ve 22. baplara göre, olay olduğu sırada sadece Pavlos yere düşmüş, yanındakiler yere düşmemişler. 26. baba göre ise, hem Pavlos, hem de arkadaşları birlikte yere düşmüşler. 9. baba göre sesi işitince Pavlos'un yanındakilerin dilleri tutulmuş. Bu bapta Pavlos'un, ışığı gördüğü için gözleri kör olurken, 22. bapta aynı nuru gören arkadaşlarının gözleri kör olmamış. Pavlos'un gözünü

kör eden nur, neden arkadaşlarının gözlerini kör etmemiş, yoksa onların gözleri daha mı dayanıklıydı? (43). İşte Hz. İsa'dan altı sene sonra meydana geldiği ileri sürülen bu vizyon hadisesi ile, Pavlos vahiy alıcı olarak ortaya çıkıyor, kendisine bizzat Hz.İsa'nın vahyettiğini söylemek sureti ile ortaya yeni bir dava atıyor(44). Bu davanın başlangıç hadise-sinin tamamen vahiy ürünü olması gerekiyor ama, bu ne biçim vahiydir ki, bir kitabın üç ayrı babında büyük çelişkiler-le ortaya çıkıyor(45). Böylesine çelişkili bir haber vahiy ürünü

olabilir mi? Elbette olamaz, aksi takdirde vahiy veren, vahiy alanı yanıltmış olur veya vahiy verici hata etmiş olur. İşte bir kitabın üç ayrı babında dahi verdiği haberi kontrolden aciz bir yazar olan Luka, üçüncü İncilin yazarı olarak da karşımıza çıkmaktadır.

Luka'nın "Resullerin İşleri" isimli kitabında görülen bu çelişkiler ve tutarsızlıklar, onun İncilinin değerini de ortaya koymaktadır. Madem İncil yazarları vahiy alıyorlardı ve aldıkları bu vahiyle kitaplarını hatasız yazıyorlardı. İncil yazarı

Luka'ya ne oldu da bu büyük hataları yaptı?

3 - HRİSTİYANLIKTA PEYGAMBERLİK ANLAYIŞI:

Hristiyan kaynaklar iyice incelenince bu dindeki peygamberlik anlayışının, diğer ilâhî dinlerin peygamberlik anlayışından çok farklı olduğu görülür. Vahiy meselesinde izah edildi-

ği üzere, Hristiyanlıkta Hz.İsa'nın sadece sözleri değil, bizzat kendi varlığı ve mevcudiyeti de vahiy kabul ediliyordu. Böyle olunca bu dinde Hz.İsa, bir peygamberden çok, bir ilâh olarak kabul edilmektedir. Hristiyanlığa göre Hz.İsa, bir insan peygamber değil, insan suretine girmiş bir ilâhtır. O, belki bir vahiy almaktadır, ancak

baba Allah, onun vücuduna hulûl ettiğinden ve onunla bütünleştiğinden o da ilâhlaşıyor ve kendi kendine vahyeden durumuna geliyor. Hristiyanlar, Hz. İsa'nın, Hz.Muhammed ve Hz. Musa gibi vahiy aldığını kabul etmiyorlar.

İslâmiyet ve Yahudilikte peygamberlerin ulûhiyetle alâ kalan yoktur, peygamberler insandır, emirlerini Allah' tan alırlar. Hz. Musa devamlı olarak Allah(C.C) ile konuşmuş, O'ndan aldığı emir ve yasakları insanlara ulaştırmıştır (46).

Yahudilikte kadir-i mutlak bir ilâh ve O'ndan kayıtsız şartsız emir ve yasaklar alan peygamber motifi vardır. Başta Hz. Musa olmak üzere bütün Yahudi peygamberleri daima Allah'tan vahiyler almışlardır. Bu peygamberler hiçbir zaman kendi kendilerine vahiy veren durumunda olmamışlar, vahiy konusunda kendilerine vahyeden Allah'ın, mutlak iradesine tabi olmuşlardır. Hz. Musa, Allah'ın kendisine Sina dağında vahyettiği şeyleri, anında taş levhalara yazmıştır(47). Tevratın verdiği bilgiye göre, Hz. Musa Tur-ı Sina'da iken, Hz. Harun, halkının tapması için kendi elleri ile bir buzağı yapmıştı (bu ifade İslâmî anlayışa zıttır). Dönüşünde bunu gören Hz.Musa, öylesine öfkelendi ki elindeki levhaları yere atarak bunları kırdı(48). Ancak, Allah'ın emri ile ikinci olarak çıktığı Sina dağında Hz.Musa, yontmuş olduğu taş levhalar üzerine Allah'ın buyruklarını yeniden yazdı(49). Tevrata göre, vahyi veren ile vahyi alan arasında her hangi bir aracıya tesadüf olun-mamaktadır. Bir peygambere Allah'tan gelen vahiy için, aracı

bir meleğe ihtiyaç olduğuna dair Tevratta açık bir ifade mevcut değildir. Yahudilikte peygamber insanlardan olmalıdır.

İslâmiyete göre peygamberler mutlaka insanlardan olmaktadır. Allah'tan gelen vahyi, peygamberlere ulaştıran bir melek vardır ve bu melek Cebrail'dir. İslâmiyete göre Allah (C.C), ilâhlıkta kemâle ermiştir, O, bütün kemâl sıfatları ile muttasıf ve bütün noksan sıfatlardan münezzehtir, birdir, ortağı, yardımcısı ve benzeri yoktur. Peygamberler de pey-gamberlikte kemâle ermişlerdir, bunların ulûhiyetle hiçbir alâkaları yoktur, bununla beraber onlar, insan olarak diğer bütün insanlardan daha üstündürle(50). Peygamberlerden zelle sadır olabilir, ama onlar büyük günah işlemezler. Burada önemli bir farkı belirtmek gerekir. İslâmiyete göre peygamberler, kötü şeyleri, büyük günahları asla işlemezler, veya bunları işleyenler peygamber

olamazlar. Yoksa İslâmiyette, peygamberlerin yaptıkları şeyler büyük günah nev'inden bile olsa günah sayılmaz şeklinde bir anlayış yoktur. Onlar, büyük günah işlemezler, şayet işlerlerse peygamber olamazlar.

İslâmiyetin peygamberlik anlayışını, bu noktada Yahudiliğin ve Hristiyanlığın peygamberlik anlayışı ile karşılaştırdı ğımız zaman şu hususu tesbit ederiz. Bu iki dinde peygamberlerin masumiyetleri İslâmiyetteki gibi açık değildir. Mesela Hz. Musa Sina dağında iken, Hz.Harun (Tevratın verdiği habere göre), kendi elleri ile halkının tapması için put yapmıştır(51). Bu, bir şirktir, küfürdür. Yine Yahudilerin Mısır'dan çıktıkları sırada Hz.Musa'nm onlara, Mısırlıları soymaları ve mallarını çalmaları direktifini verdiğini Tevrat haber vermektedir(52). Tevrat ve Eski Ahidin diğer kitaplarının yüzlerce yerinde hırsızlık eden, yalan söyleyen, zina eden peygamberlerin haberleri yer almaktadır. Dolayısı ile Yahudilikteki peygamberlik anlayışına göre, bu dinde peygamberler büyük günahları, şirk ve küfrü irtikâb edebilmektedirler. Dünyanın en iğrenç işlerine bulaşmış bu kimseler buna rağmen, Allah ile hiçbir aracı olmadan konuşabilmekte, O'ndan emir ve buyrukları direkt olarak alabilmektedirler.

İşin esasına bakılırsa Yahudi hukukunda suçlulara uygulanan cezaların, suç işleyen peygamberlere uygulanmadığı

da tesbit edilebir. Bunu bir örnekle açıklayabiliriz. Tevrata göre: Hz.Yakub'un oğlu Yehuda, büyük oğlu Er'i Tamar isminde bir kadınla evlendirmişti. Çok geçmeden Er ölmüş ve karısı Tamar dul kalmıştı. Yahudi ananesi ve hukuku gereği olarak Yehuda, dul gelinini ikinci oğlu ile evlendirmiş, ancak ikinci oğul da çok geçmeden ölmüştü. Bunun üzerine Yehuda gelinini üçüncü oğlu Şela ile evlendirmek istemiş, ancak Şela çok küçük olduğundan, Tamar'ın bir süre beklemesi gerekmişti. Bu yüzden Yehuda, gelini Tamar'ı, babasının evine göndermişti. Gelini ile uzun süre ilgilenmiyen Yehuda, bir gün gelinin bulunduğu yere bir seyahate çıkmış, bu sırada canı bir kadınla birlikte olmayı istemiş ve bir kadın bularak ücret karşılığında onunla zina etmişti. Zina ücreti olarak Yehuda, kadına bir oğlak vermeyi vadetmiş, ancak kadın oğlak gelinceye kadar kendisine rehin olarak bazı şeyleri bırakmasını isteyince Yehuda, kadına mührünü, palanını ve kaytanını bırakmış, bilâhere oğlağı kadına gönderdiği halde kadın, bu rehin aldığı şeyleri ona geri iade etmemişti. Bir süre sonra kadının hamile kaldığı anlaşılınca, durum Yehuda'ya haber verilmiş, "Babasının evine gönderdiğin dul gelinin Tamar, zina ederek hamile kaldı" denilmiş. Bunun üzerine Yehuda,

hemen gelinin yakılmasını emretmiş, emri alanlar cezayı infaz etmek için kadının yanına gidip durumu ona anlatınca, kadın mühür, kaytan ve palanı gelenlere vererek "Gidin Yehuda'ya söyleyin! bu mühür ve kaytanın sahibi kimse karnımdaki çocuğun babası odur, ben bunları zamanında o adamdan zina ücreti olarak almıştım" demişti. Kadından mühür kaytan ve palanı alanlar, bunları Yehuda'nın yanına götürerek kadının söylediklerini olduğu gibi ona anlatınca, Yehuda kendi kaytanını, palanını ve mührünü tanıyarak zamanında ücret mukabili zina ettiği kadının, kendi gelini Tamar olduğunu anlamış ve daha önce vermiş olduğu ateşte yakılma cezasının uygulanmamasını istemiştir. Daha sonra Tamar ikiz çocuk doğurmuştur(53). Tevratta anlatılan bu hikayeyi incelediğimiz zaman, o devirde Yahudi hukukunda zinanın cezasının ateşte yakılma olduğu görülüyor. Yehuda gelininin zina ettiğini duyunca hemen bu cezanın tatbikini istiyor, ancak gelini ile zina edenin bizzat kendisi olduğunu farkedince, bu cezanın uygulanmasından vaz geçiyor. Suçu başkası işleyince ceza veriliyor ama, bu suçu bir peygamber işlerse ceza verilmiyor, hatta suçu bir peygamberle birlikte işleyen de, peygamber sayesinde cezadan kurtuluyor. Yani, Yahudiliğe göre Peygamberler suç sayılan fiilleri işleseler dahi, bu fiiller suç sayılmamaktadır.

Sabiilikte peygamberlik inancı olmakla beraber, bu dine göre insanlardan peygamber olamaz, peygamberler ancak temiz ruhanî varlıklar olan meleklerden olabilir. Brahmanlık dininde ise peygamberlik müessesesi kökten inkâr edilmekte, ne insanların ve ne de meleklerin peygamber olamayacağı, ancak insanın aklının kendi peygamberi olabileceği ileri sürülmektedir(54).

Hristiyanlıktaki peygamberlik anlayışına gelince, İncillerde ve Yeni Ahidin diğer kitaplarında sık sık peygamber kelimesinin geçtiğine ve peygamberlerden bahsedildiğine şahit olmaktayız. Ancak İncillerde bu kelimenin ma'nası üzerinde net ve berrak bir açıklama bulmak mümkün değildir.

Çünkü İncillerin bazı bölümlerinde Hz. İsa'nın ulûhiyeti "Ben babadayım, baba da bendedir" (55) gibi cümlelerle açıklanıp, kelâm olan Allah'ın, İsa'da vücut kisvesine büründüğü ve böylece insanlar arasında dolaştığı, yani onun ilâhlığı ve dolayısı ile peygamber

olmadığı ilan edilirken(56), diğer bazı bölümlerinde ise, onun peygamberliğine delalet edebilecek ifadeler yer almaktadır.

Sinoptik İncillere (Matta, Markos, Luka) göre Hz. İsa öğrencilerine insanların kendisini kim ve ne olarak tanıdıklarını sormuş, bazı öğrenciler ona "Halk seni vaftizci Yahya olarak tanıyor" demişler, diğer bazı öğrenciler, "Halk seni peygamber olarak tanıyor" diye cevap vermişler, diğer bir kısmı ise "İnsanlar seni İlya olarak tanıyor" cevabını vermişler. Bundan sonra Hz.İsa onlara," Ya siz beni ne olarak tanıyorsunuz?" diye sorunca Havarilerin reisi Petrus, "Sen Mesih'sin" cevabını vermiş, Hz.İsa da onun bu cevabını tasdik etmiştir(57).

İncillerde geçen bu pasajın incelenmesi sonunda en azından, Mesihlikle peygamberliğin aynı olmadığı, İlya ve Yahya'nın da Mesih olmadığı, sadece Hz.İsa'nın Mesih olduğu anlaşılmaktadır(58).

Yukardaki pasaja göre durum böyle olduğu halde, İncillerin diğer yerlerinde zaman zaman Hz.İsa'nın peygamberli ğine delalet edebilecek ifadelere rastlıyoruz. Mesela Hz.İsa, bir yerde halka bir mucize gösteriyor, mucizeyi gören halk, hayret ve hayranlıkla "Sen peygambersin!" diye ona sesleni-yorlar, fakat o, "Ben peygamberim" veya "Ben Peygamber değilim" şeklinde herhangi bir cevap vermiyor. Matta İncilinde şöyle bir ifade geçiyor: "Ve kalabalıklar, Galile'nin Nasıra şehrinden İsa Peygamber budur dediler"(59). Buradaki "İsa peygamber" tabirinin İncillerde yer alması oldukça önemlidir.

Luka'da daha dikkat çeken bir ifade yer almaktadır ki, burada hem Allah İsa ve hem de Peygamber İsa motifi işlenmektedir.

"Herkesi korku aldı ve: Aramızda bir peygamber çıktı ve Allah kendi kavmini ziyaret etti, diyerek Allah'a hamdediyor-lardı." Bu pasaja göre mucizeler karşısında şaşkınlığa düşen insanlar onu hem bir peygamber kabul ediyor, hem de insan suretine ve kisvesine bürünmüş Allah sayıyorlar. Burada akla şöyle bir cevap gelebilir: Halkın bunları söylemesine karşı Hz.

İsa'dan bir tepkinin gelmemesi ve "Hayır ben peygamber de ğilim, ben Mesih'im" dememesi, onun illa peygamberliği kabul ettiği ma'nasına gelmez, buradaki sükût ikrar sayılmaz.

Ancak, İncillerde bulunan diğer bazı ifadeler, bu sükutun daha ziyade ikrar ma'nasına geldiğini göstermektedir. Bunlardan bir tanesi

şöyledir: "Çünkü bir peygamberin kendi memleketinde itibarı olmadığına İsa kendisi şehadet etmişti"(60).

Bu ifadeye göre bir peygamberin kendi memleketinde itibarı

olmadığına Hz.İsa bizzat kendisi şahit olmuştur, yani kendi nefsinde müşahede etmiştir. O, kendisi peygamber olmasa nasıl kendi nefsinde buna şahit olacaktır? İncillerde bu konuda geçen daha çarpıcı bir ifade vardır, o da şudur: "Ve onda sürçtüler. İsa onlara dedi: Bir peygamber kendi memleketin-den başka yerde itibarsız değildir. Ve İsa onların imansızlıkla-rından dolayı orada çok kudret işleri yapmadı."(61). Bu ikinci pasaj, herşeyi açıkça ortaya koymaktadır. Bir peygamberin kendi memleketindeki itibarsızlığı, Hz.İsa'nın bizzat kendi nefsinde müşahede ettiği bir şeydir. O, kendi memleketinde bir takım mucizeler göstermiş, buna rağmen halk kendisine fazla iltifat etmemiştir. O da halkın bu ilgisizliğine öfkelenerek orada çok kudret işleri yapmaktan vazgeçmiştir, yani kendisine inanmadıkları için onlara kızarak bir daha orada mucize göstermemiş ve öfke ile halka bir peygamberin kendi memleketinde itibar görmediğini, başka yerlerde ise çok itibar gördüğünü söylemiştir. O, bununla demek istemiştir ki, "Siz bir peygamber olarak benim mucizelerime inanmadınız, ben memleketimde itibar görmüyorum ama, başka yerlerde itibarım çok yüksektir." Aslında bu ifadelerden, Hz.İsa'nm kendi peygamberliğini itiraf ettiğini anlayabiliriz. incillerde birçok konuda görülen çelişkilerden biri de peygamberlik konusunda görülen bu çelişkidir.

Hristiyanlıkta açık ve net bir peygamberlik anlayışı

yoktur. Hristiyanlar, Yahudilerin kutsal kitabı Tanahı, Eski Ahid adı altında kabul ettiklerinden bu olaya bağlı olarak Yahudi peygamberlerine inanırlar ve Yahudilikteki günahkâr, yalancı, hilebaz ve zinakâr peygamberlik anlayışını benimserler. Hristiyanlıkta, İslâmiyette olduğu gibi sıfatları ve görevleri belli bir peygamberlik anlayışı yoktur. İslâmiyetin aksine olarak Hristiyanlıkta peygamberliğin sınırları çok muğlaktır.

Kimin peygamber olduğu, kimlerin peygamber olmadığı pek belli değildir. Bu dine göre Hz.İsa, ilâhlık mertebesinde oldu-

ğundan peygamber değil, peygamberden daha yüksektir.

Öyle ise Hristiyanlığın peygamberi veya peygamberleri kimlerdir? Yeni Ahidin beşinci kitabının adı, "Resullerin îşleri"dir.

Bu resuller, Hz.İsa'nın Havarileridirler. Hristiyanlar Havarilere "Resul", yani peygamber demektedirler. Hristiyanlıkta Havarilerin yanısıra, Hz. İsa'nın diğer öğrencileri de peygamber sayılırlar. Havarilerle beraber bu Havarilerin yetiştirdikleri öğrencileri de peygamber sayılıyorlar. İncil yazarları vahiy alarak İncillerini yazdıkları için bunlar da peygamber kabul ediliyorlar. Ayrıca Hristiyan inancına göre kadınlardan da peygamber olabilir(62).

İslâma göre Hz.İsa, Meryem oğlu Mesih İsa'dır, o, bir peygamberdir, Allah'tan vahiy almış ve ona İncil nazil olmuştur. Hz.İsa dünyada iken bu İncil tamamlanmıştır. İslâma göre Hristiyanlığın Hz. İsa'dan başka peygamberi, bir tek İncilden başka kitabı yoktur. Ancak Kur'an-ı Kerimin Hz. Muhammed'e nazil olması ile beraber bu İncilin hükmü ortadan-kalkmış, yani nesholunmuştur.

Daha önce belirttiğimiz üzere Hristiyan inancına göre, Hz.İsa'ya vahyedilen bir İncil yoktur, belki de Hz.İsa'nın vahyetmiş olduğu, onun vahyetmesi ile İncil yazarlarının telif ettikleri dört tane İncil vardır. Hristiyanlıkta Hz.İsa ilâh mer-tebesindedir, ilâhın kitaba ihtiyacı olmadığından, onun da böyle bir kitaba ihtiyacı olmamıştır. İncil yazarları vahiy alan kimseler olarak peygamberdirler, rab İsa'dan aldıkları vahiyleri İncil adı altında telif etmişlerdir. Dört ayrı yazarın yazdıkları şeyler aslında aynıdır, aralarındaki farklılıklar önemsiz-dir, dolayısı ile ma'na bütünlüğü bakımından değerlendirilince İncil birdir.

Hristiyanlar bu şekilde inanmakla beraber işin doğrusu acaba onların inandığı gibi midir? İncil tek mi, yoksa birden fazla mı? Sahih sayılan İncillerin yanısıra başka İnciller de var mı? Bu konuyu detaylı bir şekilde ele alacağız.

B- İNCİL VEYA İNCİLLER

1 - İNCİLLERİN TEKLİĞİ VEYA ÇOKLUĞU MESELESİ :

Hristiyanlara göre, gerçekte Hz.îsa'nın hayatını ve öğretilerim ihtiva eden tek bir İncilin, farklı yazarlar tarafından kaleme alınan ve esasta birbirine benzeyen dört ayrı

nüshası vardır. Bunlar; Matta, Markos, Luka ve Yuhanna İncilleridir. İncelemiş olduğumuz İngilizce, Fransızca, Arapça, ve

Türkçe olarak basılmış Kitâb-ı Mukaddeslerin, Yeni Ahid bölümlerinde yer alan incillerin başlarında, yukarıdaki görü-
şü teyid eder şekilde "İncil, Matta'ya Göre", İncil, Markos'a göre" şeklinde başlıklar yer almaktadır(l). Acaba gerçek böyle midir? Esasta tek olan bir İncilin sadece dört ayrı yazması mı
vardır? Daha önce sorduğumuz gibi gene soruyoruz. Acaba bu dört ayrı yazar tarafından kaleme alınan İncil nüshaları
arasındaki farklılıklar önemsiz midir? M.S. ikinci yüzyıldan itibaren, Hristiyanların ellerinde bu dört yazara ait olan dört İncilin dışında başka yazarlara ait çok sayıda İncilin var oldu-
ğunu, İnciller arasında büyük farklılıklar bulunduğunu, Origen'in Celcus'a verdiği cevaptan anlamaktayız(2).

Hristiyanların iddialarının aksine, Hristiyan dünyasında ikinci asırdan beri görülen bu çok sayıda İnciller üzerinde, onların sahihlikleri veya sahtelikleri üzerinde birçok münaka-
şaların yapıldığını tesbit ediyoruz. Hristiyanlar, bu İncillere
"apokrif İnciller" yani sahte İnciller adını vermişlerdir.

Hristiyanlarca sahih kabul edilen bu dört İncilden özellikle üç
sinoptik İncil ile Yuhanna İncili arasında metin ve muhteva bakımından büyük farklılıklar vardır. Bu konuya ilerde daha geniş olarak temas edeceğiz.

Otantik kabul edilen dört İncilin dışında kalan ve apokrif olarak nitelenen diğer incilleri ele almadan önce, tekrar ilk İncil konusuna temas etmek gerekiyor. Hristiyan kaynakları
tetkik ettiğimiz zaman, bugün elde mevcut olan Matta İncilinden önce yine aynı Matta tarafından yazılmış başka bir Matta İncilinin var olduğunu tesbit etmekteyiz. Matta'nın bu İnciline sözler ma'nasına gelen "Logia" ismi verilmişti. Rivayete göre Matta, Logiayı bizzat Hz.İsa'nın vaazlarında ondan duyduğu sözlerden derlemişti(3). Zaman zaman Kilise tarafından çıkarılan apokrif kitaplar listesinde Matta İncili de yer almıştır(4).

William Ramsey'e göre Logia, Hz.İsa'nın çarmıha gerilmesinden önce yazılmış olmalıdır(5). Çünkü bu kitapta çarmıh olayı anlatılmamaktadır. Bundan, onun Matta tarafından, Hz. İsa daha dünyada iken yazıldığı anlaşılıyor.

E. Kellet'e göre Matta, Loigayı Hz.İsa dünyadan ayrıldıktan sonra yazmıştır(6). Ona göre, Hz.İsa'nın dünyadan ayrılmasından sonra, ilk müminler nesli yavaş yavaş ortadan kalkmaya başlayınca, Matta böyle bir kitap yazma ihtiyacını hissetmiştir.

Batılı kaynakların belirttiğine göre, ayrıca Hz.İsa'nın sözlerini ihtiva eden, ancak Logiadan biraz daha geniş ikinci bir metin daha vardı ki, buna Batılılar, Almanca kaynak ma'nasına gelen "Quelle" kelimesinden kısaltarak kısaca "Q" metni ismini vermişlerdir. Bu metnin de Logia gibi orjinal nüshası kaybolmuştur. Harnack elde mevcut bazı yazmalara dayanarak bu metni yeniden inşa etmeye çalışmıştır(7). Q metni de Dört İncilden önce ortaya çıkmıştır. Bu iki metinden ayrı olarak Markos'a ait üçüncü bir metnin daha var olduğu haber verilmektedir ki bu İncil, bugün elde mevcut olan Markos İncili değildir. Markos devamlı olarak Petrus ile birlikte dolaşmış, bu sırada ondan işittiklerini düzensiz bir şekilde yazmış ve böylece, bu ilk Markos İncili ortaya çıkmıştır(8).

Batılı İncil araştırmacıları, Matta'nın Logiasının mı, yoksa Markos'un ilk İncilinin mi önce yazıldığı konusunda kesin bir karara varamamışlardır. Wellhausen'e göre Markos'un Ön İncili, Matta'dan önce yazılmıştır(9). Bu üç metnin dışında, dört İncil kaleme alınmadan önce yazılmış bazı İnciller daha vardı

ki, bunlar ilk müminler tarafından yazılmışlardı. Ancak bunların akibeti, yukarda bahsedilen üç metnin akibetine uğramış

ve bunlar da yok olmuşlardır(10).

Şimdi sormak gerekir: Logia, Q metni, Markos'un ilk İncili ve diğer kaybolan İnciller, bugün Yeni Ahidin içinde yer alan dört İncilden farklı değil miydiler? Markos, Petrus'un mütercimi olarak onun vaazlarını Yunancaya çeviren kişi olduğuna göre, bu ilk Markos İncilinin gerçek yazarı Markos mu, yoksa Petrus mu? Apokrif kitaplar listesinde Petrus'un İncili de yer aldığına göre(ll), acaba bu İncil Markos'a atfedilen İncil olabilir mi? Yine acaba Petrus vaaz ederken, Matta'nın Logiasından istifade ediyor muydu? Logia ile Markos'a nisbet edilen bu İncil arasında tam uyum var mıydı?

Ayrıca Q metni nedir? Bu metin neleri ihtiva ediyordu? Bazı

araştırmacılar, Q metninin, Havarilerin hatıralarında yer alan, onlardan itibaren ağızdan ağıza intikal eden ve Hz. İsa'nın söz ve mesellerini kapsayan konuşmaların, notlar şeklinde yazılması

sonucu oluşmuş bir kolleksiyonun, kitap şeklinde düzenlenmiş halinden ibaret olduğunu söylüyorlar(12). Yine bazı rivayetlere göre Matta ile Luka, İncillerini yazarken Q

materyalinden faydalanmışlar, fakat Matta'nm istifade ettiği Q metni ile, Luka'nın istifade ettiği Q metni birbirinden farklı

imiş. Neden Q metninin iki farklı nüshası olsun? Bazıları

bunu, ayrı ayrı kişilerin farklı şekillerde Q metnini Yunancaya tercüme etmiş olmasına bağlıyor. Dolayısı ile Matta, ayrı

bir Q tercümesinden, Luka da ayrı bir Q tercümesinden faydalanmış oluyor(13).

Görüldüğü üzere, Yeni Ahidde yer alan dört İncilin dı-

şında, onlardan önce ortaya çıkmış başka İnciller mevcuttur.

Bunların varlığını bizzat Hristiyan kaynakları teyid etmektedir. Bu konuda en açık delili Luka İncilinde bulmaktayız. Bu İnciller konusunda Luka şunları söylemektedir: "Aramızda vaki olmuş şeylerin hikayetini, başlangıcından gözleri ile gö-renlerin ve kelâmın hizmetçisi olanların bizlere naklettiklerine göre tertip etmeğe çok kimseler giriştiklerinden, ben de baştan beri hepsini dikkatle araştırıp tahkik ederek ey faziletli Teofilos! olduğu gibi sırası ile sana yazmayı münasip gör düm"(14). Bu ifadeye göre pekçok kişi, Hz.İsa hakkında gördüklerini, duyduklarını tertip etmiş, kitap halinde yazmış, yani İncil yazmışdır. Bu kitapları tertip edenler, iki üç kişiden ibaret değildir. Tabir aynen "pek çok kimseler'* olduğuna göre, bunların sayılarının üç dörtten çok fazla olması gerekiyor.

Dört İncilden sadece iki tanesi (Matta ve Markos), Lukadan önce yazıldığına göre bu "pek çok kimseler"den, kastedilen ö-bur yazarlar kimlerdi? Hristiyanlar bu sorulara hiç cevap vermemeyi tercih etmektedirler. Luka'nın ikrarı ile ortaya bir gerçek çıkıyor. Luka'dan önce Matta ve Markos'un dışında başka İncil yazarları mutlaka vardı.

Dört İncil yazılmadan önce, var olduğunu tesbit ettiğimiz bu İnciller arasında, acaba Kur'an-ı Kerimin varlığından bahsettiği Hz.İsa'ya nazil olan İncil var mıydı? İbn Hazm'a göre, başlangıçta böyle bir İncil mevcut iken, birinci ve ikinci asırlarda Hristiyanlara yapılan zulüm ve baskılar yüzünden, bu tam olarak açığa çıkamamış ve bu İncilin yazılması ve muhafaza edilmesi imkânsız hale geldiğinden, bir süre sonra ortadan kaybolmuştur. Bu İncilin büyük

kısmı kaybolmuş, ondan sadece bazı kısımlar Hristiyanların ellerinde kalabilmiş-tir(15).

İlk üç asır içinde Hristiyanlara yapılan şiddetli baskılar, İncillerin yazılmasına fırsat vermemiştir. Bu baskı döneminde İncilden veya diğer kutsal metinlerden her hangi bir şeyi yazdığı tesbit edilenlere, idare tarafından büyük cezalar veriliyordu. O dönemde İncil yazanların ve bu kitabı elinde bulunduranların ağır işkencelere maruz kalmaları, İncilin yazılmasını oldukça güçleştiriyordu. Ayrıca hükümet kuvvetleri tarafından yapılan aramalarda evinde, işyerinde veya kendi üzerinde bu yazmalardan her hangi birşey bulunduranlar şiddetli takibata uğradıkları gibi, bulunan bütün yazmalar anında imha ediliyordu. Bu yüzyıllar, adeta İncil nüshalarının arandığı ve bulunduğu takdirde hemen imha edildiği bir dönem idi. Bu durumda İncili muhafaza etmek için, Hristiyanların bu kitabı ezberlemekten başka çareleri kalmıyordu.

Fakat onların üzerindeki hükümet baskısı, İncili kolayca ezberlemelerine de imkân tanımıyordu. Ayrıca Hz. İsa'nın tebliğ süresinin çok kısa oluşu, Havarilerin ve diğer talebelerin İncili ondan dinleyerek ezberlemelerine fırsat vermemişti. İncili, Havarilerin tam olarak ezberleyebildiklerini kabul etsek bile, onun Havarilerden sonra gelen nesillere tam olararak intikali bir eğitim işini gerektiriyordu. O dönemde mevcut baskı

yüzünden bunu gerçekleştirmek kolay olmadı. Bütün bu menfi şart ve vaziyetlerin üstüne bir de, Pavlos'un faaliyetleri eklenince işler iyice karıştı. Hz. İsa'dan birkaç yıl sonra Pavlos ortaya çıkarak etrafa mektuplar yazmaya başladı. Onun yazdığı bu mektupların büyük bir kısmı, taraftarları tarafından kutsal metinler olarak değerlendirilmeye başlandı.

Pavlos'un bu mektupları ile, Hz. İsa'nın ilâhlığı ve teslis inancı

Hristiyan dünyasına yayılınca ortalık daha da karıştı. Hz. İsa'ya vahyolunan İncilin kaybolmasında, ona tabi olduklarını

iddia eden, ama aslında Yahudi doktrinine sıkı sıkıya bağlı kalmaya çalışan bazı Yahudi asıllı Hristiyanların büyük rolü olmuştur.

Hristiyanların bir kısmı İncili unutmuşlar, bir kısmı onu değiştirmişler, diğer bir kısmı ise ondaki bazı şeyleri gizlemiş-lerdir. Onların, değiştirdikleri, gizledikleri ve tahrif ettikleri kısımların

üzerinden zaman geçtikçe esas İncil yok olmaya yüz tutmuştur. Bu görüş, Kur'an-ı Kerimin görüşüdür(16).

İşte bu gizleme, tahrif ve değiştirme sebebiyledir ki, Hz. İsa'ya nazil olan İncilin ilâhî vahiy olma özelliği kaybolmuş, bunun yerine, Hz. İsa'nın hayatını, vaaz ve nasihatlerini anlatan kitaplar ortaya çıkmıştır. İlk zamanlarda bunlar hiçbir denetime tabi tutulmamışlardır. Bunların içinde gerçekten Hz. İsa'ya ait bazı pasajlar olmakla beraber, bu pasajların yanısıra bir çok efsane ve hurafe, bu kitapların içine girmiş ve günümüzde mevcut olan muharref İnciller ortaya çıkmıştır(17).

2 - KONSÎLLER VE YENİ AHİDİN KANONİZASYONU: Kur'an-ı Kerimin bahsettiği İncilin tahrifi ve çok sayıda incillerin ortaya çıkmasına, İbn Hazm'in dediği gibi sadece o devirde mevcut olan baskı ve zulüm sebep olmamıştır. Hristiyan mezhepleri arasında meydana gelen ihtilafların da, bu incillerin ortaya çıkmasında büyük payı vardır. Başlangıçta var olan baskı ve zulüm, zorunlu olarak gizlenmeyi gerekli kılmıştır. Gizlilik, Hristiyan inancına dışardan pekçok fikrin girmesine sebep olmuştur(18). Özellikle şeriatın açıklanması-na yönelik konularda gizli, gözden uzak, merkezî bir kontrol sistemi olmaksızın, adeta sis bulutlarının altında meçhul bir ortamda bir takım şeyler ortaya çıkmıştır. Gizlilik bir karanlık içinde, karanlıktan çıkan şey büyük bir gizlilik içinde, vukû'

bulduğu söylenen akıl almaz şeyler, bu rivayet edilen şeylerin hepsi sadece zannedilmiş şeyler. İşte böyle bir durumda incillerin içine, aslında vaki olmamış şeyleri sokmaya hiçbir engel yoktu. Çünkü kimse, kimsenin ne yaptığının ve ne söylediğinin farkında bile değildi. Hristayanların kutsal kitaplarının düzenlenmesi sırasında bu şekilde koyu bir şüphe karanlığı ortaya çıkınca, haliyle senet, yani güvenilirlik yok olmuştur.

İnciller, esrarengiz karanlıkların derinliklerinde yazılmışlardır. Böyle olunca bunlara dışardan birtakım fikirlerin girmesi elbette kaçınılmaz olmuştur. Dışardan giren fikirler, uzun süre merkezî bir otorite kanalı ile kontrol edilemeyince ortaya çok değişik inanç ve fikirler çıkmış ve böylece bir takım mezhepler doğmuştur. Baskının getirdiği gizlilik, bir takım farklı

fikir ve görüşleri ortaya çıkarmakla beraber, bu farklılıklar uzun süre su yüzüne çıkamamış, her farklı fikir kendi alanında gelişerek şekillenmiş olmakla beraber, her fikrin ayrı

ayrı muhitlerde ortaya çıkması ve üzerlerinde bulunan gizlilik bulutları sebebi ile bunlar, birbirleri ile çatışmadan uzun süre varlıklarını sürdürmüşlerdir. Ancak, Hristiyanlığın üzerindeki baskılar hafifleyip sis bulutları dağılmaya başlayınca iş değişmiş ve Hristiyan cemaatler gizlendikleri yerlerden çıkarak birbirleri ile diyaloga başlamışlardır. İşte bu diyalogun başlaması ile birlikte gerçekler su yüzüne çıkmaya başlamış, adeta her Hristiyan cemaatinin, diğer Hristiyan cemaatlerden çok farklı ve değişik bir inanç ve fikre sahip olduğu görülmüştür. Denilebilir ki, Roma'dan Ermenistan'a, Anadolu'dan Habeşistan'a kadar olan geniş bir arazi içinde ortaya çıkan pekçok Hristiyan cemaatinden, inanç esasları tam olarak birbirine uyan iki cemaat dahi bulmak imkânsızdı.

Hristiyan din kardeşliği tutkusu ile, cemaatler birbirleri ile irtibat kurmaya başlayınca, her cemaat kendi Hristiyanlık anlayışının diğerlerinden faril olduğunu görmüş ve dolayısı

ile diğer cemaatlere şüphe ile bakmaya başlamıştır..Diyalog sıklaştıkça farklı noktaların münakaşaları artmış, ihtilaflar düşmanlığa dönüşmeye başlamıştır. Bazı devlet adamlarının, artan Hristiyan nüfusun potansiyelinden faydalanmak amacı

ile Hristiyanlara yaklaşmaları, bu dine birtakım imtiyazlar kazanma fırsatı vermiştir. Bazı devlet adamları, Hristiyanlığı devletlerinin resmî dini haline getirmişler, bunu yaparken esas gayeleri, çoğunluk haline gelen Hristiyanları kendi saflarına katıp onların gücünden istifade etmek, ülke toprakları üzerinde bir inanç birliğine gitmekti. Ancak kısa bir süre sonra bunlar, umduklarının aksini buldular. Onların arzula-dıkları birlik ve beraberlik, Hristiyanlardan çok uzaktı. Üstelik Hristiyan cemaatleri arasındaki kavga ve çekişmeler azala-cağına, gitgide artıyordu. Durumu gören devlet adamları, ülkelerindeki birlik ve güvenliği tehdit eden bu durumu önlemek üzere tedbirler almaya başlamışlar ve Hristiyan din adamlarını bir araya getirerek aralarındaki ihtilafları giderme-lerini onlardan istemişler, bunun için konsiller toplamışlardır.

Hristiyanlıkta ortaya çıkan ihtilafları gidermek üzere toplanan en önemli konsillerden biri, M.S.325 yılında toplanan İznik Konsilidir.

Konsil, İmparator Kostantin tarafından toplanmıştır(19). İmparator Kostantin, Hristiyanlığa sempati beslemekle beraber henüz o sırada Hristiyan bile değildi. İmparatorlukta yaşayan büyük bir çoğunluğun Hristiyanlığı benimsediğini gören bu imparator, Hristiyanlar arasında meydana gelen ihtilafların imparatorluğu için tehlikeli bir hal almaya başlaması üzerine, yönetimi altında bulunan topraklar-daki patrik ve piskoposları İznik'e davet etti. Amacı, yönettiği topraklar üzerinde yaşayan Hristiyanları bir görüş çerçevesinde birleştirip, onlardan birleşik bir güç olarak daha çok istifade etmekti. Kostantin'in bu davetine 2048 patrik ve piskopos uyarak konsile katıldı. Kostantin'in de hazır bulunduğu ilk toplantıda, Hristiyan inancının temel esasları hak kında öylesine değişik görüşler ortaya atıldı ki, bunu işiten Kostantin, hayretler içinde kaldı ve fevkelâde şaşırdı. Hemen hemen her konuda farklı görüşler olmakla beraber, özellikle Hz. İsa'nın tabiatı konusunda birbirinden çok değişik görüşler ortaya çıktı. Bu konsilde Hz.İsa'nın tabiatını münakaşa eden Hristiyan din adamları, onda ilâhî tabiatın mı, beşerî ve insanî

tabiatın mı, yoksa her ikisinin mi birlikte mevcut olduğu konusunda bir türlü ittifak sağlayamadılar. Bu konsilde Hz.Isa ve annesi Meryem hakkında başlıca şû görüşler ortaya çıkmıştı:

1- Hz. İsa ve annesi Meryem, Allaht'tan başka iki ayrı ilâhtırlar. Bu görüşü benimseyenlere "Meryemîler" adı verildi.

2- Hz.Isa, Allah'ın bir şulesi, bir alevi menzilesindedir. Yani ateşin alevi ne ise, Allah için Hz.Isa odur. Allah ateş, Hz.Isa ise Allah'ın alevi gibidir.

3- Hz.İsa, Meryemden doğmuştur ama, onun karnında dokuz ay kalmamıştır. O, Meryem'in rahminden suyun oluk-tan akışı gibi süratle geçmiştir. Bu görüş sahiplerine göre kelime, Meryem'in kulağından girmiş ve aynı saatte çocuk olarak rahminden çıkmıştır.

4- Hz.Isa, Allah'tan halkedilmiş bir insandır; cevheri bakımından bizden biri gibidir. Oğul olarak onun başlangıcı Meryem'dendir. Allah onu, insanî cevheri içinde kurtarıcı olmak üzere seçmiş, ilâhî nimetlere sahip kılmış, muhabbet, sevgi ve arzu ile ona hulûl etmiş ve onun bedenine girmiştir. Bu hulûl ediş sebebi ile, ona "Allah'ın Oğlu" denmiştir.

Allah, bir cevher ve bir unsurdur, ancak O'nun üç ismi vardır.

Bu görüşü savunanların başında Antakya patriği vardı.

5- Salih ilâh, sâlih olmayan ilâh ve bu ikisinin arasında adil olan ilâh olmak üzere üç ayrı ilâh vardır. Bu görüş sahip-ten muhtemelen Zerdüştlükten etkilenmiş olmalıdırlar.

6- Hz. İsa, Allah'ın oğlu olarak yaratıcı ilâhtır. Bu görüşü

ileri sürenler Pavlosçulardı.

Bu kadar değişikliye farklı görüşün ortaya çıkmasına çok şaşıran Kostantin, toplantıya katılanlardan bir noktada ittifak etmelerini istedi. Hatta onları kapalı bir yerde toplayarak, belirli bir süre sonunda aynı noktalarda ittifak etmiş

olarak kararlarını kendisine bildirmelerini onlardan istedi.

Süre bittiği halde çoğunluk bir noktada ittifak edememişti.

Bunun üzerine 2048 kişiden sadece 318 kişinin üzerinde ittifak edebildikleri, yukarda altıncı maddede belirtilen Pavlos-

çu görüş, Kostantin tarafından konsil kararı olarak resmen açıklandı ve resmî devlet görüşü olarak ilân edildi(20).

Hristiyan tarihçi İbn Batrik'in, eserinde geniş olarak anlattığı bu konsilde, şüphesiz bütün farklı görüş sahiplerinin ellerinde kendi görüşlerini destekleyecek İncilleri vardı. Kostantin, 2048 kişiden sadece 318 kişinin katıldığı Pavlosçu görüşü konsil kararı olarak ilân etmek sureti ile, azınlığın çoğunluk üzerinde tahakküm etmesine yardım etmiştir. Aslında Kostantin, o sırada henüz resmen Hristiyanlığı bile kabul etmemiştir ve putperest inancını benimsemektedir. Bazı

araştırmacılar, Kostantin'in, azınlık tarafından benimsenen Pavlosçu görüşü hemen benimseyip konsil kararı olarak açıklamasına, hâlâ kendisinin o sırada putperest olmasını sebep olarak gösteriyorlar. Gerçekten Pavlosçu görüş ile, Putperstli-

ğin ilâh kavramları birbirlerine oldukça yakındır(21). İznik konsilinde olduğu gibi, Hristiyanlarca toplanan bütün konsillerde her cemaatin elinde kendi davasını destekleyen İncilleri vardı. İznik konsilinin toplandığı sırada Hristiyanların elinde sadece dört İncil yoktu, yüzü aşkın İncil vardı. Pavlosçu görüşün başarısı ile kapanan İznik konsilinden sonra, bu görüşü destekleyen dört İncil bırakılarak, diğer bütün İnciller ve Risaleleler yasaklanmış ve sahte sayılmışlardır(22).

Aslında İznik konsili, Yeni Ahidin kanonizasyonu ile ilgili olarak toplanmış bir konsil olmamakla beraber, bu konsilde çeşitli görüş

sahiplerinin görüşleri reddedilmekle, o görüş sahiplerinin ellerindeki İncillerin de reddedilmiş sayılması bakımından çok önemlidir. Daha sonraki konsillerde gerçekleştirilen kanonizasyonun esas dayanağı, İznik konsili kararlarıdır. Bugün elde mevcut olan Yeni Ahidde yer alan kitapların tam olarak tesbiti, M.S. 364 yılında Lodesya'da yapılan konsilde gerçekleşmiştir(23).

Konu ile alâkası olması bakımından burada şunu da belirtmek gerekir: Hristiyanlar arasında ilk Kilise Konseyin-den itibaren hemen hemen her toplantıda sahih ve sahte kitaplar konusu daima gündeme gelmiştir. İlk Kilise Konseyinde, Yeni Ahidde yer alan sahih kitapların sayısının yirmiyedi değil, yirmibir olduğu karara bağlanmıştı. Bunlar: Dört İncil, Luka'nın yazdığı Resullerin İşleri, Pavlos'un onüç risalesi, Petrus'un Birinci Mektubu, Yehuda'nın Mektubu ve Yuhanna'nın Birinci Mektubundan ibaret idiler. Bunların dışında kalan Petrus'un II. Mektubu, Yuhanna'nın Vahyi, Yuhanna'nın II. ve III. Mektubu, Pavlos'un İbranilere Mektubu ve Yakubun Mektubu, ilk Kilise Konseyinde patrik ve piskopos-larca sahte sayılmışlardır(24). Hristiyan bilgini Esebious'a

göre, 324 yılında kendisi sahih saydığı halde Kilise tarafından sahih kabul edilmeyen bazı kitaplar vardı. Onun sahih saydığı fakat, o tarihlerde kilisenin apokrif saydığı kitaplar şunlardır: Yehuda'nın Mektubu, Yakub'un Mektubu, Petrus'un II. Mektubu, Yuhanna'nın II. ve III. Mektupları, Pavlos'un İşleri, Petrus'un Vahyi, Barnaba'nın Mektubu, Azizlerin Öğretileri vb. kitaplar(25).

Yeni Ahidde yer alan kitaplar hakkında ileri sürülen bu görüşleri tarafsız bir şekilde değerlendirirsek nasıl bir sonuca ulaşırız? İlk Kilise Konseyinde verilen karara göre halen elde mevcut olan yirmiyedi kitaplık Yeni Ahidin, tam altı kitabı

sahte sayılıyormuş. Daha da önemlisi Esebious, birçok kitap ismi sayarak "Bunlar bana göre sahih ama, Kilise bunları

sahte sayıyor" diyor. Esebious, Hristiyanlık tarihinde çok önemli yere sahip olan bir kişi, onun sahih saydığı bir eser, nasıl oluyor da diğerleri tarafından sahte addedilebiliyor, bu kararı verenler onun seviyesindeler mi? Yeni Ahidin altı

kitabı hangi sebeblerden dolayı o zaman sahte ilan edildi?

Sonra hangi gerekçelerle bunlar sahih kitaplar listesine dahil edildi? Bu konularda Hristiyan kaynaklarda tatmin edici hiçbir bilgi

yoktur. Bu bize şunu göstermektedir: Kilise ve Konsillerin bazı İncil ve Risaleleri sahih veya sahte sayması, sağlam esaslara dayanmamaktadır. Eğer bu kitaplar semavî
olsalardı ve vahye dayansalardı, Kilisenin bu kitaplarda tereddüde düşmemesi gerekirdi. Yine önce şüpheli görülen bu kitaplardaki şüphelerin zail olması ve bunların güvene mazhar olması, ilâhî bir emirle veya vahiy ve ilhamla değil, rahip ve patriklerin kararlan ile olduğuna göre, bu hal onlarda şüpheyi daha da arttırıyor. Nasıl oluyor da bunlar daha önceleri sahte kabul edilirken, kendilerinde hiçbir değişiklik olmadığı halde birdenbire sahih olabiliyorlar? Bu kitaplarda başlangıçta şüphenin var oluşu, insanların kutsal kitapları
tasdik etmeleri için gerekli olan vahiy ve kudsiyyet sıfatlarını
yoketmektedir(26). Ayrıca, bugün sahih kabul edilen bir kısım kitapların önceleri sahte ve şüpheli sayılmaları, fakat bir süre sonra sahih kitaplar listesine alınmaları, bugün hâlâ sahte sayılmakta ısrar edilen bazı kitapların, Hristiyanlık tarihinde çok önemli bir yere sahip olan kimseler tarafından sahih sayılmaları, sahih ve sahte kitapların tesbitinde, kilisenin ve Hristiyan din adamlarının her zaman hata yapabileceklerini göstermez mi?Hristiyanlık üzerindeki baskıların kalkması sonunda ortaya çıkan Hristiyanlar arası ihtilaflar, İncillerin sayisnı
oldukça arttırmıştır. Bazı araştırmacılara göre bu İncillerin sayısı yüzü geçmektedir. Ortaya çıkan bu çok sayıda İncil arasında muhtemelen esas İncil kaybolmuştur.

Hristiyanlıktaki ihtilafların hangi seviyede cereyan etti-
ğini, düşmanlıkların hangi boyutlara ulaştığını göstermesi bakımından, Hristiyan tarihçi İbn Batrik'in, İskenderiyeli Aryos hakkında söylediklerini nakletmek sanırım yeterli bir fikir verir. İbn Batrik şunları söylüyor: "İskenderiye'de Aryos isimli bir kafir vardı. O, 'baba tek başına Allah'tır, oğul mahluktur, yaratılmıştır, ilâh değildir. Çünkü oğul olmadan önce baba vardı' demiştir. İskenderiye patriği bir öğrencisine, bizzat Hz. İsa'nın Aryos'u lanetlediğini, dolayısı ile onun sözlerini kabul etmekten kaçınmaları gerektiğini söylemiş ve kendisinin (patrik) rüyasında Hz. İsa'yı elbiseleri yırtık olarak gördüğünü, elbiselerini kimin yırttığını ondan sorunca, Hz.

İsa'nın, elbiselerini Aryosun yırttığını, onu Kiliseye almamala-rını kendisine tembih ettiğini ifade etmiştir"(27). Bu beyandan anladığımıza göre İbn Batrik, Aryos'a fikirleri dolayısı ile açıkça kafir dediği gibi, İskenderiye patriği de rüyasında Hz. İsa ile konuşuyor, Hz.İsa rüyasında ona "Aryos, sapık fikirleri ile benim elbiselerimi yırttı, onu kiliseden atın" talimatını

veriyor. Talimat rüyada veriliyor. Rüya esbabı ilim oluyor, rüyada görülene dayanılarak bir din adamı tekfir ediliyor. İbn Batrik'in, Aryos hakkındaki bu ağır hücumu, ilk asırlarda Hristiyanlıktaki ihtilafların hangi seviyede cereyan ettiğini göstermesi bakımından çok önemli bir göstergedir.

Konunun tekrar başına dönerek "Hz.İsa'ya nazil olan esas İncil nerede?" diye yeniden sorarsak bu soruya bir Hristiyan araştırmacının eserinde şöyle bir cevap buluruz: "Hristiyanlığın başlangıcında, kendisine asıl İncil denilebilecek kısa bir İncil vardı. Bu İncil, büyük bir ihtimalle Hz.İsa'nın sözlerini kulakları ile duyamıyan ve onu yakından göremiyen müridler için yazılmıştı. Bu İncil kalp menzilesinde idi, ancak onda Hristiyanlık bir tertip ve düzen içinde değildi". Bu müellifin beyanına göre esas bir İncil vardı, bu sonradan kayboldu. Gerek incillerde ve gerekse Yeni Ahidin diğer bazı

kitaplarında yer alan İncil tabiri ile kastedilen İncil, bu İncil olmalıdır. Luka İncilinde "Onlar da çıkıp İncili vaaz ederek ve her yerde şifa vererek köyden köye geçiyorlardı."(28) ifadesinde ve Pavlos'un Romalılara Mektubunda "Ben Yaruşalim'den başlayıp İllirya'ya kadar dolaşarak Mesih'in İncilini tamamen vaaz ettim"(29) cümlesinde geçen "vaaz edilen İncil"

ile, bu İncil kastedilmiş olmalıdır(30).

3-KİLİSE TARAFINDAN SAHTE (APOKRİF) SAYILAN İNCİLLER:

Bütün bu açıklamalardan sonra, "Esas İncil tek miydi?"

sorusuna cevap vermek oldukça kolaylaşır. incillerin sayılarının artmasından sonra, Yeni Ahidin kanonizasyonu neticesinde çok sayıda İncilden sadece dört tanesi seçilmiş, diğerleri sahte addedilerek atılmıştı.. Kanonizasyon esnasında kaç İncil vardı?

Sahte sayılan bu İnciller hangileridir? Tam olarak bunların sayıları kaçtır, muhtevaları nedir? Bu konuda kaynakların araştırılması sonucu bazı bilgiler elde etmek mümkündür. Bîrunî,

"el-Asaru'1-Bakiye" isimli eserinde, diğer Hristiyan mezheplerinin ellerinde bulunan İncillerden farklı üç İncilin varlığını haber vermektedir. Bunlar, Merkîlerin (Marcioncuların) İncili, Deysanîlerin İncili ve Maniheistlerin İncilidir(31). Hristiyan kaynaklarda isimleri geçen şu sahte İncillere tesadüf ediyoruz: Tomas İncili, Yahudilerin İncili, Marcion'un İncili, Gerçek İncil, Petrus'un İncili, Mısırlıların İncili(32), Logia veya İsa'nın Sözleri, Nasıralıların İncili, Havarilerin İncili, Matthias'ın İncili, Ni-komediyos'un İncili, Küçüklerin încili(33), Arapça İncil, Ermenice İncil(34), Yetmişler İncili, Hatıra İncili, Barnaba İncili vb. İnciller(35).

4 - BARNABA İNCİLİ:

Kilise tarafından apokrif sayılan İnciller içinde en önemli olanlardan biri şüphesiz Barnaba İncilidir. Asıl adı Yusuf olan Barnaba, Hz. İsa'nın öğrencilerinden olup, Pavlos'un Hristiyan cemaatine kabul edilmesinde büyük rol oynamış bir kimsedir.

O, bütün hayatını, Hristiyanlığı yayma uğrunda geçirmiştir.

Barnaba, Markos'un hocası, Pavlos'un önderi bir kişi olduğu halde, Kilise ona nisbet edilen İncili reddetmektedir. Kilisenin iddiasına göre Barnaba İncili, XIV. asırda Hristiyanhktan İslâmiyete geçen bir kimse tarafından, kendisinin İslâmiyete geçişinde kendisini haklı göstermek için yazılmıştır ve bu İncil apokrif İnciller arasında yer almaktadır (36). Halbuki V. asrın sonlarında M.S.492 yılında tahta çıkan papanın, okunması

yasak olan kitaplarla ilgili olarak çıkardığı emirnamesinde yasak kitaplar arasında Barnaba İncilinin de adı geçmektey-di(37). Bu durum, Barnaba İncilinin, XIV. yüzyılda yazılmış

olması ihtimalini ortadan kaldırmaktadır. Kilisenin bu İncili reddetmesinin arkasındaki gerçek sebep, bu İncilde Hz. İsa'nın ilâhlığının ve teslis inancının reddedilmesi, çarmıh olayının kabul edilmemesi, Hz.İsa'nın bir peygamber olduğunun açıkça zikredilmesi gibi, bugünkü resmî Hristiyan doktrinine aykırı

şeylerin yer almasıdır.

Batılı Hristiyan araştırmacıların yaptıkları tesbitlere göre bu İncil, ilk olarak İslâmî bir muhitte değil, aksine Batıda Hristiyan bir muhitte

ortayaçıkmıştır. Onun Batıda ortaya çıkışını, XV veya XVI. yüzyıla dayandıranlar vardır. Latin rahip Framinyo, Hristiyan müellif Aryanos'un (İrenaus) bir risalesini ele geçirerek inceleyince, bu risalede Pavlos'un mektuplarından ve Barnaba'nın İncilinden bahsedildiğini, Pavlos'un görüşlerinin çürütülerek Barnaba'nın görüşlerinin tasdik edildiğini görmüştür. Aryanos'un bu mektubunu iyice inceleyen Framinyo, Barnaba'nın İncilini bularak bu İncil üzerinde çalışmaya karar vermiştir. Adı geçen rahip, o dönemde (XV. asrın sonları) papalık makamında oturan zatın yakınma sokularak onun güvenini sağlamayı başardıktan sonra, bu papa'nın kütüphanesine girmiş ve orada Barnaba'nın İncilini bulmuştur. Rahip Framinyo, Barnaba İncili üzerinde bir süre çalıştıkdan sonra, hem İslâmiyeti kabul etmiş, hem de bu İncili Hristiyan dünyasına tanıtmak için çalışmıştır.

Bugün elde mevcut olan en eski Barnaba İncili nüshası, 1709 yılında Prusya Kralının sarayında danışman olarak çalışan Krimer'in elinde bulunmuştur. Bu nüsha İtalyanca yazılmıştır.

Bir süre sonra Viyana'daki krallık sarayına nakledilen bu nüsha, diğer nüshaların ana kaynağı kabul edilmektedir. Krimer'in bu nüshası, bir süre sonra meçhul bir kişi tarafından İtalyancadan, İspanyolcaya tercüme edilmiştir. İngiliz müsteşrik Sayel, bu kitabı Ispanyolcadan İngilizceye çevirmiş(38), daha sonra bu eserin başta Arapça olmak üzere muhtelif dillere tercümesi yapıldığı gibi, Italyancadan îngilizceye tercümesi de yapılmıştır(39).

Barnaba İncilinin M.S. V. asırda papalık tarafından yasak-lanan kitaplar listesinde bulunmasının yanısıra, bu kitabın İslâmî bir muhitte değil, aksine mutaassıp Hristiyanlar arasında ortaya çıkması, kilisenin sahtelik suçlamasını mesnedsiz bırak-maktadır. Bu İncilin en eski nüshası, İtalyanca, yani Vatikan'ın ve papalığın konuştuğu dilde yazılı olarak bulunmuş, sonraları

bu nüsha yine koyu Hristiyan bir muhitte İspanyolcaya çevrilmiş, daha sonra İngilizceye tercümesi yapılmış, yani herşey, Hristiyan dünyası içinde cereyan etmiş, olayın islâm dünyası

ile uzaktan yakından hiçbir alakası olmamıştır. Kitabın Hristiyanlığın koyu bir taassub içinde bulunduğu bir muhitte bulunmuş ve ter cümelerinin yine bu muhitte yapılmış olma sına rağmen Hristiyan araştırmacılar, Latin rahip Framinyo'nun onu bulup

inceledikten sonra İslâmiyeti kabul etmesine bakarak bu İncili, Framinyo'nun yazdığına ve sahte olduğuna hük-metmişlerdir. Nedense Hristiyan ilim adamları, Framinyo'nun savunmasını gözardı etmektedirler. Framinyo, Aryanos'un (İrenaus) risalesinde bu İncilden bahsedildiğini söylüyor, İncili kendisinin yazmadığını, aksine Aryanos'un risalesini okuduk-tan sonra yaptığı araştırmada bizzat Roma'da papalık kütüphanesinde bulduğunu ifade ediyor. Ayrıca en eski nüsha elinde bulunan kişi, sıradan bir kişi değil, aksine Hristiyan bir devlet olan Prusya krallığı sarayında danışman olarak çalışan bir Hristiyan rahiptir. O da kitabı saray kütüphanesinde buluyor.

Bir müddet sonra bu kitap, diğer güçlü bir Hristiyan devlet olan Avusturya krallığı kraliyet kütüphanesine naklediliyor.

İşin daha da önemlisi, bu İncil, Endülüslü müslümanları İspanya'dan çıkarmakla övünen mutaassıp Hristiyanlar tarafından kendi dillerine çevrilmiştir. Yine Protestanlığın en yoğun oldu-

ğu İngiltere'de, İngilizceye tercümeleri yapılmıştır. Mademki bu kitap sahte idi, niçin bunlar yapıldı? Bu koyu Hristiyanlar, kendi inançlarını çürütmek için yazılmış olan bu kitaba neden bu kadar önem verip onun üzerinde ciddî şekilde çalıştılar?

Eğer bu Kitap, Müslümanlar tarafından uydurulmuş bir propaganda kitabı olsaydı, herhalde bu zahmetlere katlanmazlardı.

Barnaba İncili, muhtemelen uzun yıllar gizli olarak elden ele dolaşmış ve iki dilde yazılı olarak XV. yüzyılda ortaya çıkmıştır.

Görüldüğü üzere Yeni Ahidin kanonizasyonundan sonra sayıları dört olarak tesbit edilen incillerin dışında, bir kısmı bu incillerden önce yazılmış yüzden fazla İncil vardı(40).

Kilisenin iddia ettiği gibi bunların hepsi sahte miydi? Dört İncilin yazarları kendi incillerini yazarlarken, bu İncillerden faydalanmadılar mı? Bunların, İncillerini kaleme alırken Logiadan, Q metninden ve Markos'un ilk İncilinden faydalandıkları-nı açıkça görmekteyiz. Bu durumda Dört İncilin yazarları, sahte sayılan İncillerden istifade etmiş olmaktadırlar. Acaba bu sahte İncillerden, dört İncile sahtelik bulaşmadı mı?

Araştırmamızın bundan sonraki kısmında, diğer İncilleri bir yana bırakarak, halen bütün Hristiyan dünyasınca benimsenen dört İncil üzerinde incelememizi sürdüreceğiz.

C - DÖRT İNCİL :

M.S. IV. asrın ortalarında, daha önce ortaya çıkan yüzden fazla İncilin seçilerek dörde indirilmesi, esas itibarı ile Yahudi geleneğinin devamı mahiyetindedir.

Nasıl ki Tevrat için dört ayrı kaynak varsa, ona paralel olarak İnciller için de dört ayrı yazar vücuda getirilmiştir.

Yapılan ilmî araştırmalar Tevratın, Yahvist, Elohist, Rahip ve Tesniye olmak üzere dört ayrı kaynağının olduğunu ortaya koymuştur. Karşılaştırmalı olarak yapılan araştırmalar, Tevratın bu kaynakları ile, İncillerin yazarları arasında çok dikkate değer benzerlikler bulmuşlardır. İncillerde anlatılan Hz.İsa'nın hayat hikayesinin, bazı noktalarda Tevratta anlatılan Hz.

Musa'nın hayat hikayesine benzemesi tesadüf değildir. Tevratın dört kaynağı ile, İncillerin karşılaştırılması sonunda Markos'un Yahvist kaynağa, Luka'nın Elohist kaynağa, Matta'nın Tesniye kaynağına ve Yuhanna'nın Rahip kaynağına benzerlik gösterdi-

ği tesbit edilmiştir(l).

Yapılan araştırmalar sonunda İncil yazmalarında birçok karışıklıkların, yanlışlıkların ve farklılıkların olduğu ortaya çıkmıştır. Yahvist kaynağa çok benzeyen Markos İncilindeki rivayetler, gerçekte Hz. İsa'ya ait rivayetler olmaktan çok, asırlarca süren bir zaman zarfında bir araya getirilmiş efsane ve hikayelerin, Hz.İsa'ya adapte edilerek yazılması ile ortaya çıkmış rivayetlerdir(2). Hristiyanlıktaki Havarilerin sayısının oniki olması da bir tesadüf değil, aksine Yahudi geleneğini yansıtan bir hadisedir. Yahudiliğe göre bazı rakamlar kutsaldır. Özellikle oniki rakamı çok kutsaldır. Çünkü Yahudi kavmini oluşturan Hz.Yakub'un oğullarının sayısı onikidir.

Hristiyanlıkta Havarilerin sayısının oniki olarak tesbit edilmesi, Yahudilikteki oniki rakamının kutsallığı geleneğinden ilham alınarak yapılmıştır(3).

Hristiyan ananesine göre İnciller, Hz. İsa zamanında yazılmamıştır. O, daha önce belirtildiği üzere, İslâmiyet ve Yahudilikte olduğu gibi vahiy alarak bir kitap ortaya koyma-mıştır. Çünkü onun ilâh olarak buna ihtiyacı yoktur. Hz.

İsa'dan sonra İncilleri kaleme alan yazarlar, vahiy kanalı ile bu İncilleri yazmışlardır. Onlar, incilleri yazdıkları sırada ruhul-kudüs

bedenlerine nüfuz etmiş, yazarken onları hata etmekten korumuştur. Dolayısı ile bu kitaplar eksiksiz ve kusursuzdur, kendilerinde bir yanlışlık ve noksanlık yoktur(4). Hristiyan ananesinin bu iddiasını bizzat Yuhanna İncili çürütmekte, İncillerde birtakım eksikliklerin olduğunu itiraf etmektedir. Bu konuda Yuhanna şunları söylüyor: "İsa kendi şakirtleri önünde daha başka birçok alâmetler yaptı ki, bu kitapta yazılmamıştır."(5), " İsa'nın yaptığı daha başka çok şeyler vardır; eğer birer birer yazılmış olsalar, yazılan kitaplar dünyaya bile sığmazdı

sanırım"(6). Birinci pasajda geçen ifadeye göre, Hz. İsa'nın yaptığı mucizelerden bir kısmını Yuhanna, İnciline almamıştır.

Yani iddia edildiği gibi Yuhanna İncili tam değildir, onda bazı noksanlıklar vardır, bazı mucizeleri Yuhanna yazamamıştır.

İkinci pasaja göre eksiklik sadece Yuhanna İncilinde değildir, aksine bütün incillerde de eksiklikler vardır. Çünkü Hz. İsa öylesine çok şeyler yapmıştır ki, bunları yazmaya sayfalar, kitaplar ve ciltler yetmemektedir. Şayet Hz.İsa'nın mucizeleri tam olarak yazılmak istense imiş, ortaya çıkan kitaplar dünyaya sığmazmış. Aslında üç yıllık dönemde onun yaptıkları, düzenli bir şekilde yazılsa en kötü ihtimalle bir kaç ciltlik bir kitaba haydi haydi sığar, ama biz bu konuda Yuhanna'nın ifadesini doğru kabul etsek bile bundan, diğer İncillerin de Hz.İsa'nın hayatını ve mucizelerini yazma hususunda eksik kaldıklarını

tesbit ederiz. Demek ki dört kitapla sınırlandırılmış olan İnciller, Hz. İsa ile ilgili her şeyi tam olarak kendilerinde toplaya-mamışlardır, kendilelerinde eksiklik ve noksanlık vardır. Öyleyse bunlar nasıl ilâhî ilhamla ruhul-kudüs'ün denetiminde hatasız ve noksansız yazılmış oluyorlar? Bu, anlaşılacak gibi değildir.

Daha önce temas ettiğimiz vahiy konusuna yeniden dönmek, İncillerin ve Yeni Ahidin diğer kitaplarının yazarlarının vahiy veya ilhama mazhar olup olmadıklarını daha detaylı

bir şekilde incelemek icabediyor. Hz. İsa'nın, kendisine iman edenler arasından seçtiği üç grup vardır. Birinci grupta " Havariler" yer almaktadır. Bunlar en üst grupta olup sayıları

onikidir. İkinci grupta "Yetmişler" yer almakta olup, bunlar isimlerinden de anlaşılacağı gibi yetmiş kişidirler ve ehemmiyet bakımından ikinci sırada yer almaktadırlar. Üçüncü grupta

"Yüzyirmiler" yer almaktadır ve bunlar, önem bakımından üçüncü sırada yer almaktadırlar. Görüldüğü gibi Havariler, Hz.İsa nezdinde en önemli insanlar olup, Hristiyanlıkta birinci derecede fazilet sahibi ve en üstün kimselerdir. Dolayısı ile eğer vahiy ve ilham gelecekse, öncelikle Havarilere gelmesi gerekirdi. "Yeni Ahidin bütün kitapları vahiy ürünü olarak eksiksiz ve hatasız olarak yazılmıştır." denilince ortaya şöyle bir tablo çıkıyor. En azından iki İncilin yazarının Havari olmadığı, Yetmişlerden ve Yüzyirmilerden olmadığı bilindiğine göre, Hz.

İsa'ya şu veya bu isimle öğrenci olmayan bazı kimselere de ilham gelmiştir. Yeni Ahidin diğer kitaplarından bir kısmının yazarları için de aynı şey sözkonusudur. Bunun yanısıra Havarilerden büyük bir kısmının adı, İncil veya diğer kitapların yazarı olarak geçmemektedir. Havarilere veya Hz.İsa'nın direkt olarak öğrencileri olan diğer kimselere vahiy gelmedi mi?

Gelmişse bu ne biçim bir vahiydir? Niçin bu vahiyler diğer bir kısmında olduğu gibi kitap haline getirilmemiştir? Bunlar kitap haline getirilmeyince, daha sonraki nesiller bu vahiylerden mahrum bırakılmış olmuyorlar mı? Vahiy ve ilhama en yakın insanlar Havariler oldukları halde, neden bunlardan bir kısmının kitabı yoktur? Yoksa bunlara vahiy gelmedi mi? Hz. İsa'ya fiilen öğrenci olmayan birçok kişi (Bunların arasında Pavlos da vardır), kitap yazdığına göre, bunlara mutlaka vahiy gelmiş

olmalıdır. Havariler, Yetmişler ve Yüzyirmiler dururken, bunların büyük bir çoğunluğuna vahiy gelmemişken, Hz. İsa'ya fiilen şakirt olmayan bu kişilere nasıl vahiy gelebiliyor? Yoksa Hristiyanlığa göre her insana vahiy gelebilir mi? İlham veya vahyin herhangi bir sınırı var mıdır? Eğer yoksa,kendisine vahiy geldiğini iddia eden herkesin kitap yazması nasıl engellenecektir?

Nitekim Hristiyanlık tarihinde vahiy veya ilham aldığını iddia eden birçok kişi ortaya çıkarak İnciller ve Risaleleler yazmış, bu yüzden sahih kitap, sahte kitap kavgaları asırlarca Hristiyanlığı meşgul etmiştir.

Vahiy veya ilhamın, bir insana nasıl ve hangi şartlarla geleceği tam olarak tesbit edilmezse, ortaya çıkan kitapların sahihliği veya sahteliğinin tesbiti imkânsız hale gelir. Daha önce sormuş olduğumuz sorulara bir soru daha ilâve ederek şunu da sorabiliriz: Yoksa kitap

yazmak için vahiy veya ilham almak şart değil mi? Eğer şart değil ise, o zaman bu kitapların dinî
kitaplar olarak masumiyet, hatasızlık ve eksiksizlik yönünden değerleri nedir? Bu kitaplar vahiy ürünü olmadıkları halde nasıl hatasız ve noksansız olabiliyorlar?

Hristiyan müelliflerden Rîs, Hristiyanlığın Kutsal kitaplarının vahiy ürünü olup olmadıkları konusunda şunları söylüyor: "İnsanlar kutsal kitapların vahiy ürünü olduğunu söylüyorlar, bu hakikate aykırı ve yanlıştır. Bu fikrin yanlışlığını
maddeler halinde şöyle ispatlayabiliriz.

1- Matta İncilinin onuncu babının 19 ve 20. ayetlerinin, Markos İncilinin onüçüncü babının I1. ayeti ve Resullerin İşlerinin yirmi üçüncü babının 1-6. ayetleri ile karşılaştırılması
sonunda bu üç kitap arasında açık bir çelişki görülüyor. Bu kitaplarda böylesine çelişkilerin bulunması, bunların vahiy ürünü olmasını engeller.

2- Kudüs toplantısında yapılan münakaşalar arasında, Havarilere vahiy veya ilham gelip gelmediği konusu açıkça yer almıştır. Eğer onlar kesin olarak vahiy alsalardı, bizzat Havarilerin de iştirak ettiği bir toplantıda bu tür münakaşaya lüzum kalmazdı. Dolayısı ile bu durum, onların ilham alma konusundaki kesinliği ortadan kaldırmaktadır".

Hristiyan yazar Rîs'in bu ifadesine göre, Yeni Ahid mecmuası içinde yer alan bütün kitapları ilham veya vahiy ürünü kabul etmek mümkün değildir. Ayrıca diğer bazı
Hristiyan kaynakları da Matta'nın İncilinin vahiy ürünü olmadığını söylediklerini görüyoruz. Yine bir kısım Hristiyan araştırmacılar, Yuhanna'nın İncili ile bütün risalelerin vahiy ürünü
olmadıklarını söylemektedirler(7).

İşin aslına baktığımız zaman İncillerin ve Yeni Ahidde yer alan diğer kitapların sahih ve güvenilir sayılabilmesi için onların, bir peygamberden gelen sağlam senetli kitaplar olması
gerektiğini görürüz. Bu senedin, ilk sahibinden itibaren bize ulaşıncaya kadar rivayet silsilesinde herhangi bir kopukluğun

olmaması, bitişik senedle, hiçbir değişikliğe uğramadan gelmesi gerekmektedir. Kendisine vahiy geldiği vehmedilen bazı

şahısların mücerred zan ve vehimleri, bunların kitaplarında söyledikleri şeylerin doğruluğunu ispat için kâfi değildir. Yine bazı mezheplerin mücerred iddiaları da, bunların dediklerinin doğruluğunu ispat etmez. Hristiyanların kutsal kitaplarının hiçbirinde tevatür yolu ile nakil ve ana kaynağa ulaşma yoktur.

Onların dinî ve dünyevî her konuda dayandıkları tek şey, senetsiz ve mesnedsiz olarak anlatılan hikayeler ve yalan yanlış

bazı bilgilerdir.

İncillerin ve Risalelerin çokluğu, onların yazarlarının hedef ve maksatlarının değişik olması, bu kitaplar arasında gerek metin ve gerekse ma'na bakımından büyük farklılıklar meydana getirdiği gibi, sıhhat yönünden de onlar üzerinde büyük şüpheler uyandırmıştır(8).

İnciller senet bakımından incelendiği zaman, kilisenin, onların doğruluğu, nakilde güven ve emniyet yönünden en üst düzeyde oldukları şeklindeki iddiasının aksine, bunların bırakın sağlam senedi, hiçbir senede sahip olmadıklarını görürüz. Bunların güven dedikleri şey, kendilerine ilham geldiğini iddia ettikleri kimselerin vahiy yolu ile bu kitapları aldıkları

şeklindedir. Hristiyanlarm iddiasına göre ruhu'l-kudüs yazarlara tecelli etmiş, onların bedenlerine hulûl etmiş ve onlar tamamı ile ruhu'l-kudüs ile dolmuşlar, dolayısı ile konuşurken kendilerine ait olmayan bir dil ile konuşmuşlar, yazarken de kendilerine ait olmayan ve vahyin yönlendirdiği bir elle yazmışlardır. Hristiyan geleneğinde yazarlardan Havari olmayanlar, Havarilerin öğrencileri sayılarak vahye yakın gösterilmiş-lerdir. İncil ve Risale yazarları, imana davet etmek üzere yazmaya başladıklarında yanlız değildiler, ruhu'l-kudüs onlarla beraberdi, onlar insanlarla konuşurken, kendiliklerinden değil, Hz.İsa'dan gelen bir hikmetle konuşmuş oluyorlardı. Dolayısı

ile onların bütün sözleri ve yazdıkları hak ve gerçek oluyordu.

Onlar bilgi ve hikmeti bu şekilde doğrudan doğruya Hz.İsa'dan ve ruhu'l-kudüs'ten alınca, insanların onlara mukavemeti kalmaz ve zorunlu olarak onlara inanırlar.

Hristiyanlara göre İncillerden şüphe edenler, doğru yoldan sapmış ve haktan uzaklaşmış kimselerdir. Çünkü Hz. İsa, talebelerini

yer yüzünde asla yanlız bırakmamış, hep onlarla beraber olmuş, onları desteklemiş ve yardımcı olmuştur.

Dolayısı ile Hz.İsa'nın öğrencileri, Allah'tan ve ruhu'l-kudüsten vahiy alan ve mucizelerle desteklenen elçilerdir. Bütün bunlardan sonra kim bu incillerden ve onların vahiy mahsûlü

olmasından şüphe etmeye cesaret edebilir? Bu kitapların yazarları sıradan adi insanlar olmayıp, ruhu'l-kudüs'le dolu, ilâhî vahye mazhar olmuş elçilerdir, Hz.İsa onları takdis ve teyid etmiştir. Herhalde bütün bu meziyetlerden sonra kimsenin, bu İncillerden şüphe etmeye mecali ve cesareti kalmaz.

Hristiyanlar, İncillerin yazılmasında ve onların naklinde güven unsurunun olduğunu ispat için, Hz.İsa ile İncil yazarları arasındaki vaktin fazla uzun olmadığını, bu kadar kısa vaktin, sözlü rivayetlerin unutulması için yeterli olmadığı iddiasını ileri sürmektedirler. Onlara göre yazarlar, Hz.İsa'nın hayatının canlı şahitleridirler, onlar gözleri ile görerek yazmışlardır. Böyle olunca onlar nasıl yanlış yazabilirler?

Bütün Hristiyanlar, incillerin güvenilirliği konusunda binbir yoldan delil getirmeye çalışmalarına rağmen, aslında ellerinde bunu ispatlayacak (mücerred iddiaların dışında) hiçbir şeyleri yoktur. İnciller üzerinde senet tenkidi yapmak isteyen bir kişi, İncillerin en eski nüshalarının M.S. dördüncü yüzyıla ait olduğunu görür, daha önceki tarihte yazılmış bir metin bulmak mümkün değildir(9). Daha önce belirttiğimiz gibi, Hz. İsa ve İncil yazarları ile, elde mevcut en eski nüsha arasında en az üç asırlık bir zaman boşluğu vardır(IO).

1- DÖRT İNCİLİN DİLİ

Halen elde mevcut olan İncillerin en eski nüshaları

Yunancadır. Hristiyan kaynaklar, Hz.İsa'nın Îbranice-Aramice konuştuğunu ve vaazlarını bu dille yaptığını haber vermektedir(Il). İncillerin dili konusu ele alındığı zaman, en azından Hz.İsa'nın sözlerinin onun ana dilinde yazılması ve muhafaza edilmesinin gerekli olduğu sonucuna ulaşılır. Eski Ahid, Hz.

İsa'dan en az iki asır önce Yunancaya tercüme edildiği halde, Hz. İsa bu kitabı İbranice nüshalarından okuyup anlıyordu.

İncil yazarlarının en azından Hz.İsa'nın sözlerini, onun ağzından çıkan kelimelerle zaptetmeleri ve bunları İbranî-Aramı diyalekti ile yazmaları gerekirdi. Çünkü tercümeler, ne kadar mükemmel olursa olsun asıl ma'nayı yansıtmakta eksik kalabi-lirler. Ayrıca, Orjinal metinlerin değeri, daima tercümelerden daha üstündür. Bu konuda bir misal vermek gerekirse, "İncil"

kelimesinin ma'nası hakkında Hristiyan dünyasındaki değişik kullanımların ne derece doğru olduğunu anlamak için, bu kelimenin İbranice orjinalini bulmak, incelemeye ondan başlamak daha uygundur. İncil kelimesi, aslı Yunanca olan bir kelimedir ve "Avengelion"dan gelmektedir. Hz.İsa, vaazlarında kendi ifadesi ile, İncili vaaz ettiğini söylemektedir(12). İncil kelimesi İbranice olmadığına göre, Hz.İsa, lafız olarak bu kelimeyi kullanmıyordu, belki bu kelimenin İbranice orjinalini kullanıyordu. Acaba Hz. İsa'nın İncil ma'nasmda kullandığı

orjinal kelime ne idi? O, konuşurken İncil kelimesi yerine İbranice hangi kelimeyi kullanıyordu? Mademki İncil kelimesinin bir kaç ma'nası olduğu iddia ediliyor, öyleyse önce kelimenin İbranice orjinalini bulup, araştırmaya oradan başlamak daha uygun olmaz mı?.Kelimenin İbranice aslı, Yunanca Avengelion kelimesinin ma'nasma uygun olarak "müjdeli haber" anlamında mıydı, yoksa başka bir ma'nası mı vardı? İncil kelimesinin, Hz.

İsa'ya nazil olan kitap ma'nasma gelmediğini, aksine müjdeli haber anlamında olduğunu iddia edenlerin bu konuyu araştırmaları gerekir.

Yunanca konuşmayan Hz. İsa'nın, İbranice-Aramice olarak yaptığı vaaz ve nasihatlerin, anlattığı mesellerin ve söylediği hikmetli sözlerin tam olarak değerlendirilip anlaşılabilmesi için, onun konuştuğu ana dilde yazılması ve muhafaza edilmesi mutlaka gerekli

idi ama, her nedense bu yapılmamış, şu anda Hristiyan dünyasının elinde böyle orjinal bir nüsha mevcut değildir.

Halen elde mevcut en eski İncil nüshaları Yunanca olmakla beraber, bu İncillerin bir kısmının, ilk olarak İbranice kaleme alındığı bilinmektedir. Papias, Matta'nın İncilini önce İbranice yazdığım haber vermektedir. Bu orjinali İbranice olan İncil, bilâhere Yunancaya tercüme edilmiştir. Bazıları, Matta İncilini İbraniceden Yunancaya kimin çevirdiğinin bilinmediği ni söylerken, İbn Batrik, bu tercümeyi Yuhanna'nın yaptığını

iddia etmekte, bazıları bizzat Matta'nın kendisinin bu tercümeyi de gerçekleştirdiğini söylemektedir(13). Lowther Clarke'ye göre Matta, Logiayı İbranice olarak yazmış, ama daha sonra esas İncilini kendisi Yunanca olarak yazmıştır(14), Bazı rivayetlere göre bu kitap, ilk olarak Süryanice veya Keldanice olarak yazılmıştır. Matta İncilinin yazıldığı yer de meçhuldür. Bazıları

bu İncilin Filistin'de yazıldığını söylerken, diğer bir kısmı, Yunanistan'da yazıldığını iddia etmekte, başka bir grup araştırmacı, bu kitabın Suriye'de yazıldığını ileri sürmektedir. Bu kitabın nerede yazıldığı konusunda bu zikrettiğimiz yerlerin dışında başka yerleri zikredenler de vardır. Mesela bazıları

bunun Antakya'da, bazıları Fenike'de, diğer bazıları da İskenderiye'de yazıldığını söylemektedirler.

Markos İncili, ilk olarak Yunanca yazılmıştır. Ancak Markos'un yazmış olduğu Ön Markos İncili hangi dilde yazılmıştır? Bu konuda tam bir mutabakat yoktur. Markos'un, aslında Petrus'un mütercimi olduğunu biliyoruz. Petrus, Roma'da İbranice olarak vaaz verirken, onun söylediklerini Markos Yunancaya çeviriyordu. Hatta Petrus'un Roma vaazları

sırasında dinleyicilerden bir kısmı, mütercim Markos'tan, Petrus'un sözlerini yazmasını istemeleri üzerine Markos bu İncili yazmıştır. Ancak bu ilk yazdığı şeylerle, bilâhere elindeki diğer malzemeleri birleştirerek esas Markos İncilini ortaya çıkarmıştır(15). İbn Batrik, bu konuda daha değişik bir haber vermektedir. Ona göre bu İncilin esas yazarı Markos değil, aksine Petrus'tur. Petrus ilk olarak bu İncili Roma'da Latince olarak yazmış, ancak daha sonra bunu öğrencisi Markos'a nisbet ederek kitabın üzerine onun adını yazmıştır(16).

Luka İncilinin, ilk olarak Yunanca yazıldığı söylenmektedir(17). Ancak bu İncilin dili konusunda da değişik görüşler vardır. Bazıları bu İncilin ilk olarak Yunanca değil, İbranice olarak yazıldığını iddia etmektedirler. İbn Haldun'a göre bu İncil ilk olarak Latince yazılmış, bilahere Yunancaya tercüme edilmiştir(18).

Yuhanna İncilinin Yunanca yazıldığı konusunda birçok araştırmacı ittifak etmekle beraber(19), bu İncilin ilk olarak Yunanca kaleme alındığı konusunda kesinlik yoktur. Yuhanna İncili, İskenderiye okulunun Helenistik felsefesini yansıtır bir tarzda yazıldığı için, bu İncilin orjinal dilinin Yunanca olması

akla daha uygun gelmektedir. Burada daha sonra ele alacağımız bir konu ister istemez gündeme geliyor. Dördüncü İncilin yazarı Yuhanna, hangi Yuhanna'dır? Aslında Zebede oğlu Havari Yuhanna bu İncili Yunanca yazmamıştır. Bu İncil, bazı

araştırmacılara göre Havari Yuhanna'dan en az iki asır sonra yaşamış, İskenderiye felsefe okuluna mensup meçhul bir Yuhanna tarafından Yunanca kaleme alınmış ve başına "Yuhanna İncili" diye yazılmıştır. Kitabın üstüne yazılan bu "Yuhanna İncili" ifadesinden yanlışlıkla, Zebede oğlu Yuhanna'nın bu İncili yazdığı anlaşılmıştır. İşin esası şudur: Havari Yuhanna, Yunanca bir İncil yazmamıştır. Onun İbranice-Aramice olarak yazdığı küçük bir parça vardır. Fakat meçhul Yuhanna'nın İncili, Havari Yuhanna'ya nisbet edilince, esas Havari Yuhanna tarafından İbranice olarak yazılan kısım da Yunanca yazılmış

olan meçhul Yuhanna'nın İnciline eklenmiş ve bugünkü bilinen Yuhanna İncili ortaya çıkmıştır(20).

Halen elde mevcut olan incillerin ilk nüshaları, Matta hariç, Yunanca yazılmışlardı. Ama Hz.İsa'nın konuştuğu dil İbranice olduğu gibi, ilk İncil müsveddeleri de İbranice idi. Dört İncilden önce ortaya çıkan Q metni, Logia, Markos'un ilk İncili ve küçük notlar halinde bulunan ilk İncil müsveddeleri, hepsi Hz.İsa'nın ana dili olan İbranice-Aramice olarak yazılmışlardı.

Filistindeki ilk Hristiyan cemaatler hep bu Aramice yazılı

incilleri kullanıyorlardı(21). Burada şöyle bir soru akla gelmektedir. Hz.İsa'nın ana dili İbranicenin bir diyalekti olan Aramice olduğu halde ve bütün konuşmalarını bu dille yaptığı

halde neden Hristiyanlıkta bu dil kutsal bir dil haline gelmemiş

ve kısa sürede yerini Yunancaya bırakmıştır? Hristiyan araştırmacılar bu soruya şöyle cevap vermektedirler: Hz. İsa'nın ortaya çıktığı sıralarda Mısır, Filistin bölgesi, Suriye, Anadolu vb. topraklar tamamı ile Roma imparatorluğunun hakimiyeti altında idi. Bu sırada Roma imparatorluğunun kültür dili de Yunanca idi. Muhtelif Filistin şehirlerinde (Galile, Samiriye, Dekapolis ve Kayseriye) yapılan kazılar, bu bölgede Helen kültürünün geniş oranda varlığını göstermektedir.Yeni Ahidin henüz ortaya çıktığı dönemlerde bu bölgede Yunan alfabesinin kullanılması, Helenistik bazı sembollerin sinagoglarda bulunması, özellikle süper nasyonalist Bar Kochba'nın, bu dönemde Grekçe yazdığı bir mektubun keşfedilmesi, bu bölgede Helen kültürünün ve Yunan dilinin ne kadar etkili olduğunu açıkça göstermektedir(22). İşte bu yaygın Grek kültürü ortamında yayılmaya çalışan Hristiyanlık, kültür dili durumunda olan Yunancanın etkisi altına girmiş, İnciller dahil herşey, kısa sürede Yunancaya çevrilmiştir.

Mısırlı Hristiyan müellif Habib Said, incillerin Yunanca yazılması ve Yunan kültürünün Hristiyanlığa etkisi konusunda şunları söylüyor: "Hz.İsa'dan altı asır önce başlayan Yunan kültür ve medeniyet hamlesi, Hz.İsa'dan üç asır sonraya kadar devam etmiştir. Bu dokuz asırlık dönem zarfında Yunanlılar, felsefî çalışmalar yapmışlar ve akla önem vererek bütün dünyayı etkileyen bir Yunan kültürünün meydana gelmesini sağlamışlardır. Yunanlılar, ilme ve akla büyük önem verdiklerinden, Hristiyanlık ortaya çıktığı zaman hemen bu dini kabul etmişlerdir. Hristiyanlığm gelişme çağlarında Yunan dilinin çok gelişmiş olması, Hristiyanlığm yayılmasında bu dilden istifade etmesine yol açtı. Çünkü, özellikle Akdeniz çevresinde yaşayan milletlerin ortak konuşma ve anlaşma dili Yunanca idi(23).

Hristiyanlık ortaya çıkmadan önce Roma İmparatorluğunda her renk ve ırktan insanlar vardı. Hristiyanlık, ortaya çıkınca bu insanlar arasında herhangi bir ayırım yapmadı. Bundan dolayı

Hristiyanlık, bu imparatorluğun topraklarında çok çabuk gelişti. Ayrıca " Pax Romana"(Roma sulhu) parolası ile dünyada sulh ve sükûnu sağlayan imparatorluğun hakim olduğu yerlerde Hristiyanlık gelişme imkânı bulmuştur. Bilhassa Roma imparatorluğunun ulaşım imkânı sağlaması dolayısı ile Hristiyan misyonerler, imparatorluğun her yerine rahatça giderek buralarda dinlerini yayma fırsatı

bulmuşlardır. Romalıların temin ettiği ticarî ve iktisadî sistem ve emniyet sayesinde Pavlos, bu imparatorluğun çeşitli yerlerini gezme fırsatı bulmuştur(24).

Hristiyanlığın, Yunan felsefesinden pekçok şey aldığını, Sokrat'ın ortaya koyduğu ahlâkî prensiplerin Hristiyanlar tarafından benimsendiğini de ifade eden Habib Said(25), sanki Roma imparatorluğu, başlangıcından itibaren Hristiyanlığı hi-mayesi altına almış gibi bir mesaj veriyor. Halbuki Romalıların Hz.İsa'ya yaptıkları baskılar ile başlayan tahakküm ve tahammülsüzlükleri, Petrus ve Pavlos'un ve daha başka pekçok Hristiyan azizinin öldürülmesi ile artarak devam etmiştir. Başta Petrus ve Pavlos olmak üzere birçok Hristiyan, Roma'da faaliyet göstererek oradaki Yahudi' topluluklar arasında Hristiyan cemaatler oluşturmuşlardır. Ancak Roma yönetimi bu çalışmaları yüzünden onlara şiddetli cezalar vermiştir(26).

Yazarın, Yunan hayranı olduğu çağrışımını uyandıran ifadeleri de dikkat çekicidir. Yunan felsefesinin bir süre dünyayı etkilediği inkâr edilemez. Ancak bu felsefî düşünceler orada mı doğmuş ve gelişmiştir, yoksa başka yerlerde doğup geliştikten sonra, Yunanistana taşınması neticesinde mi orada ortaya çıkmıştır? Bu hususu tam olarak araştırmadan yazarın bütün payeyi Yunanlılara vermesi dikkat çekicidir.

Tarih boyunca gerek Yunanlılar ve gerekse Ermeniler, diğer Hristiyan milletler ve devletler tarafından daima el üstünde tutulmuş ve hak etmedikleri övgü ve himayeye mazhar kılınmışlardır. Aslında diğer Hristiyan milletlerin Yunanlılara karşı duydukları sempatininin temelinde dinî bir motif yatmaktadır. Hristiyanlar, Yunan kültürünün Hristiyanlığa büyük katkısı dolayısı ile, Yunan milletine hayranlık duymaktadırlar. İnciller başta olmak üzere bütün kutsal yazmalar Yunanca olunca, Yunanlı ne yaparsa yapsın, aslında ne kadar haksız olursa olsun, batılıların gözünde o, daima haklıdır. Çünkü İncilin hizmetkârı olan bir milletin çocuğudur.

Habib Said de bu duyguları beslediği için yukardaki sözleri söylemiştir.

Hristiyan dünyasının,Yunanlılara duyduğu bu sempatinin aynısını Ermenilere karşı duymasının da gerisinde dinî bir motif vardır. Hristiyan kaynaklarına göre, dünyada Hristiyanlık dinini devletin resmî dini olarak ilân eden ilk devlet, Ermeni devleti imiş. Bu

olay Ermenilere, diğer Hristiyan milletler nezdinde büyük bir itibar ve prestij sağlamakta ve Ermeniler de bu hadiseye bağlı olarak, aslında haksız oldukları birçok hususta hep haklı imiş gibi muamele görmekte ve diğer Hristiyan devletlerin himayelerine mazhar olmaktadırlar. Dış

politikada Türk hariciyesinin, bir türlü çözmeye muvaffak olamadığı bazı hadiselerin temel sebeplerini anlayabilmesi için, bu noktayı gözönünde bulundurması, bu açıdan olaylara bakması gerekmektedir.

İncillerin dili konusunu kapatmadan önce akla şöyle bir soru daha gelmektedir: İlk İncil müsveddelerinin İbranice yazılmalarına rağmen, bunların sonra kaybolmaları, İbranice yazılmış olan İncillerin de hemen Yunancaya çevrilmesi ve İbranice nüshaların kaybedilmesi, bütün İncillerin, Risalelerin, Yeni Ahidin bütün kitaplarının, hatta Yeni Ahid ile beraber Eski Ahidin tamamının Yunancaya çevrilerek Kitâb-ı Mukaddesin tamamının Yunanca yazılması, Yunan kültürünün gerçek Hristiyan kültürünü assimile ederek onu tahrif ettiği sonucunu doğurmaz mı? Hristiyanlık öncesi Yunan felsefesi kadar, putperest Yunan kültürü de bu dini etkileyerek onu bozmuş olamaz mı?

2 - DÖRT İNCİLİN YAZARLARI:

Hristiyan Kilisesi tarafından sahih sayılan dört İncili incelerken, bu İncillerin kaleme alındıkları dil kadar, bunları

kaleme alan kişilerin kimliklerini de incelemek gerekir.

Kimdir bu yazarlar? Matta, Markos, Luka ve Yuhanna'nın hüviyetleri nedir, nerelidirler? Bunlar gerçekten söylenildiği gibi ruhu'l-kudüs'le dolu kimseler midir? Adı geçen bu kişiler İncillerin gerçek yazarları mıdır? yoksa bu kitapları başkaları

yazarak bunlara mı maletmişlerdir?

Kilise tarafından Yeni Ahidde yapılan tertibe göre, dört İncilin yazarları şu şekilde sıralanmaktadır: Matta, Markos, Luka ve Yuhanna. Hristiyanlık tarihinde bu dört yazara üçüncü asırdan itibaren "Evangelist" (İncil yazarı) ismi verilmiştir. Hristiyan geleneğine göre, Matta ile Yuhanna Havarilerden sayılıyorlar,

Markos ile Luka Havarilerden sayılmıyorlar(27). Biz, önce sırası ile bu "İncilci" denilen yazarların kimliklerini tesbit etmeye çalışacağız.

Matta:

Hristiyan kaynaklara göre Filistinli bir Yahudi ailenin oğlu olan Matta'nın, ikinci adı Levi, babasının adı da Alfeus'tur. Kendisi gümrük memuru olarak görev yaparken, Hz.

İsa ile tanışarak ona tabi olmuştur. Matta, Hz. İsa daha dünyada iken, onun sözlerini Logia isimli bir kitapta toplamış, Hz. İsa'nın dünyadan ayrılmasından sonra ise bu metne birtakım ilâveler yaparak esas Matta İncilini yazmıştır. Bu esas Matta İncilinin hangi dilde yazıldığı konusunda daha önce bilgi vermiştik. Daha sonra bu İncil Yunancaya çevril miştir. Bu İncili Yunancaya kim çevirdi, kendisi mi (28), yoksa bir başkası mı?(29) Araştırmacıların ittifak edebildikleri bir isim yok. Bazıları, Matta'nın kendi İncilini Yunanca yazdı-

ğını iddia etmektedirler(30). Matta, Roma imparatorluğu adına vergi toplayan bir Yahudi olarak bu İncili, Yahudi asıllı

Hristiyanlar için kaleme almıştır. Elçiler, kendisinden bir İncil yazmasını istemişler ve o da Antakya'da yaşayan Yahudi asıllı Hristiyan cemaate bu İncili yazmıştır(31).

Bazı araştırmacılar, halen elde mevcut olan Matta İncilinin yazarının Havari Matta olmadığını, bu İncili aslında ismi meçhul Filistinli bir Yahudinin yazdığını ileri sürmektedirler. Çünkü bu İncil, Yahudi düşünce sistemine uygun bir tarzda yazılmıştır ve ifadeleri tamamı ile Yahudi hukukuna saygılıdır. Kitapta kullanılan rakamların kullanılma tarzına bakılırsa, muhtemelen onun öğretici bir el kitabı olduğu anlaşılır. Mesela: Yedi felaket ve acı, beş kutsal varlık, üç

derecede düzenlenmiş günah ve ceza gibi. Bu İncil, Baptizmin formüllerini ihtiva etmektedir, onda "gök krallığı" tabiri tam otuziki yerde geçmektedir. Bu kitapta dogmatik maksatlarla düzenlenmiş bir kitap havası vardır(32).

Aslında basit bir gümrük memuru olmasına rağmen Matta'nın, yazmış olduğu İncile bakılırsa onun, hiç de öyle sıradan bir insan olmadığı anlaşılmaktadır. O, kültürlü, Yahudi kültürü ve Eski Ahid hakkında derin bilgiye sahip bir kimse olarak görülüyor(33).

E. Culman'a göre Matta İncilinin yazarının Havari Matta olması imkânsızdır. Çünkü bu İncilin yazarı, İncilini yazarken Havari olmayan Markos'tan geniş çapta istifade etmiştir.

Vahiy ve ilhama mazhar olmuş bir Havari, neden Havari olmayan birinden istifade etsin? Demek ki yazar Matta, Havari olan Matta,nın dışında ayrı bir Matta ki, Havari olmayan Markos'tan istifade ihtiyacını hissetmiştir. Yine bu İncilin yazarı şayet Havari Matta olsaydı, gördüğü, işittiği şeylerin bir kısmını gaip sığası (üçüncü tekil şahıs) ile değil de, mütekellim sığası (birinci tekil şahıs) ile yazardı, halbuki o, bütün anlattığı şeylerde gaip sığasını kullanmıştır. O, yazdığı İncilinde Havari Matta'dan bahsederken, kendisinden değil de, başka birisinden bahsediyormuş gibi sürekli üçüncü

tekil şahıs kalıbı kullanmıştır.

Matta İncilinin İbranice asıl nüshası ortadan kaybolmuş, elde Yunanca tercümesi var, ancak bunu kimin tercüme ettiği kesin olarak belli değildir. Mütercimi belli olmayan bir kitaba nasıl güvenilebilir? Bu tercümenin doğruluğunu anlayabil-mek için asıl nüsha ile karşılaştırılmasından daha tabiî ne olabilir? Ama asıl nüsha kaybolmuş, öyleyse tercümenin doğruluğunu nereden anlayacağız? Asıl nüsha ortada yok ki, tercümeyi onunla karşılaştırıp doğru veya yanlış olduğuna hükmedelim. Mütercimi tanımadığımıza göre, onun kendi bazı fikirlerini, kitabı tercüme ederken bu kitaba katmadığın-dan nasıl emin olacağız? Acaba mütercim, iyi bir tercüme yapabilecek kadar iki dili iyi biliyor muydu? Yine bu kişi, samimî bir Hristiyan mıydı, yoksa Hristiyanlığı bozmak isteyen hîlekâr bir Yahudi miydi?

Bazı İncil tefsircileri, Havari Matta'nın yazdığı esas İncilin kaybolduğunu, başka bir İncilin alınarak onun yerine konulduğunu, halkın bu yeni İncile rağbetinin arttırılması ve 185

güveninin sağlanması için, ona Matta İncili adının verildiğini söylemektedirler. Diğer bazı araştırmacılar, İbranice-Aramice olarak yazılmış olan Havari Matta'ya ait İncilin asıl nüshasını, Kudüs'ün tahribinden sonra Ebiyonitlerin kasden tahrif ettiklerini ve ortadan kaldırdıklarını söylemektedirler. Bu görüşü

ileri sürenlere göre, Ebiyonitler, Hz.İsa'nın ulûhiyetini inkâr etmekteymişler, esas İbranice Matta İncili de, Hz.İsa'nın ilâhlığını itiraf ve ispat ediyormuş, bu yüzden Ebiyonitler kendi görüşlerinin zıddına görüş ihtiva eden bu İncili önce tahrif, sonra da yok etmişler(34). Burada çok dikkate değer bir husus vardır. Bu defa Matta İnciline tahrif isnadında bulunanlar, Hz.İsa'nın ilâhlığını reddedenler değil, aksine bunu kabul edenlerdir. Bunlar asıl Matta İncilinde Hz.İsa'nın ilâhlığını açıklayan pasajların var olduğunu, bu pasajların bilâhere metinden çıkarıldığını söylemektedirler.

Markos:

Yeni Ahidde ikinci sırada yer alan İncilin yazarının asıl adı Yuhanna'dır. Filistinli Yahudi bir ailenin çocuğu olan bu yazar, Markos lakabı ile de anılmakta idi. Markos'un annesi Meryem, ilk Hristiyan cemaati içinde yer almış olup, Hristiyanlığa büyük hizmetler yapmıştır. Hz. İsa'nın dünyadan ayrılmasından sonra Hristiyan cemaati bu kadının evinde toplanır ve kararlar alırdı. Hristiyan kaynaklara göre, Markos bu toplantılara katılır ve Hz. İsa'nın öğrencilerinden çok istifade ederdi(35). O, bir yandan Barnaba ve Pavlos ile beraber Hristiyanlığı yaymak üzere seyahatlere katılmış, öbür yandan da Havari Petrus ile beraber Romaya kadar gitmiş, birlikte dolaştığı yerlerde onun tercümanlığını yapmıştır(36). Bazı rivayetlere göre Markos adı ile bilinen bu İncili Markos değil, Petrus yazmıştır(37).

Markos, Havarilerden miydi, yoksa Havari değil miydi?

Bu soruya genellikle "Havari değildi" şeklinde cevaplar verilmektedir. Fakat bazı Hristiyan kaynaklar, onun Havari olmamakla beraber, Yetmişlerden olduğunu söylemekte ve onu Hz.İsa'ya direkt olarak öğrenci yapmak istemektedirler. Bir kısım Hristiyanlar onun, Yetmişlerden değil de, Yüzyirmilerden olduğunu ileri sürüyorlar. Aslında onun şu veya bu grup içinde Hz.İsa'ya öğrenci olmadığı, yazdığı İncildeki üslû-bundan anlaşıldığı için bir kısım Hristiyan müellifler, onu Petrus ve Pavlos'a öğrenci yaparak, yazdığı İncile bu yolla güven ve itimat sağlamaya çalışırlar. Bazı araştırmacılar, bu İncilin yazarının aslında ismi bilinmeyen meçhul bir kişi iken, yazdığı İncile rağbet ve itimat temin etmek için ona Markos İncili adını verdiğini ileri sürüyorlar(38).

Yeni Ahid araştırmacılarının bir kısmı, Markos İncilini Yeni Ahidde birinci sıraya yerleştirirler ve onun yazılan ilk İncil olduğunu kabul ederler. Burada akla şöyle bir soru geliyor: Havari Matta ve Yuhanna gibi kimseler dururken, neden ilk İncili Havari olmayan Markos yazmış olsun? Niçin gerek Matta ve gerekse Luka incillerini yazarken Markos'un nüshasından bol bol istifade etsinler? Markos'u onlardan daha bilgili kılan hangi özellikleri vardı?

Matta hakkında söylendiği gibi, Markos'un da önce kısa bir İncil yazdığı, daha sonra bunu genişleterek esas Markos İncilini yazdığı söyleniyor. Yapılan araştırmalara göre Markos'un ilk İncilinin dörtte üçü kaybolmuş. Markos bilâhere daha önce mevcut olan kolleksiyonlardan, Q metninden, vb. kaynaklardan istifade ederek şimdiki İncilini yazmıştır. Matta ve Luka İncillerini yazarken Markos'un bu İncilinden geniş şekilde faydalanmışlardır(39). Markos, İncilini, Roma'da bulunduğu sırada Petrus'un vaazlarını dinleyen bir kısım insanların ricası üzerine Romalılar için yazmıştır(40).

Papias'ın verdiği habere göre, Petrus ile beraber seyahat eden ve toplantılara katılan Markos, Hz.İsa'nın hayatı hakkında Petrus'tan duyduklarını hafızasının müsade ettiği nisbette yazmaya çalışmıştır. O, Hz.İsa'nın yaptığı ve söylediği ifade edilen şeylerden aklında tutabildiklerini (yani unutmadıkla-rını) düzensiz bir biçimde gelişigüzel olarak yazmıştır. Çünkü

o, bizzat Hz.İsa'yı görmemiş ve dinlememiştir(41). Papias'm bu şekilde yazması bazı mutaassıp Hristiyanları öfkelendir-mış ve ona hakaret etmeye sevketmiştir. Mesela: Esebious, Papias'm bu ifadelerine kızarak onun için, "mahdut zekalı"

tabirini kullanmıştır(42). Çünkü Papias'ın bu ifadesine göre Markos, yazarken vahiy veya ilhamla değil, aksine gücünün yettiği nisbette, aklında tutabildiklerini, hatırlayabildiği kadarı ile düzensiz olarak yazmıştır. Böyle yazılan bir kitap nasıl hatasız ve eksiksiz olabilir? Onun hatırlayamadıkları, kitabının dışında kaldığına göre, kitabında eksiklik vardır. Ayrıca hafızasının onu yanıltmış olması da mümkündür. Bu du rumda o, bazı şeyleri yanılarak yanlış yazmış olabilir, M.S. 130 yılı gibi çok erken bir dönemde bu sözleri yazan Papias, bunları yazmakla çok büyük bir suç işlemiştir. Dolayısı

ile yapılacak en kestirme iş, Papias'ın bu eserini devre dışı bırakmaktır. Bunun için ona bazı isnadlarda bulunmak lazımdır.

Esebious da bunu yapmış, onu, "mahdut zekâlı" biri ilân ederek ona güvenilmemesini, dediklerinin nazarı itibara alın-mamasını istemişti. Çünkü Papias, okuduklarını ve duyduklarını iyi anlayamamakta ve aktaramamaktadır, zekası buna müsait değildir. İşte Hristiyan kaynaklar işlerine gelmediği zaman kendi kaynakları hakkında bile bu tür isnadlarda bu-lunabilmektedirler.

Markos, amcası Barnaba ve Pavlos'la birlikte Antakya'ya gitmiş, oradan Kudüs'e dönmüş, bilâhere Barnaba ile beraber Kıbrıs'a seyahat etmiştir. Daha sonra Barnaba'dan ayrılan Markos, önce kuzey Afrika'ya, oradan Mısır'a gitmiş ve buralarda Hristiyanlığı yaymak için faaliyette bulunmuştur.

Petrus ile birlikte Roma'ya da seyahat eden Markos'un esas faaliyet merkezi Mısır olmuştur. "Murûcu'l-Ahbar" isimli Hristiyan kaynağında hem Petrus'un, hem de Markos'un, Hz.

İsa'nın ulûhiyetini inkâr ettikleri yazılıdır(43). Bir diğer Hristiyan kaynağı İbn Batrik ise, Markos İncilini, Markos'un değil, Petrus'un yazdığını kaydetmektedir(44).

Luka:

Yeni Ahidde yer alan üçüncü İncilin yazarı Luka'nın mesleği hekimlikti. O, aynı zamanda Resullerin İşleri kitabının yazarı olarak da bilinmektedir. İncilini Yunanca olarak kaleme aldığı söylenen Luka, aslen Antakya'lı veya Suriyeli olarak biliniyor. Bu İncilin başında yer alan pasajdan, Luka'nın bu İncili Yunanlılar için yazdığı anlaşılıyor(45). Luka İncilinde tarih yanlışlıkları ve maddî hatalar oldukça fazladır.

Bazı araştırmacılar, bu İncilin yazarının, Josephus'un eserin-den istifade ettiğini ileri sürmektedirler(46). Luka İncilini yazarken, Markos'u, Q metnini, Matta'nın ilk İncilini ve kendi özel kaynağını kullanmıştır(47). Hem Matta, hem de Luka, Markos'tan faydalanmakla beraber Luka, Markos'u Matta'dan daha fazla kullanmıştır. Ayrıca Luka'da, Matta ve Markos'ta bulunmayan bazı şeyler, bilhassa meseller mevcuttur. Onun kendine ait özel bir kaynağının yanısıra, sözlü kaynaklardan da faydalandığına dair rivayetler mevcuttur(48).

Eski Ahidi reddederek sadece Yeni Ahidi kabul eden Marcion'un yazmış olduğu İncil ile, Luka İncili arasında birçok yerde benzerlikler vardır(49). Yunan asıllı olan Luka, Hz. İsa hakkında yazarken, sanki bir Yunanlı tarihçinin, bir Yunan kahramanı hakkında yazdığı uslûpla yazmıştır(50).

Luka'nın İncilinde Yahudi tonundan ziyade evrensellik ha-kimdir. Bundan dolayı onda Hz. İsa'nın nesebi Hz. İbrahim'e kadar değil, Hz. Ademe kadar götürülür. Bu İncilde Samiriler küçümsenmez, aksine yüceltilir, kadınlara diğer incillerden daha saygılı bir biçimde yaklaşılır(51).

Geleneksel Hristiyan kaynaklarında bu şekilde takdim edilen Luka'nın da şahsiyetini yoğun bir sis bulutu örtmüş

durumdadır. Bir rivayete göre o, çalışmalarında Pavlos'a yardımcı olmuş, Yahudi asıllı Antakyalı bir doktordur. Daha önce Yunan asıllı olduğuna dair rivayeti nakletmiştik. Ayrıca, bazı Hristiyan kaynaklar onun Antakyalı değil, Romalı oldu-

ğunu söylüyorlar. Bu görüşü ileri sürenlere göre, Luka'nm Antakyalı olduğunu söyleyenler onu, Antakyalı Blokyos ile karıştırmaktadırlar. Bu iddiayı ileri sürenlere göre Luka, İtalya'da ortaya çıkmış bir Romalıdır. Luka'nın mesleği üzerinde de ihtilaf vardır. Bazı müellifler onun mesleğinin doktorluk olduğunu söylerken, diğer bazıları ise, onun mesleğinin doktorluk değil, ressamlık olduğunu söylemektedirler(52). Bütün bu söylenenlerden sonra onun nereli olduğu, mesleği, kimliği tam bir muamma halini almaktadır.

Antakyalı mı, Suriyeli mi, yoksa Romalı mı? Yahudi asıllı mı, Yunan asıllı mı, yoksa Romalı mı? Doktor mu, yoksa ressam mı? Bütün bu sorulara Hristiyan dünyası bugüne kadar tatmin edici bir cevap bulamamıştır.

Yuhanna:

Diğer üç İncilden çok farklı olarak kaleme alman dördüncü İncilin yazarı Zebede ve Salome oğlu Yuhanna, aynı zamanda Hz.İsa'nın arkadaşıdır ve Havarilerden biridir.

Mesleği balıkçılık olan Yuhanna'nın, kardeşi Yakub da Havarilerden idi(53). Ancak bazıları onun Galile(Celile)'li Yuhanna'dan başka bir Yuhanna olduğunu söylemektedirler(54).

M.S. 49 yılında Havariler Kudüs'te toplandıkları zaman Yuhanna da bu toplantıya katılmıştı. Yuhanna, daha sonra Anadolu'ya geçerek Efes'e yerleşmiş ve buradaki Hristiyan cemaatleri idare etmiştir(55).

Kendisi Filistinli bir Yahudi olmasına rağmen, yazdığı

İncilde İskenderiye felsefe okulundan alınmış ve temeli Yunan felsefesine dayanan Logos fikri açıkça görülmektedir.

Bu durumu nazarı itibara alan bazı araştırmacılar, eldeki Yuhanna İncilini yazan kişinin, Zebede oğlu Havari Yuhanna olamıyacağını, olsa olsa bunu Yunan felsefesini çok iyi bilen başka bir Yuhanna'nın yazmış olabileceğini ileri sürmüşlerdir(56). Papirüsler üzerine yazılmış olan en eski İncil parçaları, Yuhanna İnciline ait olan parçalardır. Son yapılan ilmî

araştırmalar, halen elde mevcut olan Yuhanna İncilinin, Zebede oğlu Yuhanna'ya ait esas İncil olmadığını, aksine bu metinde birtakım değişiklikler ve düzeltmeler yapıldığını

ortaya koymaktadır. Orjinal yazmada yer alan pekçok kısım, şimdi elde mevcut olan İncilde farklı yerlere yerleştirilmiş-tir(57). Bazı ilim adamları, Yuhanna İncilinde, Pavlos'un takdim ettiklerinden daha makul ve kabul edilebilir bir inancın felsefî takdiminin yapıldığını ileri sürüyorlar. Yuhanna İncilinde vahye dair bilgi yoktur, onda kelâm, ruhu'l-kudüs, sükun, barış ve ikinci doğuş daha geniş yer tutmaktadır(58).

Esas gayesi bakımından diğer üç İncilden çok farklı olan Yuhanna İncilinin, asıl gayesi (bazı tarihî bilgiler ihtiva etmesine rağmen) teolojiktir. Onda Hz. İsa, Nasıralı bir peygam berden ziyade, insan şekline girmiş bir ilâh şeklinde takdim edilmektedir. Bu İncilde Tanrı Krallığı mesellerinden çok, Hz.

İsa'nın vahiy misyonu ile alâkalı müzakereler vardır(59).

Sinoptik incillerde başlangıçta Hz.İsa'nın ilâhlığına dair açık bir ifade yoktu. Sinoptik İncillere bu ifadaler, daha sonra yapılan tercümeler esnasında sokulmuştur. Hristiyan müellif Cercis Zevin'e göre, M.S. 96 yılında Asya ve diğer yerlerden gelen piskoposlar, Yuhanna'dan Hz.İsa'nın ulûhiyetini ispatlayan bir İncil yazmasını istemişler ve bu istek üzerine Yuhanna, bu İncili yazmıştır. Diğer bir Hristiyan müellif Yusuf el-Hurî de, aynı şeyi tekrarlayarak Yuhanna'nın, İncilini Hz.

İsa'nın ulûhiyetini ispatlamak için yazdığını ifade etmektedir.

Başka bir Hristiyan kaynağı "Mürşidü't-Talibin"e göre Yuhanna İncilinin yazılmasının asıl sebebi, diğer üç İncilin bahsetmediği ve ihmal ettiği Hz. İsa'nın ilâhlığı meselesini ispat etmek, onun zatı ile ilgili bazı sahneleri sağlamlaştırmak, bazı

yalancı muallimlerin Hz.İsa'nın insanlığı ve ölümü ile ilgili olarak ileri sürdükleri sapık fikirleri çürütmekti. Mürşidü't-Talibin'in yazarının itirafına göre, daha birinci asırda Hz.

İsa'nın ilâhlığını inkâr eden Hristiyanlar vardı ve bu inkârcı

Hristiyanlara karşı bazı piskoposlar gelerek Yuhanna'dan, onun ilâhlığını ispatlayan bir İncil yazmasını istemişler, o da bu gaye ile İncilini yazmıştır.

Yuhanna'nm İncili konversiyonist bir İncil olup, bu İncil işe Pavlos'un bıraktığı yerden başlamaktadır. Yuhanna,.İncilini Yunanca bilenlere Yunan kavramları içinde sunmakla kalmadı, o, ayrıca helenistik kavramların dışındaki kavramları da kullandı(60).

Yuhanna İncili ile Sinnoptik İnciller arasında büyük farklılıklar vardır. Biz bu farklılıkları maddeler halinde şöyle sıralayabiliriz:

1- Sinoptik İnciller vaftizden bahsederler, Yuhanna İncili bundan bahsetmez.

2- Diğer İnciller Hz. İsa'nın, şeytan tarafından günah işlemeye teşvik edildiğinden bahsettikleri halde, Yuhanna İncili bundan bahsetmez.

3- Sinoptik İnciller Hz.İsa'nın suretinin değişmesinden bahsettikleri halde, Yuhanna İncili bundan bahsetmez.

4- Diğer incillerde Evharistiya kurumu anlatılır, Yuhanna'da Evharistiya olayı yoktur.

5 - Diğer İnciller bahçedeki can çekişme olayını anlatırlar, Yuhanna İncili bunu anlatmaz.

6- Yuhanna İncilinde fısıh(pesah) bayramı kurbanı, üç

veya dört kere olmuş gösterildiği halde, diğer İncillerde bu olay bir kere olmuş gösteriliyor.

7- Yuhanna İncilinde Yahudiye bölgesi daha önemli olarak gösteriliyor. Galile (Celile) bölgesi ikinci plana itiliyor, diğerlerinde Galile bölgesi birinci planda ele alınmaktadır.

8- Diğer İncillerdeki mecazî ifadelerin yerini, Yuhanna İncilinde meseller almıştır.

9- Diğer incillerde anlatılan mucizelerin sayısı Yuhanna İncilinde anlatılanlardan daha fazladır. Yuhanna İncilinde mucizelerin sayısı yediye inmiştir(61).

Klasik Hristiyan kaynaklarının, dördüncü İncilin yazarının Havari Yuhanna olduğu şeklindeki iddialarına karşılık, XIX ve XX. yüzyılda yapılan araştırmalar, bugün elde mevcut olan Yuhanna İncilinin yazarının, avcı ve Havari Yuhanna olmasının mümkün olmadığını göstermektedir. İkinci asırda yaşayan Hristiyanların büyük bir kısmı bu İncilin Havari Yuhanna tarafından yazıldığını kabul etmiyorlardı. Bir kısım araştırmacılar, bu İncili İskenderiye felsefe okuluna mensup birinin yazdığını söylerken, diğer bir kısım araştırmacılar ise, bu kitabın tamamı ile tanzim edilmiş bir kitap olduğunu, kitabı tanzim eden kişinin, bu düzenlemeyi iki havari (Matta ve Yuhanna) nin, zıt fikirlerini birleştirerek gerçekleştirdiğini ileri sürüyorlar. Bazıları ise bu İncilin tamamı ile anonim bir eser olduğunu, bir grup yazarın muhtelif kaynaklardan aldıkları bilgiler ile bu İncili meydana getirdiklerini ileri sürüyorlar(62).

Batıda yapılan son araştırmalardan elde edilen sonuca göre bu İncilin yazarı, Hz.İsa'nın öğrencisi Havari Yuhanna değildir. Bu Yuhanna meçhul bir Yuhanna'dır, eserini özel istek üzerine Hz.İsa'nın ulûhiyetini ispat etmek için yazmıştır.

Yazar, İncilinde bir takım felsefî nazariyeleri Hristiyan boyası ile boyayarak sunmuştur(63).

Dört İncilin yazarları hakkında söylenenleri şöyle özet-leyebiliriz:

1 - Bu İnciller Hz.İsa tarafından yazdırılmamıştır, yazılan incillerin hiçbirini Hz.İsa görmemiştir.

2 -Bu dört İncilin yazarları, din âlimi olmaları yönünden aynı ehliyette değildirler. Bir kısmının kimlikleri meçhuldür, telif ettikleri söylenen kitaplarla alâkaları meçhuldür, meslek-leri meçhuldür.

3 - Dört İncilin yazarları, yazdıkları incilleri, muhtelif çevrelerin istekleri sonucu ve bu istekler doğrultusunda yazmışlardır. Ayrıca istek sahibi kişi veya heyetlerin kimler olduğu tam olarak aydınlığa kavuşmuş değildir.

4 - Dört İncilin asıl orjinal nüshaları kaybolmuştur.

Bunu bütün Hristiyan kaynaklar da itiraf etmektedirler.

Asıllarının kaybolması dolayısı ile ortada dolaşan kopya ve tercümelerin güvenilir olmadığı, kopyacı ve mütercimlerin cehli veya kasıtlı davranmaları sebebi ile, bunlarda birtakım hataların ve eksikliklerin meydana geldiği bazı insaf sahibi Hristiyan araştırmacılar tarafından itiraf edilmektedir.

5 - Dört İncilde, İlâhî dinlere kaynaklık eden kitaplar için gerekli olan rivayet silsilesinin olmadığı, bu kitapların bu rivayet silsilesinden tamamı ile yoksun oldukları müşahede edilmektedir(64).

3-DÖRT İNCİLİN YAZILIŞ TARİHLERİ:

Dört İncilin dili ve yazarları hakkında ortaya çıkan şüphelerin aynısı, onların yazılış tarihleri için de sözkonusudur. İnciller ne zaman yazıldı? Hristiyan kaynakların bellirtti-

ği gibi, Hz.İsa'dan çok kısa bir süre sonra m ı , yoksa aradan uzun bir zaman geçtikten sonra mı yazıldılar? Veya yazıldıkları iddia edilen tarihlerde mi yazıldılar?

İncillerin yazılış tarihlerinin tesbit edilmesinde karşıla-

şılan en büyük zorluk, her İncilin üzerinde yazarının adı

bulunduğu halde, yazıldığı tarihin bulunmamasıdır. Eğer yazar adı ile beraber yazılış tarihleri de kitapların üzerinde bulunsa idi, fazlaca problem kalmazdı. Hz.İsa ve İncil yazarı

oldukları iddia edilen kişilerle çağdaş olan birçok tarihçi eserlerinde, ne Hz.İsa'dan ve ne de İncillerden söz etmemektedirler. Gould'un eserinde Hz. İsa ile çağdaş oldukları halde ondan hiç bahsetmeyen şu Romalı tarihçilerin isimleri geçmektedir: Seneca (M.S.3-65), Petronius (öl.M.S.66), Büyük Pliny (M.S. 23-97), Juvenal (M.S.60-İ40), Martial(M.S.40-104), Quintilian (M.S. 40-118), Epictetus (M.S. 40-120), Apion (M.Ö.

20-M.S.48) vb. kişiler. Ancak Genç Pliny (M.S.61-105), Tacitus (M.S. 55-120) gibi yazarların, sadece Hristiyan toplumun varlığından bahsettikleri ifade edilmektedir. Bunlarda da InciUerden geniş olarak bahis yoktur. İki meşhur Yahudi yazar İskenderiyeli Philo (M.Ö.20-M.S.60) ile Josephus (M.S. 37-100), eserlerinde Hristiyanlıktan hiç bahsetmemişlerdir. Ancak bu iki yazarın eserlerine sonradan birtakım ekler yapılmak sureti ile, sanki onlar Hristiyanlıktan bahsediyormuş gibi gösterilmek istenmiştir. Clement'in (M.S.95-140 yılları arası) Korintoslulara yazdığı mektupta, InciUerden hiç bahis yoktur, sadece Pavlos'un mektubuna işaret vardır. Bu mektupta

Hz. İsa'nın sözlerinin yorumları vardır, ama onun hayatı hakkında biyografik bilgi yoktur(65). Görüldüğü üzere çağdaş Roma tarih kaynaklarında incillerin varlığı ve onların yazılış tarihleri hakkında yeterli bilgi yoktur.

Daha önce Pavlos'un mektuplarının İnciller yazılmadan önce yazılarak kutsallık kazandıklarını belirtmiştik. Bu konu aslında çok önemlidir. Niçin Pavlos'un Mektupları İncillerden önce yazılarak kutsal yazma muamelesi görmüştür? Pavlos mektuplarını 57-62 yılları arasında yazmıştır(66). O, yazmış

olduğu mektupların Hristiyan cemaatler tarafından korundu ğunu çok iyi biliyordu. Acaba o, bunları kutsal kitap tesis etmek gayesi ile mi yazmıştı? Bu gaye ile yazmadı ise, bunların korunup saklanmasına niçin engel olmadı?

Dört İncilden hangisinin önce yazıldığı konusunda kesin bir sonuç alınamamıştır. Bazılarına göre ilk yazılan İncil, Matta'dır, diğer bazılarına göre ise Markos'tur(67). Matta mı

önce yazıldı, yoksa Markos mu? Matta, Hz. İsa'nın öğrencilerinden, Markos ise onun öğrencilerinden değildir. Buna rağmen nasıl Markos bazıları tarafından Matta'nın önüne geçirilebiliyor? Yine Yuhanna, Hz.îsa'nın Havarilerinden, fakat İncillerin sıralanmasında onun İncili dördüncü sırada yer alıyor. En azından Havari olmadığı bilinen iki kişinin İncili, nasıl Havari Yuhanna'nın İncilinin önüne konulabili-yor? Bazı Hristiyan ilim adamları Matta'nın, Logiayı M.S. 50 yılında, Markos'un da İlk İncilini 55-75 yılları arasında yazdı-

ğını söylüyorlar(68). Hristiyan müfessir Lowther Clarke'ye göre Markos İncili 65 yılında, Matta ile Luka, 80-90 yılları

arasında, Yuhanna ise 1001ü yıllarda yazılmışlardır(69). Arthur Headlam, Markos'un 60 yılından önce, Matta'nın, 70 yılı

civarında, Luka'nın 64 yılından sonra yazıldığının rivayet edildiğini, ancak bu incillerin belirtilen tarihlerden çok daha geç yazıldıklarını söylüyor(70). Raymond C.Knox'a göre, Matta 70 yılından az sonra, Luka 80 yılından sonra, Yuhanna ise 80 ile 120 yılları arasında yazılmıştır(71).

İncillerin yazılış tarihleri hakkında ittifak sağlayan iki müellif dahi yok gibidir. Bu kitapların ne zaman kaleme alındıkları konusunda herkes ayrı ayrı rakamlar vermektedir, Hristiyan kaynağı Mürşidü't-Talibinde Markos İncilinin 61

yılında yazıldığı ifade edilirken, Hristiyan araştırmacı Horn'a göre Markos İncili, 56 veya 60, yahut 63 yıllarında yazılmış

olabilir. Hristiyan araştırmacı Bost'a göre Luka İncili, 58-60

yılları arasında yazılmıştır. Bu İncil Horn'a göre 53 veya 63, yahut 64 yıllarında yazılmış olabilir. Bost'a göre Yuhanna İncili, 95-97 yılları arasında yazılmıştır. Horn'a göre Yuhanna İncili 68-70 yılları arasında veya 89 yılında, yahut 98 yılında yazılmış olabilir. Diğer bir Hristiyan müellif Cercis Zevin'e göre bu İncil, 96 yılında kaleme alınmıştır. Mürşidü't-Talibin ise bu İncilin 65-98 yılları arasında yazılmış olabileceğini ileri sürüyor(72). W.Durant'a göre Matta İncili 85-90 yılları arasında, Markos İncili ise 65-70 yılları arasında yazılmıştır(73).

Batılı araştırmacı Schuyler Brown, Markos ve Luka'da yer alan Kudüs'ün tahribi kehanetinin esasında bir kehanet olmadığını(74), aslında yazarların Kudüs'ün tahribini gözleri ile gördükten sonra ona bir mucize ve kehanet havası vererek İncillerinde yer verdiklerini, onların bu olayı İncillerinde aktarmalarının, aslında bu incillerin yazılış tarihini ele verdi-

ğini ve bu tarihin hiçbir şekilde Kudüs'ün tahribinden önce olamıyacağını belirtiyor. Ona göre Markos 70 yılında, muhtemelen tahripten hemen sonra, Matta ile Luka, 70 yılından sonra yazılmışlardır(75).

Bu dört İncil ne zaman yazılmışlardır? Eski ve yeni hiçbir araştırmacı bu konuda kesin birşey söyleyememektedir.

Burada kesin olarak bilinen bir nokta vardır. Bu İnciller, Hz, İsa'dan en az 25-30 sene sonra kaleme alınmışlardır. Pavlos'un Risalelerinin, İncillerin önüne geçirilmesi ve bu kitapların Hz.

İsa'dan bu kadar sonra yazılmaları İncillere duyulan güveni sarsmaktadır. Ortalama olarak Hz. İsa ile İnciller arasmda 35-40 yıllık bir boşluk vardır. İnsanlar arasında sadece üç sene gibi çok kısa bir süre kalan Hz.İsa'nın yaptıklarının, otuzbeş

sene sonra yazılması sırasında unutmalar, değişmeler ve yanılmalar olamaz mı? Bu süre her ne kadar bazı Hristiyan müelliflere göre çok uzun ve unutmak için kâfi bir süre sayıl-masa da, aslında durum onların dedikleri gibi değildir.

Hristiyan inancına göre Hz.İsa, öğrencilerine kendi hayatını

ve sözlerini yazmalarını emretmemiş, kimseyi bu tür bir görevle görevlendirmemiş, bu yüzden o sırada kimse böyle bir hazırlık yapmamış, gördüklerini, duyduklarını ileride yazacakmış gibi dikkatlice inceleyip hafızasına kaydetmemiş-tir. Bazılarına göre durumun böyle olmasına tesir eden esaslı

bir sebeb var. Başta Hz.İsa olmak üzere bütün Hristiyanlar, Hz.İsa'nın öldükten kısa bir süre sonra geri gelip "Tanrının Krallığı"nı tesis edeceğine inanmakta idiler. Uzun süre bu beklenti içinde olan ilk dönem Hristiyanları, gelen giden olmadığını görünce 30-35 senelik bir aradan sonra "Hz.İsa geri gelmedi, bari onun sözlerini yazalım" diyerek incilleri yazmaya başladılar. Belki başlangıçta bir hazırlık olsaydı bu 30-35

yıllık arayı telafi mümkün olabilirdi, ama başlangıçta kimsenin beklemediği birşey, uzun bir bekleyiş döneminden sonra gündeme gelince bu boşluğu telafi etmek çok güçleşmiştir.

İncillerin verdiği bilgiye göre Hz.İsa, dünyada olduğu sırada bütün Hristiyanlar, daha kendi nesilleri yok olmadan, dünyanın sonunun geleceğine inanıyorlardı. Onlara göre Hz.

İsa'nın çarmıha gerilmesinden kısa bir süre sonra büyük felaketler olacak, Hz.İsa "Tarı'nın Krallığı"nı kurmak üzere geri gelecek, dünyanın sonu gelecek, herkes cezasını çekecek.

Kimsenin bundan başka bir beklentisi yoktu, kimse ilerde Hz.İsa'nın sözlerine ihtiyaç duyulacağını bilmiyordu. Ama o kişinin yakında olacak dediği şeylerin hiçbiri gerçekleşmeyince bazı öğrencileri, birdenbire onun sözlerini, mucizelerini, vaaz ve nasihatlerini, anlattığı meselleri ve hayatını yazmaya koyuluyorlar. Bu şartlar altında sağlıklı bir rivayet ve nakil mümkün olabilir mi? Onlar bu kadar hazırlıksız ve tedbirsiz başladıkları bu işte bazı şeyleri unutmuş olamazlar mı, bazı

şeyleri yanlış hatırlayamazlar mı? Bunun mümkün olduğu ve gerçekte bunların meydana geldiği İnciller arasında görülen farklılık ve çelişkiden kolayca anlaşılmaktadır. Bu yorum muharref incillerin

yazmış oldukları şeylere dayanılarak yapılan bir yorumdur. Gerçekte Hz. İsa hakkında "Yakında geri geleceğim" dediği halde geri gelmedi, dolayısı ile onun söylediği şeyler vukua gelmedi demek doğru değildir. Yanlışlık onda değil, muharref İncillerdedir.

İşin tekrar başına dönerek İncil yazarlarının durumuna yeniden bir göz attığımızda, Hristiyan müelliflerin onlar için

"görgü tanıkları" dediklerini görürüz. Yani onlar, bizzat gözleri ile gördüklerini, kulakları ile işittiklerini yazmışlardır.

Onların bu iddiasına rağmen, en az iki İncil yazarının görgü

tanığı olmadığı açıkça biliniyor. Markos ve Luka, direkt olarak Hz.İsa'ya öğrenci olmadıklarından, bunların bizzat görgü

tanığı olarak gözleri ile gördüklerini ve kulakları ile işittiklerini yazmaları mümkün değildir. Öyleyse bu iki yazarı Hz.

İsa'ya ulaştıran senet silsilesi nedir? Bunlar kimler kanalı ile bu haberleri almışlardır? Bunların ravileri kimlerdir? Ne adı

geçen yazarlar ve ne de diğer Hristiyan kaynaklar bu konuda hiçbir bilgi vermemektedir. Diğer iki İncilin yazarları, iddia edildiği gibi Havari değil iseler, bu sorular onlar için de sorulabilir. Onlar kendilerini Hz.İsa'ya ulaştıran bir rivayet silsilesine sahip mi idiler? Eğer sahip idiler ise bu silsile kimlerden oluşmuştu?

Yazar Yuhanna, İncilinde Hz.İsa'nın çarmıha gerilme olayını anlatırken, kendisinin Zebede oğlu Havari Yuhanna'dan başka bir Yuhanna olduğu intibaını uyandıran bir anlatım tarzı sergiliyor. O, bu konuyu şöyle naklediyor : "İsa Taberiye denizi kenarında yine şakirtlere kendini gösterdi.

Simun Petrus, Didimos denilen Tomas, Galilenin Kana şehrinden Natanel, Zebedi'nin oğulları ve onun şakirtlerinden ikisi ile birlikte idiler."(76). Burada Zebedi oğulları ile kasdedilen Yuhanna ile Yakub'dur. Bu ifadelerin içinde geçtiği İncil, eğer Zebedi oğlu Yuhanna'nın yazdığı İncil olsaydı, herhalde yazar burada "ben ve kardeşim" tabirini kullanırdı. Halbuki sanki yazarın kendisinin, bu Zebedi oğlu Yuhanna ile alakası

yokmuş gibi "Zebedi'nin oğulları" diye onlardan gaip (üçüncü

tekil şahıs) sığası ile bahsediyor. Bu ifadeler Yazar Yuhanna'nın, Zebedi oğlu Havari Yuhanna olmadığını ele vermektedir.

XIX. yüzyıldan itibaren Batıda konu üzerinde yapılan araştırmalar neticesinde bugünkü Yuhanna İncilinin yazarının, Havari

Yuhanna olmadığı ortaya konmuştur. Bu görüşü

ilk olarak ileri sürenler "Tübingen Okulu" mensupları olup bunların başında Baur vardı. Baur ve arkadaşlarına göre, ikinci yüzyılın ortalarında sürgünde doğan bir Yahudi Hristiyan (isminin Yuhanna olduğu tahmin ediliyor), kendi yazdıklarına güven ve itimad sağlamak için, kitabının başına Havari Yuhanna'nın ismini yazmıştır. Baur'un bu iddiasına karşılık, diğer bazı araştırmacılara göre bu İncil, bu kadar erken dönemlere (Baur'a göre ikinci yüzyılın ortaları) ait olamaz.

Çünkü bu İncilde İskenderiye felsefe okulunun bir takım helenistik fikirleri, özellikle Plotinos'un (M.S. üçüncü asrın sonları) fikirleri yer almaktadır(77). Dolayısı ile en iyimser bir tahminle bu İncil, üçüncü asrın sonlarına doğru yazılmış

olmalıdır. Durum bu şekilde olunca Matta, Markos ve Luka gibi, Yuhanna'nın da görgü şahidi olarak İncilini yazmış

olduğu ifadesi askıda kalmaktadır.

Hristiyanlıkta Hz.İsa'nm varlığı bir bütün olarak vahiy kabul edilmekle beraber o, Havarilerine, diğer öğrencilerine ve kitap yazarlarına görme ve duyma olmaksızın vahyeden bir Tanrı durumunda değildir. Hristiyanlıktaki vahiy ve ilhamın ana kaynağı Hz.İsa'nın hayatı ve sözleridir. Kimse İncil ve Risale yazarlarının, Hz. İsa'yı görmeden, sözlerini işitmeden, onun hayatını, vaaz ve nasihatlerini sadece vahiy kanalı ile yazdıklarını iddia etmiyor. Hristiyanlar, yazarların görgü tanıkları olarak hadiselere şahit olduklarını, Hz.

İsa'nın yaptıklarını gözleri ile gördüklerini, onun söylediklerini kulakları ile işittiklerini, bundan sonra onlardan akıllarında kalanları yazdıklarını söylemektedirler. Hristiyan ilim adamlarına göre yazarlar, incilleri yazarlarken, kendi insiyatiflerini kullanmışlar ve diğer kaynaklardan da istifade etmişlerdir.

Bu yazarların, hem vahiy ürünü olarak yazdıkları iddia edilecek, hem de bunların vahyin ana kaynağı dışındaki diğer kaynaklardan da istifade ettikleri söylenecek, bunu mantığın kabul etmesi mümkün değildir. Eğer bu iddia doğru ise, vahiy ürünü olan İncillere, vahiy dışı diğer kaynaklardan bazı

şeylerin ilâve edildiği açıkça itiraf edilmiş, olmaktadır.

Hristiyanlar, İncil yazarlarına gelen vahiy ve ilhamı bu ithamdan kurtarmak için bambaşka bir yorum yapmaktadır lar. Onlara göre, yazarlara gelen vahiy veya ilham, dikte ettirici bir vahiy veya ilham değildir, bu vahiy onların gördüklerini, duyduklarını ve başkalarından aldıkları bilgileri yazarken bu yazarları hata etmekten koruyan bir vahiydir.

Mademki durum böyledir, öyleyse İnciller arasında neden bu kadar farklılıklar ve çelişkiler vardır? Hata etmekten, yanlış

yazmaktan koruyan vahiy, niçin ortaya çıkan bu çelişkilere engel olmamıştır?

İnciller ve Risaleler bütünü ile Hz.İsa'nın hayatına ve sözlerine yöneldiklerine göre bunların esas ana noktası, Hz.

İsa'nın yaptıkları ve söylediği şeyler olmalıdır. Bu sözlerin ve hadiselerin hatasız ve eksiksiz aktarılması esas olduğu halde, neden bunlarm yazılması ondan an az 25-30 sene geciktirildi?

Niçin Hz.İsa kendisi dünyada iken, daha önce Hz. Musa'nın yaptığı gibi yaparak bunları kaleme almadı? En azından onun dünyadan ayrılışından hemen sonra bu yazma işine başlana-maz mıydı? Onları yazmaya o zamanlarda ihtiyaç yok idi ise, neden daha sonraları bu ihtiyaç hasıl oldu? Bu soruya

"Görgü tanıklarının azalmaya başlaması yüzünden bunların yazılmasına ihtiyaç hasıl oldu" şeklinde bir cevap verilebilir.

Ama zaten yazarların bir çoğu görgü tanığı değil, üstelik ruhu'l-kudüs her zaman onlarla beraber olup, Hz. İsa hakkında konuşurken onları sürekli hatadan alıkoyacağına göre, bu bir gerekçe olarak öne sürülemez. Haydi bunu bir mazeret kabul edelim. Hz.İsa ile İnciller arasındaki 25-30 yıllık boşluk ne olacak? Bu zaman zarfında unutulan, yanlış hatırlanan şeyler olamaz mı? Zamanın geçmesi ve görgü tanıklarının yok olması ile bu tehlikeler söz konusu olabiliyorsa ve ilham ve vahiy bu tehlikeleri ortadan kaldıramıyorsa, 25-30 yıllık zaman boşluğunda bu tehlikeyi vahiy veya ilham nasıl engelleyecektir? Kaldı ki bazı Batılı araştırmacıların yaptıkları

tesbitlere göre, bugün elde mevcut olan en eski İncil ile Hz.

İsa'nın zamanı arasındaki boşluk, 25-30 sene değil, en azından üç asırdır. Bu boşluğu bir rivayet silsilesi ile doldurmak tamamen imkânsızdır. Çünkü böyle bir silsile yoktur.

4 - DÖRT İNCİLİN ELDE MEVCUT EN ESKİ NÜSHALARI:

Dört İncilin en iyimser bir tahminle M.S. 60 ile 100 yılları

arasında yazıldığını kabul etsek bile, o yazılan ilk nüshalardan bugün bir tanesi bile ortada yoktur(78). Şu anda kilise tarafından sahih kabul edilen ve Yeni Ahidin başında yer alan dört İncilin orjinal el yazmaları ile, onlardan kopya edildiği söylenen elde mevcut en eski kopya nüshalar arasında en azından iki buçuk asırlık bir boşluk, zaman aralığı vardır. Bu, şu demektir: Şu anda en eski İncil yazması olarak elde bulunan nüshaların, İncil yazarlarının yazmış olduğu asıl orjinal metinden kopya edilip edilmediğini tesbit etmek üzere herhangi bir karşılaştırma yapmaya imkânımız yoktur. Çünkü, asıl orjinal yazmalar kaybolmuştur, bunların hiçbiri ortada yoktur. En eski kopyalarla bu orjinal metinler arasındaki mesafe en az ikiyüz elli yıl olduğuna göre, bu kadar uzun zaman aralığını aşıp ana metne ulaşabilmek için çok sağlam bir rivayet silsilesine ihtiyaç vardır. Kopyalar kendilerine güven sağlayacak böyle bir rivayet silsilesinden tamamen mahrumdur. Bu en eski kopyaların, ana nüshalardan yapıldıklarını ortaya koyan başka herhangi bir delil de mevcut değildir, sadece kopya edenin kopyasını esas nüshadan kopya ettiğini belirten mücerred iddiası vardır(79).

İşin aslına bakılırsa İznik konsilinden önce mevcut olan çok sayıda İncil ile beraber, bu dört İncilin ilk nüshalarının ortadan kalkması ve kaybolması, bir yandan Putperest Romalıların işkence ve zulümlerine, kutsal kitapları ortadan kaldırmak için gösterdikleri faaliyetlere bağlanabilirse de, öbür yandan bunu bizzat kilisenin faaliyetine de bağlamak mümkündür. Kilise, sahte saydığı İncillerle, sahih kabul ettiği dört İncilin ilk nüshalarını, o günkü kendi teolojik anlayışına uymadığı ve kendi elinde bulunan tahrif edilmiş dört İncilin metinleri ile çeliştiği için, tek çıkar yolun bunları ortadan kaldırarak onlardan kurtulmak olduğunu görmüştür. Buna rağmen kendi elinde bulunan tahrif edilmiş metinlere bu dört İncilin adını vermekten de çekinmemiştir. Bu görüşün doğruluğunu destekleyen güzel bir delil de mevcuttur. Kilisenin yasakladığı sahte İnciller listesinde "Matta'nin Sahte İncili"

ismi de geçmektedir. Belki bu İncil, Havari Matta'nm esas İncili idi ama, kilise bunu yasak kitaplar listesine aldı(80).

Sahtelik olayı, Hristiyan kutsal kitaplarının her yanını

bir kanser uru gibi kaplamıştır. Kur'an-ı Kerimin belirttiği, Hz. İsa'ya nazil olmuş esas İncilin yokedilmesi bir yana, dört yazar tarafından kaleme alman İncillerin esas nüshalarının, cahil ve kötü niyetli kopyacılar tarafından eksik ve bozuk bir şekilde kopya edilerek farklı nüshaların ortaya çıkması bu kitaplara güveni hayli sarsarken, bundan da daha önemli bir problem ortaya çıkıyor. Dört İncilin esas nüshaları, İznik ve Lodesya konsillerine kadar ortada mevcut iken, bu iki konsilde Pavlosçu görüşün benimsenmesi üzerine Kilise, bu görüşü

destekleyen ve dört İncilin esas nüshalarından hayli farklı

olan, tahrif edilmiş dört İncili, bunların yerine koymuş, yani bu tahrif edilmiş İncillere, esas dört İncilin adını vermiş, sonra da esas dört İncili ortadan kaldırmıştır.

Bu açıklamadan sonra, asıl yazma nüshalardan yapılan en eski kopya nüshaları yeniden inceleyelim. Batılı bir araştırmacı', bu kopya nüshalar hakkında şunları söylemektedir: "Eski dünyadan günümüze intikal eden kitaplar içinde Yeni Ahid yazmalarında mevcut olan.farklılıklar kadar hiçbir yazmada farklılık bulmak mümkün değildir. Bugün Yeni Ahidin sadece Yunanca yazılmış beşbinden fazla el yazması

vardır. Bunların herbirinde diğerlerine göre farklılıklar vardır.

Buna ilâve olarak, Yunanca Yeni Ahid metninin onbinden fazla tercüme yazmaları vardır. Ayrıca Kilise babalarından aktarılma daha binlerce yazma mevcuttur. Gerek tercüme yazmalar, gerekse Kilise babalarının aktarmaları, Yunanca metinlerden oldukça farklıdır. Bu farklılıklar, 150 bin ile 250 bin arasında görülüyor. Sadece Luka İncilinin 450 el yazma nüshasında 30 binden fazla farklı metin tesbit edilmiştir. Yeni Ahid yazma geleneğinin, üzerinde ittifak sağlayabildiği bir cümle dahi bulmak zordur."(81). Yazarın bahsettiği bu farklılıklar, bazılarına göre Yeni Ahid kanonizasyonundan önce olmuştur. Bu iddiayı ileri sürenlere göre kanonizasyondan sonra yapılan kopyalar çok dikkatli yapılmıştır ve bunlarda fazla farklılık yoktur. Ancak kanonizasyondan sonra yapılan kopyalara baktığımız zaman durumun böyle olmadığını, aksine bu olaydan sonra da kasıtlı ve kasıtsız olarak yapılmış

metin değiştirmeleri olduğunu görmekteyiz.

İncillerde ve Yeni Ahidde yer alan diğer kitaplarda bulunan farklılıkları, sadece kopyacıların cehaletine, dikkatsizli-

ğine ve ehliyetsizliğine bağlamak çok yanlıştır. Aslında farklılıkların büyük bir kısmı, teolojik ve doğmatik sebeplerden dolayı ortaya çıkmıştır. Kopyacıların büyük bir kısmı, kitapları kopya ederken kendi mensup olduğu mezhebin inanç

sistemine uygun düşecek şekilde değişiklikler yaparak kopyasını yapmıştır. Onun o andaki düşüncesi orjinal metni yazmak değil, doğru metni ortaya çıkarmaktı. Uzun süre bu şekilde yapılan kopya işlemleri, ancak Rönesansla birlikte değişmeye başlamıştır. Rönesans ve Reformasyondan sonra İnciller üzerinde yapılan çalışmalarda bu yol terkedilerek orjinal metne ulaşılmaya başlanmıştır.

C. R. Gregory, Kurt Aland vb. bazı araştırmacılar, Yeni Ahid yazmalarını, bu yazmaların üzerlerine yazılmış oldukları materyallerin cins ve şekillerine bakarak rastgele bir şekilde tasnif etmişlerdir. Bunların tasnifine göre bu yazmalar, altı

sınıfta toplanmaktadır. Esasında bu tasnif, belirli prensiplere uygun, kati ve kesin bir tasnif değildir. Ama onlar, Yeni Ahid yazmalarını rastgele olarak şöyle sınıflandırıyorlar : 1 - Çanak parçaları üzerine yazılan yazmalar: Bunlar 25

tane olup Yeni Ahidin küçük kısımlarını ihtiva ederler.

2 - Muska şeklinde yazılı olan yazmalar: Bunlar 9 tane olup Yeni Ahidin küçük kısımlarını ihtiva etmektedirler.

3 - Papirüsler: Bunlar II ile VIII. yüzyıllar arasında papirüsler üzerine yazılmış olan İncil ve Yeni Ahid yazmalarıdır. Bunların sayıları 64 tane olup şu anda Manchester ve Dublin gibi şehirlerde bulunmaktadırlar. Bu papirüslerin tamamına yakını Mısır'da bulunmuştur. Ancak, bunların büyük bir kısmının metin olarak bir değer taşımıyacak kadar küçük oldukları görülmektedir.

4 - Parşömen üzerine yuvarlak majiskül harflerle yazılmış olan yazmalar: IV ile X. yüzyıllar arasında yazılmış

olan bu yazmalar, 241 tane olup bunlar, Londra British Museum, Paris Biblioteque Nationale, Vatikan Bibliotecque başta olmak üzere Basel, Oxford, Leningrad, Moskova, Kiew ve Waşington gibi yerlerde bulunmaktadır.

5 - Küçük harfli el yazmaları: IX ile XVIII. yüzyıllar arasında yazılmış olan bu yazmalar, kataloglanmış olup 2533

tanedir. Bunlar da muhtelif müze ve kütüphanelerde saklanmaktadırlar.

6 - Dua Kitapları: Kiliselerde yılın belirli günlerinde okunması gerekli olan duaların vb. şeylerin yazılı olduğu yazma kitaplardır. Bunlar genellikle dört İncilden ve Risale-lerden parçalar ihtiva etmektedirler ve sayıları 1838 tanedir.

Bunların büyük bir kısmı majiskül harflerle, az bir kısmı ise, küçük harflerle yazılmışlardır(82).

Altı grupta bu şekilde toplanan yazmaların şüphesiz en eskileri papirüsler üzerine yazılmış olanlarıdır. Papirüs, Mısırda Nil nehri havzasında yetişen ve kamış familyasından olan bir bitki olup, ince yaprakları üzerine yazı yazmak mümkündür. İncillerin bazı parçaları işte bu papirüsler üzerine yazılmıştır. M.S. ikinci yüzyılın ortalarına doğru Yuhanna İncilinin bir kısmı bu papirüsler üzerine yazılmıştır(83). Yine M.S. üçüncü yüzyılın başlarında Yuhanna İncilinden bazı parçalar papirüsler üzerine yazılmıştır. Ayrıca, üçüncü yüzyılda Matta İncilinden bazı kısımlar da papirüsler üzerine yazılmıştır. Bu papirüs yazmalarının hiçbirinde tam olarak yazılmış bir İncil yoktur, papirüs yazmaları daha ziyade kısa pasajları ihtiva etmektedir. Bu ağacın ince yaprakları, bir kitabı tam olarak kapsayabilecek şekilde ve kitap düzeninde kullanılabilecek durumda değildir. Özellikle bu bitkinin yaprakları rutubetli iklimlerde kolayca kırılıp harab olabildiğinden yaygın bir şekilde kullanılamamıştır.

Parşömenler üzerine yazılmış olan ilk ve en eski İncil yazmaları M.S. dördüncü asra aittir. Bu parşömen yazmalarda, dört İncil ile beraber Yeni Ahidin diğer kitapları da yer almaktadır. Parşömen bir nevi ince deri olduğundan, gerek kullanılması ve gerekse muhafazası nisbeten kolaydır. Bu yüzden bu malzemeyi yazmalar için bol bol kullanmışlardır.

Dünyada İncillerin de üzerinde yazılı bulunduğu en önemli Kitâb-ı Mukaddes yazmaları şunlardır : 1- Vatikan Yazması (Codex Vaticanus): M.S. dördüncü

asra ait yazmaları ihtiva eden bu yazma içinde yer alan eserlerin nerede yazılmış olduğu kesin olarak bilinmemekle beraber, muhtemelen İskenderiye'de yazıldığı kabul edilmektedir. Bu yazmada dört İncil ile beraber Yeni Ahidin diğer bazı kitapları da yer almaktadır. Bu yazma şu anda Vatikan'da bulunduğu için kendisine"Vatikan Yazması" ismi verilmiştir.

2 - Sina Yazması (Codex Sinaiticus): Dördüncü veya beşinci yüzyıla ait olan bu yazma, Sina dağındaki bir manastırda bulunmuştur. Bu yazma, dört İncil ile beraber Yeni Ahidin diğer bütün kitaplarını ihtiva etmektedir. Londra'da British Museum'da muhafaza edilen bu yazmaya, Sina'da bulunmuş olması yüzünden "Sina Yazması" ismi verilmiştir.

3 - Ephraemi Yazması (Codex Ephraemi): Bu yazma beşinci yüzyılda yazılmış olup,Yeni Ahidin bütün kitaplarını

ihtiva etmektedir. Bu yazma, Paris Biblioteque Nationale'de muhafaza edilmektedir.

4 - Freer Yazması (Codex Freer): dördüncü asra ait olan bu yazmada dört İncil mevcut olup bu yazma Waşington'da bulunmaktadır.

5 - Florentinus 0171 Yazması: dördüncü yüzyıla ait olan bu yazmada sadece Luka İncili yer almaktadır .Bu yazma İtalya'da Frenze'de bulunmaktadır.

6 - Berolinensis 0188 Yazması: Dördüncü yüzyıla ait olan bu yazmada, sadece Markos İncili yer almaktadır. Bu yazma, Berlin'de bulunmaktadır.

7 - İskenderiye Yazması (Codex Alexandrinus): Beşinci veya altıncı yüzyıla ait olan bu yazmada dört İncilin yanısıra Yeni Ahidde yer alan diğer kitaplar da yer almaktadır. Bu yazma, halen Londra British Museum"da muhafaza edilmektedir.

8 - Beaze Yazması (Codex Beaze): Beşinci veya altıncı

yüzyılda kaleme alınmış olan bu yazmada Yeni Ahidin bütün kitaplarının Yunancaları ile beraber, Latince tercümeleri de yer almaktadır. Cambridge Üniversitesi kütüphanesinde muhafaza edilen bu yazmaya "Büyük Yazma" da denilmektedir.

9 - Koridethi Yazması (Codex Koridethi): Dördüncü

veya beşinci yüzyıla ait olan bu yazma, Kafkasya'da Tiflis Koridethi manastırında bulunmuştur. Bu yüzden "Koridethi Yazması"

adını almıştır(84).

İngilizcede "Manuscripts" denilince orjinal yazmalar, yani Yunanca yazılmış eserler, "Versiyon" denilince ise, Yunancadan diğer dillere yapılmış tercümeler anlaşılmaktadır (85).

İnciller, üçüncü yüzyılın ortalarında Koptçaya (Kiptî diline), daha sonra Latinceye tercüme edilmiştir(86). Yedinci yüzyılda Arapçaya tercüme edilen İnciller(87), ayrıca Habeşçe, Ermenice gibi dillere tercüme edilmiştir. En eski incil tercümeleri ikinci yüzyılın ortalarına ait olan tercümelerdir.

İnciller, bu yüzyılın ortalarında ilk olarak Süryaniceye çevrilmişdir(88).

Dördüncü asrın sonlarına doğru Latinceye yapılan tercümelerin içine büyük çapta yanlışlıklar girmiş ve Latince konuşan Kiliseler bu yüzden büyük bir tehdit altına girmişler-dir. Hristiyan kaynakların verdiği bilgiye göre, bu tehlikeyi sezen Eusebious Hieronymus(St. Jerome), M.S. 385'li yıllarda o zamana kadar yapılmış olan Latince tercümeleri yeniden gözden geçirerek "Latin Vulgate"yi yazmıştır. O, bunu yaparken en eski Yunanca yazmalarını kullanmıştır(89).

Gerek Manuscript (Yunanca Yazma) lerin kopya edilmesinde ve gerekse Versiyon (Yunancadan yapılan tercüme)larm yazılmasında ve kopya edilmesinde telafisi mümkün olmayan büyük hatalar olmuştur. Mesela biraz önce hakkında kısaca bilgi verdiğimiz Vatikan Yazması ile ilgili şöyle bir durum söz konusudur. En muteber yazmalar arasında yer alan bu yazmanın, 1965 yılında tıpkı basım şeklinde Vatikan tarafından yapılan neşrinde yer alan bir notta, bu yazmanın kopya edilmesinden uzun bir süre sonra bir katibin, bu yazmayı ele alıp yanlış yazıldığına hükmettiği yerlerin dışında kalan bütün harflerin üzerinden mürekkeble yeniden geçtiği belirtilmiştir. Bu nota göre metnin birçok yerinde çok bariz bir şekilde önce kahverenkli mürekkeple yazılmış olan yerler seçilmekte ve koyu kahverengi olan öbür yerlerden farklılık göstermektedir(90). Bu nottan anlaşıldığına göre, en muteber sayılan bu yazmada bile birtakım değişiklikler ve düzeltmeler yapılmıştır. Düzeltme yapılan metin, orjinal sayılabilir mi?

Herşeyden önce bu metne bütün dünya dördüncü asırdan kalma metin gözü ile bakıyor. Beaze yazması için de aynı

durum söz konusudur. Bu yazmaya da birtakım ilâveler ve çıkarmalar yapılmıştır(91).

Yeni Ahid ile birlikte yazılan İncil nüshalarının kopya edilmesi esnasında meydana gelen tahrifatın aynısı belki daha da fazlası, ayrı ayrı yazılmış olan İncil yazmalaları için de sözkonusudur. Matta, Markos, Luka ve Yuhanna incillerinin yüzyıllar öncesi yazılmış münferid nüshaları vardır. Bu ayrı nüshalardan zaman zaman kopyalar yapılmış, bu kopya işlemi esnasında bu nüshalar da değişiklikten nasiplerini almışlardır. Bu nüshaları incelediğimiz zaman birbirine uyan ve benzeyen iki yazma nüsha dahi bulmak mümkün olmamaktadır(92).

Hz. İsa'ya ait olması gereken İncilden, bugünkü Hristiyan dünyası hiç haberdar görünmüyor ve böyle bir İncilin varlığını kabul etmiyor, sadece dört yazar tarafından yazılmış

incillerin sahih olduğunu ileri sürüyor. Yapılan ilmî araştırmalar sonunda, bu incillerin, adı geçen yazarlar tarafından yazılmış olduğu şüpheli görülmekle beraber, bunları, nisbet edildikleri yazarların kaleme aldıklarını kabul etsek bile, bu yazarların yazdıkları söylenen incillerin esas nüshaları kaybolmuştur. Bu hususta herkes müttefiktir. Bu asıl nüshalardan kopya edildikleri söylenen nüshalarla, kayboldukları

söylenen orjinal nüshalar arasında en azından iki buçuk asırlık bir zaman boşluğu vardır. Ana nüshadan yapıldığı

söylenen en eski kopyalarla, bu kopyalardan daha sonra yapıldığı söylenen sonraki dönemlere ait diğer kopyalar arasında uçurum derecesinde farklılıklar vardır. Ayrıca Yunanca olan bu kopyalardan diğer dillere tercümeler yapılmış, bu tercümeler yapılırken de korkunç derecede hatalar yapılmış ve Yunanca ana metin ile tercümeler arasında farklılıklar meydana gelmiştir. Her yeni kopyada ve her yeni tercümede farklılıklar gitgide artmış, yapılan ilâveler, değiştirmeler sayılamıyacak kadar çoğalmıştır. Bütün bunların üstüne ilâve olarak, İnciller matbaada basılmaya başlanınca, basım için esas alınacak yazma nüsha konusunda titiz davranılmamış, bozuk nüshalara dayanarak basımlar yapılmıştır. Ayrıca her basımda değişik yazma nüshalar esas alındığından, değişik yazmalardaki farklılıklar, olduğu gibi matbu İncillere yansımış ve matbaada basılmış olan İnciller arasında da farklılıklar

görülmüştür. Buna rağmen bazı Hristiyan yazarlar, hâlâ bu farlılıkların önemsiz olduğunu iddia etmeye devam etmektedirler. Mesela, Denis Clark bu konuda şöyle söylüyor: "Biz eminizki kutsal İncil, eski Yunan yazmalarında olduğu gibi hemen hemen hiç değişmemiştir. Bu İncil, Hz. İsa'nın öğrencilerinin zamanında olduğu şekilde duruyor, Allah onu herhangi bir tahrifattan koruyor."(93). Yazara sormak lazım, Allah tarafından korunduğu halde bu kadar farklılık meydana geldiğine göre, Ya Allah korumasaydı acaba ne kadar farklılık ortaya çıkardı?

5 - DÖRT İNCİLİN İLK MATBAA BASKILARI:

Biraz önce belirttiğimiz üzere, İncillerin Yunanca yazmalarının ve diğer dillere yapılan tercümelerinin çoğaltılarak kopya edilmeleri esnasmda ortaya çıkan yüzbinlerce farklılık, bu kitapların matbaa basımları sırasında da aynen devam etmiştir. İncillerin matbaada basılacakları sırada çok dikkatli bir çalışma, nüshaların karşılaştırılarak, birlikte de-
ğerlendirilmeleri sonunda bu farklılıkların asgariye indirilmeleri mümkün iken mâlesef bu yapılmamış, bu yüzden belki matbaa baskıları farklılıkların miktar ve derecesini iyice su yüzüne çıkarmıştır.

İncillerin ilk defa matbaada baskıya girmeleri M.S.1481
ryılında olmuştur. Belirtilen yılda "Meryem Ananın Hamd İlâhîsi" ismi verilen, Luka İncilinin birinci babının 42-56
ayetlerini ihtiva eden kısım matbaada basılmıştır.

İlk zamanlar, İncillerin tamamı yerine, onlardan bazı
kısımlar basılmış, bu şekilde kısmî baskı bir süre devam etmiştir. Bu ilk kısmî baskıların arkasından Erasmus, 1516
yılında_Yunanca e sas metîn ile "Latin Vulgate"yi birlikte basmıştır. Ancak bu basımın acele yapıldığı, birçok hataları
ihtiva ettiği ve basım esnasında bozuk nüshalardan faydalanıldığı ileri sürülerek uzun süre tenkid edilmiştir. Erasmus basımı ile hemen hemen aynı yıllarda "Complutension Polygot'un basım çalışmaları başlamıştır. İki sütun halinde, bir yanda Yunanca metin, öbür yanda Latin Vulgate metni yer alacak şekilde yürütülen

çalışmalar 1517 yılında tamamlanmıştır.. Ancak, papalık Yeni Ahidin bütün kitaplarını
ihtiva eden bu basıma bir süre izin vermiyor. 1520 yılında, papalıktan gerekli izin alınarak basım gerçekleştiriliyor, fakat papalık, basılan kitabın satılmasını ve dağıtılmasını iki yıl süre ile yasaklıyor. Bu basımın satışı ve dağıtılışı ancak 1522
yılında serbest bırakılıyor. Bu basımda, editörler tarafından hangi yazma nüshanın kullanıldığına dair bir işaret mevcut değildir. Bu Polygot basımının, hem Erasmus'un, hem de Stephanus'un basımlarından daha sıhhatli olduğu ileri sürülüyor(94).

1546 yılında Stephanus, Yeni Ahidin tamamını Grekçe olarak basımc: hazırlamıştır. Bu basımın bir özelliği vardır.

Stephanus, bu basımda metindeki farklı okunuşları göstermiştir. Bu basıma Latince olarak "Textus Receptus" (kabul edilmiş, benimsenmiş metin), İngilizce olarak, "Received Text"
ismi verilmektedir(95). Ancak, bu basıma hazırlanan metnin, 1550 yılında Great Mill tarafından yayınlanması üzerine Stephanus ve Mill'e çok büyük hücumlar yapılmıştır. Onlar, bu basım ile Yeni Ahid metinlerini şüpheli ve güvenilmez hale getirmekle itham edilmişlerdir.

Great Mill'in basımından yaklaşık üç çeyrek yüzyıl sonra Hollandalı Elzivir 1624 yılında İncilleri ve Yeni Ahidin diğer bütün kitaplarını Hollanda'da bastırmıştır. Bu basım sonraki yıllarda birkaç kere tekrarlanmıştır.

İncillerin modern tenkidli basımı ilk olarak 1850 yılında Charles Lachman tarafından yapılmıştır. Lachman, Yeni Ahidin metnini, "Textus Receptus"u hiç gözönünde bulundurma-dan yayınlamıştır. Onun, bunu yapmaktan amacı, Yeni Ahidi dördüncü yüzyılda bilindiği şekli ile yayınlamaktı(96).

Lachman'dan sonra Samuel Prideaux Tregelles 1857-1872
yılları arasında yaptığı Yeni Ahid basımında ne "Textus Receptus"u, ne de daha sonraki dönemlere ait yazmaları
gözönünde bulundurmadı. O, basımını en eski yazmalara dayandırmaya çalıştı(97). Bu kişilerin basımlarından sonra da İncillerin basımları devam etmiştir.

Bugün dünyada bine yakın dil ve lehçeye tercüme edilerek basımı yapılan Kitâb-ı Mukaddesin, bu yabancı dillere yapılan tercümelerinde de oldukça farklılıklar vardır. En basit bir örnek olmak üzere Türkçeye yapılan tercümelerdeki farklılıkları göstermemiz mümkündür. Türkiyede Kitâb-ı

Mukaddes şirketinin bastırmış olduğu Kitâb-ı Mukaddeste yer alan İncil metinleri ile, yine aynı şirketin müstakil olarak bastırmış olduğu ve üzerinde sadece "İncil" yazan Yeni Ahiddeki İncil metinleri arasında farklar vardır. Ayrıca Yeni Yaşam Yayınları tarafından neşredilen ve Üzerinde "Müjde İncilin Çağdaş Bir Çevirisi" yazan Yeni Ahidde yer alan İncil metni ile daha önce bahsettiğimiz iki metin arasında da farklılıklar vardır. Bu üç Türkçe tercümede bile farklılıklar olabildiğine göre, farklı dillere tercüme edilen İnciller arasında kimbilir ne kadar çok farklılık vardır.Mesela:Luka, I1: 15

de Hz. İsa'nın, cinleri çıkarırken cinlerin başkanlarının yardımını aldığı bazıları tarafından iddia edilmekte, Hz.İsa da bu iddiaya cevap vermektedir. Kitâb-ı Mukaddes şirketinin neşri iki metinde, cinlerin başkanlarının adı Baalzebul olarak geçerken, Yeni Yaşam Yayınlarının neşri olan metinde bu cinlerin başkanının adı Baalzebub olarak yazılmıştır(98).

Yine Sinoptik incillerde nakledilen, Petrus'un sıtmalı

kaynanasının tedavisinin anlatıldığı pasajlarda Kitâb-ı Mukaddes neşrinde "sıtmalı kadın" tabiri geçerken, Yeni yaşam yayınlarının neşri olan incillerde bu "Ateşler basmış kadın"

şekline dönüşmüştür. Her ateş basmasının sıtma olmadığını

bildiğimize göre, "sıtmalı kadın" tabirini nasıl "ateşler basmış

kadın" şeklinde açıklayabilirler, anlamak mümkün değildir.

Görüldüğü gibi son dönem İncil tercümelerinde bile hafife almamıyacak kadar köklü tercüme farklılıkları görüldüğüne göre, kimbilir ilk dönemlerde diğer dillere yapılan tercümelerde ne kadar çok farklılıklar vardı. İncil basımları ile ilgili olarak ortaya çıkmış birçok suçlama vardır. Bu suçlamalar, farklılıkların olduğuna en açık delili teşkil ederler.

Nereden bakılırsa bakılsın, üzerinde ittifak sağlanabilmiş ve herkesçe kabul edilmiş ortak bir İncil metni, ister yazma, isterse basma olsun bulabilmek mümkün değildir.

Bu durum ise İncillerin ilâhîliğine, kutsallığına elbette gölge düşürmektedir.

6 - DÖRT İNCİLİN MUHTEVASI:

Dört İncil, genel olarak Hz.İsa'nın hayatını, vaaz ve nasihatlerini ve göstermiş olduğu mucizelerini anlatmaya çalışır. Bu İnciller, Hz.İsa'nın doğum öncesi döneminden başla-yarak onun dünyaya gelişini çoçuklugu,tebliğ faaliyetine başlamasını, üç yıl gibi çok kısa süren bu tebliğ döneminde söylemiş olduğu sözleri, yapmış olduğu vaaz ve nasihatleri, göstermiş olduğu mucizeleri, çarmıha gerilişini, tekrar dirilerek göğe yükselişini, yeniden dirildikten sonra öğrencilerine görünüşünü kendilerine ait üsluplarla anlatırlar. İncillerde şer'î hükümler yok denecek kadar azdır. Evlenme ve boşanma ile ilgili olarak bulunan birkaç hükmün dışında, İncillerde şer'î ahkâm yoktur. Bu eksiklik dolayısı ile Hristiyanlar, Yahudi kutsal kitabı Tanahta bulunan Şer'î hükümlerin büyük bir kısmını kabul etmek zorunda kalmışlardır.

Dört İncilin hepsi de hemen hemen aynı şeyleri anlatmaya çalışır. Ancak, yine aralarında üslûp farkından daha ileri derecede olmak üzere farklılıklar vardır. Matta, Markos ve Luka İncilleri, anlattıkları konular ve anlatım planları bakımından birbirlerine benzediğinden, bu üç İncile

"Sinoptik İnciller" adı verilmiştir.'' Gerek anlattığı şeyler ve gerekse anlatım planı bakımından diğer üç İncilden hayli farklı olan Yuhanna İncili, öbür İncillerden apayrı bir görünüm arzetmektedir. Yuhanna İncili yazılış hedefi ve gayesi bakımından da diğer İncillerden daha farklıdır. Yuhanna, bir davayı isbata çalışmış, ağırlığı Hz.İsa'nm ulûhiyetini açıklama konusuna tahsis etmiştir. Bu İncilin, diğer üç İncil ile müşterek noktaları çok azdır. O, bazı mucizeler ve vaazlarla, Hz.İsa'nın çarmıha gerilişi ve göğe yükselişini anlatması

bakımından diğer İncillere biraz benziyor görünse bile, yine diğer İncillerle bu İncil arasında köklü farklılıklar vardır.

Sinoptik İncillerin cümle cümle incelenmesi sonucu şu hususları tesbit etmek mümkündür :

1 - Her üç İncilde (Matta,Markos,Luka) müşterek olarak bulunan cümleler vardır. Bu cümlelerin sayısı 330 tanedir.

2 - Matta ile Markos'ta müşterek olarak bulunan, ama Luka'da bulunmayan cümleler vardır. Bunların sayısı 178
tanedir.

3 - Matta ile Luka'da müşterek olarak bulunan, ama Markos'ta bulunmayan cümleler vardır. Bunların sayısı 230
tanedir.

4 - Markos ile Luka'da müşterek olarak bulunduğu halde, Matta'da bulunmayan cümleler vardır, bu cümlelerin sayısı 100 tanedir.

Bu rakamların yanısıra, üç İncilin herbirinde sadece kendi yazarlarına ait olan ve diğer iki İncilde bulunmayan cümleler vardır. Bunun da dökümünü şöyle verebiliriz : 1 - Sadece Matta'da bulunan, diğer iki İncilde bulunmayan cümle sayısı 330 tanedir.

2 - Sadece Markos'ta bulunan, diğer iki İncilde bulunmayan cümle sayısı 53 tanedir.

3 - Sadece Luka'da bulunan, diğer iki İncilde bulunmayan cümle sayısı ise 500 tanedir(99).

incillerde birbirine benzeyen ve benzemeyen cümleler tek tek incelendiği zaman, bu kitapların İlâhî vahiy ürünü olmasının imkânsız olduğunu gösteren farklılıklar ve çelişkiler görülür. Bu konu, daha sonraki sayfalarda geniş bir şekilde anlatılacaktır.

İncillerde anlatılan şeyleri üç ana başlık altında toplayabiliriz. Bunlar, Hz. İsa'nın hayatı, gösterdiği mucizeler, vaaz ve nasihatlerinde söylemiş olduğu sözler, anlattığı
hikaye ve mesellerdir.

a) Hz.İsa'nın Hayatı:

Dört İncil, herşeyden önce Hz.İsa'nın hayatını anlatmaya çılışırlar. Bu anlatıma, bazı İnciller, onun doğum öncesin-den başlarken, diğer bazıları doğum öncesi ve doğum olaylarına temas etmeden direkt tebliğ hayatı ile başlarlar.Matt ile Lukas hem Hz.İsa'nın soy kütüğünü verirler, hem de do-
ğum öncesi olayları ve doğumunu anlatırlar, çocukluğundan bahsederler.Markos ile Yuhanna ise, ne Hz.İsa'nın şeceresini verirler, ne de doğumundan ve çocukluğundan bahsederler, bu iki yazar doğrudan doğruya tebliğ hayatını yazmakla işe başlarlar.

1) Hz.Isa'nın Gençliği Hakkında İncillerdeBilgi Olmayışı:

Her dört İncilin muhtevası iyice incelendiği zaman hemen göze çarpan birtakım eksiklikler ve tutarsızlıklar görülür. Bu tutarsızlık ve eksikliklerin en çok görüldüğü alan, Hz.İsa'nın tebliğ döneminden önceki hayatına ait olan kısımlardır. İki İncilde, doğumu ve oniki yaşma kadarki hayatı

çelişkili bir biçimde anlatılan Hz.İsa'nın, vücut yapısı, şekli ve tipi hakkında hiçbir bilgi yoktur. Hz.İsa, uzun boylu muydu, orta boylu muydu, yoksa kısa boylu muydu, şişman mıydı, yoksa zayıf mıydı, yüz şekli nasıldı? Bu hususta İncillerin hiçbir şey yazmaması, bu kitaplar hakkında büyük şüpheler uyandırmaktadır. Görgü şahitleri acaba neden bunları yazmamışlardır? Bu yazarlar, belirli konulan tekrar tekrar yazdıkları

halde bu noktada niçin suskunlar? Yoksa onlar, Hz. İsa'yı

gözleri ile görmediler mi? Eğer onlar, Hz.İsa'nm gerçekten görgü şahitleri olsalardı, onun vücut yapısını, boyunu tipini vb. şeyleri elbette yazarİardı(100).

Ayrıca İncillerde Hz. İsa'nın oniki yaşından sonraki gençlik hayatı hakkında da bilgi bulmak imkânsızdır. Onun, oniki yaşından otuz yaşına kadarki hayatının nasıl geçtiği, bu dönemde annesi ve ailesi ile ilişkilerinin derecesi, eğitimi, cinsel hayatı vb. hususlar İncillerde tamamı ile ihmal edilmiştir. Acaba İncil yazarları Hz.İsa'mn bu onsekiz yıllık ha vatını

neden susarak geçmişlerdir? Matta ve Luka'da oniki yaşına kadarki hayatı hakkında edinebildiğimiz bölük pörçük ve çelişkili bilgiler, oniki yaşından itibaren bıçakla kesilir gibi kesilmekte, bu İnciller, onsekiz yılı susarak geçtikten sonra bütün ağırlığı son üç yıllık hayatına vermektedirler. Aslında bütün ömrü otuzüç yıl olan bir kimseyi iyi tanıtabilmek için, bu onsekiz yılın büyük önemi vardır. Eğer bu kadar uzun bir zaman anlatılmadan geçilirse, bu kişi tam anlamı ile anlatılmış olamaz. Hadiseye bu yönü ile baktığımızda İncillerin, Hz.İsa'nın hayatını yeterince anlatamadıklarını, bu noktada eksik kaldıklarını görürüz.

Hz.İsa'nın hayatından onsekiz yıllık bir sürenin anlatılmadan geçilmesi ve ortaya çıkan boşluk, her türlü tefsire müsait bir durum ortaya koymaktadır. Belki de İncil yazarları psikoloji ilmini iyi bilmediklerinden, bu boşluğu doldurmayı akıl edememişlerdir(l0l).

İncil yazarlarının bıraktıkları bu boşluk uzun süre doldurulamamış, bu konuda yapılan araştırmalar neticesinde İncillerde ve diğer Hristiyan kaynaklarda hiçbir şey bulunamamıştı. Ancak, son elli yıl zarfında durum birdenbire değişmiş ve 1947 senesinde fevkelâde bir durum ortaya çıkmıştır. Hz.İsa'nın oniki yaşından otuz yaşına kadar geçen hayatının onsekiz yıllık süresi zarfında ne ile meşgul olduğunu araştıran ve onun hayatının karanlıkta kalan bu dönemini aydınlatmaya çalışan ilim adamları, birdenbire aradıkları malzemeyi buldular. 1947 yılında Filistin'de Lut gölü çevresindeki Tillo mağarasında bulunan Atinalı bir Yahudi cemaatine ait kütüphane ile bu kütüphanede-ki yazma belgeler, herkesi hayrete ve dehşete düşürmüş-tür(102). "Lut Gölü Yazmaları" adı ile bilinen bu belgeleri inceleyen bilim adamları, Hz.İsa'nın hayatının onsekiz yıllık gençlik döneminin bu mağaradaki kütüphanede geçtiğini tesbit etmişlerdir. Bulunan vesikaları araştıran bilim adamları, Hz. İsa'nın sözleri ve öğretileri ile, Atinalıların "Mualli-mu'l-Berr" lakabını taktıkları felsefî önderlerinin fikirleri arasında ürkütücü bir benzerlik bulmuşlardır(103). Böylece, daha önce Hz. İsa'nın hayatında tehlikeli olarak belirttiğimiz bu boşluğun nasıl doldurulduğunu da görmüş oluyoruz. Bu yeni durum, şimdiye kadar ileri sürülen bazı tezleri de çürütür niteliktedir.

Şimdiye kadar yapılan çalışmalarda Hristiyan inancı ile Yunan felsefesinin temasa gelişinin, en az Hz.İsa'dan 250 yıl sonra meydana geldiği, üçüncü yüzyılda İskenderiye felsefe okulunun, Hristiyan inanç sistemini etkilediği şeklinde görüşler ortaya atılmıştı. Ancak, şimdi bazılarına göre bu tez tamamı ile geçerliliğini yitirmiştir. Bahsedilen temas, 250 yıl sonra değil, bizzat Hz.İsa zamanında gerçekleşmiştir. Bu araştırmacıların iddialarına göre Hz.İsa, oniki yaşından itibaren bir Yunan felsefe okuluna gitmiş, orada Sokrat, Aristo ve Eflatun gibi filozofların fikirlerini öğrenmiştir. Bize göre Hz. İsa, vahye mazhar bir peygamber olarak filozofların fikirlerini öğrenmeye muhtaç değildir.

2) Hz. isa'nın Cinsel Hayatı:

İncillerde bulunan eksiklik ve boşluklardan birinin de bu kitaplarda Hz.İsa'nın cinsel hayatı hakkında bilgi bulunmayışı

olduğunu biraz önce belirtmiştik. İncillerde Hz.İsa'nın evlendiğine dair herhangi bir ifadenin bulunma -
yışına bakılarak, onun evlenmediğine ve çocuk sahibi olmadı-
ğına hükmediliyor. Acaba Hz.İsa, daha davete başlamadan önce gençlik yıllarında karşı cinsten biri ile herhangi bir alâka tesis etmiş miydi? Onun kadınlara karşı cinsel bir duygusu var mıydı? Bu konularda İnciller tamamen suskundurlar.

Ancak İnciller baştan sona kadar iyice incelenirse Hz.İsa'nın, tebliğ döneminde dahi kadınlarla çok samimî olduğu, lâubaliliğe kaçan, hatta okuyanın aklına başka şeyleri getiren bazı davranışlara müsamaha ile baktığı görülür. Sinoptik İncillerde bu oldukça açık bir şekilde müşahede edilmektedir.

Bu İncillere göre birgün Hz.İsa, Ferrisilerden birinin evine ziyafete gitmiş ve sofraya oturmuştu. Tam o sırada Hz.İsa'nın orada olduğunu duyan günahkâr (fahişe) bir kadın, Ferrisi'nin evine, elinde ak mermerden yapılmış bir kapta de-
ğerli bir yağ olduğu halde gelmiş ve onun arkasında durarak ağlamaya başlamıştır. Kadın, gözlerinden akan yaşlarla Hz.
İsa'nın ayaklarını ıslatmış, sonra onun yaş ayaklarını saçları
ile silmiştir. Daha sonra Hz.İsa'nın ayaklarını öpen kadın, en sonunda onun başını kıymetli yağ ile meshetmiştir. Bu gelen kadın günahkâr bir kadın, yani rastgele, erkeklerle düşüp kalkan bir kadındır. Bu kadın önce arkadan gelip Hz. İsa'nın ayaklarına sarılıyor, gözyaşları ile onun ayaklarını ıslattıktan sonra saçlarını ayaklarına sürüyor, ayaklarını öpüyor, en sonunda kıymetli yağı başına sürüyor(104). Bir kadının bir erkeğe bu şekilde sarılması, onu öpmesi vücut vücuda onunla böylesine sarmaş dolaş olması, bütünü ile ilâhî muhabbete mi bağlı olmuştur? Bu tür yaklaşımlar, başlangıçta İlâhî muhabbet şeklinde bile olsa, kısa bir süre sonra cinsî arzuları
davet etmeye başlar. İnsan fıtratının gereği budur. Hz. İsa için bu söz konusu değildir denilebilir, ama kadın günahkâr bir kadındır. Bütün hayatı bu işin içinde geçmiş bir kadın olarak onun cinsî arzularının uyanması bile, günahın hasıl olması
için yeterli değil midir? Nitekim Hz.İsa'nın misafir olarak gittiği evin sahibi, bu anormal samimiyeti görünce aklına şüphe düşmüş, yanına gelen bu kadının fahişe olduğunu bilmeyen bu kişinin

(Hz.İsa), peygamber olmasının mümkün olamıyacağını düşünmüştür. İncillere göre Ferrisi'nin bu düşüncesini anlayan Hz.İsa ona cevap verip, "Ben senin evine geldiğim halde su getirip ayaklarımı yıkamadın, ama bu kadın gözyaşları ile ayaklarımı yıkadı, senin evine geldiğimde bana bir öpüş vermedin ama bu kadın geldiğinden beri ayaklarımı durmadan öpmektedir" demiştir. Bir insanın misafir gittiği bir evde ayaklarını yıkamak üzere su istemesi belki makul olabilir, ama gittiği evin sahibinden öpüş istemesi ne demektir? Hele hele ev sahibi ve misafir birbirlerini tanımıyorlarsa ev sahibi gelen misafiri niçin öpsün?

İncillerde Hz.İsa'nın kadınlarla aşırı samimî olduğu başka sahneler de vardır. Hz İsa Geresalıların memleketine gittikten sonra tekrar kayıkla karşı yakaya geçmiş ve bir hastayı iyi etmek üzere kalabalığın arasında yürürken, oniki yıldır kanaması olan bir kadın, arkadan gelip ona dokunmuş ve dokunduğu andan itibaren hemen kanaması kesilmiştir.

Fakat kadının Hz.İsa'ya dokunduğu anda Hz.îsa, kendisinden bir şeyin (belki bir gücün) çıkıp gittiğini hissetmiş ve kendisine kimin dokunduğunu sormuştur, Onun bu soruyu sorması üzerine kadın gelip onun ayaklarına kapanmış ve durumunu anlatmıştır(105).

Hz.İsa, başka birgün Marta adında bir kadının evinde misafir olur. Bu kadının evinde ayrıca Meryem adında bir kızkardeşi vardır (muhtemelen bu kızkardeş daha gençtir ve bekârdır). Marta, Hz. İsa'ya hizmet etmek için koşuşturup dururken, Meryem ona hiç yardım etmez ve sürekli olarak Hz.İsa'nın dizinin dibinde oturur, onunla birlikte vakit geçirir. Marta gelip kızkardeşinin kendisine yardım etmediğini, dolayısı ile onu ikaz etmesini isteyince Hz. İsa, Meryem'i ikaz edeceğine, onu haklı bulur(106). Muharref İncillerdeki anlatılanlardan bu evde hiçbir erkeğin olmadığı gibi bir ma'na çıkıyor. Hz.İsa erkeksiz bir eve gidip misafir olmuş, evin genç kızı ile dizdize gözgöze tek başlarına bir odada oturmuşlar-dır. Hz. İsa, Meryem ile beraber olmaktan oldukça memnun olmuş olmalı ki, Marta'nın yaptığı şikayete hiç aldırış

etmemiş ve Meryem'in yaptığının doğru olduğunu, ona dokunmamasını Marta'ya söylemiştir.

Muharref incillerde kadınlarla ilgili olarak geçen bu vb.

ifadeler, Hz.İsa'nm kadınlarla samimiyetinde biraz aşırıya kaçtığını akla getirmektedir. Konu ile alâkası bakımından belirtmek yerinde olacağı için burada bir noktayı ortaya koymak isteriz. Hz.İsa'nm mucizelerinin büyük bir kısmı kadınlarda tecelli etmiştir. Hz.İsa'nın, Petrus'un sıtmalı kaynanasını ve akıntılı kadını iyi etmesi, ölen kız çocuğunu diriltmesi, hatta çarmıha gerildikten sonra ilk olarak Mecdelli Meryeme görünmesi gibi hadiseler buna örnek olarak zikredilebilir. Hz.

İsa'nın mucizelerinde genellikle bir kadın unsuru ön plana çıkmaktadır. Hatta Hz.İsa'nın, vaaz ve nasihat etmek üzere gittiği seyahatlere Havarilerin yanısıra kadınların da katıldığı

şu pasajdan açıkça anlaşılmaktadır. "İsa şehir ve köyleri dola-

şıp vaaz ederken yanında Havariler, kötü ruhlardan ve hastalıklardan yeni kurtulmuş olan bazı kadınlar, kendisinden yedi cin çıkmış olan Mecdelli Meryem, Hirodes'in kâhyası Huza'nın karısı Yoanna, Suzanna ve başka birçok kadınlar onunla beraberdi"(107). Seyahatlere iştirak eden üç kadının ismi İncillerde açıkça zikredilmiştir: Bunlar, Mecdelli Meryem, Yoanna ve Suzanna'dır. Metinde bu kadınların dışında daha başka birçok kadının seyahatlere iştirak ettiği nakledildiğine göre heyetteki kadınların sayısı herhalde erkeklerden daha fazladır.

Hz. İsa, tebliğ hayatına otuz yaşında başlamış ve bu görevi otuzüç yaşına kadar sürdürmüştür. Bir erkek için otuzlu yaşlar, erkeklik bakımından kemâle erdiği yaşlardır.

Eğer cinsî bir özrü yoksa bu yaşlardaki bir erkeğin, karşı cins için duyguları en doruk noktaya ulaşır. Hele bu erkek bekâr ise ve bir kadınla sarmaş dolaş duruma geliyorsa, şehevî duygularının uyanmaması mümkün değildir. Eğer bu erkeğin bir özrü varsa o zaman zaten kadınlara fazlaca yaklaşamaz. Yani, hem kadınlarla ülfet edip, hem de onlara karşı bir arzu duymaması insanın yaratılışına aykırıdır.

Hristiyan ilim adamları bu noktada şunu söyleyebilirler: "Sizin düşündüğünüz cinsellik, Hz.İsa için geçerli olamaz.

O, bu süflî hayatın hiçbir belirtisini, vasfını üzerinde taşımaz, o tür hiçbir duyguya ihtiyaç duymaz. O, cinsel duygulara tabi olan varlık mertebesinden daha yüksek bir derecededir." Bunu söyleyenlere verilecek cevap oldukça basittir. Hz. İsa, yeme, içme,

uyuma, dinlenme, eğlenme vb. süflî hayatın birçok özelliğim yaşıyor, düğünlere gidip şarap dahi içiyor da, sıra kadınlara ilgi duymaya gelince mi birdenbire ulvîleşip hiçbir şehevî arzuyu duymamaya başlıyor? O, kadınlarla sarmaş dolaş olduğu, genç bir kadm ile bir odada başbaşa ve dizdize saatlerce yanlız kaldığı halde hiç şehvete kapılmadan nasıl durabiliyor? Muharref İncillerin, Hz.İsa ile ilgili olarak ortaya koydukları tablo, onun ulviyyeti ile asla bağdaşır nitelikte değildir.

Hz. İsa'nın hayatını anlattıkları iddia edilen dört İncil, aslında onun hayatının birçok noktasını ihmal etmişlerdir.

Onların anlatmaya çalıştığı İsa, müşahhas bir İsa olmaktan çok, hayatının büyük bir kısmı bilinmeyen ve sis bulutlarının arkasında tam olarak teşhis edilemiyen mechul bir İsa'dır.

b) Dört İncilde Geçen Hz .İsa'nın Mucizeleri: Dört İncilde geçen Hz. İsa'nın mucizelerini incelerken, önce onun hayatının mucize oluşu konusunu araştırmak gerekir. Hristiyan kaynaklara göre Hz. İsa'nın hayatının mucize oluşu iki noktada incelenebilir :

1 - Hz.İsa'nın varlığı, bedeni, herşeyi vahiydir ve mucizedir. Buradaki mucize, vahiyle bütünlük arzeder(108).

2 - Hz.İsa'nın dünyaya gelişinden önce ve dünyaya geli-

şi sırasında görülen harikuladelikler, onun çarmıha gerilmesi, yeniden dirilmesi, öğrencilerine yeniden görünmesi ve semaya çıkışı sırasında görülen ve ihtiyarî olmayan hâdiseler, be-

şer şekline bürünmüş ilâh olarak onda görülen mucizelerdir.

Bu iki tür mucizenin dışında onun, beşer kisvesine bürünmüş bir ilâh olarak insanlar arasında yaşarken, kendi irade ve isteği ile zaman ve mekanın gerektirdiği hallerde göstermiş olduğu mucizeler vardır. Hz.İsa, öncelikle insanları

ikna etmek ve onlara davetini kabul ettirmek için pekçok mucizeler göstermiştir.

Dört İncilde anlatılan Hz.İsa'nın bu türden mucizelerini şu şekilde sıralamak mümkündür.

1) Hastaları Tedavi etmesi:

Dört İncilde Hz.İsa'nm göstermiş olduğu söylenen mucizelerden en önemlisi, hastaları tedavi etme mucizesidir.

incillerde, genellikle tedavi edilen hastalıkların cinlerle irtibatı

olduğu söylenir, dolayısı ile zaman zaman tedavi mucizesi ile cinleri kovma mucizesi birbirine karışır.

Muharref İncillere göre Hz.İsa'nm tedavi ettiği hastalıkların başında cüzzam hastalığı gelmektedir. O dönemde Filistin ve çevresinde tedavisi tıbbî yollarla imkânsız, amansız bir hastalık olan cüzzam hastalığını tedavi eden Hz.İsa, bu yolla mucize göstererek insanları kendisine iman etmeye çağırıyor-du(109). Hz.İsa'nın iyi ettiği diğer hastalıklar, inme hastalığı

(felç), sıtma vb. hastalıklardır (110). O, dağdan inip Keferhna-hum'a gelince, Petrus'un evine giderek onun sıtmalı kaynanasını tedavi etmiştir(lll). Ayrıca o, kadınların akıntı hastalığını

(112), körlüğü, sağırlığı ve dilsizliği (113) tedavi etmiştir.

İncillere göre dilsizliğin asıl sebebi, hastanın vücuduna bir cinin girmiş olmasıdır(114). Hz.îsa, dilsizin vücudundan cini kovunca hasta hemen konuşmaya başlamıştır(115). Yine o, hem dilsiz, hem sağır bir hastayı, vücudundaki cinleri çıkararak tedavi etmiştir(116). Hz.îsa Saralı hastaları da tedavi etmiştir(117). Yine burada sara hastalığının sebebi, hastanın vücuduna giren bir cin olmaktadır(118).

Hz. İsa'nın tedavi ettiği hastalar arasında onsekiz yıldır vücudunda hastalık ruhu (muhtemelen cini) bulunan iki büklüm olmuş (bel fıtığı) bir kadın da yer almaktadır(119).

Muharref İncillere göre o, kötürüm hastalığını tedavi ettiği gibi (120), vücudu su toplamış bir hastayı da iyi etmiştir(121).

Hz.İsa tarafından mucize göstermek üzere tedavi edilen hastalıkların sebepleri hakkında incillerde fazla bilgi yoktur.

Sebep olarak sadece cinler gösterilmiştir. İncillere göre, sara, sağırlık, dilsizlik, körlük, beljıtıpı gibi hastalıklara hep cinler^

sebep olmaktadırlar^ Bütün bu tür hastalıklara yakalanan kimseler, cinlerin tasallutuna uğramış kabul edilmiş ve Hz.

İsa, onların vücudundan cinleri kovarak onları iyi etmiştir.

Hz. İsa'nın hastaları nasıl tedavi ettiği hususunda İnciller arasında çelişkiler vardır.. Bir İncilde jgdavinin sözlü^emirle yapıldığı yazılı iken, diğer İncilde Hz. İsa'nın aynı hastayı elle femas ederek iyi ettiği haber verilmektedir. Mesela Petrus'un kaynanasını Hz.İsa, Matta'ya göre eli ile temas ederek iyi etmiştir. Luka'ya göre

ise İsa'nın tedavisi el teması ile olmamıştır, o, Petrus'un kaynanasının başına gelmiş ve hastalığı azarlayarak onu kadının vücudundan kovmuştur(122).

Muharref İncillere göre Hz.İsa, hastaları bazen eli ile temas etmek, bazen bir söz söylemek, bazen çamur veya tükürük gibi ilkel tedavi araçları kullanmak sureti ile tedavi etmiştir. O, bazen hastaların ayaklarına giderken veya hastalar kendi ayağına getirilirken, bazen da hastalar yanında olmadan uzaktan tedavi yapmıştır. Bihassa onun sağır ve dilsiz-leri tedavi ediş şekli çok entresandır. Hz İsa, sağırları tedavi etmek için onların kulaklarına parmaklarını sokuyor, dilsizle-ri iyi etmek için onların dillerine tükürdükten sonra eli ile dillerine dokunuyor. Hz.İsa'nın körleri tedavi ediş şekli hakkında İncillerde farklı rivayetler vardır, Matta'da anlatıldığına göre Hz.İsa, kör olan göze dokunuyor ve göz hemen iyileşiyor. Markos'a göre ise Hz.İsa, önce kör gözün üzerine tükürüyor, sonra ellerini hastanın gözleri üzerine koyuyor ve hemen hastanın gözleri açılıyor. Yuhanna'ya gelince, bu İncilde körlerin tedavi şekli çok daha değişik bir şekilde anlatılıyor.

Bu İncile göre körleri tedavi etmek için Hz.İsa, önce yere tükürüyor, bu tükürükle yerde çamur yapıyor, sonra çamuru hastanın gözlerine sürüyor, en sonunda gözüne çamur sürdü-

ğü hastayı bir havuza gönderip orada yıkanmasını söylüyor, hasta havuzda yıkanınca hemen gözleri açılıyor(123).

Dört İncile göre Hz.İsa, genellikle kendi elleri ile temas ederek hastalarını tedavi eder, ancak bazen hastaların ken dileri gelip ona temas etmek sureti ile tedavi olmaktadırlar.

Akıntısı olan kadının, kalabalığın arasına karışıp Hz.İsa'ya yaklaşması ve ona dokunduktan sonra hemen iyileşmesi buna bir örnek teşkil eder. Hz.İsa'nm bu yolla hastaları iyi ettiği öylesine yaygındır ki, bir yere gidince iyi olmak isteyen hastalar, civar köy ve kentlerden gelerek onun geçeceği yerlerde yolların kıyılarına diziliyorlar. Hz. İsa bu yoldan geçerken ona yalvararak kendisine dokunmak suretiyle tedavi olmak istediklerini söylüyorlar. Hz.İsa onlara gerekli izni verince, bütün hastalar ona dokunuyorlar ve hemen iyileşiyorlar(124).

Bu toplu tedavi şekli oluyor.

Dört İncilin hiçbirinde Hz.İsa'nın, hastaları tedavi için normal tıbbî yollara başvurduğu haber verilmiyor. Ayrıca İncillerde Hz.İsa ile irtibatlı olmaksızın tıbbî tedaviden bahse-den ve tedavi formülleri veren hiçbir pasaj yoktur.

2) Cinleri Çıkarması veya Kovması:

Muharref İncillere göre Hz.İsa'nın sıksık başvurduğu mucizelerden biri de cinleri çıkarması ve kovmasıdır. O sıksık delilerden, saralılardan sağır ve dilsizlerden, vücuduna cin musallat olmuş bütün hastalardan murdar ruhları, kötü ruhları ve cinleri kovarak onları iyi etmektedir. Cin ve ruhları

hastalardan çıkarma ve kovma olayları, Matta'da sekiz defa, Markos'ta yedi defa, Luka'da sekiz defa zikredilmektedir(125)Yuhanna ise cin çıkarma olaylarına İncilinde hiç yer vermemektedir. O, Hz.İsa'nın diğer hastalıkları tedavi etme sinden de sadece üç yerde bahsetmektedir. Fakat Yuhanna İncilinde cinler ile ilgili olarak entresan bir haber vardır(126).

Sinoptik incillerde Yahudilerin, Hz.İsa'nın cinlerin reisi Baalzebul ile işbirliği yaparak cinleri çıkardığını iddia ettikle-rinin yazılı olmasına karşılık(127), Yuhanna'da Yahudilerin, bizzat Hz.İsa'nın kendisinin cinli olduğunu iddia ettikleri yazılıdır (128). Sinoptik İncillerde "cinci" hüviyetinde görülen Hz.İsa, Yuhanna'da "cinli" hüviyetinde görülüyor. Sinoptik İncillerde cinci hüviyetinde olan Hz.İsa, insanların vücuduna girmiş olan cinlerle konuşmakta, onları azarlamakta, bazen onlara bağırarak korkutmakta ve bazen de onlarla anla-

şarak hastayı tedavi etmektedir. Cinler, hastaların vücutların-dan çıktıktan sonra nereye gitmek isterlerse ona söylemekte ve izin istemektedirler. Hz.İsa da istedikleri yere girmeleri için bazen cinlere izin vermektedir. Bir defasında cinler, hastanın vücudundan çıktıktan sonra domuz sürüsüne girmek istemişler ve Hz.İsa'ya "Eğer bizi kovacaksan şu domuz sürüsüne gönder" diye talepte bulunmuşlardır. Hz.İsa da isteklerini kabul edip, onların domuz sürüsüne girmelerine izin vermiştir. Cinler domuz sürüsüne girince, cinlenmiş domuz sürüsü

dik yamaçtan aşağı hızla koşmaya başlamış ve hepsi birden göle düşüp boğulmuşlardır(129). Cinli domuzların göle düştükten sonra boğulup öldükleri kesin olarak biliniyor, ama domuzlara giren cinlerin boğulup bogulmadığı hakkında kesin bir bilgi mevcut değildir.

Bunlar domuzlarla beraber boğuldular mı, yoksa domuzlardan da çıkarak başka bir yere mi kaçtılar? Bu bilinmiyor. incillerde bu noktada fazla teferruat yoktur. Eğer cinler, domuzlarla beraber boğulmuşlarsa, Hz.

İsa dolaylı olarak onlarla yapmış olduğu anlaşmayı bozmuş olmuyor mu?

İncillere göre Hz.İsa'nın cinleri hastalardan çıkarması, cinler için büyük bir ızdırap kaynağı olduğundan, cinler onu gördükleri zaman bağırıyorlar, "Seni tanıyoruz, bize merhamet eyle" diyorlar. Çoğu zaman ise Hz.İsa onları susturup konuşturmuyor. Çünkü onlar konuşabilseler, onun kim oldu-

ğunu insanlara haber vereceklerdir. Halbuki Hz.İsa, kendisinin kim olduğunun (Mesih) bilinmesini istememektedir. Yuhanna İncilinde bu cinlerle konuşma hikayesi yoktur, ancak bu İncilde Hz İsa'nın sözlerini kendi mantıklarına göre doğru bulmayan Yahudilerin ona, "sen hastasın, seni cin çarpmış"

dedikleri yazılıdır. Sinoptik İncillerde Hz.İsa, cinlileri tedavi eden bir doktor durumunda takdim edilirken, Yuhanna'da o, kendisine karşı gelen Yahudilere göre tedavi edilmesi gerekli cin çarpmış bir hastadır.

İncillerde takdim edilen Hz.İsa'ya göre, hastalıkların büyük bir kısmının müsebbibi cinlerdir. Cinler İnsan vücuduna girerek onları hastalandırmaktadırlar. Sağır ve dilsiz-likten tutun da bel fıtığı hastalığına kadar birçok hastalık, kötü ruhların, hastalık ruhlarının, insanların vücutlarına yerleşmesi sonucu ortaya çıkmaktadır. Hastalıkların süresi, cinlerin ve hastalık ruhlarının insanların bedenlerinde kalma süresine bağlıdır Luka İncilinde, İnsan vücudundan çıkarılan cinlerin nerelere gittikleri ve neler yaptıkları Hz.İsa'nın ağzından şöyle anlatılmaktadır. "Kötü ruh, kişinin içinden çıkınca kurak yerlerde dolanıp rahatı arar, bulamayınca da çıkmış oldugum kendi evime döneyim der. Eve gelince süpürülmüş ve düzeltilmiş bulur. Bunun üzerine gider, kendisindenHîc kötü yedi ruh daha alır ve eve gelip yerleşirler.

Böylece o kişinin son durumu, ilkinden daha beter olur"(130).

Hz.İsa'ya ait olduğu Luka tarafından ileri sürülen bu ifadeye göre, bir insanın vücudundan cinin çıkarılması pek tekin bir*

şey olmamaktadır. Çünkü çıkarılan ruh veya cin, kendinden daha fena yedi arkadaşı ile birlikte geri gelip o vücuda yeniden yerleşmekte ve o kişiyi daha beter hasta edebilmektedir. Mademki durum böyledir, öyleyse Hz.İsa kendisi neden hastalardan cinleri çıkarmaktadır?

Sinoptik İncillere göre Hz.İsa'nın kendisi cinleri çıkardı-

ğı, hastaları iyi ettiği gibi o, aynı şeylerin nasıl yapılacağını

Havarilerine ve diğer öğrencilerine de öğretmiştir. Öğrencileri, vaaz ve nasihat etmeye gittikleri yerlerde tıpkı Hz.İsa gibi hastaları iyi etmiş ve cinleri çıkarmışlardır. Hatta zaman zaman bazı yalancı peygamberler de ortaya çıkarak Hz.İsa'nın kullandığı usûllerle hastaları tedavi etmiş ve cinleri kovmuş-lardır. Hz.İsa'nın öğrencilerinden Yuhanna, bu yalancı peygambere engel olmuş ve durumu Hz.İsa'ya haber vermiştir.

Ancak Hz. İsa, kendi usûl ve teknikleri ile cin çıkaran ve hasta tedavi eden adama engel olmamalarını söylemiştir(131).

İncillerde nakledilen bu hikayelerden sonra akla birtakım sorular gelmektedir. Evvela, cin çıkarma işi nasıl bir şey, bir mucize mi, yoksa bir sanat mı? Eğer bu bir mucize ise, mucize öğretilebilir mi? Mucizenin taklid edilme imkânı var mı? Yalancı bir peygamber nasıl o tekniği kullanabiliyor?

Dört İncilde anlatılan cin çıkarma hikayelerine bakılırsa, bu iş bir mucizeden ziyade, bir sanatın icrası gibi görünmek tedir. Çünkü bu mucize işini, Hz.îsa kendisi yapıyor, öğrencilerine nasıl yapıldığını öğretiyor, başkaları da muhtemelen Hz .İsa'nın veya öğrencilerinin cin çıkarma seanslarında bulu-narak bu tekniği gizlice öğrenebiliyor ve kendileri uygulamaya koyabiliyorlar. Aslında Hz.İsa ve öğrencileri, öğretmek istemedikleri halde, bazıları gizlice, onların haberi olmadan bu tekniği onlardan kapabiliyorlar. Durum böyle olunca bu iş, bir mucize olmaktan çok bir sanat olmaz mı?

Yine cin çıkarma işi ile alâkalı olarak incillerde çok entresan bir olay nakledilmektedir. Cinli çocuğu olan bir baba, iyi etmeleri için bu çocuğunu Havarilere götürür, ama onlar bu çocuğu iyi edemezler. Adam tekrar tekrar çocuğunu Havarilere götürdüğü halde çocuk bir türlü cinlerden kurtu-lamaz. Sonunda baba çocuğunu Hz.İsa'ya götürür ve ondan çocuğundan cinleri kovmasını ister ve ona, şimdiye kadar çocuğunu birçok kere Havarilere götürdüğü halde onların onu

iyi edemediklerini söyler. Bu sözler üzerine çok gazapla-nan Hz.İsa, çocuğu tedavi edemeyen Havarilere " Ey imansız ve sapık nesil! sizinle daha ne kadar kalacağım, size daha ne kadar tahammül edeceğim" der ve cini azarlayarak ona, "Sana buyuruyorum ey sağır ve dilsiz ruh, çocuğun içinden cık ve ona bir daha girme! " dedikten sonra hemen çocuk iyileşir.

Görüldüğü gibi bu olayda Havariler cin çıkarma işini beceremiyorlar. Hz.İsa, onların bu beceriksizliklerine fevkelâde kızarak onlara "imansızlar, sapıklar" diye hitabediyor. Matta'ya göre Havariler, Hz.İsa'ya kendilerinin cini çıkaramamalarımn sebebin sorunca, Hz.İsa "imanınızın kıtlığından"diye cevap verir(132). Ancak Markos bu hadiseyi daha farklı olarak nakletmektedir. Ona göre Havariler, "Biz bu cini neden kovamadık?" diye sorunca Hz. İsa onlara "Bu tür cinler

ancak dua ile kovulabilir "(133) cevabını vermiştir. Bütün bu gördüklerimizden sonra karşımıza şöyle bir tablo çıkıyor.

Muharref İncillere göre cinler insan vücudundan çeşitli usûllerle kovulmaktadır. Cinli insanın vücuduna dokunmak-la, diline tükürmekle, cinleri azarlamak suretiyle, hastanın kulağına parmak sokmak suretiyle cinler insan vücudundan kovulabilirmiş. Havariler bu usûllerden bildikleri herhangi birini kullanarak cin çıkarıyorlardı. Ayrıca, her cine ait olan bazı özellikler de varmış, her cin rastgele herhangi bir usûlle vücuttan çıkmazmış, yanlış bir usûl kullanılması halinde cin çıkmıyormuş. Yukarda anlatılan son hadiseye bakılırsa, Havariler çeşitli cin çıkarma usûllerini biliyorlardı ama, dua ile cin çıkarma usûlünü bilmiyorlardı. Tedaviye getirilen çocuktaki cin, sadece dua ile çıkan cinsinden inatçı bir cin olmalı ki, Havarilerin onu çıkarmaya güçleri yetmemiştir. Bu durumda cini çıkaramamakta onların hiçbir günahı ve kabahatleri yoktu. Peki öyle ise Hz.İsa, onların bu işi yapamayışına neden bu kadar şiddetli tepki gösterip onlara imansız ve sapık diye hakaret etmiştir? Markos'un anlattığına göre, Havarilerin bu işte hiçbir suçları yoktur. Hz.İsa onlara diğer usûllerle cin kovmayı öğretmişti ama, dua ile kovmayı

öğretmemişti. Hz.İsa'nın kendilerine öğretmediği bir metodla çıkarılabilecek olan cini, onlar kendi bildikleri metodlarla çıkaramadılar diye o, haksız yere niçin onları suçluyor? Muharref İncillerin mantığına göre burada bir suçlu gerekiyorsa, o da

Havarilere özel dua metodu ile cinlerin nasıl çıkarılacağı-nı öğretmeyen Hz.İsa'nın kendisi olmalıdır.

Hz. İsa'nın tebliğe başladığı sırada Filistin'de yaşayan insanların durumu, İncillere göre çok tuhaftır. Mezarlıklarda yatan ve çıplak dolaşan cinli deliler, havralarda cinlerin tasallutu yüzünden iki büklüm olmuş kötürümler, sağır ve dilsiz cinlerin vücutlarını işgal ettiği tuhaf insanlar, Saralı, inmeli, bel fıtığı olmuş anormal insanlar, bütün bunların üstüne cüzzamlı hastalar da eklenince, nerede ise insanın aklına, bu toplumun büyük çoğunluğunun, hastalarla delilerden meydana gelmiş olduğu fikri gelmektedir. Her yer cinli, saralı, inmeli, sağır, kör, dilsiz ve cüzzamlılarla dolup taşıyor, Hz.İsa, bu anormal insanlar arasında dolaşıyor, onları iyi ediyor ve şifa dağıtıyor.

Muharref İncillerin ortaya koyduğu bu tabloya göre Hz.

İsa'nın aslî görevı nerede ise cinleri kovma, hastaları iyi etme ve ölüleri diriltmeden ibaret olacaktı. İlkel toplumlarda bu türlü önderler daima görülmüştür. Putperestlikte görülen yarı

tabip kahinler, İnİilerde tarif edilen Hz.İsa'ya fevkelade benzemektedirler. Yani dört İncilin tarif ettiği cin kovucu İsa ile, putperest büyücüler arasında tesadüf sayılamayacak kadar ortak noktalar vardır.

İncillerin, cin işi üzerinde ısrarla durmaları, cin çıkarma formülleri vermeleri, Hristiyan dünyasında cin konusunu daima gündemde tutmuştur. Orta çağlar boyunca bütün Hristiyan dünyası, cinli olduğu vehmedilen insanlarla uğraş-mış, hastalıkların akla gelen ilk sebebi daima cinler olmuştur.

Özellikle akıl hastalarının vücutlarına cinlerin girdiği düşünüldüğünden, onları tedavide akla ilk gelen metod, sopa olmuştur. Orta çağ Hristiyan inancına göre, sopa ile insan vücuduna vurulunca cin rahatsız olacak ve bedeni terkede-cektir. Bu inançta olan Kilise rahipleri, zavallı akıl hastalarını

uzun yıllar boyunca zincirlere vurarak, döverek, binbir türlü

eziyetler ederek tedavi etmek istemişlerdir. Orta çağda cinli olduğu zannedilen hastaların tedavisinde kullanılan usûllerden biri de hastalara İncillerden dua okumaktı. O zaman uygulanmış olan bu usûl, daha sonraki çağlarda da devam etmiş, birçok kilise rahibi İnciden dualar okuyarak hastaları, özellikle delileri tedavi etmeye devam etmişlerdir. Halen günümüzde İstanbul'un Hristiyan kiliselerinin bulunduğu semtlerinde bazı papazlar, bu işe devam etmektedirler. İncil duaları okuyarak hasta ve delileri tedavi eden bu rahiplerin müşterileri arasında çok sayıda müslüman da mevcuttur. Bu rahipler, kiliseye gelen hastaları okumakta, gerektiğinde onlara muska yazıp vermektedirler.

Burada bir noktaya daha işaret etmek gerekir. Muska yazma geleneği, tıpkı cin kovma geleneği gibi, Hristiyanlıkta çok köklü bir geçmişe sahiptir. Halen elde mevcut en eski İncil yazmaları içinde muska şeklinde yazılmış olan materyaller vardır. Muska şeklinde yazılmış olan bu yazmalar, muhtemelen ilk yazıldıkları zamanlarda cinlerden ve hastalıklardan koruyucu olarak boyunlara asılmak üzere yazılmışlardır. Belki de Anadolu'da yaygın olarak bulunan muskacılığın temelinde, Hristiyanlık döneminden kalma bu muskacılık geleneğinin tesiri vardır.

Orta çağlarda Hristiyan taassubu öylesine korkunçtur ki, en küçük bir davranış bozukluğu olan kimse hemen cinli ilân ediliyor ve bu kişi zincire vurularak, vücudundan şeytanı

veya cinleri kovmak için bedenine akla hayale gelmiyen işkence metodları uygulanıyordu. Ayrıca, kilise hakkında, Hristiyanlık veya rahipler hakkında tek bir kötü söz söylediği tesbit edilen insana hemen "kafasına şeytan girmiş" yaftası yapıştırılıp, kendisine cinli deli muamelesi yapılıyordu. Bazı

Doğu Bloku ülkelerinde rejim muhalifi olan kimselerin akıl hastası ilân edilip, kendilerine deli muamelesi yapılmasının temelinde bu Hristiyan geleneğinin olduğu düşünülebilir.

Hristiyan taassubunun en yoğun olduğu orta çağlarda, Batıda üzerinde en çok durulan konulardan biri de "cadılar"

idi. Tarifi bile yapılamıyan, sadece bir söylenti olarak halk arasında dolaşan cadılık, o dönemde Avrupa'da en tehlikeli suçlamalardan birini teşkil ediyordu. Bir kimsenin cadı olup

olmadığının tesbiti için öylesine komik usûller tatbik edilirdi ki, bu usûllerin tatbik edildiği milyonlarca masum insan, haksız yere cadı ilân edilmiş ve ateşlerde yakılmışlardır. Bu çağda, Hristiyan Avrupa'da cadı takipçiliğinin özel bir meslek haline geldiğini ve cadı ilân edilen insanların ateşte yakıldık-larını söylemek, hadisenin hangi boyutlara ulaştığını açıkça gösterir. Kilise babalarının, rahiplerin arzu ve isteklerine karşı

en küçük bir itiraz, itirazı yapanın sonunu anında hazırlamak-ta idi. Böyle bir itirazla ortaya çıkan kişi, ya vücuduna cinler doluşmuş ve şeytanla ortak olmuştur veya o bir cadıdır. Kilise adamları bir kişi hakkında böyle bir şey söylediklerinde bunun aksini ispat hakkı dahi yoktur, söylenilen mutlaka doğrudur, zanlı kişi masum olduğunu ispat etme hakkına sahip değildir.

İncillerde cinlerin ne olduğu da tam olarak açıklanmış

değildir. Bazen "ruh" kelimesi, cin ma'nasma kullanılmaktadır. Bu kitaplarda birbiri yerine sıkça kullanılan kelimeler şunlardır: Cin, ruh, murdar ruh, kötü ruh, hastalık ruhu, iblis ve şeytan kelimeleri. Bunlardan hangisinin hangi ma'naya geldiği konusunda hiçbir netlik yoktur, kelimeler rastgele hiçbir ölçü olmaksızın kullanılmaktadır.

En şiddetli taassubun hakim olduğu, cinlerle dolu, çocuk kanı emen vampirlerin, cadıların cirit attığı, geceleri hortlakların kol gezdiği, ürkütücü devlerin ve canavarların insanların yakasını bırakmadığı dünya fikrinin temel noktası

İncillere dayanmaktadır. Muharref İncillerde insanlığı kurtarıcı olarak takdim edilen Hz.İsa, cin çıkaran, şeytanı mağlûb eden, ruhları kovalayan bir şahıs pozisyonunda insanlığa kurtarıcı olarak sunulunca, hadiseler daha karanlık bir tablo çizerek taassubun zirvesine ulaşmaktadır.

3) Muharref İncillere Göre Hz. İsa'nın Gelecekte Olacağını Haber Verdiği Hadiseler:

Dört İncilin sıksık anlattığı mucizelerden bir tanesi de Hz.Isa'nın gelecekte olacak olayları, daha olmadan önce haber vermesi hadisesidir. Bu haberlerin başında, kendisinin çarmıha gerileceği, çarmıh olayından üç gün sonra kendisinin yeniden dirilerek göğe çıkacağı haberi yer almaktadır. incillerde Hz. İsa, kendisinin çarmıh olayından sonra üç gün kabirde kalmasını, Yunus (A.S.)'un balığın karnında üç gün kalmasına benzeterek haber vermektedir(134).

Muharref İncillerin hepsinde işlenen tema, Hz.İsa'nın, çarmıha gerilmeden önce başına gelecek olayları bildiği, buna razı olduğu, hatta buna hazır olduğu şeklindedir. O, çarmıha gerileceğim sıksık öğrencilerine söylemekte idi. İşte böyle konuştuğu ve herkesin yanında kendisinin öldürüleceğini anlattığı bir sırada, Petrus Hz. İsa'yı bir yana çekerek ona böyle konuşmamasını söylüyor ve onu azarlıyor. Herhalde bu azarlamaya çok içerleyen Hz.İsa, ona "Çekil önümden şeytan!

sen yolumda engelsin"(135) diye Petrus'a bağırıyor. incillerde yer alan ifadelere göre, ilâhlık makamına erişmiş olan bir insan(İsa)ı, öğrencisi Petrus, herkesin yanında azarlamakta, ilâhlık makamındaki Hz.İsa da, dünyadan ayrıldıktan sonra öğrencilerini kendisine emanet ettiği ve kendi yerine vekil bıraktığı Petrus'a, "şeytan" diye bağırmaktadır. Petrus'a, Hz.

İsa'yı azarlatan muharref İnciller, Hz.İsa'yı Petrus'a "şeytan, yolumdan çekil" tarzında bağırtmaktadırlar. Herşeyden önce normal iki insan arasında bile geçtiğinde yadırganacak olan böylesine korkunç bir diyalog, nasıl oluyor da ilâhlık makamına erişmiş Hz. İsa ile, kendisine ruhul-kudüs tecelli etmiş ve vahiy ve ilham sahibi, Havarilerin başkanı, Hz.İsa'nın en yakın dostu olan Petrus arasında cereyan edebiliyor? Hz.İsa, en sevdiği ve yerine vekil bıraktığı kişiye nasıl şeytan diyebilir? Eğer gerçekten o bir şeytan idiyse, ona nasıl vahiy ve ilham gedi? Şeytana ilham gelebilir mi? Sonra bir ilâhı azarlamaya kimin gücü yeter? İlâh azarlanabilir mi?

Az önce belirtildiği üzere bu diyalog, bir ilâh ile kendisinden sonra yerine vekil bıraktığı kişi arasında değil, normal bir öğretmen ile öğrencisi arasında dahi meydana gelemez.

Kendisinin çarmıha gerileceğini bilen Hz. İsa, aynı

zamanda daha önceden düşmanlarına ihbar edileceğini ve kendisini ihbar edecek kişiyi de bilmektedir. Bu ihbarcı, kendi öğrencilerinden Havari Yehuda İskaryot'tur(136). incillerin başında Yehuda İskaryot, Havarilerden biri olarak zikredil mesine rağmen, bu kişinin Hz. İsa'yı düşmanlarına ihbar edeceği daha sonraki sayfalarda haber verilmektedir. Bu Yehuda İskaryot, nasıl hem Havari, hem de Hz.İsa'yi jurnalleyen hain bir muhbir olabiliyor? Havariler, vahiy ve ilhama mazhar olmuş günahsız kişiyer değil mi? İncil ve Risale yazarı olan kişilerin Havari oldukları, kendilerine ilham

gelerek onları hata etmekten, yanlış yazmaktan koruduğu Hristiyan kaynaklarda sıksık tekrar edildiğine göre, bu muhbir Yehuda, Hz.İsa'nın oniki öğrencisi arasına girebilecek kadar derecesi yükselmiş ve Havari olmuş bir kişi olması

hasebiyle, neden almış olduğu vahiy ve ilham onu hata etmekten korumadı? Eğer vahiy onu hata etmekten koru yamamış ise, diğer Havarileri de koruyamamış olmalıdır.

Vahye mazhar olmasına rağmen, o hata edip Hz.tsa'nm düşmanları ile işbirliği yapmışsatmbir ihanettir. Yehuda'nm yapabildiği böylesine ağır hatanın daha hafiflerini diğer Havariler haydi haydi yapabilirler. Dolayısı ile hem Havarilerin, hem de onlardan sonra gelen öğrencilerin, yani kitap yazarlarının hepsi hata edebilirler. Onların kitap yazımı

sırasında yapacakları hata, hiçbir zaman Yehuda'nm ihaneti kadar ağır olamaz. Durum böyle olunca İncil yazarlarının, Havari veya Havarilerin öğrencileri olmaları yüzünden hata etmeyecekleri tezijcökten çürümektedir.Yehuda'nm ihaneti, Havarilerin ve onlardan sonra gelen öğrencilerin hata edebi-lirliğini ortaya koyduğuna göre, daha sonraki dönemlerde ortaya çıkan kilise babalarının ve Papaların hata etmezliği (lâ

jmhtî'lîgi^ inananı^ da jrıgsnprîsizligi böylece açığa çıkıyor.

Muharref incillerde haber verilen Hz.İsa'nm mucize kehanetlerinden bir diğeri de, onun, sevgili öğrencisi Petrus'un kendisini üç kere inkâr edeceğini söylemesidir. İncillere göre Hz.İsa, son akşam yemeğinde Petrus'a "Sen beni bu gece horoz ötmeden önce üç kere inkâr edeceksin" diye hitabetmiştir. incillere göre Hz. İsa'nın bu mucizesi aynı gece gerçekleşmiş, Hz.İsa tutuklandıktan sonra onun peşinden giden Petrus, kendisine Hz. İsa'nın öğrencisi olup olmadığı üç kere ayrı ayrı sorulduğu halde üçünde de "Onu tanımam"

diye cevap vermiştir(137). İşin daha entresan tarafı, Hz.İsa, Petrusa "Sen beni bu gece horoz ötmeden üç kere inkâr edeceksin" dediği zaman, Petrus şiddetle tepki gösterip "Her şey olur ama bu olmaz, ben seni asla inkâr etmem" diye cevap verdiği halde, sabah olmadan önce kendisine Hz. İsa'nın adamı olup olmadığı sorulduğu zaman "Hayır onu tammıyo rum" diye cevap vermiş olmasıdır. İncillerin bu inkârı anlatış

tarzına bakılırsa, Petrus'un bu inkârında kendi iradesi dışında gizli bir zorlama olduğu havası seziliyor. Yani Hz.İsa, bunun olacağını söylüyor, Petrus kesinlikle inkâr etmeme niyetinde ama, farkında olmadan birdenbire inkâr gerçekleşiveriyor.

Adeta ilâh İsa'nın gizli bir zorlaması ile, bu inkârın gerçekleştiği havası ortaya çıkıyor. Ayrıca burada başka bir soru daha ortaya çıkıypr: Petrus, Hz.İsa tutuklanınca onun arkasından gidip onu takibetmek cesaretini gösterebildiği halde, neden kendisine "Onun adamı mısın?" diye sorulunca "Hayır onu tanımam" diye cevap versin? Sonra Petrus'un "Onu tanımam"

demesi niçin inkâr etmek ma'naşına alınsın? Petrus'a soruyu soran kadın veya kadınlar (incillerde bu konuda dahi çelişkiler vardır, bir İncilde Petrus'a iki kere soruyu yönelten bir tek kadındır, diğer İncilde ise ayrı ayrı kadınlardır) ona "Sen İsa'ya inanıyor musun, inanmıyor musun?" diye sormamış ve o da "İnanmıyorum" diye cevap vermemiştir. Şâyet bu ifade inkâr ma'nasma, yani Hz. İsa'ya inanmamak ve onun davetini reddetmek anlamına geliyorsa bu inkâr, Havari ve Risale yazarı Petrus'un, korkunç bir hata işlediğini ortaya koymaz mı? Petrus'u böylesine bir inkâra sapmaktan etmekten men etmeyen vahiy ve ilham, kitap yazarken onu nasıl korumuş

ve onun Risalesini yazarken hata etmesine nasıl engel olmuştur? Bu hadise dahi hatasız yazılmaları konusunda İncillere fazla güvenilemiyeceğini ortaya koymaktadır.

Hz.İsa'nın gelecekte olacağını haber verdiği en önemli haberlerden biri, şüphesiz Kudüs'ün ve Süleyman mabedinin tahrib edileceği ve yıkılacağı haberidir(138). Bu habere bağlı

olarak kendisinin yeniden geri gelerek "Tanrı krallığı"nı tesis edeceğini beyan ettiğini incillerden öğreniyoruz. Hadise şöyle nakilediliyor: Hz.İsa, mabedden çıkarken öğrencilerinden biri taşları ve yapıları göstererek "Ne güzel taşlar ve binalar!" diye konuşunca, Hz.İsa ona, bir gün büyük bir felaketin geleceğini, burada taş üstünde taş kalmayacağını söylemiş ve o gün geldiğinde ne yapmaları gerektiğini tenbih etmiştir, Birçok araştırmacı, İncillerde yer alan bu kehanet haberlerini inceden inceye araştırarak bunların gerçekten kehanet mi yoksa, hadiseler meydana geldikten sonraki bir zamanda bunların İncillere kehanet havası verilerek mi sokulduğu konusunda görüş bildirmişlerdir. Araştırmacıların büyük bir

çoğunluğu, bu kehanet haberlerinin büyük bir kısmının aslında kehanet olmadığını, Hz.İsa'nın böyle haberler vermediği halde, hadiseler olduktan sonra bunların kehanet havasına sokularak İncillere sokulduğu sonucuna ulaşmışlardır. Özellikle Kudüs'ün tahribi, mabedin yıkılması ve Filistin'in işgali gibi haberlerin, olay olduktan sonra İsa'nın kehaneti imiş gibi İncillere sokulduğunu söyleyen araştırmacılar, biraz daha ileri gitmişler ve incillerde yer alan bu metinlere bakarak bu olayları nakleden İncillerin, en azından mabedin tahrib yılı

olan M.S. 70 yılından sonra yazıldığını ileri sürmüşlerdir.

Muharref İncillerde Hz.İsa'ya nisbet edilen, gelecekte vaki olacak olayları önceden haber verme mucizelerinin, gerçekte mucize olabilmeleri için "vakıa mutabık" olmaları

gerekir. Yani önceden söylendiği şekilde günü gelince hadiselerin aynen meydana gelmeleri gerekir. Sinoptik İncillere göre Hz.İsa, Öğrencilerine Kudüs'ün tahrib ve işgal edileceğini söylemiştir. Eğer İnciller bu olaydan sonra yazılmamışsa bu bir mucize sayılabilir. Çünkü gerçekten M.S. 70 yılında, olay vaki olmuştur. Ancak öğrencilerinin Hz.İsa'ya bunun ne zaman olacağını sormaları üzerine o, soruya cevap verirken hem olayın nasıl ve ne zaman olacağını, hem de ileride daha başka nelerin olacağını söylemiştir. İncillere göre Hz. İsa öğrencilerine cevaben, ülkelerin ve milletlerin birbirlerini kıracağını, zelzele ve kıtlıkların olacağım, salgın hastalıkların baş göstereceğini, çok korkunç olayların cereyan edeceğini ve en sonunda gökte birtakım alâmetler görüleceğini, bu müthiş

hadiseler olmadan önce öğrencilerine çok zulüm ve işkenceler yapılacağım, sonunda Kudüs'ün ordular tarafından kuşatıldı-

ğını göreceklerini bildirmiş ve bu olayı görünce köylere ve dağlara kaçmaları gerektiğini söylemiştir. Hz.İsa, mabedin tahribi ve Kudüs'ün işgalinden sonra güneş, ay ve yıldızlarda bir takım alâmetlerin zuhur edeceğini, denizlerde meydana gelecek fırtına ve dalgaların gürültüsü sebebi ile insanların şaşkına döneceklerini, korkudan bayılacaklarını, işte tam bu sırada insan oğlunun (kendisinin) bulutlar içinde görünerek geri geleceğini ve "Tanrı'nın Krallığı"nı kuracağını da haber vermiştir. Yani tahrib olayından sonra Hz.Isa geri gelerek bütün dünyaya hakim olacak ve "Tanrı Krallığı"nı kuracaktır.

Sinoptik İncillerde Hz.İsa'nın, "Size doğrusunu söyleyeyim, bütün bunlar olmadan bu nesil ortadan kalkmayacaktır."

dediği yazılıdır. Sinoptik İncillerin sıralamasına göre Kudüs tahrib edilecek, Hristiyanlara zulüm ve işkenceler yapılacak, sonra gökte ve yerde birtakım alametler zuhur edecek, en sonunda Hz. İsa bulutların arasından çıkıp yer yüzüne inecek ve krallığını tesis edecektir ve bütün bu dedikleri de o anda konuştuğu, hitabettiği nesil bu dünyadan ayrılmadan, yok olmadan önce olacaktır. Demek istiyor ki, öğrencilerinin hepsi bu olayları gözleri ile göreceklerdir.

Kudüs M.S. 70 yılında tahrib edildi, tahrib olayını

takiben bir takım zulüm ve işkenceler de oldu. Ama bundan sonra, Hz.İsa'nın olacağını haber verdiği olaylar cereyan etti mi? Matta'nın anlattığının aksine ne gün kararmış, ne ay ışığı

sönmüş, ne gökten yıldızlar dökülmüş ve ne de denizler taşmıştır. Bunların hiçbiri olmadığı gibi, daha önemlisi gökten bulutların içinden çıkıp gelmesi beklenen Mesih İsa da bugüne kadar gelmemiştir. Mesih İsa, ne o yıllarda, ne daha sonraki yıllarda uzun süre beklenmesine rağmen bir türlü gelmemiştir. Bu güne kadar ortalıklarda görülmeyen Hz.İsa, dolayısı ile "Tanrı krallığı" ni da kurmamıştır. İncil metinlerinde bu konuda zaman sınırlaması vardır, Havariler ve diğer öğrencileri, Hz.İsa'nın geri gelişine gözleri ile şahit olacaklardır. Belki de bu olayın gerçekleşmesi uzun süre beklenmiş, ama hiçbir öğrenci bunu görememiştir. Dolayısı ile İncillerde anlatılanın aksine, o nesilden böyle bir hadiseye şahit olanlar olmadığı

gibi, o nesilden sonra gelen hiçbir nesil de bugüne kadar bu olayı görme fırsatı bulamamıştır. Öyle ise bu ne biçim bir mucizedir ki, Hz. İsa ileride olacak dediği halde hiçbirisi olmuyor? Hz.İsa'nın bu konudaki kehaneti gerçekleşmiyor, buna rağmen İnciller bunu mucize olarak sunmaya devam ediyorlar. Aslında bu, bir mucize olmaktan çok bir yalan kehanet olmalıdır. Eğer dört İncil vahiy ürünü iseler, bunlarda bu çeşit yanlış ve yalan haberlerin olmaması

gerekirdi. Bu durum, onların vahye dayanmadan, yazarların kendi beklentilerini de ekleyerek kaleme aldıkları birer kitap durumunda olduklarını gösteriyor.

İncillerde Hz. İsa'nın olacağını haber verdiği halde gerçekleşmeyen haberler konusunda bizim görüşümüz şudur:

Sinoptık incillerin üçü de en azından Kudüs'ün tahrib yılı
olan M.S. 70 yılından sonra yazılmışlardır. İncil yazarları bir yandan, o günkü Yahudi ve Hristiyan cemaatlerin maruz kaldıkları zulüm ve işkenceleri, mabedin tahribini ve Kudüsün işgalini, dünyadan ayrılmadan önce Hz.İsa'nın haber verdiğini yazmak sureti ile Hz. İsa ve Hristiyanlığa rağbeti arttırma-ya çalışmışlar, öbür yandan Yahudi ananesinde mevcut olan
kurtaracı Mesih geleneğinin etkisi altında kalarak, M.S. 70
yılında meydana gelen felaketten sonra kendi şuuraltlarında yatan Mesih beklentilerini, Hz İsa'nın dili ile ona söyleterek ortaya koymuşlardır.

Sami geleneğinde özellikle felâket anlarında halkın umudunu yitirmeye başladığı sırada, insanüstü güçlerle do-natılmış bir kurtarıcının (Mesih) hemen gelerek onları kurta-racağı inancı ortaya çıkmaktadır. Zaman zaman bu tür kurtarıcıların geleceği tarih ve yer dahi önceden haber verilir.

Muhtemelen bununla yapılmak istenen şey, toplumun kurtulma umudunu canlı tutmak ve felâketlere karşı direncini takviye etmektir. Bu yüzden verilen tarihler genellikle hitabedilen insanların görebilecekleri bir tarih olmaktadır.

Nitekim Sinaptik İncillerde, kurtarıcının geleceği ve o anda yaşayan neslin onu mutlaka göreceği yazılmakla, M.S. 70'li yıllarda yaşayan, içlerinde Hz.İsa'nın öğrencilerinin de bulunduğu Hristiyan toplumuna moral verilmek istenmiştir. Burada dikkati çeken bir husus daha vardır: En erken M.S. 70'li yıllarda yazıldığı düşünülen Sinpptik İncillerde bu "Tanrı
krallığı" hikayesi yer aldığı halde, 100'lü yıllarda yazıldığı
birçok Hristiyan araştırmacı tarafından itiraf edilen Yuhanna İncilinde bu hikaye yer almamaktadır. Çünkü, diğer üç İncilin verdiği haber doğrultusunda en az yirmi otuz yıllık bir süre zarfında kurtarıcı bekleyen ve bekleye bekleye umutlarını
yitiren Hristiyan topluma, artık böyle bir mesajın yeniden ulaştırılmasının hiçbir faydası yoktur. Özellikle hadiseyi göreceği söylenen nesil nerede ise tamamen ortadan kalkmaya yüz tuttuğu halde kehanet gerçekleşmeyince, bu haberi tekrar etmenin kimseyi inandırması imkânsız hale gelmişti.

Bu yüzden Yuhanna İncilinin yazarı, artık bu kehaneti İnciline almayı uygun görmemiş ve bu yüzden hikayeyi yazmamıştır.

Şimdiye kadar nakletmiş olduğumuz bu haberlerin dı-

şında İncillerde anlatılan daha başka pekçok kehanet haberleri vardır. Bunlardan bir tanesi de Hz.İsa'nın, Petrus'un akibeti hakkındaki kehanetidir. Hz. İsa ölümden dirildikten sonra öğrencilerine göründüğü sırada Petrus'a, "Koyunlarımı

otlat" der. Sonra ona, "Gençliğinde kendi kuşağını kendin bağlar, istediğin yere giderdin, ama yaşlanınca ellerini uzatacaksın, başkası seni bağlayacak ve istemediğin yere seni götürecek"(139) diyerek onun sonu hakkında kehanette bulunur. Hz. İsa ile Petrus arasında geçen bu konuşma esnasında orada başka bazı öğrenciler de vardır. Petrus, konuşmanın yapıldığı sırada orada bulunan ve Hz.İsa'nın çok sevdiği bir öğrencisi olan bir Havariyi işaret ederek Hz.

İsa'ya, "Ya bu ne olacak?" diye sorunca, Hz. İsa cevap vererek

"Ben gelinceye kadar onun yaşamasını istiyorsam sana ne?"(140) diye cevap vermiştir. Yani o, bu öğrencisinin, kendisi dünyaya geri gelinceye kadar ölmeyeceğini söylemiş olmaktadır. Halbuki ne kendisi dünyaya geri gelmiş ve ne de bu öğrenci, o geri gelinceye kadar yaşamıştır. Dolayısı ile Hz.

İsa'ya nisbet edilen bu kehanet de yalan haber olmaktan öteye gitmemektedir. Muharref incillerin naklettiğine göre, Hz.

İsa'nın bu Havari hakkında böyle konuşması üzerine diğer öğrenciler, bu kişinin ölmeyeceğine inanmaya başlamışlardı.

Yuhanna İncilinde Hz. İsa'nın, öğrencilerine, kendilerinden kısa süre sonra ayrılacağını ve kısa süre sonra tekrar onlara kavuşacağını söylediği yazılıdır(141). Ancak bu İncilde Kudüs'ün tahribi ve Tanrı krallığını kurmak üzere onun yeniden dünyaya geri geleceğine dair hiçbir haber yoktur. Bu kehaneti Sinoptik İnciller nakletmektedir.

4) Muharref İncillere Göre Hz. İsa'nın Suretinin Değişmesi:

Sinoptik İncillerde Hz. İsa'ya atfedilen mucizelerden bir diğeri, onun suretinin değişmesi olayıdır. İncillerin verdiği bilgiye göre Hz. İsa, birgün yanına Petrus, Yakub ve Yuhanna'yı alarak dağa çıktığı

sırada, bu üç öğrencisinin gözleri önünde kendi sureti değişmiş, yüzü güneş gibi parlayıp elbiseleri ışık gibi bembeyaz olmuştur. O sırada öğrencilerine, Hz. Musa ile İlya görünmüş, öğrenciler Hz. Musa ile İlya'nın Hz. İsa ile konuşmasına şahit olmuşlardır. Hz. İsa, Musa ve İlya ile konuşurken araya Petrus girmiş, o da Hz.İsa ile konuşmaya başlamıştır. Tam bu sırada üstlerine parlak bir bulut gelerek onları gölgelemiş ve bulutun içinden bir ses,

"Sevgili oğlum budur, ben ondan hoşnudum, onu dinleyin"

diye onlara hitabetmiştir. Öğrenciler bu sesi duyunca dehşet içinde yüzüstü yere kapanmışlardır. Hep beraber dağdan inerlerken Hz.İsa, "İnsanoğlu dirilmeden önce gördüklerinizi kimseye söylemeyin" diye onlara tenbih etmiştir(142).

Görüldüğü gibi bu mucizede, bir taraftan Hz.İsa'nın şekli değişirken, öbür taraftan gökten bir buluttan gelen ses, onların Hz. İsa'ya itaat etmelerini söylemektedir. Ayrıca bu sırada Hz.İsa, hem Musa , hem de İlya ile sohbet etmektedir.

Türkçe İncil tercümelerinden, Kitâb-ı Mukaddes şirketinin neşrettiği Kitâb-ı Mukaddeste yer alan İncillerde "İlya" kelimesi geçerken, aynı şirketin neşrettiği müstakil İncilde ve Yeni Yaşam yayınlarının müstakil olarak neşrettiği İncilde İlya yerine "İlyâs" kelimesi kullanılmaktadır(143). incillerde geçen İlya kelimesi ile kastedilen kişi, Kur'an-ı Kerimde ismi geçen İlyâs (A.S.) mıdır? Yukarda bahsettiğimiz hikayenin son kısmında İlya ile kastedilenin Yahya(A.S.) olduğu açıkça bellidir. Acaba Hristiyanlığın İlya'sı ile Anadolu'da müslüman halkın yaygın olarak naklettiği "Hıdırellez" inancı arasında bir irtibat var mıdır?

5) Muharref İncillere Göre Hz. İsa'nın Ölüleri Diriltmesi:

Hz. İsa'nın İncillerde nakledilen mucizelerinden biri de onun ölüleri diriltmesi olayıdır. Dört İncilde Hz.İsa'ya nisbet edilen üç diriltme olayı vardır. Bunlardan birincisi, üç Sinoptik İncilde yer alan havra yöneticisinin kızının diriltilmesi olayıdır(144). Yuhanna 'da yer almayan bu olay, diğer üç

İncilde birbirinden biraz farklı bir şekilde anlatılmaktadır. Bir havra yöneticisi, Hz.İsa'dan, ölen kızını diriltmesini ister. Hz.

İsa bu isteğe olumlu cevap vererek yöneticinin evine gider.

Matta'ya göre, Hz.İsa eve girdikten sonra kızın elinden tutup onu ayağa kaldırır ve kız canlanır. Markos'a göre ise, Hz.İsa kızın elinden tuttuktan sonra ona "Talita Kumî" (Kızım kalk !) demiş ve kız bu emirle canlanmıştır. İkinci diriltme olayı

sadece Luka'da yer almaktadır. Luka'ya göre Hz.İsa bir dul kadının ölen oğlunu yeniden diriltmiştir(145). Üçüncü diriltme olayı ise sadece Yuhanna'da yer almaktadır. Yuhanna'ya göre, Marta ile Mecdelli Meryem'in erkek kardeşleri Lazar'ın, ölerek mezara konmasından dört gün sonra, Hz.İsa onun mezarına gelmiş ve bir süre dua ettikten sonra yüksek sesle Lazar'a, "Lazar dışarı çık!" diye bağırmış, Lazar da hemen canlanarak ayağa kalkmış ve mezardan dışarı çıkmıştır(146).

Ölüleri diriltme mucizelerinden birincisi üç Sinoptık İncilde müştereken yer almaktadır. İkincisi sadece Luka'da yer almaktadır, bu mucize Matta, Markos ve Yuhanna'da yoktur. Üçüncüsü, Sinoptik İncilerde yoktur, sadece Yuhanna'da yer almaktadır.

6) Muharref İncillere Göre Hz. İsa'nın Yiyecek ve İçeceği Arttırması ve Malı Bereketlendirmesi: Muharref İncillere göre Hz. İsa zaman zaman çok az olan yiyecekle binlerce insanı doyurmakta, onların önüne koymuş olduğu az sayıda ekmek ve diğer yiyecekleri birdenbire çoğaltmakta ve binlerce insan ondan yediği halde bu az sayıda ekmek ve yiyecek, yiyenlere yetip artmaktadır. Hatta sofradan artanlar, sofraya konandan daha fazla olmaktadır.

Muharref İncillerde anlatılan bu hadiselerden ilkinde, Hz.İsa'nın, beşbin kişiyi doyurduğu haber verilmektedir. Bu hadise, dört İncilde de yazılıdır. İncillere göre Hz.İsa, öğrencileri ve halktan büyük bir kalabalık ile ıssız bir yere gider, orada halka vaaz etmektedir. Akşam olunca, kalabalığın do-yurulması problemi ortaya çıkar. Hz.İsa öğrencilerine, "Halka yemek verin!"diye emreder. Bunun üzerine öğrencileri ona, sadece beş ekmek ile iki balıktan başka verecekleri bir şeylerinin olmadığını söylerler. Hz.İsa, onlara ekmek ve balığı

yanına getirmelerini söyler. Ekmekler yanına getirilince onları

bölüp beşbin kişiye dağıttırır, herkes bu ekmek ve balıklarla doyar. Yemek bittikten sonra ise oniki sepet dolusu ekmek artığı

sofradan toplanır. Yani beş ekmek, beşbin kişi tarafından yenmiş, bu beş ekmekten artanı da oniki sepet olmuştur.

Matta'ya göre sofradan artan, sadece ekmeklerdir, balıklardan hiç bahis yoktur(147). Markos ve Luka'da ise ekmeklerin yanısıra balıkların da artmasından bahsedilmektedir. Ayrıca Markos'ta Hz. İsa'nın ekmekleri bölüştürmeden önce dua ettiği yazılıdır. Yuhanna hikayeyi Matta'nınkine uygun bir tarzda nakletmektedir. O da ekmeğin arttığını söylüyor balıkların artmasından bahsetmiyor.

İncillerde geçen ikinci yiyecek arttırma mucizesinde bu defa Hz.İsa, dörbin insanı doyurmaktadır. Hz. İsa, kendisi ile üç gündür beraber olan dörtbin kişilik kalabalığın doyurul-masını isteyince, öğrencileri ona çok az yiyeceklerinin kaldığını, bununla dörtbin insanı doyurmanın imkânsız olduğunu söylerler. Bunun üzerine Hz.İsa onlara, "Kaç ekmeğiniz var?"

diye sorar. Öğrencileri de "Yedi ekmekle birkaç küçük balık var." cevabını verirler. Hz.İsa yedi ekmekle, balıkları alır ve onları bölüştürdükten sonra şükran duası yaparak halka dağıtır. Yedi ekmek ve birkaç küçük balıkla, kadınlar ve çocukların dışında dörtbin erkek doyarlar. Herkes doyduktan sonra artan yemek artığı yedi küfe doluşudur. Birinci hikayede beş

ekmekle beşbin kişi doyarken, ikinci olayda ekmek sayısı beş-ten yediye çıkmış, ama doyanların sayısı beşbinden dört bine inmiştir. Birinci olayda artan ekmek ve balıklar oniki sepet dolusu iken, ikinci olayda artan yemek artıkları yedi küfe etmektedir. Şüphesiz yedi küfe, oniki sepetten fazla ekmek ve yiyecek aldığına göre, ikinci olayda artıklarda bir artış söz konusudur. İkinci olay, sadece Matta ile Markos'ta vardır(148).

Muharref İncillerde geçen yiyecek arttırma mucizesine bir başka örnek Yuhanna İncilinde vardır. Yuhanna'ya göre Hz.İsa çarmıha gerilip yeniden dirildikten sonra Taberiye gölü kıyısında öğrencilerine görünmüş ve onların tuttukları

balıkları bereketlendirmiş ve çoğaltmıştır. Yuhanna'ya göre, Petrus ve arkadaşları Taberiye gölünde balığa çıkarlar. Bütün gece büyük bir gayret göstermelerine rağmen hiç balık tutamazlar. Tam sabah olacağı sırada gölün kıyısında duran Hz.İsa onlara, ağı kayığın sağ tarafına atmalarını söyler, onlar da onun dediğinin aynısını yaparlar. Kayığın sağ tarafına atılan ağı çekmeye

başlayınca, ağın tamamen balıklarla dolu olduğunu görürler(149). Bu olay Sinoptik İncillerde yoktur, sadece Yuhanna İncilinde vardır. Sinoptik İncillerde benzeri bir olay çarmıha gerilme olayından önce meydana gelmiş
olarak nakledilir.

7) Muharref İncillere Göre Hz. isa'nın Su ÜstündeYürümesi:

Muharref İncillere göre Hz.İsa su üstünde yürüyerek insanlara mucize göstermiştir. Hz. İsa, beş ekmekle beşbin kişiyi doyurduktan sonra öğrencile-rine, kayığa binip karşıya geçmelerini söylemişti. Öğrencileri de rüzgarlı ve fırtınalı bir havada kayığa binip karşıya geçmeye çalışmışlar, ancak şiddetli dalgalar yüzünden kıyıya ulaşamamışlardı. Bu sırada başka işleri dolayısı ile Hz.İsa kayığa binmemiş ve kıyıda kalmıştı. Markos'a göre gece saat üç ile altı arasında, Matta'ya göre ise sabaha karşı Hz.İsa, su üstünde yürüyerek dalgalarla boğuşan kayığın yanına geldi ve ona binerek hemen onları
salimen kıyıya ulaştırdı. Markos ve Matta'da olayın meydana geliş zamanı verildiği halde, Yuhanna'da zaman verilme miştir. Markos ve Yuhanna'ya göre, Hz.İsa'yı bu şekilde su üstünde yürürken gören öğrenciler hayret etmişlerdir.

Markos'a göre Hz.İsa kayığa binince hemen rüzgar kesilmiş
ve böylece öğrenciler kurtulmuşlardır. Yuhanna durumu biraz daha farklı anlatmaktadır. Ona göre Hz.İsa kayığa binince rüzgar kesilmemiş, ama kayık hemen sahile yanaşmış
ve öğrenciler kurtulmuşlardır. Matta'da, Markos ve Yuhan na'da bulunmayan bazı şeyler anlatılmaktadır. Matta'ya göre Hz.İsa su üstünde yürüyerek kayığa yaklaşınca, öğrenciler onu hayalet sanarak ondan korkarlar ve bağırışmaya başlarlar. Bunun üzerine Hz.İsa onlara " Korkmayın! benim " diye seslenir. Bu sözü duyan Petrus, "Eğer gördüğümüz sen isen emir ver de su üstünde yürüyerek sana geleyim" der. Hz.İsa, ona gelmesini söyleyince Petrus su üstünde yürümeye başlar, fakat esen şiddetli rüzgar yüzünden kalbine bir korku düşer ve bu esnada hemen suya batmaya başlar. Petrus bu sırada Hz.İsa'ya, "Ya Rab beni kurtar" diye seslenir, Hz.Isa elini uza-tarak onu kurtarır ve ona "Ey imanı kıt olan adam! neden.

şüpheye düştün?" der ve birlikte kayığa binerler. Bu sırada fırtına durur, onlar da sağ salim kıyıya ulaşırlar(150).

Diğer İnciller, sadece Hz.İsa'yı suda yürütürken, Matta onunla beraber Petrus'u da yürütmektedir. Üçüncü İncilin yazarı Luka ise, bu mucizeden nedense hiç bahsetmemiştir.

8) Muharref İncillere Göre Hz. İsa'nın Fırtınayı Dindirmesi:

Sinoptik İncillerin üçünde de yer alan, ancak Yuhanna'da olmayan mucizeleren biri de Hz.İsa'nın fırtına ve rüzgarı dindirmesi olayıdır. Sinoptik İncillere göre bir akşam vakti Hz. İsa, öğrencilerine birlikte karşı tarafa geçmelerini söyler.

Bunun üzerine öğrenciler birkaç kayıkla kıyıdan açılırlar, fakat birdenbire şiddetli bir fırtına çıkar. Fırtınanın çıktığı sırada Hz.İsa, kayıkta uyumaktadır. Fırtınanın şiddetinden korkan öğrenciler, Hz.İsa'yı uyandırıp "Üstad helâk oluyoruz, bizi kurtar!" derler. Hz.İsa da onlara "Ey imanı kıt olan insanlar! neden korkuyorsunuz?" dedikten sonra ayağa kalkar ve rüzgarı ve fırtınayı azarlayarak onlara dinmeleri için emir verir, o anda göl hemen süt liman oluverir(151).

9) Muharref İncillere Göre Suyu Şaraba Çevirmesi : Sinoptik İncillerde bulunmayan ve sadece Yuhanna İncilinde anlatılan bir mucize de, Hz İsa'nın, bir düğünde dü-ğün sahibinin şarabının bitmesi üzerine küplere su doldurta-rak onları bir anda şaraba çevirmesi hikayesidir. Yuhanna'ya göre, Hz.İsa öğrencileri ile beraber Kana şehrinde bir düğüne davet edilir, düğünde annesi Meryem de hazır bulunmaktadır. Bir ara düğün sahibinin misafirlere ikram ettiği şarap biter. Bunun üzerine Hz. İsa'nın annesi Meryem ona, "Şarapları yok" der. Bu sözle herhalde oğlundan düğün sahibine yardım etmesini ve mucize göstermesini istemiş olmalı ki, Hz.İsa annesine " Kadın, benden sana ne? Saatim daha gelmedi." diye cevap verir. Yani bir nevi annesini azarlar, ama nedense yine orada bulunan hizmetçilere küpleri su ile doldurmalarını emreder. Küplere doldurulan sular, o anda şarap olur ve misafirlere ikram edilir. Bir mucize ile suyu şaraba çeviren Hz.İsa, bu mucizesi ile öyle kaliteli bir şarap üretir ki, düğündeki bazı

misafirler, bu şarabın düğünün başında ikram edilen şaraptan daha kaliteli olduğunu itiraf ederler(152).

Yuhanna'nın naklettiği bu olay, acaba bir mucize mi, yoksa bir kötülük ve günah mı? Çünkü mucizede insanların hayrına olan bir şeyin ortaya konması gerekir. Halbuki Hz.İsa burada suyu şaraba çevirmek suretiyle alkollü içki üretmekte ve insanların zararına hareket etmiş olmaktadır. Bu hadisenin iyice tetkiki neticesinde, aslında Hz.İsa'ya nisbet edilmesi mümkün olmayan şu noktalan tesbit ediyoruz :

1- Hz.İsa ve öğrencileri, şarap ikram edilen bir düğüne gitmişlerdir. Alkoliklerin çokça bulunduğu, herkesin şarap içerek sarhoş olduğu bir toplantıya Hz. İsa ne diye katılıyor ve orada bulunmaktan ne fayda umuyor?

2- Hz. İsa ve öğrencileri böyle bir toplantıya katıldıkları-na göre herhalde burada şarap da içmiş olmalıdırlar. Zaten İncillerin diğer bölümlerinde onun düğünlere gidip şarap içtiği, dolayası ile insanların kendisine "ayyaş" dediklerine dair ifadeler de yer almaktadır.

3 - Hz. İsa'nın annesi düğüne iştirak etmiş, oğlundan şarap üretmesini istemiştir. Burada Hz.İsa'nın, annesinin bu isteğine verdiği cevap çok kırıcıdır, adeta annesine hakaret etmiştir, ama nedense yine onun isteğini yerine getirmiştir.

4- Alkollü içkiler ve özellikle şarap, insanlara zarar veren bir şey olduğu halde Hz.İsa, insanların sarhoşluklarını

arttırmak için suyu şaraba çevirmektedir. Bu, onun tebliğ

görevinin özü ile bağdaşır mı? Hz.İsa'nın gösterdiği bu mucizede onun tebliğine yardımcı olacak ne vardır?

Yuhanna'nın, Kana düğününde mucize yaratan bir kişi olarak takdim ettiği Hz.İsa, bu takdime göre aslında, şarap içilen, sarhoşların kendinden geçtiği, kadın erkek herkesin beraber oturduğu bir yere gitmiş ve orada muhtemelen şarap içerek sarhoş olmuş, bunlara ilâveten şarap bitince suyu şaraba çevirerek oradakilerin daha fazla içki içmesini ve sızmasını

temin etmiş bir insan görünümündedir. Bu hal, bir ilâh için değil, herhangi bir salih insan için dahi uygun olmadığı halde, Yuhanna, Hz.İsa'yı bu şekilde takdim ediyor. İlâhî vahiy ile hatasız yazılmış olan incillerde bu ifadeler yer alabiliyor.

c) Muharref İncillere Göre Hz. İsa'nın Vaaz veNasihatleri :

Muharref İncillerde geçen mucizelerin yanısıra, onlardan daha önemli olmak üzere bu kitaplarda Hz.İsa'ya nisbet edilen sözler vardır. Bu sözler, Hz.İsa'nın vaaz ve nasihatlerinde ve öğrencileri ile yaptığı konuşmalarda söylediği sözlerdir.

İnciller direkt olarak birinci tekil şahıs kalıbı ile Hz.İsa'nın sözlerini onun söylediği şekilde naklederler. Bu tür konuşmalar, İncillerde büyük bir yer tutmaktadır.

İncillerde geçen Hz.İsa'nın sözlerini bir yandan, direkt olarak Öğrencilerine, halka veya muarızlarına karşı yapılmış

konuşma, vaaz ve nasihatler olarak gördüğümüz gibi, diğer yandan bu konuşmalar esnasında verilmiş olan örnekler, meseller ve hikayeler olarak da görmekteyiz. İnciller üzerinde araştırma yapanlar, dört İncilde geçen bütün cümleleri gruplandırarak tasnife tabi tutmuşlardır. Anlatılan mucizelerin içinde bazen emir ve yasak türünden şeyler de bulunabiliyor.

Hz.İsa, insanlarla konuşurken İbranice-Aramice konu-

şuyordu. Fakat onun söylediği sözler, onun orjinal dili olan Arami lehçesi ile günümüze kadar ulaşmadığından, Hz.

İsa'nın kendi lisanı ile söylemiş olduğu iddia edilen sözleri orjinalleri ile tenkide tabi tutmak imkânsızdır.

İncillerin tamamı Yunancaya tercüme edildikten sonra, onun İbranice-Aramice olarak söylediği sözler tamamen kaybolduğundan, Hz.İsa'nın sözlerini dilbilgisi bakımından tahlil etmek mümkün değildir. Bu yönden yapılacak tenkid, Yunanca tercümelere ve Yunancadan diğer dillere yapılan tercümelere yönelmektedir. Bizim elimizde Yunanca tercümeler yoktur, Yunancadan, Türkçeye, İngilizceye, Fransızcaya ve Arapçaya yapılan tercümeler vardır. Dolayısı ile bu konuda yapacağımız çalışma ilk tercümelere değil, ikinci el tercümelere yönelik olacaktır. Burada şu hususu da belirtmek yerinde olacaktır. Son zamanlarda yapılan tercümelerde mütercimler, ilk mütercimlerin dilbilgisi bakımından yapmış oldukları

birçok hatayı düzeltmişlerdir. Mesela Markos İncilinin Yunancasında, bizzat Markos'un, Hz.İsa'nın sözlerini nakleder-ken çok fahiş dilbilgisi hataları yaptığı, bu hataların bilâhere yapılan tercümelerde düzeltildiği söylenmektedir(153) Yukarda anlatılan

sebeplerden dolayı biz, İncillerde Hz.İsa'ya nisbet edilen sözleri ma'na yönünden tahlile tabi tutabiliyoruz. İbranice-Aramiceden Yunancaya, Yunancadan diğer dillere tercümeleri yapılmış bu sözleri tercümeler kanalı

ile tahlile tabi tuttuğumuzda, bu sözlerin büyük bir kısmının ilâhî vahye yakışmayacak kadar bayağı, adi, hakaret ihtiva eden ve zaman zaman sövmeyi andıran bir üslûpla söylen-diklerine şahit oluruz.

1) Muharref İncillere Göre Kendisine Karşı OlanlaraKarşı Tutumu ve Hitap Tarzı:

Hz.İsa, bir yandan insanları kendisine inanmaya ve tevbe etmeye çağırırken, öbür yandan kendisine karşı gelenlere ve davetini kabul etmeyenlere sözlü olarak çok ağır hakaretler etmektedir. Bu insanlara yapmış olduğu hitaplarda "Vay halinize din adamları! Ferrisiler, ikiyüzlüler!..Vay halinize kör kılavuzlar!.. Sizi yılanlar, engerekler soyu, cehennem azabın-dan nasıl kaçacaksınız!" şeklinde ağır hakaret ihtiva eden sözler söylemektedir. Zaman zaman Hz. İsa'nın, insanların yanı sıra ağaçları ve diğer varlıkları da suçladığı, onlara hakaret ettiği görülür. Mesela o, doğrudan doğruya Kudüs şehrini suçlayarak şöyle söylemektedir: " Ey Kudüs! Peygamberleri öldüren, kendisine gönderilenleri taşlayan Kudüs!"Bazıları

burada Hz.İsa'nın maksadının aslında Kudüs olmayıp, bu şehrin halkı olduğunu söyleyebilirler. Ancak, Hz.İsa'nm hitabının bu şekilde olması, insanların kolayca bu şehri uğursuz saymalarına sebep olmaz mı?

Muharref İncillere göre Hz,İsa, insanları nazik bir şekilde güzel sözlerle kendisine inanmaya davet etmemiştir.

İncillerde yazılanlara göre Onun zaman zaman insanlara karşı

kaba kuvvet kullandığını, kendi inançlarına aykırı hareket edenlere saldırdığını ve onları taciz ettiğini müşahede etmekteyiz. Öyleki, birgün Kudüs'te mabede girince orada alış

veriş yapan insanları görmüş, bunun üzerine onlara saldırarak para masalarını ve güvercin sehpalarını devirmiş, ayrıca mabeddeki alıcı ve satıcıları dışarı kovarak onlara "Siz burayı

haydut inine çevirmişsiniz" diye bağırmıştır. Yuhanna'ya göre Hz. İsa kendisine inanmayanlara bir olay sırasında şöyle

hitabetmiştir: "Neden söylediğimi anlamıyorsunuz? Çünkü benim sözümü dinlemiyorsunuz. Siz babanız iblistensiniz ve babanızın heveslerini yapmak istiyorsunuz"(154). Bu çeşit davranış ve hitap nasıl bir ilâhtan sadır olabilir.

2) Muharref İncillere Göre Hz. İsa'nın Dostlarına Karşı Tutum ve Davranışları:

Dört İncilde takdim edilen Hz.İsa, sadece düşmanlarına ve kendisine inanmayanlara karşı kaba ve sert davranmaz, o aynı zamanda dostlarına ve sevdiklerine karşı da zaman zaman hakarete varan kaba sözler sarfeder. Her vesile ile sevgi ve şefkat dini olarak takdim edilen Hristiyanlığm, aslında bu kavramlarla fazla bir alâkasının bulunmadığını, bu dinin kurucusu durumunda olan Hz.İsa'ya nisbet edilen bazı

sözler açıkça ortaya koymaktadır. Hz.Isa'nm en sevdiği öğrencisi Petrus'u, "Çekil önümden şeytan!"(155) diyerek azarlaması, cin çarpmış çocuğu tedavi edememeleri üzerine onun Havarilere "Ey imansız ve sapık nesil! Sizinle daha ne kadar kalacağım, size daha ne kadar tahammül edeceğim?"(156) diye hakaret etmesi, onun dostlarına karşı nasıl kırıcı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çeşit bir ifadenin, kâmil bir insandan dahi sadır olması mümkün değilken, ilâhlık mertebesine erişmiş olduğu iddia edilen Hz.İsa bunları nasıl söyleyebilmektedir? Hz.İsa'nın dostlarına karşı kullandığı bu tür ifadeler İncillerde daha başka pekçok yerde geçmektedir.

Mesela, Hz.İsa su üstünde yürüdüğü sırada Petrus, ondan, kendisini de su üstünde yürütmesini istemiştir. Hz. İsa'nın isteği ve mucizesi ile Petrus su üstünde yürümeye başlamış, ancak bu sırada kalbine bir korku düşünce suya batmaya başlamış, bunun üzerine Hz. İsa ona, "Ey imanı kıt olan adam! Neden şüpheye düştün?"(157) diye hitabetmiştir. Yine İncillerde nakledildiğine göre Hz.İsa ve öğrencileri kayıkla gölde giderlerken birdenbire bir fırtına patlak vermiş, kayığın batmasından korkan öğrenciler o sırada uyumakta olan Hz.

İsa'yı uyandırarak "Bizi kurtar, batıyoruz" diye ona ricada bulunmuşlardır. Uykudan uyanan Hz.İsa, "Ey imanı kıt olanlar neden korkuyorsunuz?"(158) diyerek onlara karşılık vermiştir. Hz. İsa'nın,

başta Petrus olmak üzere Havarileri ve diğer öğrencilerini sıksık bu şekilde hakaret ederek azarladı-

ğına incillerde şahit olmaktayız.

3) Muharref İncillere Göre Hz. İsa'nın Annesine veKardeşlerine Karşı Tutumu:

İncillerde Hz.İsa'nın, annesi, üvey babası ve kardeşleri ile münasebetleri hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır. İki İncilde Hz.İsa'nın soy kütüğü(şecere)nün geniş bir şekilde verilmesine rağmen (159), bu İncillerde ve diğer iki İncilde onun aile fertleri ile ilişkileri konusunda yeterli bilgilerin bulunmadığını müşahede etmekteyiz. Matta ve Luka İncillerinde geçen soy kütüğüne göre, Hz.İsa'nın babası Marangoz Yusuf'tur(160). İncillerde Hz. İsa'nın üvey babası Yusuf ile münasebetleri konusunda doğum ve Kudüs'e götürülme olayları istisna edilirse hiçbir bilgi yoktur. Eğer Hz.İsa'nın bütün hayatı vahiy kabul ediliyorsa elbette onun kendi ailesi içindeki davranışları ve aile fertleri ile münasebetleri çok önemli olmalıdır. incillerde özellikle Havariler ve diğer bazı

öğrencileri ile ilgili çok teferruatlı haberler bulunmasına rağmen, annesi, üvey babası, kardeşleri ve diğer yakın akrabaları ile ilgili yeterli haberlere rastlanılmaması, rastlanılan bazı haberlere göre ise onun aile fertleri ve diğer yakınları ile münasebetlerinin sıcak ve samimi olmaması çok gariptir.

Mecdelli Meryem ile ilgili olarak incillerde geçen haberler, Hz.İsa'mn annesi Hz. Meryem ile ilgili olarak geçen haberlerden çok daha fazladır. Bazı Hristiyan mezheplere göre "Tanrı

Annesi"(Thetekos) mertebesinde görülen Hz.Meryem, acaba Mecdelli Meryem kadar Hz.İsa'nın davet vazifesine katkıda bulunmamış mıdır?

159) Kitâb-ı mukaddes, Matta, 1: 1-17 ; Luka, 3 :23-38

160) Halbuki Hristiyan inancına ve İncillere göre Hz. İsa, bir erkekle temas etmeksizin annesinin ruhu'l-kudüs'ten hamile kalması ile dünya ya gelmiştir. İleride bu çelişkiyi daha detaylı bir şekilde ele alacağız.

Hz. İsa'nın aile fertleri ile ilişkileri konusunda İncillerde öylesine ilginç haberler vardır ki, bu haberlerden nerede ise Hz. Meryem'in, Hz.İsa'nm davetine icabet etmediği ve Hz.

İsa'nın, başta annesi olmak üzere bütün ailesini bu yüzden terkettiği hükmünü çıkarabileceğiz. Sinoptik incillerin üçünde de yer alan habere göre bir gün Hz. İsa'nın annesi ve kardeşleri, onun bulunduğu yere gelmişler ve onunla görüşmek istemişlerdir. Ancak Hz.îsa'nm etrafına toplanan büyük kalabalık yüzünden onun yanma yaklaşamaymca, etraftan biri

"Annen ve kardeşlerin geldi seni çağırıyorlar" diye ona haber vermiştir. Bunun üzerine Hz. İsa orada bulunanlara hitaben,

"Kimdir benim annem ve kardeşlerim?" dedikten sonra etrafında toplananlara bakarak "İşte annem, işte kardeşlerim!

Tanrı'nm isteğini kim yerine getirirse kardeşim, kız kardeşim ve annem odur"(161) demiştir. Bir Tanrı, Tanrı Anneliği mertebesine erişen annesine nasıl böyle davranabilir ve onun hakkında böyle konuşabilir? Hz. İsa, annesinin görüşme isteğini nasıl reddedebilmiştir? Reddine gerekçe olarak etrafında toplanan insanlara "Siz Tanrı'nm isteğini yerine getirerek bana inandınız, bu yüzden siz benim gerçek annem ve kardeşlerimsiniz." dediğine göre o, kendisine inananları annesine ve kardeşlerine tercih etmiş olmuyor mu? Bu tercihe sebep, kendi ifadesi ile "Tanrı'nm isteğini yerine getirmek"

olduğuna göre, demek ki onun annesi ve kardeşleri Tanrı'nm isteğini yerine getirmemişler ve Hz. İsa'ya iman etmemişlerdir. Farz-ı muhal Hz.İsa'nm kardeşleri ve annesi ona iman etmemiş olsunlar, ilâhlık mertebesine erişmiş olan Hz.İsa, nasıl oluyor da onlar kendisine iman etmedi diye onların görüşme talebini reddedebiliyor?

Yuhanna İnciline göre Kana düğününde oğlu Hz.İsa ile birlikte düğüne gelen Hz. Meryem, düğün sahibinin şarabının eksilmesi üzerine oğluna "Şarapları yok" diye söyleyip oğlundan düğün sahibine mucize yolu ile şarap temin etmesini isteyince Hz. İsa annesine "Kadın benden sana ne ?"(162) diye hakaretle cevap vermiştir. Yuhanna İnciline göre Hz.İsa, bir yandan burada annesini azarlarken, öbür yandan yine muci-zesini göstererek suyu şaraba çevirmekten geri kalmamıştır.

İncillerde takdim edilen Hz.İsa'nın, anne-baba, kardeşler ve ailenin diğer fertlerine karşı davranışları bir bütün olarak ele alınıp incelenirse onun, anne-baba ve aile sevgisinden kendisi yoksun olduğu gibi, onun, vermiş olduğu mesajlarda fıtraten insanlarda bulunmakta olan bu sevgi ve şefkati yok etmeye çalıştığı da görülür. İncillere göre o, kızı annesine, oğulu babasına, kadını kocasına, erkeği karısına düşman etmeyi hedef edinmiş görünmektedir. Luka İnciline göre Hz.

İsa kalabalık bir toplulukla yolda yürürken, beraber yürüdü-

ğü kimselere "Biri bana gelip de babasını, annesini, kardeşini, karısını, çocuklarını, hatta kendi canını bile gözden çıkarmaz-sa benim öğrencim olamaz" (163) demiştir. Yine Luka İnciline göre o, kendisini dinlemekte olan kalabalığa hitaben "Ben yer yüzüne ateş yağdırmaya geldim....Yer yüzüne barış getirmeye geldiğimi mi sanıyorsunuz? Size hayır diyorum, ben ayrılık getirmeye geldim. Bundan böyle bir evde beş kişi, ikiye karşı

üç, üçe karşı iki bölünmüş olacak, baba oğluna karşı, oğul babasına karşı, anne kızına karşı, kızı annesine karşı, kaynana gelinine karşı, gelin kaynanasına karşı olacakür."(164) şeklinde konuşmuştur. incillerde mevcut olan buna benzer birçok ifade, aile fertleri arasında var olması gereken saygı, sevgi ve şefkat bağlarını yokedici niteliktedir. Hz. İsa kendisine inanmayan annesini ve kardeşlerini reddettiği gibi, kendisine inananların da anne ve babalarını, kardeşlerini, çocuklarını ve eşlerini terketmelerini, kalplerinde onlara sevgi ve saygıya yer bırakmamalarını istemektedir.

4) Muharref İncillere Göre Hz.İsa'da Ağaç Sevgisi ve incir Ağacına Lanet Olayı:

Hz.îsa'nm incillerde yer alan mesellerinde zaman zaman ağaçlardan ve diğer bitkilerden bahsedildiği görülür. Mesel-lerde üzüm, dut, zeytin, buğday vb. bitkilerden bahsedildiği görülmektedir. Bahsedilen bitkilerden biri de İncir ağacıdır.

incillerde yer yer İncir ağacının filizlerinden bahsedildiği, onun ibret olarak sunulduğu pasajlarla karşılaşılabilir. Ancak bu pasajlarda tabiatı ve çevreyi koruma, ağaç dikme ve çevreyi yeşillendirmeyi özendirecek hiçbir ifade yoktur.

Aksine incillerde ağaç dikme yerine, ağaç lanetleme ve kurut-ma motifine rastlıyoruz. Markos ve Matta incillerine göre, yolda yürümekte olan Hz. İsa acıkır(Tanrı nasıl acıkıyor?).

Tam bu sırada yolda gözüne yaprakları yeşil bir incir ağacı

ilişir. Gördüğü İncir ağacının meyvesinden yemek için ağacın yanına gider, fakat ağaçta hiç meyve olmadığını görünce öfkelenerek ağaca "Artık senden hiç kimse bir daha meyve yemesin" diye beddua eder. Yanındaki öğrencileri onun söylediği bu sözü duyarlar. Ertesi gün Kudüs'ten geri dönerlerken Hz.İsa'nın lanetlemiş olduğu incir ağacının kurumuş

olduğunu görürler ve Havari Petrus "Bak lanetlediğin incir ağacı kurumuş" diye ona söyleyince, Hz.İsa ona "Tanrı'ya iman edin...Kim şu dağa "Kalk, denize atıl" der ve yüreğinde şüphe hissetmeden dediğinin olacağına inanırsa dileği yerine gelecektir" diye cevap verir(165).

Biraz önce belirttiğimiz üzere, İncillerde güzel tabiat tasvirleri yer almadığı gibi, çevreyi yeşillendirme ve ağaçlan-dırma gibi motifler de yer almamaktadır. Aksine bazı yerlerde meyve vermeyen ağaçların kesilmesi zımnen tavsiye edilmektedir(166). Fakat yukarda nakledilen metne göre, Tanrı İsa uzaktan bir incir ağacı görmüş ve onda meyve olduğunu sanmış ve meyvesinden yemek için ağacın yanına gitmiştir.

Ancak incir mevsimi olmadığı için ağaçta meyve bulamayınca ağacı lanetleyerek onu kurutmuştur. Bu ne biçim bir Tanrı ki, uzaktaki ağaçta meyve olup olmadığını bilememekte ve meyve var zannı ile ağacın yanına kadar boşuna yürümekte-dir. İncilin bu pasajına göre Tanrı İsa yanılmış oluyor. Tanrı

hiç yanılır mı? Yanıldığını farzetsek bile Markos'un naklettiğine göre mevsim incir mevsimi değildi, dolayısı ile ağaçta incir meyvesinin bulunmaması gayet tabiidir. O mevsimde bu ağacın meyvesiz olması kendisi için kusur ve suç da değildir.

Peki öyleyse niçin Hz. İsa suçsuz ağacı lanetleyip onu kurutmuştur? Ağacın bu şekilde lanetlenerek kurutulması çevreyi koruma ve tabiatı güzelleştirme esprisi ile bağdaşır mı?

Meyvesiz ağaçlar da meyve veren ağaçlar kadar tabiatta önemli oldukları halde neden Hz. İsa kendi karnını doyurmak için meyve aradığı ağaçta meyve bulamayınca sadece kendi şahsî çıkarını ön plana alarak ağacı kurutmuş olsun? Muharref İncillerdeki bu ifadeye göre Hz.İsa bencil, kendi şahsi menfaatlerini ön planda tutan, toplum menfaatlerine aldırma-yan bir kimse olarak takdim edilmektedir.

5) Muharref İncillere GöreHz.İsa'da Hayvan Sevgisi,Onun Hayvanlara Saldırması:

Hz. İsa'nın annesine, kardeşlerine, Havarilere ve diğer insanlara çok sert ve kaba davrandığını, onlara çeşitli şekiller de hakaretler ettiğini, ağaçları lanetleyerek kuruttuğunu ve bütün bunların muharref İncillerde birer mucize olarak takdim edildiğini daha önce görmüştük. Bu davranışlarına paralel olarak onun hayvanlara karşı da çok sert davrandığı, onları sopa ile kovaladığı İncillerde nakledilmektedir.

Yuhanna İnciline göre Hz. İsa, sahipleri tarafından satılmak üzere mabede getirilen hayvanları kamçı ile kırpaç-layarak mabedden çıkarmış ve onlara eziyet etmiştir. Yuhanna'nın metni aynen şöyledir :"Yahudilerin fıshı yakındı. İsa da Yaruşalim(Kudüs)'e çıktı. Mabedde sığır, koyun ve güvercin satanlar ile sarrafları oturmakta buldu. İplerden bir kamçı

yapıp hepsini, koyunları da, sığırları da mabedden kovdu, sarrafların paralarını döktü ve masalarını devirdi."(167).

Görüldüğü gibi mabeddeki insanlara saldıran, onların masalarını deviren, paralarını etrafa saçan Hz. İsa'nın bu saldırganlığından, hayvanlar da nasiplerini almışlardır. Hz. İsa ipler-den bir kamçı yapmak sureti ile basit bir kovalama yolu ile onları mabedden çıkarmak yerine zavallı hayvanları kamçı ile dövmüştür. Bir el hareketi ile hastaları iyi eden, ölüleri dirilten ve herşeye gücü yeten İsa, acaba sopa ve kamçı

kullanmadan hayvanları oradan çıkaramaz mıydı? Niçin hayvanları kırpaçlayıp onların canını yaktı? Muharref İncillerin takdim ettiği Hz.İsa, hayvan sevgisinden dahi mahrum sıradan bir insan olarak görünmektedir.

İslâmiyet ve Yahudilikte domuz hayvanının eti haram-dır. Ancak Hristiyanlıkta durum farklıdır. Hristiyanlık, Tevratta bulunan ve eti yenebilecek ve yenemiyecek hayvanlarla ilgili olarak ortaya konulan hükümleri genel olarak kabul ettiği halde, Tevratın domuz eti ile ilgili

hükmünü benimse-memekte ve bu hayvanın etinin yenilmesinin helal olduğunu kabul etmektedir. Hristiyanlığa göre domuz necis değil, temiz bir hayvandır ve eti yenilebilir. Buna rağmen Hz. İsa domuzlara karşı da merhametli davranmamış, onların suya düşerek boğulmalarına sebep olmuştur. Daha önce de belirttiğimiz gibi muharref İncillere göre Hz. İsa, yolda yürürken cine tutulmuş bir insana rastgelir. Adamdan cinleri çıkaracağı sırada cinler ona yalvararak "Bizi bu adamın vücudundan çıkaracak-san bari şu domuz sürüsünün içine sok" derler. Hz. İsa cinlere istedikleri izni verir, onlar da adamın vücudundan çıktıktan sonra domuz sürüsüne girerler; ancak cinlenen domuzlar yayıldıkları yamaçtan süratle aşağı doğru yuvarlanmaya başlarlar ve yamacın dibindeki göle düşüp boğulurlar(168).

Sinoptik İncillerin üçünde de yer alan bu hikayeye göre Hz.

İsa, insanların vücudundan çıkarmış olduğu cinleri, domuzların vücuduna sokmak sureti ile o hayvanların boğulmasına sebep olmuştur. Halbuki diğer cin çıkarma hadiselerinde onun çıkardığı cinler hayvanların vücuduna girmemiştir.

Dolayısı ile bu olayda da o, cinleri domuzların vücuduna sokmayabilirdi; ama nedense cinlerin isteklerini kabul ederek hayvanların eza çekmelerine ve suda boğulmalarına razı

olmuştur.

6) Muharref İncillere Göre Hz. İsa'nın İnsanın KendiBedenine Eziyet Etmesini Teşvik Etmesi: incillerde Hz.İsa'nın söylediği iddia edilen sözlerde insan mantığına aykırı öyle acaip ifadeler vardır ki, bir insanın bu sözleri kabul etmesi imkânsızdır. Sinoptik incillerde Hz.

İsa'nın şöyle söylediği iddia edilmektedir: "Kim bana iman eden bu küçüklerden birini günaha düşürürse, onun boynuna kocaman bir değirmen taşının asılıp denize atılması kendisi için daha iyi olur. Eğer elin seni günaha sokarsa onu kes.

Çolak olarak senin için hayata girmek, iki elin olarak cehenneme, sönmez ateşe atılmaktan daha iyidir. Eğer ayağın sürçmene sebep olursa onu kes. Senin için topal olarak hayata girmek, iki ayağın olarak cehenneme atılmaktan daha iyidir.

Eğer senin gözün sürçmene sebep olursa onu çıkar. Senin için bir gözün olarak Allah'ın melekutuna girmek, iki gözün olarak cehenneme atılmaktan daha iyidir"(169). Hz. İsa'ya nisbet edilen bu ifadeye göre bir insan, gözü ile bir günah işlerse gözünü çıkarmalıdır, eli ve ayağı ile bir günah işlerse, elini ve ayağını kesip onları bedeninden atmalıdır. İncil mantığına göre o insanın, günahkâr hali ile iki gözlü, iki elli ve iki ayaklı olarak hayatını devam ettirmesinden, tek gözlü, bir elli ve bir ayaklı olarak kalması onun için daha iyi olacaktır. Bu ne demektir? Acaba gözün işlediği suçun cezası

o gözü çıkarmak mıdır? Ellerin ve ayakların işlediği günahların cezası eli ve ayağı kesmek midir? Bu kural, büyük küçük her günah için uygulanacak mıdır? Bir insanın elini, ayağını

vücudundan kesip ayırması, gözünü çıkarıp atması o insanın hayatı için bir tehlike teşkil etmez mi? Bir insan herhangi bir günah işlemekle bu uzuvlarını keserse, arkasından başka bir günah daha işleyince ne yapacaktır? İkinci elini ve ikinci ayağını da kesecek mi, ikinci gözünü de çıkaracak mı?

Yukardaki sorulara şu şekilde cevap verilmek istenebi-lir. Hz.İsa'nın bu sözleri ile kasdi gerçekten gözü çıkarmak, eli ve ayağı kesmek değil, insanları günah işlemekten uzaklaştır-maktır. O, "Vücudunuzun bu uzuvları ile günah işleyeceğinize onları kesin atın daha iyidir" demek istemiştir. Ancak muharref incillerde nakledilen şekle göre "Gözünüzle günah işleyeceğinize onu çıkarın, eliniz ve ayağınızla günahkâr olacağınıza onları kesin atın" denmemiş, aksine "Bunlarla bir günah işlerseniz onları vücudunuzdan çıkarın, kesin" denmiştir. İncil metinlerinden anlaşılan ma'na, işlenen suçların cezası

elleri, ayakları kesmek ve gözleri çıkarmaktır. Her günah işleyen kendi kendini bu şekilde cezalandırırsa toplumun durumu nereye varır? Körler, topallar ve çolak insanlarla dolu bir cemiyet sağlıklı bir cemiyet olabilir mi? Hele bir insanın Hz. İsa'ya iman edenlerden birini günaha sokması

karşısında, günaha sokan bu kişinin, boynuna değirmen taşının asılıp denize atılması o kişi için nasıl daha iyi olabilir?

Adamın tevbe edemeden, yaptığı hatayı telafi edemeden ölmesi, onun için neden daha iyi olsun? Ayrıca ölümü

gerektiren bu günah hangi günahtır, bu günahı işleten kişinin o günahın bedeli olarak denizde boğulması mı gereklidir?

Günahı işleten kişinin, işlettiği günahın zararlarını telafi etmesi için onun yaşaması ölmesinden daha iyi değil midir?

7) Muharref İncillere Göre Hz.İsa'nm Sözlerinde Kinve Nefret Unsurları:

Hristiyan misyonerleri dinlerini yaymak üzere propaganda yaparlarken ençok Hristiyanlığın sevgi, saygı, şefkat ve merhamet dini olduğunu ileri sürerler. Bu iddialarını ispat etmek için İncillerden bu iddiayı destekleyen özel pasajları

seçip bunları örnek olarak gösterirler. Mesela: "Biri gelip bir yanağına vurursa öbür yanağını da çevirip ona da vurmasını

sağla"; "Dostlarını sevdiğin gibi düşmanlarını da sev"(170) gibi ifadelerin arkasına saklanan Hristiyan misyonerleri, bu dinin ve incillerin, tamamı ile sevgi, saygı, şefkat ve merhamete dayalı olduğu intibaını uyandırmaya çalışırlar. Halbuki İncillere kısaca bir göz attığımız zaman durumun hiç de misyonerlerin dediği gibi olmadığını kolayca görürüz. Evet incillerde sevgi, saygı, şefkat ve merhamet ile ilgili bazı ifadeler vardır, ancak bunlar incillerde çok az bir yer kaplamaktadırlar. Gerek incillerde ve gerekse Kitâb-ı Mukaddesin diğer bölümlerinde kin, nefret, düşmanlık ve intikam duyguları öylesine çok yer kaplamaktadır ki, bunlar sevgi ve şefkat ile ilgili olarak mevcut olan birkaç satırın etkisini tamamen yok etmektedir.

Dört İncilde ve Yeni Ahidin diğer kitaplarında yer alan kin ve intikam duygusu aşılayıcı pasajlar yüzünden Hristiyan dünyası bir türlü savaşsız edememektedir. Asırlarca süren Haçlı Seferlerinin kaynağı, İnciller ve Pavlos'un Mektupları-dır. Haçlı Seferleri sırasında Hristiyan ordusu, sadece Hristiyan olmayanlara saldırmamış, bunların yanısıra sefer sırasında gelip geçtikleri yerlerdeki Hristiyan halka da zulüm ve işkenceler yapmışlardır. Hristiyan batı dünyası kan dökme ve zulüm ihtirasını muharref İncillerden almıştır. Çünkü İncillerde Hz. İsa'nın şöyle söylediği iddia edilmektedir: "Ben dünyaya ateş almaya geldim, eğer şimdiden tutuşmuşsa daha ne isterim...Dünyaya selamet getirmeye mi geldim sanıyorsunuz?

Size derim ki hayır; fakat daha doğrusu ayrılık getirmeye geldim. Çünkü bundan sonra bir evde beş kişi olacak, üçü

ikiye, ikisi de üçe karşı ayrılacaklar"(171). Luka İncilinde geçen bu pasaja göre Hz. İsa, yer yüzüne sevgi ve şefkat getirmeye değil, aksine ateş atmaya, fitne fesat çıkarmaya, insanlar arasına ayrılık sokmaya, beş kişilik bir toplulukta dahi tesânüd ve ahengi yoketmeye gelmiştir.

İncillere göre Hz. İsa, barıştan yana bir kimse değildir, incillerde o, kılıç ve savaş çığırtkanlığı yapan bir kimse olarak takdim edilir. Matta'da bu durum açıkça görülmektedir.

"Yer yüzüne selamet getirmeye geldiğimi sanmayın, ben selamet değil, fakat kılıç getirmeye geldim."(172) Naklettiğimiz bu ifadeler bizzat incillerde yer almaktadır. Asırlardan beri bu duygularla beslenen Hristiyan batı dünyası, bu duyguların etkisi ile kendi aralarında on yıl, yirmi yıl, otuz yıl, hatta yüzyıl süren savaşlar yapmışlar ve sürekli olarak kan dökmüşlerdir. Hristiyanlar kılıçla, silahla insanları yoketmeyi, mahvetmeyi muharref İncillerden ilham alarak ve Hz.İsa'nın direktifleri doğrultusunda gerçekleştirmişlerdir. incillerin naklettiğine göre Hz.İsa, kendisine inanmayan, yani Hristiyan olmayan insanları ölü olarak kabul etmektedir. Dolayısı ile ölü mesabesinde olan insanları öldürülmesinde hiçbir mahzur yoktur. Bu konuda Matta İndlinde şu ifadeye rastgeliyoruz:

"Şakirtlerden bir başkası İsa'ya dedi: Ya rab! bana izin ver, önce gideyim ve babamı gömeyim, fakat İsa ona dedi: Benim ardımca gel, ölüleri bırak, kendi ölülerini gömsünler"(173).

Hz. İsa'nın, babası ölen öğrencinin, babasının cenazesini kaldırmak üzere izin istemesine karşılık ona vermiş olduğu bu cevap ve gerekli izni vermeyişi İncillerdeki insan sevgisi-nin mahiyetinin ne olduğunu açıkça göstermektedir. Ayrıca bu olay, hem Hz.İsa'nın (Muharref İncillere göre) ana babaya karşı sevgisizliğini ortaya koymakta, hem de "Bırak ölüleri, kendi ölülerini gömsünler" demek sureti ile kendisine inanmayan, yani Hristiyan olmayan insanları ölü saydığını ispat etmektedir.

Muharref İncillerde şekillenen bu kin ve nefret, Hz.İsa'mn çarmıha gerilmesi hikayeleri ile zirveye ulaşmıştır.

Dört İncilin de son kısmında yer alan çarmıha gerilme hikayesi, Hristiyanların kalbinde Hristiyan olmayan insanlara karşı, özellikle Yahudi ve Putperestlere karşı sönmez bir kin, buğz ve nefret duygusu uyandırmakla kalmamış, aynı zamanda Tanrı'ya karşı bir isyan ve galeyan meydana getirmiştir. Muharref İncillerdeki okudukları satırlardan, "Eloî, Eloî

lama sabaktanî" (Tanrım, Tanrım! Niye beni terkettin) (174) diye çarmıha gerildiği sırada Allah'a isyan eden Hz.İsa'yı, ellerinden, ayaklarından ve başından çivilerle ağaçlara çakıl-mış, orada

susuzluktan ve acıdan inliyor olarak tasavvur eden Hristiyanlar, İncillerin takdim ettiği Hz. İsa'nın hissettikleri-nin aynısını hissederek Allah'a isyan etmekte ve Hz.İsa'nın intikamını almak üzere bütün dünyayı ateşe vermekten çekinmemektedirler. Her pazar günü ayin için kiliselere götürülen küçük çocuklar, çarmıha gerilmiş İsa tasvirlerini gördükçe daha o yaşlardan itibaren, kalpleri İsa düşmanlarına karşı kin ve nefretle dolmakta ve onlar büyüdükçe kalplerin-deki bu kin ve nefret de onlarla birlikte büyümektedir. Hz.

İsa'nın çarmıha gerilmesi olayı, bir yandan onu çarmıha gerenlere karşı kin ve nefret duygusu uyandırırken, öbür yandan çarmıhta İsa'yı terkeden Allah'a karşı şuur altında (Hz.İsa'yı çarmıhta terketmesi yüzünden) bir isyan ve nefret duygusu uyandırmakta ve Hristiyanları, Allah'ın Hz. İsa'ya karşı bir haksızlık yaptığı hissine sevketmektedir.

Hristiyanlıktaki "Ekmek Şarap Ayini" de Hristiyanların şuur altlarına gizli bir sadizm ve kan dökücülük duygusunu yerleştirmektedir. Şarabın, Hz. İsa'nın kanını, ekmeğin de onun etini temsil ettiğini İnciller haber verdiğine göre(175), Ekmek Şarap Ayininde bir yandan et yendiği, öbür yandan kan içildiği duygusunu yıllarca hissederek büyüyen Hristiyan çocuklar, insan öldürmekten ve kan dökmekten korkmaz hale gelmektedirler. Kiliselerde sürekli olarak İsa'nın etini yediğini ve kanını içtiğini hayal eden her Hristiyan, artık İsa'nın intikamını almak için kan dökmekten ve insan öldürmekten asla çekinmez olmaktadır.

M.S. ilk asırlarada Hristiyanlara yapılan zulüm ve işkencelere mukabil, Hristiyanların, M.S. dördüncü asırdan itibaren başlatıp günümüze kadar sürdürdükleri zulüm ve işkencelerin, savaşların ana kaynağı, onların Kitâb-ı Mukad-desidir. Çünkü kin ve nefret sadece incillerde ve Yeni Ahidin diğer kitaplarında değil, hemen hemen Kitâb-ı Mukaddesin bütün kitaplarında işlenen ana mevzu durumundadır.

Hristiyanlığm bugünkü şeklini almasında en büyük pay sahibi olan Pavlos'un, bütün risalelerinde kin ve nefret kusulmaktadır. Pavlos, Romalılara yazmış olduğu mektubun-da günahkârların katledilmesine şöyle fetva vermektedir:

"Bütün haksızlık, kötülük, tamah ve şerirlikle dolmuş olarak, haset, katil, zina, hile, huysuzluk ile dolu, kötülük söyleyenler,

zemmamlar, Allah'ın menfurları, küstah, kibirli, övünücü, kötü şeyler mucidi, ana babaya itaatsiz, anlayışsız, sözünde durmaz, tabii sevgiden mahrum ve merhametsizdirler. Bu gibi şeyleri işleyenler ölüme müstehaktırlar"(l76). Pavlos'a göre sayılan günahları işleyenleri öldürmek gerekir. Yine Pavlos, Titus'a yazmış olduğu mektupta şöyle söylemektedir:

"Nizamsız, boşboğaz, aldatıcı birçok kimseler, bilhassa sünnetlilikten olanlar vardır, onların ağzını kapatmak lazımdır...Onlardan kendilerinin peygamberi olan biri demiştir:

'Giritliler daima yalancı, kötü canavarlar, tembel oburlardır.'

Bu şehadet gerçektir...Fakat murdar olanlara ve imansızlara hiçbir şey temiz değildir" (177). Pavlos burada açıkça Hris tiyan olmayan imansızların murdar olduğunu, onların hiçbir şeylerinin temiz olmadığını iddia ettiği gibi, Girit halkını

hedef alarak onlar hakkında başka bir şahsın söylemiş olduğu sözlerin doğru olduğunu, yani Giritlilerin yalancı, kötü canavarlar olduklarını ifade etmektedir. Hz. İsa'nın Kudüs şehrini hedef almasına benzer şekilde Pavlos da Girit adasını ve Giritlileri hedef almaktadır.

Pavlos'un, diğer mektuplarında da insanlar hakkında aşağılayıcı karanlık tablolar çizdiği görülmektedir. Pavlos'a göre "İnsanlar, kendilerini seven, parayı seven, övünücü, mağrur, küfürbaz, ana babaya itaatsiz, nankör, murdar, şefkatsiz, imansız, iftiracı, nefsine mağlup, azgın, iyilik düşmanı, hain, inatçı, kibirli, zevki Allah'tan ziyade seven, takva suretini gösterip, onun kuvvetini inkâr edenlerdir"(178). Pavlos'un bu ifadesine bir de Hz. İsa'nın şu ifadesini eklediğimiz zaman Hristiyanlığın insanlara bakış açısını tam olarak tesbit etmiş

oluruz. Muharref İncillere göre Hz. İsa şöyle söylemektedir: "Benden evvel gelenlerin hepsi haydut ve hırsızdır"(179).

Pavlos'un dediklerine paralel olarak İncillerde Hz.İsa'ya nisbet edilen bu sözler, herşeyi açığa çıkarmaktadır.

Şimdi insafla sormak lazımdır: Kadınları, ellerinde hiçbir delil olmadığı halde cadılıkla suçlayıp ateşte yakan, ruh ve akıl hastalarını, vücutlarına cin girdiği düşüncesi ile asırlarca sopa ile tedavi etmeye çalışan, kiliseye karşı geldikleri iddiası ile bazı masum insanları engizisyon mahkemele-rinde sorgusuz sualsiz ölüme

mahkum eden bu dinin, yukarıda aktarılan pasajları gördükten sonra sevgi, bağış ve şefkat dini olduğunu söylemek mümkün olabilir mi?

Batılı bazı araştırmacılar, İncillerde ve Kitâb-ı Mukaddes'in diğer bölümlerinde ekilmiş bulunan bu kin ve nefret tohumlarını görmezlikten gelerek eserlerinde Hristiyanlar ve Hz. İsa hakkında masum sevgi ve şefkat hikayelerine yer vermektedirler. Onlara göre Hz. İsa bir psikiyatristtir, o sevgi ve şefkat sembolüdür. Bütün insanları anne sevgisi ile sevmektedir. O, Bütün Hristiyanlara anne sevgisi ile sevmeyi, karşılıksız olarak sevmeyi öğretmiştir. Çocuklar anne ve babadan ne kadar nefret ederlerse etsinler, anne ve babanın çocuklara karşı sevgisi nasıl azalmıyorsa, Hz. İsa'nın da insanlara karşı olan sevgisi aynı şekilde azalmıyormuş(180).

Dolayısı ile bütün Hristiyanlar da Hz. İsa'nın bu karşılıksız sevgisi gibi bir sevgiye sahip imişler. Ernest. M. Ligon, Hristiyan ahlâkına yerleştiğini ve Hristiyan şahsiyetini oluşturdu-

ğunu iddia ettiği bu psikolojiye şöyle bir misal vermektedir :

"Hristiyan bir ailenin çocuğu olan Bradley, zaman zaman annesine yardım ettiği için, yapmış olduğu yardımla-rın karşılığını istemek üzere sabah kahvaltısı için sofraya oturunca, annesinin tabağına katlanmış bir kağıt parçası

koyar. Annesi sofraya gelip oturunca kağıdı alır ve okur.

Pusulada şunlar yazılıdır :

Annenin Bradley'e olan borcu için :

Siparişleri getirdiği için 0.25

İyi hali için 0.10

Müzik dersi aldığı için 0.10

Ekstralar için 0.10

Toplam 0.55

Kağıttaki yazıyı okuyan anne hiçbir şey söylemez.

Ancak öğle yemeğinde anne, oğlu Bradley'in tabağına 0.55 dolarla beraber bir pusula bırakır. Bu defa pusulada annenin şöyle bir listesi yer almaktadır :

Bradley'in anneye borcu için:

İyi halinden dolayı 0.00 dolar

Kızıl hastalığı esnasında ona baktığı için 0.00

Elbise, ayakkabı, eldiven ve oyuncaklar için 0.00 " "

Ona hazırladığı yiyecekler ve odası için 0.00 " "
Toplam olarak Bradley'in anneye borcu 0,00 " "
Pusulayı okuyan Bradley ağlayarak annesinin boynuna sarılır ve 'Elli beş senti geri al ve bana sevgini ver' diyerek ona yalvarır"(181).

Yukardaki satırların yazarı Ernest Ligon'a göre Hristiyan şahsiyetinin Bradley örneğinde görülen böyle bir sevgi üzerine kurulmasında Hz. İsa'nın sunmuş olduğu sevgi mesajının büyük bir katkısı vardır. Herhalde yazar İncilleri hiç okumamış, Yeni Ahit sayfalarında imansızlarla birlikte günahkârların da öldürülmeleri gerektiğini belirten satırları

hiç görmemiştir. Özellikle Hz.İsa'nın annesine, "anne" diye hitabetmeyip, "Kadın, benden sana ne!" diyerek yaptığı

hakaretlere hiç şahit olmamıştır. Hristiyanlığı propaganda etmek amacı ile yazılmış olan eserlerde yer alan Hristiyanlıktaki sevgi, Hz. İsa'daki sevgi ve şefkat hikayelerini okuduğu-muz zaman sanki bu eserlerin, İncilerde takdim edilen Hz.

İsa ve Hristiyanlıktan başka bir İsa ve Hristiyanlıktan bahsettiklerini sanmaya başlıyoruz. Nerede Ernest Ligon'un bahsettiği sevgi ve şefkat timsali Hristiyanlık? Bugün elde mevcut İncillerdeki Hristiyanlık, maddeci, sevgisiz, kin ve nefret duyguları ile dopdolu bir Hristiyanlıktır.

8) Muharref İncillere Göre Hz.İsa'nın Kölelik Anlayışı: Hristiyan yazarlar tarafından sürekli olarak tekrarlanan ve her vesile ile örnek diye gösterilen "Biri bir yanağına vurursa ona karşılık verme, sen öbür yanağını da çevir"

mealindeki Hz.İsa'ya atfedilen sözün, sosyolojik ve psikolojik yönlerden tahlilini yapmak gerekir. Bu ifadeyi psikolojik yönden ele alırsak bu sözün insanlara kendilerini savunmama, kim ne yaparsa yapsın karşılık vermemek sureti ile kendini ezdirme, hatta yok olma duygusunu aşıladığını

görürüz. Eğer bir toplumda zalimler, insanların mallarını

haksız yere gasbedenler, insanlara eziyet edenler hiç karşılık görmeyip her istediklerini istedikleri zaman yapabilirlerse, yaptıklarına hiç ceza verilmez ve yaptıkları sürekli olarak yanlarında kâr kalırsa elbette bu çeşit hareketler yaygınlaşır, sonunda toplumda huzur ve sükûn kalmaz. Haksızlığın ve zulmün ceza görmediği bir

cemiyetin ayakta durması ve varlığını sürdürmesi imkânsızdır. Muharref İncillere göre Hz.

İsa, zina ve hırsızlık gibi suçları işleyenleri dahi cezalandırma-mak eğilimindedir(182). Böyle olunca hukukî kuralların hiç

uygulanmadığı, zalimlerin serbestçe zulmettiği ve mazlumla-rın haklarını aramadıkları bir cemiyet ayakta kalabilir mi?

Yukarıda aktardığımız Hz. İsa'nın sözleri, haksızlığa ve zulme uğrayan insanlarda pısırıklık, miskinlik ve tam teslimiyet fikrini aşılamakta, insanları kaderciliğe doğru sürükle-mektedir. İnciller, Hinduizmin kendi kast sisteminde alt taba-kalardaki insanlara aşıladığı kaderci ve teslimiyetçi zihniyetin aynısını, işçilere ve kölelere aşılamaya çalışmaktadır. Hz.

İsa'ya nisbet edilen şu sözden başka nasıl bir ma'na çıkarılabi-lir? "Ben size diyorum ki kötüye karşı direnmeyin, sağ yana ğınıza bir tokat atana öbürünü de çeviriş. Size karşı davacı

olup mintanınızı almak isteyene abanızı da verin. Sizi bin adım yol yürümeye zorlayanla iki bin adım yürüyün." (183) Muharref İncillere göre Hz. İsa, verdiği misallerin çoğunda kölelik motifini kullanmakta ve köleliği razı olunması gereken bir kader gibi takdim etmektedir. Hz.İsa, insanın Allah'a itaatini, kölenin efendisine itaati ile sürekli olarak mukayese etmektedir. Onun köleliğe bakışı şu sözlerinde açıkça görülebilir: "Hangi birinizin çift süren, ya da çobanlık eden bir kölesi olur da, tarladan dönüşünde ona, 'çabuk gel, sofraya otur' der. Tersine ona, 'yemeğimi hazırla, kuşağını

bağla ve ben yeyip içerken bana hizmet et. Ondan sonra da sen yeyip içersin' demez mi?.. Kendisine verdiği buyrukları

yerine getirdi diye köleye teşekkür eder mi hiç?"(184) Hz.

İsa'nın İncillerde verdiği misallerdeki köleliğe bakışı bu tarzdadır. İncillere göre Hz. İsa, kölelerin herhangi bir hakka sahip olduklarını kabul etmemektedir. Ona göre kölelerin vazifesi he halükârda efendilerine hizmet etmektir, onların efendilerine karşı hiçbir hakları yoktur.

Hz. İsa'nın muharref incillerde geçen teslimiyetçi, kaderci ve tam itaat esasına dayanan kölelik anlayışına, Yeni Ahidin diğer kitaplarında da rastlamaktayız. Bu kitaplarda köleliğin mahiyeti daha net olarak görülür. Bilhassa Pavlos'un mektuplarında köleliğin bir kader olduğu, onun bütün veci-belerinin yerine getirilmesinin gerekli

olduğu tekrar tekrar anlatılır. Pavlos bu konuda şunları söylemektedir: "Boyunduruk altında olan kulların hepsi kendi efendilerini tam hürmete layık saysınlar, ta ki Allah'ın ismine ve talime küfrolunmasın ve iman etmiş efendileri olanlar, kardeş oldukları için onları

hor görmesinler, fakat daha ziyade hizmet etsinler, çünkü bu hizmetten istifade edenler iman eyliyen sevgililerdir"(185).

Pavlos gibi Petrus da, yazdığı risalelerinde kölelerin efendilerine kayıtsız şartsız itaat etmelerini şu şekilde emretmektedir: "Ey hizmetçiler! Efendilerinize, yalnız iyilere ve mülayimlere değil, fakat ters huylu olanlara da tam korku ile itaat edin. Çünkü eğer biri haksız yere elem çekerek Allah'a karşı vicdandan ötürü hüzünle dayanırsa bu makbuldür...

İyilik işleyerek elem çekip sabrederseniz, Allah nezdinde bu makbuldür"(186).

Gerek Petrus'un ve gerekse Pavlos'un mektuplarındaki bu sözler daha çok köle sahibi zenginlerle üst tabakadan insanların işlerini kolaylaştırmak için kaleme alınmış olmalıdır. Biz, M.S. birinci ve ikinci yüzyıllarda Hristiyanlığın daha çok fakir, işçi ve köleler arasında yayıldığını, zenginlerin ve nüfuzlu insanların bu dine pek rağbet etmediklerini, zengin ve üst tabakadan insanların bu dine üçüncü asırdan itibaren girmeye başladıklarını biliyoruz. Böyle olunca biraz önce aktarmış olduğumuz pasajların M.S. birinci veya ikinci asırda yazılmış olması uzak bir ihtimaldir. Bu pasajlar muhtemelen üçüncü asırdan itibaren Hristiyanlığa girmeye başlayan zenginlerin ve köle sahibi kişilerin işlerini kolaylaştırmak üzere başka yazarlar tarafından kaleme alınmış ve bunlar Petrus ve Pavlos'un ifadeleri imiş gibi onların risalelerine sokulmuştur.

İmparator Kostantin'in dördüncü yüzyılın birinci yarısında Hristiyanlığı kabul etmesi, imparatorlukta gitgide çoğalan Hristiyan nüfusun, kendisine bu din kanalı ile bağ-lanmasını sağlamak ve böylece tahtını sağlama almak gayesini taşıyordu. Kostantin, Hristiyanlık vasıtası ile bir yandan imparatorlukta dinî bir birlik sağlamayı hedef edinirken, öbür yandan topladığı konsiller vasıtası ile o sırada Hristiyanların ellerinde bulunan bütün İncilleri ve Risaleleri imha ettirmiş, bu kitaplardan sadece şu anda Hristiyanların ellerinde mevcut olan kitapları yeniden yazdırtmıştır. Ancak onların

da asıllarını imha ettirmiştir. Kanunî kabul edilerek yeni nüshaları kaleme alınan bu eserlerin yeni yazmalarına, devlet adamlarına, hükümetlere itaat fikrini ilâve ettirerek kendi yönetimine bu yolla destek sağlama cihetine gitmiştir. Bu ilâvelerin en canlı örneği Pavlos'un Titus'a yazdığı mektupta görülmektedir. Bu mektuta şöyle bir ifadeye rastgelmekteyiz:

"Reislere ve hükümetlere tabi olmayı, itaat etmeyi ... onlara ihtar et"(187). Bu ifadenin, birinci asırda hükümetin ve reislerin zulüm ve işkencesi altında inleyen ve sonunda öldürülen Pavlos tarafından söylenmiş olması imkânsızdır. Eğer o dönemde Pavlos, Hristiyan müminleri mevcut hükümete itaat etmeye çağırmış olsa idi, hükümet onu elbette öldürt-mez, aksine korudu. Pavlos bu sözleri söylemiş olsaydı Roma yönetimi tarafından baştacı edilirdi. Kostantin ve daha sonra gelen imparatorlar özellikle bu vb. ifadeleri, Yeni Ahidin kanonizasyonundan sonra bu kitapta yer alan eserlerin yeniden yazılması sırasında bunlara ilâve ettirmiş olmalıdırlar.

Bugün elde mevcut olan en eski Yeni Ahit yazmasının, M.S. dördüncü yüzyılın ortalarında yazılmış olan bir yazmadan kopya edildiği söylenen bir yazma olduğunu daha önce belirtmiştik. Kanunî kabul edilen kitapların dahi bu tarihten önce yazılmış olan bütün nüshaları yok edilmiş ve ortadan kaldırılmıştır. Bugün sahih olduğu kabul edilen kitapların ilk nüshalarında yukarda aktarmış olduğumuz pasajlar muhtemelen mevcut değildi. Bunlar bu kitaplara ek-lendikten sonra, yapılan bu ilâvelerin anlaşılmaması için daha önce yazılmış olan bütün nüshalar devlet eli ile kasden yok edilmişlerdir.

Hristiyanların, Hristiyan olmayan milletler üzerinde devamlı olarak hakimiyet kurmaya çalışmaları ve bu milletlerin en meşru haklarını dahi gasbetmeyi olağan saymalarının temelinde İncillerde ve Risalelerde geçen bu pasajların büyük tesiri vardır. Hristiyan mentalitesinde Hristiyan olmayanların hiçbir hakları yoktur, onlar Hristiyanların köleleri mesabesin-dedirler. Hz.İsa'ya nisbet edilerek İncillere alınan pasajlarda belirtildiği gibi, köle itaat etti diye ona teşekkür edilmez.

Hristiyan olmayan milletler ve devletler, Hristiyanlarla yaptıkları anlaşmalara ne kadar riayetkâr olurlarsa olsunlar onlara teşekkür dahi gerekmez, zaten onlar böyle yapmak zorundadırlar. Sonradan

Hristiyanlığı benimseyen milletler ve devletler de daha önce Hristiyan olmuş devletlerin köleleri olmak durumundadırlar. Bunlar Hristiyan olmakla kölelik statüsünden hemen çıkamazlar. Dolayısı ile efendi durumunda olan devletler, yeni Hristiyan olmuş bu devletleri kendi çıkarları doğrultusunda istedikleri gibi kullanabilirler. Yeni Hristiyan olmuş bir devletin veya milletin ortaya çıkarak "Biz de Hristiyanız, eşitlik istiyoruz" demeye hakkı dahi yoktur.

Bu yeni Hristiyan olmuş devletlerin görevi, efendilerine itaat ve onların söylediklerine bir köle zihniyeti ile harfiysn riayet-ten ibarettir.

Hristiyan misyonerlerinin Hristiyanlığı yaydıkları

yerlerde kurulan kiliselerin işleyiş tarzı konusunda Hristiyan dünyasında ihtilaflar çıkmış; yeni Hristiyanlığı kabul edenler, merkezî Kilise otoritesine tam olarak tabi olmayan mahallî

kiliselerin kurulmasını ve bu şekilde faaliyet gösterilmesini isterlerken, bazıları mahallî kiliselerin tehlikelerine işaret ederek bunlara tam bir serbestlik verilmesinin doğru olmayacağını, bunların ne olursa olsun merkezî bir otorite tarafından denetlenmesinin daha uygun olacağını söylemişlerdir(188).

Bu merkezî otoriteyi tesis etme fikrinin temelinde ise sömür-geci, köle kullanıcı, ve başkalarının haklarını gasbetmeyi meşru gören ve gösteren Yeni Ahit mantığı vardır, 9) Muharref İncillere Göre Hz.İsa'da Irk Ayırımı: Muharref İnciller iyice incelendiği zaman bu kitaplarda Hristiyanlığm bir taraftan cihanşümul bir din olduğunu gösteren ifadeler görülürken, öbür taraftan onun sadece İsrail ırkına tahsis edilmiş bir din olduğunu gösteren ibarelere de rastlanır. Bu ibarelerde İsrail ırkı yüceltilmekte, diğer ırklar ise aşağılanmaktadır.

Hristiyanlar, Yahudilerin kutsal kitabı "Tanah"ı, Eski Ahit adı ile kabul etliklerinden, Tanahta geçen bütün ırkçı

ifadeleri aynen benimserler. Başta Tevrat olmak üzere Tanahta yer alan diğer kitapların tamamı, ırkçı ve siyonist fikirlerle doludurlar. Diğer ırklar bu kitaplarda ikinci sınıf insanlar olarak tarif edilirler. İşte Eski Ahide paralel olarak Yeni Ahidde, özellikle incillerde aynı anlayış ve zihniyet devam etmektedir. Muharref İncillere göre Hz. İsa, kendisi bir İsrailli Yahudi olarak İsrailli olmayanları köpeklerle eşit tutmaktadır.

İsrail ırkının üstünlüğünü ve kendi davetinin sadece İsrail oğullarına tahsis edilmiş olduğunu gösteren şu pasaj konuyu açık bir

şekilde ortaya koymaktadır: "İsa oradan çıkıp Sur ve Sayda taraflarına çekildi. İşte Kenanlı bir kadın o sınırlardan geldi ve "Ya rab bana merhamet eyle, sen ey Davud oğlu!

Kızım çok kötü bir halde cine tutulmuştur' diye bağırdı, fakat İsa ona bir söz cevap vermedi. Şakirtleri gelip 'Onu uzaklaştır, çünkü arkamızdan bağırıyor' diyerek ona yalvardılar. İsa cevap verip dedi: 'Ben İsrail evinin kaybolmuş

koyunlarından başkasına gönderilmedim.' Fakat kadın geldi ve 'Ya rab, bana yardım et!' diye ona tapındı. İsa cevap verip dedi: 'Çocukların ekmeğini alıp onu köpeklere atmak iyi değildir.' Fakat kadın dedi: 'Evet ya rab, zira köpekler de efendilerinin sofrasından düşen kırıntılardan yerler" (189). Hz.

İsa'ya nisbet edilen bu ifadeye göre İsrail halkı, yani Yahudiler koyundurlar, İsrail ırkından olmayanların hepsi köpektirler dolayısı ile Kenanlı kadın da köpektir. İnciller İsrail ırkından olmayanları sadece köpeğe benzetmez, bazen de onları domuza benzetirler. Matta İncilinde bu konuda şöyle söylenmektedir: "Mukaddes olanı köpeklere vermeyin ve incilerinizi domuzların önüne atmayın; ki onları ayakları

altında çiğnemesinler" (190).

Yukarda nakledilen birinci pasaja göre cin çıkarmakla ün yapmış olan Hz.İsa, yolda yürürken kızı cinlere tutulmuş olan Kenanlı bir kadınla karşılaşıyor, kadın ondan kızını

cinlerden kurtarmasını isteyince Hz. İsa ona, "Ben sadece İsrail evinin kaybolmuş koyunlarına gönderildim" diye cevap veriyor. Yani kadın ona geliyor, davetine inandığını, mucizelerini tasdik ettiğini belirterek kızı için kendisinden yardım istiyor, onu cinlerden kurtarmasını istiyor. Hz. İsa ise yardım teklifini reddediyor, dolayısı ile kadının kendisine iman etmesini de kabul etmemiş oluyor, görevinin sadece İsrail kavmine mahsus olduğunu, başka kavimlerden insanlarla ilgilenemiyeceğini ifade ediyor. Bu nasıl bir vahiydir ki, belli bir ırktan olanlara sunuluyor, başka ırktan olanlara sunulamıyor? Yoksa Allah "Şu ırkın insanlarına yardım et, onları

imana davet et, şu ve şu ırkın insanlarını imana davet etme

"mi buyuruyor? Kadının yardım istemedeki ısrarı üzerine Hz.

İsa'nın ona vermiş olduğu ikinci cevabı çok daha entresandır.

O, ikinci cevabında şöyle söylüyor: "Sofradaki çocukların ekmeğini alıp köpeklere atmak caiz değildir". Bu nasıl bir tebliğ anlayışıdır? O, kendisine iman etmiş birine "Sen köpeksin" diye nasıl söyleyebiliyor? "Şayet sana yardım eder, kızını iyileştirirsem Yahudi kavminin hakkı olan bir şeyi sana vermiş ve Yahudi kavmine haksızlık etmiş olurum" şeklinde konuşan bir kişi, nasıl ilâhlık mertebelerine çıkarılıyor? Bunu anlamak mümkün değildir. İnsan suretinde yer yüzünde tecelli etmiş olan bir ilâh, yarattığı kulları arasında ayırım yapıp kendisine iman eden bir kuluna "Sen köpeksin, sana yardım edemem" diye hitabedebilir mi?

Burada akla başka bir husus daha gelmektedir.

incillerde yer alan bu pasajdaki teşbihte bir hata olmalıdır.

İsrail ırkından olmayan birine yardım edilmesini, sofrada oturan Yahudi çocuklarının ekmeklerinin alınıp köpeklere atılmasına benzetilmesinde teşbih kuralları açısından hata vardır. Sofrada oturan çocukların ekmeklerinin alınıp köpeklere verilmesi halinde çocukların ekmekleri eksilir ve onlar aç

kalabilir. Ama Kenanlı kadının kızının tedavi edilmesi halinde, Yahudi çocuklarına sunulan davette bir eksilme ve onların zarara uğraması söz konusu olamaz. Muharref İnciller Hz.İsa'ya böyle söylettirdiklerine göre, acaba Hz. İsa'nın Kenanlı kadının kızını tedavi etmesi halinde davet ve tebliğ

enerjisinin bir kısmı eksilecek miydi? O kızı tedavi edince Yahudi çocuklarını tedavi etmez hale mi gelecekti? Yoksa onun bir tedavi kontenjanı vardı da kız çocuğunu tedavi etmesi halinde bu kontenjan mı doluyordu? İncillerin naklettiğine göre sonunda Hz. İsa, yine bu kızı tedavi etmiş olduğuna göre, sofradaki çocukların ekmeğini köpeklere atmış olmuyor mu? Bu, kendi mantığına göre bir suç değil mi?

Hz. İsa'nın Kenanlı kadına vermiş olduğu ikinci cevaptan sonra kadının ona söylemiş olduğu söz de çok önemlidir.

Muharref İnciller, kadına "Köpekler de efendilerinin sofralarından düşen kırıntıları yerler" dedirtmek sureti ile Yahudi ırkının üstünlüğünün herkes tarafından kabul edilmesinin gerekli olduğunu zımnen empoze etmektedirler. Bu cevaba göre, Yahudi olmayanlar tıpkı bu kadın gibi Yahudiler karşısında ikinci sınıf insanlar olduklarını kabul etmelidirler. Bu durum onların kaderidir ve onlar kaderlerine

razı olmalıdırlar. Böylece Yahudi asıllı olmayan Hristiyanlar, Yahudi ırkının üstünlüğünü otomatik olarak kabul etmeli ve buna itiraz etmemelidirler. Günümüzde hemen hemen bütün Hristiyan dünyasının İsrail devletine kayıtsız şartsız destek vermesinin temelinde yatan esas faktör İncillerde sunulan bu fikirdir.

Geçmişte yapılmış olduğu iddia edilen Yahudilere yönelik katliamların büyük çoğunluğu, Yahudi yazarlar tarafından ortaya atılmış abartmalı haberlerdir. Filhakika orta çağlarda zaman zaman Hristiyan devletlerin Yahudilere yönelik katliamlar yaptıkları ve Yahudilere zulüm ve işkenceler yaptıkları güvenilir kaynaklarda müşahede edilmektedir.

Ancak bu haberler, günümüzde ana kaynaklarda bulunanlar-dan çok daha mübalağalı şekilde abartılarak yazılmaktadır.

Bu abartmalı haberlerin arkasında gizli bir niyet vardır, o da bütün dünyaya Yahudi ırkını sürekli zulüm gören, mazlum ve himayeye mazhar bir ırk olarak göstermek, diğer milletlerin merhamet duygularını istismar ederek Yahudilere sempati duyulmasını sağlamaktır. İkinci dünya savaşından bu yana bütün dünyada sinema, tiyatro, radyo, televizyon, gazete, dergi, mecmua vb. bütün basın ve yayın organlarında yürütülmekte olan Yahudilere acındırma, onların düşmanlarına kin duydurtma programlarının esas gayesi işte budur.

Muharref İncillere göre kendisi ırkçı bir mantıkla hareket eden ve konuşan Hz.İsa, öğrencilerine de aynı mantık çerçevesinde hareket etmelerini emretmiş ve Yahudi ırkından olmayanları tedavi etmemelerini, onlara vaaz etmemelerini tenbih etmiştir. Hz. İsa, irşada gönderdiği öğrencilerine şöyle hitabetmektedir: Milletler yoluna gitmeyin ve Samiriyelilerin şehirlerinden hiçbirine girmeyin; fakat daha ziyade İsrail evinin kaybolmuş koyunlarına gidin"(191). Kendisi başka milletlerden insanları imana davet etmeyen Hz.İsa, Havarilerden de aynı şekilde hareket etmelerini istemektedir.

Yukardaki paragrafa göre Hz. İsa, ırkçılıkta o kadar ileri gitmektedir ki, kavmiyetçilikten kabileciliğe dönerek, dave-tinden Yahudi ırkından olan Samiriyelileri dahi mahrum bırakmakta; Havarilere, Samiriyelilere gitmemelerini, onların hiçbir şehirlerine uğramamalarını, sadece ve sadece halis Yahudilere hizmet vermelerini emretmektedir.

Yahudi kavmiyetçiliğinde bütün Yahudiler aynı derecede eşit olarak kabul edilmezler, bunlar kısım kısımdır ve hepsi aynı seviyede değildir. En üst mertebede Harun soyundan gelen Levililer, en alt seviyede ise Samiriyeliler yer almaktadırlar. Samiriyeliler tarih boyunca kardeşleri olan diğer Yahudi kabileleri tarafından sürekli olarak horlanmış-lar ve ikinci sınıf vatandaş muamelesi görmüşlerdir. İşte muharref İncillere göre Hz. İsa, bu Yahudi geleneğini olduğu gibi devam ettirerek Havarilerden, onları imana davet etmemelerini istemiştir.

Samiriyeliler meselesi İncillerde çok karışık bir şekilde takdim edilmiştir. Yukarıda Matta'dan aktarılan pasaja göre onlar tebliğe layık olmayan ikinci sınıf Yahudilerdir, ne Hz.

İsa ve ne de Havariler onları imana davet etmemişlerdir.

Fakat Luka İnciline göre durum daha farklıdır. Luka'ya göre Hz.İsa, öğrencilerini Samiriyelilere göndermiş ve kendisi de onların köylerine uğramak istemiştir. Bu İncilde olay şöyle takdim edilmektedir: "Göğe alınacağı gün yaklaşınca İsa kararlı adımlarla Kudüs'e doğru yola çıktı. Kendi önünden haberciler gönderdi. Bunlar kendisi için hazırlık yapmak üzere gidip Samiriyelilere ait bir köye girdiler, ama Samiriyeliler Kudüs'e gitmekte olan İsa'yı kabul etmediler"(192). Burada Matta ile Luka incilleri arasında açık bir çelişki görülmektedir. Matta'ya göre Hz.İsa öğrencilerine, "Samiriyelilerin şehirlerine girmeyin, onları imana davet etmeyin" derken, Luka'ya göre onun öğrencileri Samiriyelilerin köylerine gitmekte ve köylülere Hz. İsa'nın oraya geleceğini haber vermektedirler, ancak Samiriyeliler Hz. İsa'yı kabul etmemektedirler.

Samiriyeliler konusunda diğer İncillerden farklı bilgiler veren Luka'ya göre Hz. İsa, yasa uzmanı bir kişiye Samiriyelilerden birinin yapmış olduğu iyiliği örnek olarak göstermiştir(193). Yine bu İncilde Hz. İsa'nın, Kudüs'e giderken yolda Samiriyeli bir cüzzamlıyı tedavi ettiği ifade edilmektedir(194).

Yuhanna İncilinde Samiriyelilerle ilgili olarak birbirleri ile çelişkili haberler verilmektedir. Yuhanna İncilinin dördüncü

babında Hz.İsa'nın, Galile (Celile)ye giderken Samiriye'den geçmesi gerektiği ve onun Samiriye'nin Sihar şehrine uğradı ğı, burada Yakub'un kuyusunun başında su çeken bir kadından su

istediği, ancak kadının ona "Sen Yahudisin, ben ise Samiriyeliyim, nasıl olur da benden su istersin? Çünkü Yahudilerin Samiriyelilerle ilişkileri yoktur" (195) dediği ifade edilmektedir. Kadının bu ifadesine göre Hz. İsa'nın Samiriyeli olmadığı anlaşılmaktadır. Aynı Yuhanna İncilinin 8. babında bunun tam tersi iddia edilmekte ve Yahudilerin Hz. İsa'ya,

"Sen cin çarpmış bir Samiriyelisin"(196) dedikleri ileri sürülmektedir. Yuhanna'ya göre Hz. İsa, kendisini cinlerin çarpmadığını çeşitli vesilelerle açıkladığı halde, Samiriyeli olup olmadığı hususunda hiçbir açıklaması bulunmamaktadır.

Dört İncilin birçok yerinde sanki Hz. İsa, ırkçı bir siyonist gibi davranan, her şeyi Yahudiler ve Yahudilik için yapan bir kimse olarak takdim edilmektedir. Ancak incillerin son baplarında onun ırkçılıkla hiçbir ilgisinin olmadığı, öğrencilerini Yahudi olmayan ırklara da göndererek İncili onlara tebliğ ettirdiği (197) haber verilerek çelişkiye düşülmektedir. Yine bazı İncillere göre o, Yahudi ırkı içinde kabilecilik yaparak Samiriyelilere düşmanlık eden ve onları

imana davet etmeyen bir kişi iken, diğer İncillere göre o, Samiriyelilerin köylerine öğrencilerini gönderen, onların hastalarını tedavi eden bir kimsedir. İncillerin bazı pasajlarına göre o, Samiriyelileri horlayıp onlara düşmanlık ederken, diğer bazı pasajlarına göre, iyi Samiriyelilerden örnekler vermektedir. Özellikle Yuhanna İncilinde bir bapta o, Samiriyeli olmayan bir Yahudi olarak takdim edilirken, diğer bir bapta "Cin çarpmış bir Samiriyeli" şeklinde tanıtılmaktadır.

Bütün bu çelişkilerin yer aldığı İnciller, bu tesbitlerden sonra nasıl vahiy mahsulü, hatasız ve eksiksiz yazılmış eserler olarak kabul edilebiliyorlar?

10) Muharref İncillere Göre Hz.İsa'nın ErkekleriKendilerini Hadım Etmeye ve Evlenmemeye

Teşvik Etmesi:

İncillerde Hz. İsa'nın evlenip evlenmediğine ve kadınlarla ilişkisine dair açık bir bilgi yoktur. Ancak İncillerde verilen bilgiler bir bütün olarak ele alınıp değerlendirilince onun hiç

evlenmemiş olduğu sonucuna varılabilir. Hz. İsa evlenme ile ilgili olarak Havarilerle konuşurken onlar Hz.İsa'ya "Eğer erkeğin karısı ile

hali bu ise, evlenmek iyi değil" derler. Bunun üzerine Hz. İsa onlara, "Bütün adamlar bu sözü kabul edemez, ancak kendilerine verilmiş olanlar kabul edebilir. Çünkü

anadan doğma hadım vardır, insanlar tarafından yapılmış

hadım vardır, göklerin melekûtu uğrunda kendilerini hadım edenler de vardır. Bunu kabul edebilen kabul etsin"(198) diye cevap vermiştir. Hz. İsa'nın bu sözlerinde açıkça evlenmemek teşvik edilmekte, evlenmenin bir ruhsat olduğu işaret edilmektedir. Ayrıca pasajın sonunda evlenmeye karşı istek duymamak için göklerin melekûtu uğruna insanın kendi kendini hadım etmesi öğütlenmektedir.

Kilise, İncillerde geçen bu vb. ifadelere dayanarak rahiplere evlenme yasağı koymuştur. Aslında evliliğe karşı

tavır koyan ve rahiplere evlenme yasağı koyan başka dinler de vardır. Maniheizm ve Budizm gibi dinler, Hristiyanlıktan önce bu yasağı uygulamışlardır. Hristiyanlık, bu fikri muhtemelen Budizmden almış görünmektedir.

incillerin yanısıra Yeni Ahidin diğer kitaplarında da evlenmemeyi açıkça teşvik eden pasajlara rastlamaktayız. Pavlos'un, Korintoslulara yazmış olduğu birinci mektupta geçen şu ifadeler, Hristiyanlığın evlilik müessesesine bakış açısını

açıkça ortaya koymaktadır: "İmdi yazdığımız şeylere gelince: Adam için kadına dokunmamak iyidir"(199). Pavlos burada erkeklerin kadınlardan uzak durmalarını, yani evlenmemelerini tavsiye etmektedir. O, bu tavsiyeyi sadece erkeklere yapmakla kalmıyor, kadınlara da aynı şeyi tavsiye ederek onları evlenmekten menetmeye çalışıyor. "Evlenmemişlere ve dul kadınlara diyorum: Benim gibi kalsalar onlar için iyidir"(200). Burada Pavlos evvela kendisinin evlenmemiş oldu-

ğunu açıklıyor, sonra hiç evlenmemiş bakire kızlarla, evlendikten sonra dul kalmış kadınların kendisi gibi bekâr kalmalarını, onların evlenmemelerinin kendileri için daha iyi olacağını izah ediyor.

Pavlos, mektuplarında sadece evlenmemeyi teşvik etmekle kalmıyor, aynı zamanda evlenmenin sakıncalarını de ortaya koyuyor: "Kızlar hakkında rabden emrim yoktur; fakat itimada layık olmak için rab tarafından merhamete nail olmuş

bir adam olarak rey veriyorum: İnsanın olduğu gibi kalması
iyidir. Kadına bağlı mısın? çözülmeyi arama. Kadından çözülmüş müsün? Kadını arama. Fakat eğer evlenirsen günah etmezsin, eğer bir kız evlenirse günah etmez. Fakat böyle kimselerin bedende sıkıntısı olacaktır. Ben sizi esirgiyorum.

Ey kardeşler! Vakit kısalmıştır, bundan böyle karıları olanlar karıları yok gibi... olsunlar... Evlenmemiş adam, rabbi nasıl hoşnut etsin diye rabbin şeyleri için kaygı çeker. Fakat evlenmiş olan adam nasıl karısını hoşnut etsin diye dünya şeyleri için kaygı çeker... Evlenmemiş olan kadın ve kız, hem bedence, hem de ruhça mukaddes olsun diye rabbin şeyleri için kaygı çeker, fakat evlenmiş olan kadın nasıl kocasını
hoşnut etsin diye...kaygı çeker...Kendi kızını evlendiren iyi eder, evlendirmeyen daha iyi eder"(201).

Pavlos'un evlenmemeyi teşvik edişi bir yana, onun kadınlara bakış tarzı da çok tuhaftır. Özellikle dul kalmış
kadınlarla ilgili olarak verdiği fetvasında Timoteos'a, altmış
yaşından aşağı dul kadınları cemaate kaydetmemesini söylemektedir: " İyi işler için hakkında şehadet olunan, bir erkeğin karısı olup altmış yaşından aşağı olmayan dul kadın, eğer çocuklar büyütmüş, eğer misafir kabul etmiş, eğer mukaddeslerin ayaklarını yıkamış, eğer sıkıntıda olanlara yardım etmiş, eğer her iyi işin ardınca gitmişse kaydolsun. Fakat daha genç
dul kadınları reddet. Çünkü Mesih'e muhalif olarak nefsanî
heveslerine düştükleri zaman evlenmek isterler... Bununla beraber evleri gezerek aylak olmayı da öğrenirler, ancak yalnız aylak değil, fakat üzerlerine düşmeyen şeyleri söyleyerek başkalarının işlerine karışan boşboğaz olurlar "(202).

Hristiyanlıkta eşlerin ölümü dışında dulluk yoktur. Hristiyanlar boşanmayı kabul etmedik-lerinden, bu dinde boşanma yolu ile.dulluk söz konusu değildir. Böyle olunca özellikle kadın için dul kalmak tamamı ile kendi iradesi dışında ger-
çekleşen bir olaydır. Toplumda en çok himayeye muhtaç olan insanların başında yetimler ve dul kadınlar geldiği halde, Pavlos'un, dul kadınlar hakkında aylaklar ve boşboğazlar tabirlerini kullanması, onları tahkir ederek cemaatin dışına atması, Hristiyanlığm kadın haklarına verdiği değeri açıkça ortaya koymaktadır.

İncillerde ve Yeni Ahidin diğer kitaplarında takdim edilen bu bilgilere göre, insanların cinsî hayattan uzak durmaları gerekmektedir. Bilhassa Hz. İsa'ya nisbet edilen sözle-re göre, insanlar, cinsî arzulardan kendilerini uzaklaştırıp tam olarak ibadete yönetebilmek için kendilerini hadım edebilirler. Yaratılıştan insanlarda var olan cinsî arzuların kökten yokedilmesi, insan neslinin imha edilmesi sonucunu doğurmaz mı? İnsanlarda mevcut olan bu gücün, aile hayatı

şeklinde bir düzenleme ve evlilik yolu ile tatmin edilmesi ve bu yolla insan neslinin devamının sağlanması esas iken, İnciller, erkekleri kadınlardan uzaklaşmaya ve kendilerini hadım etmeye, kadınları da erkeklerden uzaklaşmaya teşvik etmektedi. Dolayısı ile bu telkinler, Hristiyan toplumlarda çeşit li türden cinsi sapıklıkların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.

I1) Muharref incillere Göre Hz.Isa'nın SözlerindeKadın Hakları ve Boşanma:

Hristiyan ilim adamları, devamlı olarak kendi dinleri-nin kadın haklarını koruduğunu, kadınları erkeklerle eşit tuttuğunu ileri sürer dururlar. Ancak muharref İncillerin incelenmesi neticesinde durumun hiç de onların dediği gibi olmadığı kolayca anlaşılır.

Hristiyanlıktan önce ortaya çıkan Yahudilik vb. bazı

dinler, erkeklerin kadınları boşamalarına, boşanan erkek ve kadınların başkaları ile evlenmelerine izin vermekte idi.

Ancak Hristiyanlık, erkeklerin kadınları boşamalarına müsade etmemekte, boşanma olmaksızın birbirinden ayrılan eşlerin, ayrıldıkları eşleri sağ olduğu sürece başkaları ile evlenmelerine izin vermemektedir.

Galile (Celile)'den ayrılıp Yahudiyeye gelen Hz.

İsa'ya Ferrisiler, bir erkeğin karısını boşayıp boşayamayacağı nı sormaları üzerine, Hz. İsa onlara: "Ben size şunu söyleyeyim: Karısını cinsel ahlâksızlıktan başka bir sebeple boşayıp başkası ile evlenen, zina etmiş olur. Boşanmış kadınla evlenen de zina etmiş olur"(203) demiştir. Muharref İncillerin nakletti-

ğine göre Hz. İsa, ölüm dışında erkekle kadının ayrılmasını

kabul etmemektedir. Eşler boşanma olmaksızın birbirlerinden ayrılsalar dahi başkaları ile evlenemezler. Bir kadın geçimsiz-lik yüzünden kocasından ayrılacak, fakat kocası sağ olduğu müddetçe bir başkası ile evlenemeyecek. Bu, kadına bir hak vermek midir, yoksa kadının hakkını gasbetmek midir?

Aslında diğer bazı dinlerin tek yanlı olarak sadece erkeğe tanıdıkları eşi boşama hakkını Hristiyanlık, erkekle birlikte kadına da tanısa idi, belki de kadın hakları konusunda söz söylemeye hakkı olabilirdi. Ancak, Hz. İsa'ya nisbet edilen yukarıdaki ifadeye göre, başka dinlerde erkeklere tanınan boşama hakkı, Hristiyanlıkta erkekle birlikte kadına da tanınmış değil, aksine kadına verilmeyen ve erkekler için mevcut olan bu hak, erkeklerden de geri alınmak sureti ile diğer bazı dinlerin sınırlı olarak verdiği boşanma hakkı

tamamen ortadan kaldırılmış olmaktadır. Daha önce kocaları-nın boşamaları halinde hiç değilse yeniden evlenme hakkına sahip olan kadın, Hristiyanlığın bu hükmü ile o hakkından da mahrum bırakılmaktadır. Belki ortada bir kadın erkek eşitliği söz konusu olabilir, ancak bu eşitlik, kadına boşama hakkı

verilerek kadını erkeğin seviyesine getirerek değil aksine, erkeğin elinde olan boşanma hakkını elinden alarak onu kadının seviyesine indirmek sureti ile olmuştur. Yani eşitlik pozitif yönde değil, aksine negatif yönde gerçekleşmiştir.

Hristiyanlıktaki bu uygulama, bir hak verme değil, aksine tek taraflı olarak verilmiş olan bir haktan herkesi tamamı ile mahrum etmektir. Bu kadın erkek eşitliği, olsa olsa boşana-mama eşitliği olabilir. Bu bir hak alma eşitliği değil, haksızlık-ta eşitliktir. Hristiyanların yaptıkları şey, hayatının başında bir hata yaparak kendine uygun olmayan bir eşle evlenen ki-

şiye, bu hatasının cezasını bir ömür boyu çektirmek, onu zorla, sevmediği ve nefret ettiği biri ile yaşamaya zorlamaktır.

12) Muharref İncillere Göre Hz. İsa'nın Sözlerinde Servet Düşmanlığı ve Tembellik :

Muharref İncillere Göre Hz. İsa, insanları çalışmaktan alıkoymakta ve onlara geleceklerim düşünmemelerini emretmektedir. Matta'ya göre o, insanlara bu konuda şöyle söylüyor: "Size diyorum: Ne yiyeceksiniz, yahut ne içeceksiniz diye hayatınız için, ne giyeceksiniz diye bedeniniz için kaygı

çekmeyin "(204) Bu sözleri ile Hz. İsa'nın, insanları, dünyaya aşırı meyletmekten alıkoymaya çalıştığı düşünülebilir, ama onun bu sözleri ile gayesi dünya malına aşırı tamahı

terkettirmek değil, doğrudan doğruya dünyayı terkettirmek, miskinliği ve tembelliği teşvik etmektir. Çünkü Hz. İsa, başka bir konuşmasında hedefini tam olarak açıklamak suretiyle insanları, hayvanlar ve kuşlar gibi hiç çalışmadan yaşamaya, kiler ve ambarlarını doldurmamaya çağırmaktadır: "İsa şa-kirtlerine dedi: Ne yiyeceksiniz diye hayatınız için, ne giyeceksiniz diye bedeniniz için kaygı çekmeyin. Çünkü

hayat yiyecekten ve beden giyecekten daha üstündür.

Kargalara bakın, onlar ne ekerler, ne de biçerler, ne kilerleri ve ne de ambarları var, Allah onları besler, sizler kuşlardan ne kadar daha değerlisiniz?"(205). Bu sözleri ile o, insanlara

"Çalışmayın, tarlalarınızı ekmeyin, ekinleri kiler ve ambarlara doldurmayın, tembel tembel oturun, korkmayın Allah size rızkınızı verecektir" demek istemektedir.

Bir lokma bir hırka felsefesinin temeli muharref İncillerdeki Hz. İsa'nın bu sözlerine dayanmaktadır. İnciller, kaderci, tevekkülcü, dünyadan tamamı ile el etek çekmeye dayalı bir görüşü insanlara telkin etmektedirler. Hristiyanlığa göre dünya için çalışmak, mal mülk sahibi olmak kâmil insan olmaya engeldir. Bu konuda muharref İncillere göre Hz. İsa şöyle söylüyor: Eğer kâmil olmak istersen git, neyin varsa sat ve fakirlere ver, göklerde hazinen olacaktır ve gel, benim ardımca yürü"(206).

Hz. İsa zenginlik hakkında şunları söylemektedir: "Yine size derim: Devenin iğne deliğinden geçmesi zengin adamın Allah'ın melekûtüna girmesinden daha kolaydır"(207). Bu sözleri ile o, zenginler cennete giremez, cennete girmek isteyenler fakir olsunlar, mallarını mülklerini terket-sinler demek istemektedir. Bir başka konuşmasında Hz. İsa insanlara: Yer yüzünde kendinize hazineler biriktirmeyin ki, orada güve ve pas yeyip bozar ve orada hırsızlar delip girerler ve çalarlar. Fakat kendinize gökte hazineler biriktirin ki, orada ne güve, ne de pas yeyip bozar ve hırsızlar orada ne deler ve ne de çalarlar" (208). Bu sözlerin ma'nası açıkça "mal mülk biriktirmeyin, hazinelerinizi, kiler ve ambarlarınızı

doldurmayın, dünya için çalışmayın" demek değil midir? Muharref incillerin bu şekilde konuşturduğu Hz. İsa, bize göre bu gibi sözleri asla söylemiş olamaz.

13) Muharref İnciller ve Komünizm:

Bazı araştırmacılar, yukarıda nakledilen İncil pasajlarına dayanarak, Hristiyanlığın başlangıcında özel mülkiyetin olmadığını, Hz. İsa'nın etrafında toplanan ilk certaatte ve ondan sonra Kudüs'de meydana gelen Hristiyan cemaatinde özel mülkiyet yerine, bir çeşit komünist ilkelerin uygulandığı

ve ortak mülkiyet esasına dayanan bir yapının var olduğunu söylemektedirler. E. Renan'a göre Hz. İsa, Hristiyanlara sürekli olarak ellerinde, avuçlarında ne varsa hepsini satarak fakirlere dağıtmalarını, dünyada mal biriktirmemelerini telkin etmiş, esas servetin ahiret serveti olduğunu onlara hatırlat-mıştır. Ona göre Hristiyanlık, iyi edicilerin, manastır hayatı

yaşamaları esasına dayanan Yahudi tarikatlerin izinde yürü-mekten başka birşey değildi. Hristiyanlığın taklit ettiği ve Ferrisî ve Sadukîlerin kötü gözle baktıkları bu Yahudi tarikat-lerinde komünizmin, ortak mülkiyet gibi bazı prensipleri görülüyordu(209). A. Toynbee'ye göre, komünizmin menşei bu Yahudi-Hristiyan geleneğe dayanmaktadır(210). Renan ve Toynbee'ye göre Marksizmin ve Komünizmin kaynakların-dan biri de Kitâb-ı Mukaddes olmaktadır. Karl Marks'ın diyalektik materyalizmi ile Hristiyanlığın temel ilkelerinin birbirine zıt görünmesi, komünizmin temelde bu dine dayanıyor olmasına engel teşkil etmemektedir(211).

Bazı Hristiyan araştırmacılara göre Kudüs'teki ilk Hristiyan Kilisesi, zorunlu olarak komünist prensipleri uygulamıştır. Bu durumu, bazı Hristiyan müelliflerin eserlerinde itiraf ettiklerini görmekteyiz(212). Mesela Hristiyan Arap müellif Habib Said, Hristiyanlık-Sosyalizm ilişkisi konusunda şunları söylemektedir: "Hristiyanlığın ilk dönemlerinde Sos-yalizmin izlerini görmek mümkündür. Sosyalist fikirler, bir dönem için ilk Hristiyanlarda kendini göstermiştir. Kitâb-ı

Mukaddes onlar için 'Onlar arasında herşey ortaktı' demektedir. Hristiyanlığa ilk girenler, dünyayı tamamen terk etmekte, bütün varlıklarını Resullerin ayaklarına sermekte idiler.

Bunlar, kendilerine ortak maldan ne veriliyorsa onunla iktifa ediyorlardı. Ancak Hristiyanlığm gelişmesi ve Hristiyanların sayılarının artması ile birlikte Sosyalist uygulama terkedildi.

Bunun terkedilmesi de iyi oldu. Çünkü bu iş, Resullerin ellerinde böyle devam etse idi, Hristiyanlar arasında insan tabiatının gereği olarak bir takım karışıklıklar meydana gelebile-cekti. İlk Hristiyan cemaatinde kısa bir süre uygulanan komünist ilkeler, daha sonra terkedilmiş ve bu dine girenlere mal ve mülklerini koruma, miras yolu ile bu mallarını

yakınlarına intikal ettirme, kazandıklarını kendi özel servetle-rine katma gibi haklar tanınmıştır "(213).

Komünizmin dinlere ve demokrasiye karşı olduğu ve hedefinin her şeyden önce bunları yıkmak olduğunu belirten bazı araştırmacılar, komünizme karşı en etkili silahın Hristiyanlık olduğunu söyleyerek, Allah'a inanmanın her türlü dik-tatörlüğün önüne set çektiğini, dolayısı ile Hristiyanlığm komünizme engel olduğunu ileri sürmektedirler(214).

Bugün dünyada cereyan eden bazı olayları incelediğimiz zaman ilk anda anlaşılması çok zor ve karmaşık hadiselere şahit olmaktayız. Bir tarafta ilk dönemlerinde komünizmin bazı ilkelerini uyguladığı halde şimdi komünizme karşı

şiddetli bir mücadele sürdüren Avrupa Hristiyanlığı, öbür tarafta dini afyon olarak kabul eden komünist gerillalar arasında görülen Hristiyan rahipler. Bu açık çelişkiyi anlaya-bilmek için Hristiyanlığm kutsal kitabı Kitâb-ı Mukaddesi iyice tetkik etmek gerekir. Eski ve Yeni Ahitte, özel ve kamu mülkiyeti ile ilgili olarak yer alan bölümlerin iyice araştırılması, başlangıcından itibaren Hristiyanlık tarihinin iyice tetkik edilmesi, bugünkü dünya olaylarının perde arkasındaki gerçeklerin anlaşılmasına yardım edecektir. Bizim inancımıza göre yirminci yüzyılda komünizm ile Hristiyanlığın çatışması, dışa ters olarak yansıyan bir olaydır. Esas itibariyle komünizm ile Yahudilik ve Hristiyanlık arasında temele inen bir birlik ve ilişki söz konusudur.

Burada başka bir noktayı daha belirtmekte fayda vardır.

Bazı araştırmacılar tarafından tarih boyunca var olduğu ileri sürülen Hristiyan-Yahudi çatışması da ekrana yanlış yansıyan bir görüntü durumundadır. Hristiyan araştırmacı Shailer Mathews, bu konuda şunları söylemektedir: "Ortada yanlış

anlaşılan bir durum vardır. Bu durum, Hristiyanlığm bütünü

ile Yahudiliğe karşı olduğu düşüncesidir; bu düşünce yanlıştır. Çünkü şöyle veya böyle Hristiyanlık, birçok noktada Yahudiliğe bağlı bir dindir"(215).

Hristiyanlığm, komünizm ve Yahudilikle çatışması bize göre biraz önce belirttiğimiz gibi ters bir yansımadan ibarettir.

Tarih boyunca aralarında pekçok mücadele ve olaylar geçtiği sürekli olarak tekrar edilmesine rağmen, şu anda dünya Yahudiliğinin merkezi olan İsrail'i, yaptığı en zalimane vah şetlerde bile Hristiyan Batı dünyası bütün gücü ile desteklemektedir. Bugün Hristiyanlar, niçin İsrail'in yaptığı herşeyi kayıtsız şartsız desteklemektedirler? Hristiyanların İsraile kayıtsız şartsız destek vermesini sağlayan en önemli şey, her iki tarafın da aynı kutsal kitaba inanmasıdır. Daha önce belirtildiği üzere Hristiyanlar, Yahudilerin kutsal kitabı Tanah'ı, Eski Ahit adı ile kabul edip benimsemektedirler. İşte bu ortaklık, günümüzde dünya siyasetini etkilemektedir.

Dünyada bugün hayretle seyrettiğimiz hadiselerden biri de Doğu Blokunda komünizmin birdenbire çökmesidir. Bu ani çöküşün arkasında bizim göremediğimiz bazı gerçekler vardır. Halkı Hristiyan olmayan ülkeler, komünizmin boyun-duruğu altından kurtulmak istedikleri zaman, o ülkelerin komünist idarecileri, bu istekleri yüzbinlerce insanı acımasızca öldürmek sureti ile zalimce bastırdıkları halde, halkı Hristiyan olan ülkeler komünizmden kurtulmak istedikleri zaman, onların bu isteklerine aynı metodlarla cevap verilmemiştir.

Doğu Avrupada halkı Hristiyan olan ülkeler, kolayca komünizmin pençesinden kurtulmayı başarmışlar ve bu esnada buralarda hiç kan dökülmemiştir. Vietnam ve Kamboçya olayları, 1989 yılında komünist Çin'de meydana gelen ayaklanma ve bu ayaklanmanın onbinlerce insanın ölümü ile sonuçlanması, Kuzey Kore'nin bir türlü Güney Kore ile birleşememesi vb.

olaylar, hep gözümüzün önünde cereyan eden hadiselerdir.

Eski Sovyetler Birliğinde başgösteren bağımsızlık hareketleri içinde, sadece Azerbaycan ve Tacikistan'da meydana gelen ayaklanmaların en insafsız metodlarla bastırılması, bağımsızlığını kazanan Türk Cumhuriyetlerinin hemen hepsinde komünist

dönemdeki idarecilerin, yani eski komü-nistlerin iktidara gelmesi, hep yukardaki hükmümüzü doğru lar niteliktedir. Saydığımız bu yerlerdeki insanların, komünizmden kurtulma istekleri en zalimce ve en acımasız metodlarla bastırıldığı halde, Doğu Blokunda yer alan ülkelerde tek bir kurşun dahi atılmadan, birkaç gösteri ile komünist idareciler kendiliklerinden tıpış tıpış görevi terkedip gitmişlerdir. Müslüman Azerbaycan'ın bağımsızlık isteği, dünyanın da şahit olduğu şekilde en gaddar ve zalim usuller-le Sovyetler Birliği tarafından bastırıldığı halde, aynı isteklerle ayaklanan Baltık ülkelerine ve özellikle Ermenistan'a bir fiske dahi vurulmayısın arkasındaki gerçek nedir? Çünkü bu ülkelerin halkları Hristiyandırlar. Özellikle Ermeniler, tarihte ilk Hristiyan olan millet kabul edildikleri için Hristiyan dünyasında ayrı bir yere ve öneme sahipdirler, bunu daha önce de belirtmiştik. Komünist yönetimler, Hristiyanlara karşı son derece müşfik davranmaktadırlar. Şayet bu şefkati gösterme-yen bir komünist idareci çıkarsa, onun sonu Romanya'daki Çavuşesku'nun akibetine döner. Azerbaycan'da eski komü-nistlerden olmayan Elçibey yönetiminin hemen tepetaklak edilip devrilmesinin sebebi nedir? Çünkü halkı Hristiyan olmayan Azerbaycan'ın demokrasiyi yaşamaya hakkı yoktur.

Yapılacak ciddi bir araştırma, Marks ve Lenin devrinden itibaren komünizmin, Yahudulikten ve Hristiyanlıktan ilham aldığını ortaya koyacaktır. Dini reddedişinin dışında komünizm, bazı temel prensiplerini Hristiyanlık ve Yahudilikten almıştır. Bu hususta daha önce incillerden vermiş olduğumuz örneklere ilâve olarak.Tevrattan da misaller verebiliriz. Yahudilerin kutsal kitabı Tevratta da komünizme temel teşkil ede-

çek hükümler tesbit ediyoruz. Tevrata göre Hz.Musa, Tur-ı Sina'da Allah ile konuşurken, Allah (C.C.), Hz. Musa'ya şöyle seslenmiştir: "Ve yer daimî surette satılmayacaktır; çünkü yer benimdir" (216). Tevratta yer alan bu hüküm, ortak mülkiyeti emretmekte ve özel mülkiyeti ortadan kaldırmaktadır. Komünizmin, özel mülkiyeti reddederken ilham kaynağı, muhtemelen Teyratta yer alan bu hüküm olmuştur.

Yahudiliğin kutsal kitaplarında komünist uygulamalara temel teşkil eden daha başka hükümler de vardır. Ayrıca başta Karl Marks olmak üzere komünist teorisyenlerin büyük bir çoğunluğunun Yahudi

asıllı olması da tesadüf olarak izah edilemez. Filistin'de İsrail devleti kurulduktan sonra iktidara gelen İsrail İşçi Partisi, bu ülkede eski Sovyetler Birliği'ndeki Kolhozlara benzeyen Kibutzları kurmuş ve kısmen komünist bir sistem uygulamaya çalışmıştır. İşçi Partisinin uygulamış olduğu bu sistemden rahatsızlık duyan pekçok Yahudi göç-men, geldikleri ülkelere geri dönmek için çaba sarfetmişlerdir. Yahudilerle komünistler, Hristiyanlarla komünistler daima, üstü örtülü, görülmeyen, gizli bir diyalog içinde olmuşlardır.

14) Muharref İncillerde Sömürü ve Faiz Anlayışı: İncillerde hemen hemen her sahada görülen çelişki ve tutarsızlıklar mal ve mülk konusunda da görülmektedir.

İncillere göre Hz. İsa, bir yandan çalışmamayı, mal ve mülk edinmemeyi tavsiye ederken, diğer taraftan vaazları esnasında parayı faize vermenin meşru olduğu ma'nasma gelecek benzetmeler yapmaktadır. Hz. İsa, benzetmeler esnasında konuşturduğu efendinin ağzından, tam bir kapitalist ve sömürü-cü düzen modeli çizmektedir. Matta İncili, 25: 14-30 da anlatılan bir benzetmede Hz.İsa, öğrencilerine mallarını

kölelerine emanet eden bir adamı örnek olarak göstermekte ve bu adamla köleleri arasında geçen konuşmalardan ders alınmasını istemektedir. Hz. İsa'nın öğrencilerine anlattığı bu benzetmeye göre, kendisinin semaya alınışı, yolculuğa çıkmak üzere olan bir adamın, kölelerini çağırıp malını kendilerine emanet etmesine benzemektedir, Hz. İsa'nın örnek olarak gösterdiği bu adam, kölelerinden birine beş talant, diğerine iki talant, öbürüne ise bir talant vermiştir. Beş talant alan köle ile, iki talant alan köle, paralarını çalıştırarak efendilerinin dönüşünde aldıkları parayı iki misli olarak geri vermişler, ancak, bir talant alan köle, efendisinin dönüşünde sadece kendisine verilen bir talantı geri vermiş ve efendisine, "Efendim senin sert bir adam olduğunu biliyordum, senden korktuğum için aldığım parayı kaybetmiyeyim diye toprağa gömdüm, şimdi sana olduğu gibi iade ediyorum" diyerek parayı iade etmiş. İki kölenin aksine parasını çalıştırmayan bu üçüncü köleye çok öfkelenen efendi, ona "Kötü ve tembel köle! ma-demki benim sert bir adam olduğumu biliyordun, öyleyse benim paramı faizcilere vermeliydin. Ben de geri gelince onu

faizi ile beraber geri alırdım" dedikten sonra, elinde bir talant olan kölenin elindeki bir talantmın alınıp, elinde on talant olan köleye verilmesini emretmiştir. Benzetmenin son kısmında mai sahibi efendinin, bu icraatına gerekçesi de şöyle açıklanmıştır: "Çünkü her kimin varsa, ona verilecektir ve ona arttırılacaktır; kimin yok ise, elinde olanı bile alınacaktır." ; Hz. İsa, teşbihte örnek aldığı insanı konuştururken, öğrencilerinin onun söylediklerinden ders almalarını istemektedir. Matta'da anlatılan bu benzetme biraz değişik bir biçimde Luka, 19: 11-26 da aynen anlatılmaktadır. Luka'da paranın, parayı çalıştırmayan köleden alınıp, çalıştıran köleye verilmesini emreden efendiye, etraftan "Efendim zaten onun parası

var, niye ona vereceğiz?" diye sorulunca, efendi "Kimde varsa ona daha çok verilecek. Ama kimde yoksa, kendisinde olan da elinden alınacak" diye cevap vermiştir. Hz. İsa'nın örnek olarak anlattığı adam, kölesine "Niye benim paramı faize verip iki misli para kazandırmadın?" diyerek faizi teşvik etmiştir. Ayrıca "Elinde olana, daha çok verilecek, elinde olmayanın, elinde olan da ondan alınacak ve elinde olana verilecek"

denmek sureti ile, hak ve hukuk bir kenara bırakılıp, sadece para kazanma kurnazlığının marifet olduğu şeklinde bir fikir empoze edilmiştir.

Muharref İncilleri okuyan Hristiyanlar, Hz. İsa'nın örnek olarak gösterdiği adamın bu sözlerini okuyunca, parayı faize vermenin en uygun kazanç yolu olduğunu anlamaktadırlar.

Bugün Batıda önemli olan, paranın helâl veya haram olarak kazanılmış olması değil, ne olursa olsun kazanılmış olmasıdır.

Parayı kazanmak için her yola ve çareye baş vurulabilir. Ayrıca Markos, 4 : 25'de Hz. İsa, "Zira kimin varsa ona verilecektir; fakat kimin yoksa, onda olan da kendisinden alınacaktır"

demek sureti ile sömürü anlayışını, sadece örnek gösterdiği kişiye söyletmekle kalmamakta, bizzat kendisinin de bu görü-

şe iştirak ettiğini açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Asırlardan beri Batı emperyalizmini besleyen ana kaynak, muharref İncillerdir. İncillerde yazılı olan "Kimde varsa ona daha çok verilecek, kimde yoksa, kendisinde olan da onun elinden alınacaktır." felsefesi, para kazanmada Batılılara hak ve hukuku bir tarafa bıraktırmakta, onların zihnine sadece para kazanmanın önemli

olduğu fikrini yerleştirmektedir. Bu fikirlerle beslenen Hristiyan Batı dünyası, parayı ve serveti elde etmek için her türlü vasıtayı mübâh görmekte,ve onu elde etme uğruna her çareye başvurmaktadır.

Yüzyıllardan beri Kilise rahiplerinin önderliğinde köle ticareti yapan, Afrikalı milyonlarca zenciyi Amerika ve Avrupa'ya taşıyıp köle olarak satan Avrupalılar, ticaretini yaparak üzerinden para kazandıkları bu insanlara karşı, Hz. İsa'nın benzetmesinde geçen efendinin, kölesine davrandığı gibi davrandıklarını düşünmekte ve bunda herhangi bir haksızlık görmemektedirler. Başta Asya ve Afrika olmak üzere dünya nın birçok yerinde, geri kalmış ülkelerin toprak altı ve toprak üstü zenginliklerini işleten Hristiyan Batı dünyası, bu ülkeleri sömürürken, "Onlar fakirdir, fakir olarak kalmalıdır, hatta daha da fakirleştirilmelidir, çünkü onlar servetlerini değer-lendirmeyi bilmiyorlar, bu işi biz biliyoruz, öyleyse bu serveti onlardan almak bizim en tabiî hakkımızdır" diye düşün-mektedirler.

Görüldüğü gibi incillerde, bir yandan komünizme model teşkil edecek ifadeler yer alırken, öbür yandan faizi ve her türlü gayri meşru kazancı mübâh sayan, emperyalist düzeni özendirecek pasajlara da rastlanmaktadır.

7 - DÖRT İNCİLDE GÖRÜLEN ÇELİŞKİLER:

Muharref İncillerde görülen çelişkiler aslında tek başına ayrı bir araştırma konusu olarak ele alınmalıdır. Çünkü Hristiyanların, birbirlerini tamamladıklarını söyledikleri ve sahih olduklarını kabul ettikleri bu dört İncilde öylesine çok çelişki ve farklılıklar vardır ki, bunlar herhangi bir kitabın bir bölümüne sığmayacak kadar çoktur. Bunları ayrı, müstakil bir kitap halinde takdim etmek daha uygundur. Biz, araştırmamızın bu kısmında kitabın hacminin müsade ettiği ölçüde dört İncilde görülen çelişkilerden çok önemli gördüklerimizi özet olarak vermeye çalışacağız.

a - Muharref İncillerde Hz. İsa'nın Nesebi KonusundaGörülen Çelişkiler:

Dört İndiden ikisi, Markos ile Yuhanna, Hz.İsa'nın nese-binden hiç bahsetmezler. Diğer iki İncil, Matta ile Luka, onun neşeinden bahsetmekle beraber, verdikleri soy kütüğü bakımından bu iki İncil arasında açık bir çelişki vardır.

Matta İncili, Hz.İsa'nın soy kütüğünü Hz.İbrahim'e kadar götürmekte, ondan ileriye götürmemektedir. Luka İncili ise Hz İsa'nın nesebini Hz.Adem'e kadar ulaştırmaktadır. Matta'da Hz.İsa'dan Hz.İbrahim'e kadar kırk kişi sayılırken, Luka'da elli beş kişi sayılmaktadır. Luka, Hz. İbrahim'den Hz. Adem'e kadar ayrıca yirmi kişi saymaktadır, bu kısım Matta'da yoktur. Luka'nın verdiği soy kütüğünde toplam isim sayısı yetmiş beşe ulaşmaktadır. Burada akla şöyle bir ihtimal gelebilir: Matta'nın vermiş olduğu listede bazı isimler unutulmuş olabilir, Luka, Matta'nın unutmuş olduğu isimleri listesine ilâve ederek sayıyı yetmiş beşe çıkarmış olabilir. Fakat gerçek böyle değildir. Matta'nın birden kırka kadar saymış

olduğu isimlerle, Luka'nın birden elli beşe kadar saydığı

isimler arasında büyük farklılıklar vardır. Matta'nın, Hz.

İsa'nın atası olarak zikrettiği isimlerden yirmi üç tanesini Luka hiç zikretmiyor. Luka'nın, Hz.İsa'nın atası olarak zikrettiği isimlerden otuz sekiz tanesini de Matta hiç zikretmiyor. İki İncilde yer alan iki farklı ve ayrı soy kütüğü vardır ve bunların birbirini tamamlaması imkânsızdır. Bu durumu daha açık bir şekilde göstermek için her iki İncilde verilen soy kütüğünü karşılıklı olarak bir tablo halinde takdim etmemiz mümkündür.

Hz.Isa'nın Ataları:

Matta İnciline göre

Luka İnciline Göre

1- Yusuf

Yusuf

2-Yakub

Heli

3-Mattan

Mattat

4-Eleazar

Levi

5-Eliud

Melki

6-Ahim

Yannay

7-Sadok

Yusuf

8-Azor
Matta tya
9-Elyakim
Amos
10-Abiud
Nahum
11-Zerubbabel
Esli
12-Şealtiel
Naggay
13-Yekonya
Maa t
14-Yoşiya
Mattatya
15-Arnon
Semeih

16-Manasse
Yoseh
17-Hizkiya
Yoda
18-Ahaz
Yoanarı
19-Yotam
Risa
20-Uzziya
Zerubbabe]
21-Yoram
Şealtiel
22-Yehoşafat
Neri
23-Asa
Melki
24-Abiya
Addi
25-Rehoboam
Kosam
26-Süleyman
Elmadam
27- Davud
Er
28-Yesse
Yeşu
29-Obed
Eliezer
30-Boaz
Yorim
31-Salmon
Mattat
32-Nahşon
Levi
33-Amminadap
Simeon
34-Ram

Yehuda
35-Hetsron
Yusuf
36-Perets
Yonam
37-Yehuda
Elyakim
38-Yakub
Melea
39-Ishak Menna
40-İbrahim Mattata
41- Natan
42- Davud
43- Yesse
44- Obed
45- Boaz
46- Salmon
47- Nahşon
48- Amminadap
49- Aram
50- Hetsron
51- Perets
52- Yehuda
53- Yakub
54- İshak
55- İbrahim

, Görüldüğü gibi iki listede yer alan isimlerin büyük bir çoğunluğu birbirine uymadığı gibi, uyan isimlerin sıradaki yerleri farklıdır(217).Tabloda açıkça görüldüğü gibi Luka'nın ilâve ettiği isimler, Matta'nın eksik bıraktığı isimler değildir, iki İncil farklı farklı soy kütükleri vermişlerdir. Burada özellikle Matta'nın verdiği soy kütüğünde Hz. Süleyman, Hz. İsa'nın atası olarak zikredilirken, Luka'da Hz. Süleyman'ın kütükte yer almamakta olduğunu belirtmek gerekir.

Aslında her iki İncil, Hz. İsa'nın nesebini vermekle beraber ayrıca onun babasız olarak doğduğunu, annesi Meryem'in, Tanrı'dan hamile kaldığını, Tanrı'nın onun rahmine ruhu üfürmesi ile İsa'nın

dünyaya geldiğini belirtmişlerdir. Yani bu iki İncile göre Hz.İsa'nın İnsan cinsinden babası yoktur. Buna rağmen İnciller, Hz. İsa'nın nesebini annesi Meryem tarafından değil de, üvey babası Yusuf tarafından yürütmektedirler, bu açık bir çelişkidir. Hz.İsa, Yusuf'un oğlu değilse, onun sulbünden meydana gelmemişse, Yusuf nasıl Hz.İsa'nın babası olabiliyor?

Hz. İsa Marangoz Yusuf'un sperminden hasıl olmadığı halde bu iki İncilde Yusuf, onun babası sayılarak Hz. İsa'nın soy kütü-

ğüne katılıyor. Hz. İsa'ya bir soy kütüğü tesbit edilecekse, bunun üvey baba Yusuf tarafından değil, annesi Hz.Meryem tarafından olması gerekirdi. Eğer ona bir soy kütüğü yazılması

gerekli ise, bunun: İsa, Meryem'in oğlu, Meryem, İmran'ın kızı(218), İmrân... oğlu gibi neseb; Meryem, İmrân...tarafından yürütülmeli idi. Dolayısı ile Matta ve Luka İncillerinin, Hz.

İsa'ya üvey babası Yusuf tarafından yürütmüş oldukları neseb, gerçekte Hz.İsa'nın nesebi değildir. Bu İncillerin verdikleri soy kütüğü yanlış bir soy kütüğüdür. Bu iki İncildeki Hz.İsa'mn soy kütüğü listeleri, aynı incillerin diğer yerlerindeki haberlerle çelişki göstermektedir(219).

Matta ve Luka İncillerinde yer alan soy kütüğü listelerinde Hz. İsa'dan Hz. İbrahim'e kadar iki İncilin ittifak edebildiği sadece on sekiz isim vardır. Diğer isimler birbirinden farklıdır.

Matta'da kırk isim varken, Luka'da bu isim listesi nasıl elli beşe varabiliyor? Bu İncil yazarları Allah'tan nasıl bir vahiy almışlar ki, birbirlerinden bu kadar farklı şeyler yazabilmişlerdir? Matta İncilinin birinci babının 1-17 'nci ayetleri arasında verilen listede Yusuf'un, Hz.İsa'nın babası olduğu söyleniyor. Aynı İncilin aynı babının 18-25'nd ayetleri arasında Hz.Meryem'in Allah'tan nasıl hamile kaldığı anlatılıyor. İnciller arasında çelişki olduğu gibi, bir İncilin aynı babındaki ayetler arasında, aynı bapta, aynı

sahifede çelişkilere rast gelmekteyiz. Bundan sonra Hristiyan yazarlar dört İncilin, yazarlar tarafından Tanrı'nın vahyi ile yazıldığını ileri sürebiliyorlar.

Hz. İsa'nın doğum olayına bağlı olarak Matta ve Luka incillerinde tesbit edilen diğer bir çelişki, o sırada Roma imparatoru olan kişi ile, Suriye ve Filistin bölgesi yöneticileri hakkında verilen haberlerdir.

Matta'ya göre Hz.İsa'mn doğduğu sırada kral olan kişi Hirodes'tir. O sırada herhangi bir nüfus sayımı

sözkonusu değildir. Hirodes, kahinlerin kehaneti yüzünden Yahudilerden doğacak bir çocuğun kendi tahtını elinden alacağını

öğrenmiştir. "Doğudan gelen bu kahinler, kral Hirodes'e "Yahudilerin kralı olarak doğan çocuk nerede?" diye sorunca, Hirodes kendi tahtını tehdit eden Hz.İsa'yı öldürmek için aramaya başlamış ve bu yüzden üvey babası, annesi ile birlikte onu Beytlehem'den Mısır'a götürmüştür. Bu habere göre Hz.İsa'nın doğum hadisesi kral Hirodes zamanında cereyan etmiştir(220).

Halbuki Luka'ya göre olay daha başka türlü cereyan etmiştir.

Ona göre Hz.İsa, Roma imparatoru Augustos zamanında dünyaya gelmiştir. Hz.İsa'mn üvey babası Yusuf, Yahudiye'nin Beytlehem şehrindendir. Augustos imparatorluğunun her tarafında nüfus sayımı yapılmasını emretmiş, Yusuf bunun üzerine nişanlısı Meryem'le beraber sayılmak üzere Beytlehem'e gelmiştir. Hz.İsa bu sırada dünyaya gelmiştir. O sırada Roma İmparatorluğunun Suriye valisi Kirinius'tur. Luka İncilinde Hirodes ismi hiç geçmemekte, dolayısı ile Hirodes yüzünden Mısır'a kaçıştan da bahsedilmemektedir. Aksine bu İncilde nüfus sayımı var, anne ile babanın çocuğu önce Kudüs'e, sonra kendi kentleri Galile'nin Nasıra şehrine götürmeleri var(221). Matta'da Yahudiye'den Mısır'a gidiş ve Mısır'dan Nasıra'ya dönüş

varken, Luka'da Beytlehem'den Kudüs'e, Kudüs'ten de Na sıra'ya dönüş vardır. Matta'da kral Hirodes zikredilirken, Luka'da İmparator Augustos ve vali Kirinius isimleri geçmektedir.

Hz.İsa'nın doğumu hadisesinde Hirodes'in ismini hiç

ağzına almayan Luka, daha sonraki bölümlerde ondan bahsetmekte, İmparator Tiberius zamanında Hz. Yahya'nın vaftize başladığı sırada Hirodes'in, Galile'nin dörtte birini yönettiğini haber vermektedir.

Bu noktada sonuç olarak şunu söyleyebiliriz: Hz. İsa Matta'ya göre imparator Tiberius zamanında Hirodes'in krallığı

sırasında dünyaya gelmiştir; Luka'ya göre ise imparator Augustos zamanında vali Kirinius döneminde dünyaya gelmiştir.

Acaba birbiri ile çelişen bu iki rivayetten hangisi doğrudur?

b - Muharref İncillerde Hz. Yahya ile İlgili Çelişkiler : Muharref İncillerin Hz. Yahya ile ilgili olarak verdikleri haberler çoğunlukla birbirleri ile çelişkilidir. Bu çelişkilerin başında Yahya'nın, İlya olup olmadığı hususunda verilen bil-gilerdeki farklılıklardır. Matta İncilinde Yahya'nın İlya olduğu belirtilirken, Yuhanna İncilinde ise tam tersi söylenerek Yahya'nın İlya olmadığı ifade edilmektedir. Matta'da Yahya hakkında şöyle haber verilmektedir: "İsa, 'İlya gerçekten gelecek ve herşeyi yeniden düzene koyacak' diye cevap verdi. 'Size şunu söyleyeyim. İlya zaten gelmiştir, ama onu tanımadılar, ona yapmadıklarını bırakmadılar...O zaman öğrenciler İsa'nın kendilerine vaftizci Yahya'dan sözettiğini anladılar"(222). Matta İncilindeki bu ifadeden, Yahya'nın İlya olduğu açıkça anlaşılıyor. Ancak dördüncü İncilin yazarı Yuhanna, Matta ile aynı

fikirde değildir. O, bu konuda şu bilgiyi veriyor: Yahudiler Yahya'ya, 'Sen kimsin?' diye sormak üzere Kudüs'ten kahinlerle Levilileri gönderdikleri zaman, Yahya'nın tanıklığı şöyle oldu:

'Ben peygamber değilim' diye açıkça konuştu. Onlar kendisine, ' Öyleyse sen kimsin? İlya' mısın? ' diye sordular. O da 'Değilim' dedi.' Sen peygamber misin?' sorusuna da 'hayır' cevabını verdi"(223). Matta'ya göre, Hz.İsa, Yahya'nın İlya olduğunu söylerken; Yuhanna'ya göre bizzat Yahya'nın kendisi, kendisinin İlya olmadığını söylüyor. Yahya İlya mı, değil mi? Hangi İncile inanalım ve nasıl karar verelim?

İncillerde Yahya ile ilgili olarak geçen çelişkili haberlerden bir diğeri de, onun Hz. İsa'yı baştan beri tanıyıp tanımadığı

konusunda verilen haberlerdir. Yuhanna'ya göre Hz. Yahya, Hz. İsa'yı vaftiz ettiği günden itibaren tanımakta ve onun Mesih olduğunu bilmektedir. Çünkü o, ruhun gökten Hz. İsa'nm üzerine bir güvercin biçiminde indiğini görmüş ve onun "Tanrı'nın Oğlu" olduğuna o andan itibaren tanıklık etmiştir. Yuhanna İnciline göre Hz. Yahya şöyle söylemiştir: " Ben su ile vaftiz ediyorum, ama aranızda biri duruyor. Benden sonra gelen odur. Ben onun çarığının bağını bile çözmeye layık değilim...Yahya ertesi gün İsa'nın kendisine doğru geldiğini görünce şöyle dedi: İşte dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı'nın kuzusu... Benden sonra biri geliyor, o benden üstündür, çünkü o, benden önce vardı, dediğim kişi işte budur"(224).

Yuhanna'da geçen bu ifadelere göre Yahya(A.S.), ilk gördüğü

andan itibaren Hz. İsa'nın, "Tanrı'nın Oğlu" olduğunu bilmektedir. Diğer incillerde ise bunun tersine, Hz. Yahya'nın, Hz. İsa'yı

iyice tanımadığı, onun Mesih olup olmadığı konusunda tereddütlerinin bulunduğu, hatta bu tereddüdü gidermek için öğrencilerini Hz. İsa'nın bulunduğu yere gönderip işi tahkik ettirdiği haber verilmektedir. Luka ve Matta bu mevzuda şu bilgiyi veriyorlar: "Yahya'nın öğrencileri bütün bu olup bitenleri kendisine bildirdiler. Öğrendlerden ikisini yanına çağıran Hz. Yahya, 'Ge-lecek olan sen misin, yoksa başkasını mı bekleyelim?' diye sormaları için onları rabbe gönderdi"(225). Luka ve Matta'da verilen bu bilgiye göre, Yahya, Hz. İsa'nın kim olduğunu tam bilmemektedir ve onun gelecek olan Mesih olduğundan emin değildir. Bu yüzden kendisine "Sen Mesih misin, değil misin?"

diye sordurmaktadır. Halbuki Yuhanna İncilinde, Yahya'nın, Hz. İsa'yı daha vaftiz etmeden önce tanıdığı ve onun "Tanrı'nın oğlu" olduğunu bildiği haber verilmektedir.

Kilise tarafından sahih olduklarına ve vermiş oldukları

bütün haberlerin doğru olduğuna hükmedilen dört İncilde, mevcut olan çelişkiler öylesine içiçe ve karmaşıktır ki, bunları

tek tek saymakla bitirmek mümkün değildir. Mesela, Yahya konusundaki bir diğer çelişki, Hz. Yahya'nın, Hz. İsa'ya onun kim olduğunu öğrenmek üzere göndermiş olduğu öğrencilerin sayısı konusundaki çelişkidir. Matta'ya göre öğrencilerin sayısı

belli değildir. Bu İncil, Yahya'nın Hz. İsa'ya kaç kişi gönderdiği-ni rakamla belirtmiyor. Luka İncilinde ise rakam verilmek sureti ile iki öğrencinin gönderildiği belirtiliyor.

Hz. Yahya'nın , Hz. İsa'yı tanıyıp tanımadığı konusunda Luka ve Matta incilleri verdikleri haberlerde kendi içlerinde çelişkiye düşmektedirler.Bu iki İncilden aktarmış olduğumuz yukardaki pasaja göre Hz. Yahya, Hz. İsa'yı tanımamaktadır.

Fakat bu iki İncil, çok kısa olarak naklettikleri Hz.İsa'nın, Yahya tarafından vaftiz edilmesi hikayesinde, sanki Yahya'nın, Hz.

İsa'yı daha vaftiz olayından önce tanıyıp bildiği şeklinde bir imaj vermektedirler"226). İşi biraz daha derinleştirerek incele yecek olursak; Matta. 3: 13-15 ve Luka. 3: 16-22'ye göre, Yahya'nın vaftiz sırasında Hz. İsa'nın kim olduğunu bildiğini; fakat bunun tam tersine. Matta, I1: 2-3 ve Luka. 7:18-19'a göre, vaftiz olayından çok sonra,

Yahya hapse atıldığı sırada Yahya'nın, Hz. İsa'nın kim olduğunu bilmediğini görürüz. Acaba Yahya, önceleri Hz. İsa'yı tanıyordu da sonraları unuttu mu?

c - Muharref İncillerde Dans Sahneleri: Hz. Yahya ile ilgili olarak incillerde geçen çelişkili haberlerden biri de onun öldürülmesi ile ilgili olarak verilen haberlerdir. Ancak bu haberlerin çok dikkat çekici bir yanı daha vardır, o da bu olaya bağlı olarak incillerde anlatılan dansözün oynatıldığı doğum günü partisidir.

Yahya'nın öldürülmesi Matta ve Markos'ta çok geniş bir şekilde anlatılırken, Yuhanna İncilinde hadiseye hiç temas edilmez. Luka İncilinde ise olay çok kısa bir şekilde anlatılır"227).

Yahya'nın hapse atılarak öldürülmesini çok geniş bir şekilde veren Matta ve Markos incillerinin, vermiş oldukları haberlerde bir takım çelişkiler vardır. Matta'ya göre hadise şöyle cereyan etmiştir: O sırada Yahudiye'de kral olan Hirodes, kardeşi Filipus'un karısı Hirodiya ile evlenmek istemiş, ancak Yahya

"Kutsal yasaya göre kardeşinin karısı ile evlenmen caiz değildir" diye onu ikaz etmiştir. Bu uyarıya çok öfkelenen Hirodes, Yahyayı öldürtmek istemiş, ancak Yahya'yı çok sevmekte olan halkın tepkisinden korktuğu için onu öldürmemiş, fakat hapse attırmıştır"228). Markos da Yahya'nın tutuklanışının, Matta'nın anlattığı gibi Hirodes'in, kardeşinin karısı Hirodiya ile evlenme-sine Yahya'nın karşı çıkışı yüzünden olduğunu söylemektedir.

Ancak Matta, Yahya'nın bu karşı çıkışına bizzat Hirodes'in öfkelendiğini ve bu öfkesi yüzünden Yahya'yı hapse attırdığını, Hirodes'in aslında onu öldürtmek istediğini, fakat Yahya'yı

seven halktan korktuğu için onu öldürtmediğini söylerken; Markos, Yahya'nın bu itirazına Hirodes'in değil, Hirodiya'nın çok öfkelendiğini, Yahya'nın tutuklanmasını ve öldürülmesini onun istediğini söylemektedir. Markos'a göre Hirodes, Yahya'yı

doğru ve kutsal bir adam olarak tanımakta, bu yüzden ondan korkmakta ve onu korumaktadır. Bu İncile göre Hirodes, zaman zaman Yahya'yı dinlemekte, dinlediği zaman büyük şaşkınlık içinde kalarak onun konuşmalarından zevk almakta idi. Özet olarak söylemek gerekirse, Matta'ya göre Yahya'ya öfkelenip onu tutuklatan Hirodes'dir. Markos'a göre ona öfkelenen ve onu tutuklatan Hirodes değil, Hirodiya'dır. Matta'ya göre Hirodes, Yahya'yı öldürtmek

istiyordu, ancak halktan korktuğu için onu öldüremiyordu. Markos'a göre Hirodes, Yahya'yı öldürtmek istemiyordu, aksine onu seviyor ve koru-yordu. Yahya'yı öldürtmek isteyen Hirodiya idi.

Markos İnciline göre Hirodiya, uzun süre Yahya'yı

öldürtmek için fırsat kollamış, sonunda beklediği fırsatı yakala-yarak onu öldürtmüştür. Hirodiya, Hirodes'in doğum günü

partisinde eline geçen bir fırsatı iyi değerlendirerek onu öldürtmüştür. Hirodes'in onuruna verilen doğum günü partisine sarayın ileri gelenleri, ordu komutanları ve Galile'nin eşrafı

davetli olarak gelmişlerdi. Partide yemekler yenmiş, içkiler içilmiş, bundan sonra danslı müzikli eğlence faslı başlamıştı. Bu sırada Hirodiya'nm kızı sahneye çıkarak müthiş bir dans gösterisi yapmış, yapmış olduğu bu dans ile herkesi büyülemiş-ti. Davetliler onun dansından öylesine memnun kalmışlar ki, onların bu aşırı memnuniyetini gören Hirodes, üvey kızını

çağırarak "Dile benden ne dilersen" demiş ve ona her istediğini vereceğini vadetmişti. Bunun üzerine kız, hemen annesine giderek Hirodes'ten ne istemesi gerektiğini ondan sormuştur.

Annesi Hirodiya, kızına "Yahya'nın başını iste" diye söyleyince, kızı Hirodes'e gelip "Yahya'nın başını isterim" demiş, Hirodes aslında istemediği halde yüksek rütbeli zevatın önünde vermiş

olduğu sözden dönemiyerek Yahya'nın başını kestirmiş ve bir tepsi üzerinde onun başını kıza vermiştir. Kız da tepsiyi götürüp annesine vermiştir(229).

Bu hadisenin Matta ve Markos İncillerinde bu kadar çelişkili olarak anlatılmış olması bir yana, bundan da önemlisi Kitâb-ı Mukaddes adı ile anılan bir kitapta böylesine acaip bir sahnenin vahiy mahsûlü kutsal sözler olarak nasıl yer alabildiği hususudur. Vahiy ürünü İncillerde bir doğum günü partisi; parti, kanunlar izin vermediği halde kardeşinin karısı ile evlenen bir kişi için verilmiş, yenilmiş içilmiş, sıra dans ve müziğe gelmiş, tam bu sırada onuruna parti verilen adamın üvey kızı, piste çıkarak öyle bir dansözlük gösterisi yapmış ki orada bulunan herkes, kızın bu gösterisi yüzünden üvey babayı

tebrik etmiş. İşte vahiy ürünü incillerden tam vahye uygun manzaralar! Ayrıca burada bir noktayı daha belirtmekte fayda vardır. Günümüzde de kutlanmakta olan doğum günlerinin kutlanış

örneklerine ve şekillerine Hristiyanlık öncesi dönemlerde, Roma İmparatorluğu dönemlerinde rast gelmekteyiz.

incillerin verdiği bilgilere göre içkili, danslı, müzikli bu adet, Hz. İsa'dan önce Putperest Romalılar tarafından icra edilmekte idi.

d - Muharref İncillerde Havarilerle İlgili Çelişkiler: Hz. İsa'nın Havariler ile karşılaşması ve onları öğrenci olarak yanına alması olayı, Sinoptik incillerle Yuhanna İncilinde birbirinden çok farklı ve çelişkili olarak anlatılmaktadır.

Matta, Markos ve Luka İncillerine göre Hz. İsa, Galile (Celile) gölü kenarında faaliyet gösterirken önce, balıkçılık yapan Petrus ile onun kardeşi Andrea'yı, sonra Zebedi'nin oğullan Yakub ile Yuhanna'yı vaazları sırasında tanımış, onları

öğrenci olarak yanuna almış ve onlara "Sizi insan tutan balıkçı

yapacağım" diyerek kendi peşinden gelmelerini onlardan istemiştir(230).

Hz. İsa'nın bu ilk Havarilerle karşılaşması Matta ve Markos'a göre Hz.Yahya'nın tutuklanmasından sonra olmuştur.

Luka İncili bunun ne zaman olduğu konusunda herhangi bir tarih vermemektedir. Yuhanna İnciline göre Hz. İsa'nın Havarilerle karşılaşması, Hz. Yahya'nın tutuklanmasından önce olmuştur. Yuhanna'ya göre bu ilk karşılaşma, diğer İncillerde belirtildiği gibi Galile gölü kıyısında İsa'nın vaazları sırasında olmamıştır. Bu İncile göre balıkçılık olayı hiç ortada yoktur.

Yuhanna'nın anlattıklarına göre ilk Havariler, Yahya'nın öğrencileri imişler. Petrus'un kardeşi Andreas, bir arkadaşı ile birlikte Beytanya'da Hz.Yahya'nm yanında otururken, oturdukları

yerin önünden Hz. İsa geçiyormuş, bu sırada Yahya, Hz. İsa'yı

göstererek "İşte Tanrı'nın Kuzusu" demiş. Bu sözü duyan Andreas ve arkadaşı Hz. İsa'nın peşinden giderek ona öğrenci olmuşlar. Andreas, daha sonra kardeşi Petrus'u da Hz.İsa'nın yanına götürerek ona öğrenci yapmış. Yuhanna'ya göre Beytanya'da gerçekleşen bu olayda, Hz. İsa'ya tabi olan ilk öğrenciler: Andreas, Petrus, Filipus ve Natanyel imiş(231). Bu durumda biz Sinoptik İncillerdeki bilgilere mi, yoksa Yuhanna'daki bilgilere mi inanalım? Hz. İsa Havarilerle ilk olarak Galile gölü kıyısında mı, yoksa

Beytanya'da mı karşılaştı? Bu karşılaşma, Hz. Yahya'nın tutuklanmasından önce mi, yoksa sonra mı oldu? İlk Havarileri, Hz. İsa'ya Yahya mı gönderdi, yoksa onları Galile gölünde balık avladıkları sırada Hz. İsa kendisi mi buldu? Uzayıp giden bu sorulara bir soru daha ekleyebiliriz. İlk Havariler Andreas, Petrus, Filipus ve Natanyel miydi, yoksa Petrus, Andreas, Yakub ve Yuhanna mıydı? Hepsi iki şıklı olan bu sorulardan birind şıkları doğru kabul edersek, Yuhanna İndlinin yazdıklarını kabul etmiş ve Sinoptik incillerin yazdıklarını reddetmiş oluruz. Yok ikind şıkları doğru kabul edersek bu defa Sinoptik İncillerin yazdıklarıın benimsemiş ve Yuhanna İncilinin yazdıklarını kabul etmemiş oluruz. Yani dört İndlin yazmış olduğu şeylerin tamamına birden inanabilmek imkânsızdır, birine inanınca mecburen öbürünü reddetmiş olursunuz. "Yuhanna doğru yazıyor" dediğimiz zaman, bu konularda "Diğer üç İncil yanlış yazıyor" demiş oluyoruz Sinoptik İnciller oniki Havarinin ismini birlikte verirken, Yuhanna İncili bunların ismini (oniki olarak) birlikte vermez.

Ayrıca Sinoptik İncillerde (Matta, Markos, Luka) verilen isimler konusunda tam bir mutabakat sağlanabilmiş değildir. Matta ile Markos'da şu isimler yeralmaktadır: Petrus, Andreas, Zebedi oğulları Yakub ile Yuhanna, Filipus, Bartalamay, Tomas, Matta, Alfay oğlu Yakub, Taday, Yurtsever Simun, Yehuda İskaryot.

Luka İncilinde sayılan isimlerden onuncu isimde farklı bir durum vardır. Matta ve Markos'da onuncu isim "Taday" iken, Luka'da bu onuncu isim Yakub oğlu Yehuda'dır(232). Yuhanna'nın ilk Havariler arasında ismini zikrettiği Natanyel, Sinoptik incillerde yer almamaktadır. Daha oniki Havarinin ismi üzerinde bile bir ittifak sağlaya-mıyan bu dört İncilin sıhhatine nasıl inanalım?

Oniki Havari ile ilgili olarak incillerde tesbit ettiğimiz çok önemli bir husus daha vardır. Oniki Havarinin isimleri ara sında, daha sonra Hz. İsa'yı ihbar edecek olan Yehuda Iskar-yot'un da ismi geçmektedir. incillerde bu Yehuda'nın hain ve günahkâr olduğu, Hz. İsa'nın dilinden onun, "İnsanoğlunu ele verenin vay haline! O adam hiç doğmamış olsaydı daha iyi olurdu" diye belirtildiği halde(233), yine aynı incillerde içlerinde bu hain Yehuda'nın isminin de bulunduğu oniki Havari için, Hz. İsa'nın şöyle söylediği zikredilmektedir: "Herşey yenilendi-

ğinde, insanoğlu görkemli tahtına oturduğunda, siz, evet ardımca gelmiş olan sizler, oniki tahta oturup İsrail'in oniki oymağını yargılayacaksmız"(234). Âhirette veya gelecekte oniki Havari, oniki tahta oturup oniki İsrail kabilesini yargılayacağı-na göre ve bu oniki kişi arasında Yehuda'nın da adı zikredildi-

ğine göre, tahtlardan birine oturup bir İsrail kabilesini yargıla-yacaklardan biri de bu hain Yehuda olacaktır. Halbuki Hz. İsa, kendisini ihbar edecek olan bu kişi için "Doğmasa daha iyi olurdu" dememiş miydi? Bu açık bir çelişki değil midir? Bu konuda Matta İncilinin 19'ncu babı ile 26'ncı babı açıkça birbirleri ile çelişkili durumdadır.

Havarilerden Petrus ile ilgili olarak Hz. İsa bir yandan, ona ilâhî bir paye vererek "Ne mutlu sana Yunus oğlu Simun, bu sırrı sana açan insan değil, göklerdeki babamdır. Ben de sana şunu söyleyeyim, sen Petrus'sun ve ben babamın toplulu-

ğunu bu kayanın üzerine kuracağım...Göklerin egemenliğinin anahtarını sana vereceğim"(235) diye ona hitabetmekte ve onu kendi yerine vekil bırakacağını haber vermektedir. Bu bapta yazılanlara göre Hz. İsa, Petrus'a ilâhî bir paye verirken, aynı

babın birkaç ayet sonrasında Petrus'un, konuşmaları yüzünden Hz. İsa'yı azarlaması sebebi ile Hz. İsa'nın ona, "Çekil önümden şeytan! Sen yolumda engelsin, senin düşüncelerin Tanrı'nın değil, insanın düşünceleridir"(236) dediği ileri sürülmektedir, Matta İncilinde yer alan bu çelişkili ifadeler, İncillerin ne kadar güvenilir ve sağlam olduklarını açıkça göstermektedir. Matta İncili 16'ncı babın 19'ncu ayetinde "Bu sırrı sana göklerdeki babam açtı...Göklerin egemenliğinin anahtarını sana vereceğim"

diye Petrus'a hitabeden Hz. İsa, nasıl oluyor da aynı babın 23'ncü ayetinde "Senin düşüncelerin Tanrı'nm düşünceleri de-

ğil...çekil önümden şeytan" diye aynı Petrus'a hitabetmiş olsun?

Hz. İsa, Matta ve Luka İncillerinde kendisini inkâr edenleri kendisinin de inkâr edeceğini ifade ederek şöyle söylemektedir:

"İnsanların önünde- beni açıkça kabul eden herkesi, ben de göklerde olan babamın önünde açıkça kabul edeceğim. İnsanların önünde beni inkâr edeni, ben de göklerde olan babamın önünde inkâr edeceğim"(237). Halbuki daha önce ilâhî bir paye verdiği Petrus'un, tutuklandığı gece kendisini inkâr edeceğini ona, "Bu gece

horoz ötmeden önce sen beni üç kere inkâr edeceksin"(238) diyerek haber vermişti. Buna göre Hz.İsa bir yandan, kendisini inkâr edenleri, kendisinin de inkâr edeceğini söylerken, öbür yandan Petrus'a, "sen beni bu gece üç kere inkâr edeceksin" diyerek ona hitabetmektedir. İncillerin beyanına göre hakikaten tutuklama gecesinde Petrus, Hz. İsa'yı

üç kere inkâr etmiştir. Petrus, Hz. İsa'yı inkâr ettiğine göre, Hz.

İsa'nın da göklerdeki babasının önünde Petrus'u inkâr etmesi gerekmektedir. Mademki Hz. İsa "Beni inkâr edeni ben de inkâr edeceğim" demiştir ve Petrus da onu insanların önünde inkâr

etmiştir. Öyleyse onun da Petrus'u inkâr etmesi kaçınılmazdır.

Halbuki İncillerde geçen diğer pasajlara göre Hz. İsa, Petrus'un kendisini üç kere inkâr etmesine karşılık, bırakın onu inkâr etmeyi, kendisine payelerin en büyüğünü vererek onu kendi yerine vekil bırakmaktatır.

İncillere göre Hz. İsa, tutuklanıp çarmıha gerildikten sonra yeniden dirilerek Havarilerine görünmüş ve bu sırada Petrus'a,

"Kuzularımı otlat"(239) diyerek onu kendi yerine vekil bıraktı-

ğını açıklamıştır. Netice olarak "Beni inkâr edeni ben de inkâr edeceğim" diyen Hz.İsa, bu dediğinin aksine kendisini inkâr eden Petrus'u inkâr etmemiş oluyor.

Muharref İncillerde Petrus'un inkârı ile ilgili olarak bu belirttiğimizin dışında başka çelişkiler de vardır. Matta'ya göre,

"Sen İsa ile birlikte değil miydin?" diye soru soranların birincisi bir hizmetçi kız, ikincisi başka bir hizmetçi kız, üçüncü olarak soruyu soran ise orada oturmakta olan bir grup insandır(240).

Bu Incile göre üçüncü sorunun sorulmasından ve Petrus'un üçüncü inkârından sonra horoz bir kere ötmüştür. Markos İncili, diğer İncillerden farklı olarak, tutuklama gecesinde Hz.

İsa'nın Petrus'a, "Bu gece horoz iki kere ötmeden önce sen beni üç kere inkâr edeceksin"(241) dediğini nakletmektedir. Diğer İncillerde horoz bir kere öterken Markos İncilinde iki kere ötmektedir. Markos İnciline göre, Petrus'a " Sen İsa ile birlikte değil miydin?" diye soru soran birinci şahıs, hizmetçi kızdır.

Aynı soruyu ikinci olarak soran şahıs yine aynı kızdır. Soruyu üçüncü olarak soran, o sırada orada oturan gruptur. Bu Incile göre Petrus'un birinci inkârından sonra horoz birinci kere

ötmüş, ikinci ve üçüncü inkârdan sonra ikinci olarak ötmüştür(242). Luka'ya göre Petrus'a soruyu soran birinci kişi hizmetçi kızdır. İkinci olarak soran ise "başka biri"dir. Bu "başka biri"nin erkek mi, kadın mı, hizmetçi mi, yoksa başka bir meslek sahibi mi olduğu Luka İncilinde açıklanmamıştır.

Luka'da soruyu üçüncü olarak soran, oradaki oturan grup değil, o gruptan biridir"(243). Yuhanna İnciline göre soruyu birinci olarak soran, kapıcı kızdır. Bu İncile göre soruyu ikinci olarak soran bir kişi değil, birkaç kişidir. Soruyu üçüncü olarak soran, diğer incillerin aksine bir grup değil, başkahinin kölelerinden biridir(244).

Şimdi sormak gerekiyor: Petrus'un bu üç inkârı sırasında horoz bir kere mi, yoksa iki kere mi öttü? Petrus'a soruyu birinci olarak soranın, hizmetçi kız olduğunda dört İncilde ittifak sağlanabilmiş, ama ikinci ve üçüncü olarak soruyu soranlar hususunda ittifak sağlanamamıştır. İkinci olarak soruyu soran, başka bir hizmetçi kız mı, yoksa birinci olarak soruyu soran aynı hizmetçi kız mı? Soruyu soran bir kişi mi, yoksa birden fazla kişiler mi? Soruyu üçüncü olarak soranlar orada oturan bir grup insan mı, yoksa o gruptan biri mi, yahut başkâhinin kölesi mi? Bir hadiseyi bu kadar farklı ve çelişkili anlatan, hemen hemen haberin her noktasında bu kadar çelişkili bilgi veren bu İncillere nasıl güvenilebilir, bunların ilâhî vahiy ürünü olarak Havariler tarafından hatasız olarak yazıldıkları nasıl kabul edilebilir?

e - Muharref incillerde Kızı İçin Yardım İsteyen KadınınMilliyeti ve Memleketi Konusunda Görülen Çelişkiler: İncillerde, Hz. İsa'nın Sur ve Sayda bölgesine geldiği sırada dne tutulan kızını iyi etmesi için ondan yardım isteyen kadının milliyeti ve memleketi konusunda açık çelişkiler vardır. Bu kadının İsrail ırkından olmadığını, Hz. İsa'nın ona, "Çocukların ekmeğini köpeklere atmak iyi değildir" şeklinde söylediği sözlerden anlıyoruz. Yahudi olmayan bu kadının milliyeti ve memleketi İncillerde farklı farklı gösterilmektedir. Matta'ya göre bu kadın, Kenanlı bir kadındır. Markos'a göre ise bu kadın Yunanlı

olup Suriyeli Fenike ırkındandır(245). Matta, kadının sadece Kenanlı olduğunu söylemekle iktifa ediyor, başka bir şey söyle-miyor. Markos ise, Matta'nın söylediğinin zıddına olarak kadının Kenanlı değil, Yunanlı, Suriyeli Fenike ırkından olduğunu söylüyor. O, kadının

Kenanlı olmadığını açık bir şekilde dile getirirken, onun nereli olduğu konusunda imlâ kurallarına aykırı bir cümle kurarak, onun "Yunanlı, Suriyeli Fenike ırkından" olduğu şeklinde çok tuhaf bir ifade kullanıyor. Yunanlı, Suriyeli Fenike ırkı şeklinde kelimelerin yanyana dizilmesi oldukça entresan ve gariptir. Acaba Yunanlı, Suriyeli mi demektir? Suriyeli Yunanlılar var mı? Veya Yunanlı Suriyeliler var mı? Yunanlı Suriyeli veya Suriyeli Yunanlı olan bir insan, ayrıca nasıl Fenike ırkından olabiliyor? Belki Suriye'ye gelip yerleşmiş olan bir Yunanlı kastedilmiştir diyebiliriz. Ama bu durumda o, nasıl Fenike ırkından olabilir? Fenike ırkı ile Yunan ırkı aynı ırk mıdır? Bu kadın, Kenanlı mı, Yunanlı mı, Suriyeli mi, yoksa Fenike ırkından mı? Bu konuda incillerden bir sonuç

çıkarabilene bravo demek gerekir.

- Muharref İncillerde Hz, İsa'nın "İnsanoğlu" ve "Allah'ın Oğlu" Olarak Anılması Konusunda OrtayaÇıkan Çelişkiler:

Sinoptik İncillerde zaman zaman Hz. İsa'nın, kendisinden, adeta ulûhiyetini yalanlarcaşına "İnsanoğlu" diye bahsettiğine şahit olmaktayız. Fakat bu İncillerin diğer bazı yerlerinde

"Allah'ın Oğlu" tabirinin geçtiğini de görmekteyiz(246). Bir insan, hem Allah'ın oğlu, hem de İnsanoğlu olabilir mi? İnsanoğlunun Allah'ın oğlu olması mükün müdür? Elbette mümkün değildir. Eğer mümkündür dersek, insan = Allah olması

gerekir, bu ise imkânsızdır. Çünkü Allah, yaratıcı, insan ise yaratılandır. Elbette yaratılan, yaratıcı olamaz. İncillerde bu iki ifade(Allah'ın oğlu ve insanoğlu)nin, Hz. İsa için kullanılması

açık bir çelişkidir. Hz. İsa, ya insanoğludur veya Allah'ın oğludur. O, hem Allah'ın oğlu, hem de insanoğlu olamaz. Fakat İncillere göre olamaz diye bir kural yoktur ve herşey mümkündür.

Hz. İsa'nın ilâhlığının İncillerdeki delillerle çürütülmesi konusunda müstakil bir eser yazan İmam-ı Gazâlî, bu mevzuda şunları söylemektedir: " İki ilmî esas vardır. 1) Eğer delillerin zahirdeki ma'naları akla uygun ise, bu deliller zahirlerine terk edilir. Eğer delillerin zahirleri akla aykırı ise, bunlar te'vil edilir ve bunlarla zahirî ma'nalarının murâd edilmediği, mecazî

ma'nalarının kastedildiği anlaşılır. 2) Eğer deliller birbirlerine aykırı hükümler ihtiva eder ve iki delil birbiri ile tearuz ederse (çelişirse), bunlardan biri, bir şeyin isbatına, diğeri ise nefyine delalet ederse, bu delilleri birbirleri ile çelişkili halde bırakamayız. Aksi halde iki zıddı bir arada cem etmek durumuna düşeriz. Bu ise muhaldir. Bu noktada İncilleri ele aldığımız zaman, bir yandan Hz. İsa'nın ilâhlığına delalet eden, öbür yandan onun insanlığını ifade eden pekçok söz buluruz.

Mesela: "Ben ve Allah biriz", "Beni gören babayı görür. Ben babadayım, baba da bendedir" gibi sözler, onun ilâhlığma delalet eden sözlerdir. Yuhanna İncilinde geçen bu sözlerin aksine, yine aynı Yuhanna İncilinde tamamı ile Hz.İsa'nın insanlığına delalet eden şu sözler vardır: "Ey kutsal baba! Bana verdiğin kutsal isimle onları koru. Onlar seninle bir olsunlar diye. Tıpkı benim olduğum gibi"(247). İmam-ı Gazâlî'nin tesbit ettiği gibi, Hz. İsa'nın ilâhlığına delalet eden sözlerin zahirî

ma'naları özürlüdür, bunların mecazî ma'nalarına müracat etmek gerekir. İncillerde Hz. İsa'nın hem insanlığına, hem de ilâhlığma delalet eden sözler bulunduğuna göre burada birbirine zıt iki hüküm ortaya çıkmaktadır. Bu birbirine zıt iki hükmü

birlikte kabul etmek mümkün değildir. Birinin hakikî ma'nasmı

alıp, diğerini te'vil etmek gerekir. İnsan suretinde olan birinin ilâhlığı aklen muhal olduğuna göre, "insanoğlu" tabirinin zahirî

manasını alıp, "Allah'ın oğlu" tabirini te'vil etmek gerekir. İncillerde geçen "Allah'ın oğlu" deyimi ile gerçekten Allah'ın oğlunun kastedilmediği, bu ifade ile mecazen, Allah'ın biricik sevgili kulunun kastedildiği ortaya çıkmaktadır.

Hristiyanlar, İncillerde geçen "Allah'ın oğlu" tabiri ile Allah'ın, Hz. İsa'nın bedenine girerek oraya yerleştiğini ve İsa'nın vücudunda insanlara tecelli ederek göründüğünü, dolayısı ile Hz.İsa'nm ilâhlaştığını iddia etmektedir.

Aslında İncillerde Hz.İsa için söylenen "Allah'ın oğlu" tabiri, onun ilâhlığına delalet etmez. Çünkü "Allah'ın oğlu", "babanın oğlu" tabirleri sadece Hz. İsa için değil, Havariler için, hatta Hz.İsa'ya inanan bütün Hristiyanlar için de kullanılmaktadır.

Mesela: "Düşmanlarınızı sevin, size zulmedenler için dua edin.

öyleki göklerde olan babanızın oğulları olasmız"(248). Demek ki babanın oğlu, Allah'ın oğlu olmak İncillere göre bile, sadece Hz. İsa'ya ait bir imtiyaz değildir, iman eden herkes Allah'ın oğlu olmaktadır. Bu tabir, daha açık ve daha net bir şekilde Yuhanna İncilinde şöyle açıklanmaktadır: "(Yahya) kendi yur-duna geldi, ama halkı onu kabul etmedi. Ancak, kendisini kabul edip adına iman edenlerin hepsine 'Allah'ın oğlu' olmak hakkını verdi. Onlar ne kandan, ne bedenin isteğinden, ne de insanın isteğinden doğdular; tersine, Allah'tan doğdular"(249).

Yuhanna'nın bu beyanına göre Allah'ın oğlu olmak, sadece Hz.

İsa ve ona iman edenlere mahsus değildir. Bu sıfat, Hz.İsa'dan önce gelen Hz. Yahya'ya ve ona iman edenlere de nisbet edilmektedir. Hz. Yahya'nın davetine inananlar, Allah'ın oğulları

olarak, kandan, bedenden değil, bizzat Allah'tan doğmuşlardır, onlar Allah'ın oğullarıdır. Yuhanna'nın mantığına göre Hz. İsa, Havariler, Hz.İsa'ya inanan bütün Hristiyanlar, hatta Hz.Yahya ve onun öğrencileri "Allah'ın Oğulları" olduklarına göre, bunların hepsi birer ilâh olmaktadırlar. Mısırlı Habib Said, Allah'ın oğlu tabiri ile kastedilenin, gerçekten sperme dayalı baba-oğul ilişkisi olmadığını, aksine baba ile oğul arasında mevcut olan münasebete benzer bir sevgi ve muhabbet bağı olduğunu ileri sürmektedir

9 - Muharref İncillerde Hz.İsa'nın Tutuklama Gece sinde Meydana Gelen Hadiselerle İlgili Olarak Görülen Çelişkiler:

Dört İncil, Hz.İsa'nın tutuklanma gecesinde meydana gelen hadiseleri çok geniş bir şekilde anlatmasına rağmen, bu anlatımda büyük farklılıklar ve çelişkiler vardır. İnciller, Hz. İsa'nın tutuklandığı gece Yehuda tarafından ele verilişini farklı farklı

anlatmaktadırlar, Hz. İsa'nın bu gece Havarileri ile konuşmasını

ve vaazını Sinoptik İnciller çok kısa bir biçimde verdikleri halde, Yuhanna İncilinde bu konuşma ve vaaz dört bölüm halinde çok geniş bir biçimde veriliyor. Yuhanna'ya göre Hz.İsa'nın tutuklandığı yer, Kidron vadisinin ötesinde bir bah-

çedir. Kidron vadisi ismi, diğer incillerde geçmiyor. Yuhanna'ya göre Hz.İsa'yı tutuklamaya gelen Yehuda'nın yanmda bir bölük asker vardı. Hz. İsa, gelenlere kimi aradıklarını sorunca onlar "Nasıralı

İsa'yı" cevabını vermişler, İsa da onlara "İsa benim" cevabını vermiştir. Bu cevabı alan askerler, geri çekilip korkudan yere düşmüşlerdir. Diğer İncillerde bu yere düşme hadisesi yoktur. Bu sırada Petrus, üstünde taşıdığı kılıcı çekerek baş kâhinin kölesinin kulağını kesmiştir. Ancak, Hz.İsa Petrus'a müdahele ederek, "Kılıcını kınına koy" demiş ve ona mani olmuştur(250). Matta ve Markos İncillerine göre Hz. İsa, Getsemani bahçesinde tutuklanmıştır. Bu İncillere göre Hz. İsa, öğrencileri ile beraber Fısıh Yemeğinden sonra Getsemani bah-

çesine gitmiş ve orada tutuklanmıştır. Luka İnciline göre ise Hz.

İsa, Fısıh yemeğinden sonra öğrencileri ile beraber Zeytin Dağına çıkmış ve orada tutuklanmıştır. Luka İncilinde Kidron vadisi olmadığı gibi, Getsemani bahçesi de yoktur. Matta ve Markos'a göre İsa'yı tutuklamaya gelen kalabalık onu tanımamaktadır, onları getiren Yehuda, Hz.İsa'yı onlara ta nıtmak için onlarla gizli bir anlaşma yapmıştır. Yehuda onlara,

"Kimi öpersem İsa odur, hemen onu tutuklayın"diye tenbih etmiştir. Olay da aynen bu şekilde cereyan etmiş, Yehuda, hemen İsa'ya sarılarak gelenlerin onu tanımalarını sağlamıştır.

Bu hadise Yuhanna'da hiç yoktur. Hz.İsa'nın tutuklandığı

sırada onun öğrencilerinden, kılıcını çekip askerlere saldıran kişinin adı Yuhanna'da Petrus olarak geçer, diğer üç İncilde isim verilmez. Hz İsa, Dört İncile göre de tutuklandığı sırada kendi adamlarının gelenlere karşı kılıç kullanmasına mani olmuştur. Ancak bu hususta Luka İncilinde diğer İncillerde bulunmayan bir haber mevcuttur. Bu İncile göre Hz.İsa, kulağı

kesilen kölenin kulağına dokunmak sureti ile onu tedavi etmiştir(251).Fısıh Yemeğinden sonra tutuklanacağını Havarilerine haber veren Hz.İsa, diğer İncillere göre kendi tutuklanışını

engellemek üzere hiçbir şey yapmamış, askerlerlere karşı hiç

direnmemiştir. Ama Luka İnciline göre, tutuklanacağını bilen İsa, tutuklanmasını engellemek ve tutuklamaya gelenlere karşı

direnmek için bazı tedbirler almıştır. Tutuklanacağını öğrencilerine haber verdiği konuşmasının sonunda o, öğrencilerine şöyle talimat vermiştir: "Şimdi kesesi olan onu yanına alsın, torbası

olan onu da yanına alsın, kılıcı olmayan, abasını satıp bir kılıç

alsın... Rab işte burada iki kılıç var dediler. O da onlara,' yeter '

dedi"(252). Lukadaki bu ifadeye göre, Hz. İsa Havarilere, kendisini korumaları için abalarını satıp kılıç almalarını emretmiştir. Nitekim kılıçlı öğrencilerden biri, tutuklamaya gelenler-den birine saldırarak onun kulağını kesmiştir. Mademki Hz.

İsa, Havarilerine kendisini kılıçla korumalarını emretmiştir, öyleyse neden kendisini korumak üzere kılıçlarına davranan bu öğrencilerine engel olmuştur? Öğrencilerine "Abalarınızı satıp kılıç alın ve beni koruyun" dediği halde, niçin kulağı kesilen adamın kulağını tedavi etmiştir?

Diğer üç İncile göre Hz. İsa'yı tutuklamaya gelenler, Ferrisilerin ve başkâhinlerin adamlarıdır, gelenlerin arasında Ferrisiler ve başkâhinler yoktur. Ama Luka İnciline göre tutuklamaya gelenlerin arasında, başkâhinler, mabedin koruyucularının komutanları ve ihtiyarlar vardı. Bu noktada da Luka İncili diğer üç İncil ile çelişkiye düşmektedir. Luka İncilinde görülen başka bir tenakuz da Hz. İsa'yı tutuklamaya gelenlerin bizzat Ferrisiler ve komutanlar olmalarına karşılık, bunların Hz.İsa'yı

tanımadıkları, bu yüzden Yehuda'nın öptüğü kişinin Hz. İsa olduğunu anlamaları konusudur. Çünkü Hz. İsa, mabedde vaaz etmekte ve sürekli Ferrisilerle münakaşa etmekteydi. Bu yüzden Ferrisilerin, mabedin koruyucularının ve komutanların onu tanımamaları imkânsızdı. Bu yüzden Yehuda'nın, onlara Hz.İsa'nın yerini gösterdikten sonra, onu öpmek sureti ile onlara tanıtmasına ihtiyaçları yoktu.

Hz İsa nerede tutuklandı, Getsemani Bahçesinde mi, Zeytin Dağında mı, yoksa Kidron Vadisinin ötesinde bir bahçede mi? Onu tutuklamaya gelenler, Hz. İsa'yı karşılarında görüp onun İsa olduğunu anlayınca dehşete kapılarak geri çekilmiş ve yüzüstü yere düşmüşler mi, yoksa böyle bir hadise meydana gelmeyip, Yehuda, Hz. İsa'yı öpmek sureti ile tutuklamaya gelenlere onu bu surette mi tanıtmıştır? Başkâhinin kölesinin kulağını koparan kim, Petrus mu, yoksa başka bir öğrenci mi?

Tutuklama gecesinde tutuklamaya gelenlere karşı koymak ve Hz. İsa'nın tutuklanmasına engel olmak için Havariler abalarını

satıp kılıç aldılar mı, almadılar mı? Eğer Hz. İsa onlara kılıç almalarını söylememişse niçin o anda orada kılıç bulundurmuş-lardır? Eğer kılıç almalarını onlara emretmişse, o zaman oraya

gelenlere kılıçla karşı koydukları sırada öğrencilerine Hz. İsa niçin engel olmuştur? Kulağı kesilen kölenin kulağını Hz. İsa tedavi etmiş mi yoksa etmemiş mi? Bütün bu sorular, "İncille-rimiz vahiy ürünüdür ve bunlar hatasız olarak yazılmışlardır"

diyen kimseler tarafından cevaplanması gereken sorulardır.

h- Muharref İncillerde Hz. İsa'nın Kudüs'e Giderken BindiğiHayvanın Mahiyeti Konusunda Görülen Çelişkiler : Hz. İsa'nın Kudüs'e gidişi dört İncilde farklı şekillerde anlatılmaktadır. Yuhanna, Hz. İsa'nın Kudüs'e gidişi sırasında herhangi bir hayvana binip binmediği konusunda bir açıklama yapmaz. Markos ve Luka İncilleri, Kudüs'e gitmek isteyen Hz.İsa'nın, iki öğrencisini karşıdaki köye gönderip oradan getirttiği sıpaya bindiğini, yani onun sıpa üstünde Kudüs'e girdiğini yazarlar. Matta İnciline göre ise, karşıki köye giden öğrenciler, oradan dişi bir eşek ile yanındaki sıpayı Hz. İsa'ya getirmişler ve Hz. İsa, sıpaya değil, eşeğe binerek Kudüse gitmiştir(253).

Hz. İsa Kudüs'e yaya mı, yoksa hayvan üstünde mi gitti?

Hayvan sırtında gitti ise bindiği hayvan dişi eşek mi, yoksa eşeğin sıpası mı? İnciller arasında bu konularda da bir ittifak söz konusu değildir.

i - Lanetlenen İncir Ağacı Konusunda Görülen Çelişkiler: Sinoptik incillerden Matta ve Markos'ta haber verilen, İncir ağacının, Hz. İsa'nın lanetlemesinden sonra kuruması

olayı, bu iki İncilde birbirinden farklı şekilde anlatılmaktadır.

Matta'ya göre sabah erkenden kente dönen Hz. İsa, yürürken yolun kenarındaki bir incir ağacını görmüş, onda İncir var zannederek ağacın yanına gitmiş ve ağaçta İncir olup olmadı-

ğını kontrol etmiştir. Onda meyve olmadığını görünce canı

sıkılarak ağaca, "Sonsuza dek artık meyve vermeyesin" demiş

ve bu sözü söyler söylemez ağaç kurumuştur. Markos ise hadiseyi Matta'dan daha farklı anlatmaktadır. Markos'a göre Beytanya'dan çıkan Hz. İsa, yolda giderken uzaktan yaprakları yeşil bir incir ağacı görmüş, kendisi çok acıktığından meyve bulmak umudu ile ağacın yanına gitmiştir. Ancak meyve mevsimi olmadığı için ağaçta yapraktan başka bir şey bulamayınca "Artık senden hiç kimse bir daha meyve yemesin"

diye ağacı lanetlemiştir. Markos'a göre bu sözün arkasından ağaç hemen kurumamıştır. Hz.İsa ve öğrencileri ertesi günü

kentten geri dönerlerken aynı İncir ağacının yanından geçmişler, o sırada ağacın kuruduğunu görmüşlerdir(254).

Hz. İsa'nın lanetlediği bu ağaç, yolun hemen kenarında mıydı, yoksa uzakta mıydı? Ağaç, Hz. İsa beddua ettiği gibi hemen mi kurudu, yoksa ertesi gün mü kuruduğu görüldü?

Hadiseyi nakleden iki İncil bu noktalarda çelişkiye düşmektedirler.

j - Muharref incillerde Hz.İsa'nın Kendi Nefsi İçinŞehadeti Konusunda Görülen Çelişkiler: Hz. İsa'nın kendi nefsi hakkındaki şehadeti konusunda Yuhanna İncilinde açık çelişki vardır. Yuhanna İncilinin beşinci babında Hz. İsa'nın şöyle söylediği nakledilmektedir:

"Ben kendiliğimden bir şey yapamam... Eğer ben kendim için şehadet edersem bu şehadetim sahih olmaz"

Yuhanna İncilinin bu defa yedinci babında Hz. İsa'nın, "Ben kendim için şehadet ediyorsam da şehadetim doğrudur "(256) dediği ifade edilmektedir. Bir şehadet aynı anda nasıl hem makbul, hem de gayri makbul oluyor, hem hak, hem de batıl olabiliyor?(257). Hristiyanlar bu çelişkiyi nasıl edebilirler, merak etmemek mümkün değildir.

k - Muharref İncillerde Hz.İsa'nın Muhakeme Edilmesi,Çarmıha Gerilmesi ve Yeniden Dirilmesi ile ilgiliGörülen Çelişkiler:

Hz. İsa'nın tutuklanmasından sonra muhakeme edilişi, çarmıha gerilişi, mezara konuşu, mezardan kıyam ederek dirilişi, öğrencilerine görünüşü ve semaya çıkışı mevzuların-da muharref İncillerde yüzlerce farklı ve çelişkili bilgi vardır.

Bunları maddeler halinde açıklamak mümkündür.

Biz, önce tutuklanmanın hemen arkasında cereyan eden hadiselerin incillerde verilişindeki farklılıkları ve çelişkileri şu şekilde tesbit ediyoruz:

1- Matta ve Markos İncillerine göre Hz.İsa'nın tutuklanmasından sonra, talebeleri oradan kaçmışlardır. Luka İncilinde bu konuda bir açıklık yoktur. Fakat Markos İncili, İsa tutuklandıktan sonra bir gencin onun arkasından gittiğini, onu yakalamak istediklerinde üzerindeki elbiseyi bırakarak Hz.

İsa'nın peşinden koştuğunu ifade etmektedir. Diğer İncillerde bu gençten bahsedilmemektedir(258).

2- Hz. İsa tutuklandıktan sonra yapılan mahkeme, Matta, Markos ve Yuhanna'ya göre aynı gece Yahudi meclisinin önünde cereyan etmiştir. Luka'ya göre Hz.İsa, aynı gece değil, ertesi gün muhakeme edilmiştir(259).

3- Yuhanna'ya göre Hz. İsa, kâhinlerin reislerinin soruları-na cevap vermediği için reisin hizmetçisi tarafından dövül-müştür(260). Ancak diğer incillerde bu konuda hiçbir bilgi yoktur.

4- Matta İnciline göre Hz. İsa'yı muhakeme eden Romalı

hakim Pilatus'un karısı, rüyasında Hz. İsa'nın beraat ettiğini görmüş, bu yüzden onun beraat ettirilmesini kocasından istemiştir(261). Diğer İnciller, bu olaydan bahsetmezler.

5- Luka'ya göre hakim Pilatus, Hz. İsa'yı muhakeme edilmek üzere Galile (Celile) hakimi Herodos'a göndermiş-tir(262). Diğer incillerde bu konuda herhangi bir bilgi yoktur.

6- Matta'ya göre Pilatus, Hz. İsa'nın beraat etmesi gerektiği kanaatine vardıktan sonra, ellerini su ile yıkamış ve "Ben bu iyi insanın kanından beriyim"(263) demiştir. Diğer İnciller bu konuda bilgi vermemektedir.

7- Matta'ya göre Pilatus, Hz.İsa'yı serbest bırakmaya karar verip bunu Yahudilere açıkladığı zaman Yahudiler, "Onun kanı bize ve çocuklarımıza borç olsun"(264) demişlerdir. Bu husus diğer incillerde bu şekilde yer almamaktadır.

Hz.İsa'nın çarmıha gerilmesi ile ilgili olarak İncillerde yer alan haberlerde başlıca şu farklılıkları ve çelişkileri tesbit etmekteyiz:

1- Hz. İsa'nın çarmıha gerildiği ağacı, çarmıha gerildiği yere, Yuhanna'ya göre bizzat Hz. İsa taşımış, Sinoptik İncillere göre ise Kirene'li Simun taşımıştır(265).

2- Çarmıha gerilmeden önce askerler, Hz.İsa'ya içmesi için Markos'a göre acı karışık şarap verdiler. Matta'ya göre ise, ekşimiş sirke verdiler(266). İsa'ya verilen içecek şarap mı, yoksa sirke mi? İki İncil farklı farklı bilgi vermektedir. Diğer iki İncil ise bu konuda hiçbir bilgi vermiyor.

3- Hz. İsa, çarmıhta can çekişirken, Yuhanna İnciline göre

"Susadım" demiştir(267). Diğer incillerde bu ifade yoktur.

4- Muharref İncillere göre Hz. İsa, iki yanında birer hırsız bulunduğu halde çarmıha gerilmişti. Markos'a göre onunla beraber çarmıha gerilen iki hırsız, Hz. İsa'yı korkutuyorlardı.

Luka'ya göre bu iki hırsızdan biri onu korkutuyordu, diğeri ise Hz.İsa'ya acıyordu(268).

5- Markos'a göre Hz. İsa, saat üçte çarmıha gerilmiştir.

Yuhanna'ya göre ise saat altıdan sonra çarmıha gerilmiştir(269).

6- Lukaya göre, Hz. İsa çarmıhta iken "Ya rab onları affet, onlar ne yaptıklarını bilmiyorlar"(270) demiştir. Diğer İncillerde bu bilgi mevcut değildir.

7- Hz.İsa çarmıha gerildiği sırada, Matta ve Markos'a göre

"Allah'ım, Allah'ım! Niye beni terkettin"(271) demiştir. Bu ifade diğer iki İncilde mevcut değildir.

8- Hz. İsa çarmıha gerildiği sırada, Yuhanna'ya göre onun yanında başta annesi Meryem olmak üzere, Mecdelli Meryem, diğer Meryem ve bir öğrencisi bulunuyordu. Diğer incillerin anlattığına göre, o çarmıha gerilirken ne kadınlar, ne de talebeleri onun yakınında değildiler, onlar uzaktan hadiseyi seyrediyorlardı (272).

9- Hz. İsa'nın çarmıha gerilmesinden sonra Matta'ya göre büyük mucizeler olmuştur. Markos'a göre ise bu mucizelerden sadece bir mucize cereyan etmiştir. Bu da heykelin perdesinin yırtılması hadisesidir. Luka'ya göre, daha Hz. İsa ölmeden önce güneş kararmış ve heykelin perdesi yırtılmış-tır(273).

Hz. İsa'nın kabre konulması ile ilgili olarak İncillerdeki farklılıklar ve çelişkiler kısaca şunlardır : 1- Çarmıhtan ölü olarak indirilen Hz. İsa'yı, Yuhanna'ya göre, Yusuf ve Nikodim isimli iki kişi defnetmiştir. Sinoptik İncillere göre sadece Yusuf defnetmiştir(274).

2- Yusuf ve Nikodim, Hz. İsa'nın kefenine Yuhanna'ya göre hoş kokular sürmüşlerdir. Diğer İncillerde bu konuda her hangi bir bilgi yoktur.(275)

3- Sinoptik İncillerde Hz .İsa'nın defnedilmesi olayına kadınların şahit oldukları yazılı olmasına rağmen, Yuhannna İncilinde bu konuda bilgi mevcut değildir(276).

Hz. İsa'nın yeniden dirilerek mezarını terketmesi hadisesi, Matta bap 28, Markos bap 16, Luka bap 24, Yuhanna bap 20-21'de anlatılmaktadır. Adı geçen İncillerin bu baplarında anlatılan hadisede şu noktalarda farklılıklar görülmektedir : 1- Hz. İsa'nın kabre konulmasından sonra onun kabrim ilk ziyaret edenler, Matta'ya göre Mecdelli Meryem, Salome ve Yakub'un annesi Meryemdir. Luka'ya göre mezarı ilk ziyarete gidenler bir grup erkek ve kadındır, bu İncilde şahıs ismi verilmemektedir. Yuhanna İnciline göre kabri ilk ziyaret eden sadece Mecdelli Meryem'dir, o, gördüklerini bilâhere di-

ğerlerine haber vermiştir.

2- Hz. İsa'nın kabrini ziyarete gidenler, kabirde ilk olarak Matta'ya göre melekleri görmüşlerdir. Markos'a göre kabirde bir genci görmüşlerdir. Luka'ya göre kabirde iki insan görülmüştür. Yuhanna'ya göre ise iki melek görülmüştür.

3- Yeniden dirildikten sonra Hz. İsa'yı ilk gören kişi, Matta'ya göre Mecdelli Meryem, Luka'ya göre Emayus'a giden iki öğrenci, Yuhanna'ya göre yine Mecdelli Meryem'dir.

4- Hz. İsa'nın, yeniden dirilerek zuhur ettiğini Havarilere ilk olarak haber veren kişiler, Matta'ya göre iki Meryem, Markos'a göre Mecdelli Meryem ve iki öğrenci, Luka'ya göre sadece iki öğrenci, Yuhanna'ya göre sadece Mecdelli Meryem'dir.

5- Hz. İsa'nın dirilerek kabirden çıktıktan sonra öğrencilerine göründüğü yer, Matta ve Markos İncillerine göre Galile(Celile)dir. Luka'ya göre Hz. İsa öğrencilerine Kudüste görünmüştür. Yuhanna'ya göre ise, hem Kudüs'te, hem de Galile'de görünmüştür.

6- Hz. İsa, yeniden dirildikten sonra Havarilere ve diğer öğrencilerine Sinoptik İncillere göre sadece bir kere görünmüş, ama Yuhanna'ya göre üç kere görünmüştür(277).

Hz. İsa'nın ne zaman tutuklandığı, ne zaman muhakeme edilerek çarmıha gerildiği, kabirde ne kadar kaldığı, öğrencilerine ne şekilde göründüğü ve onlara neler söylediği İncillerde farklı farklı anlatılmaktadır. Yuhanna'ya göre Hz. İsa'nın tutuklanması Fısıh gününden önce olmuştur. Sinoptik İncillere göre ise Fısıh yemeği gecesi olmuştur.

Matta İnciline göre Hz. İsa'nın, defnedildikten sonra kabirde üç gün kalacağı ısrarla belirtilmesine karşılık, aynı

İncilde ve diğer incillerde onun, sebt(cumartesi) gününü takip eden haftanın ilk günü(pazar)nde kabirde görülmediği haber verilmek sureti ile büyük bir çelişkiye düşülmektedir. Matta'ya göre Fısıh yemeği gecesi cuma günü akşamı Hz. İsa tutuklanmış, cumartesi günü saat üçte haça gerilmiş, pazar sabahı Mecdelli Meryem, tan yeri ağarırken kabrini ziyarete gidince onu kabrinde bulamamıştır(278). Hz. İsa bu durumda nasıl kabirde üç gün kalmış oluyor? Bırakın kabirde üç gün kalmasını, onun kabirde kaldığı süre tam bir gün dahi olmamaktadır. Markos ve Luka, hadiseyi hemen hemen Matta'nın anlattığı şekilde nakletmektedirler. Onlar da tutuklamanın cuma günü akşamı olduğunu, cumartesi günü saat üçte çarmıha gerildiğini ve pazar günü kabirden çıktığını haber vermektedirler. Yuhanna İnciline göre Hz. İsa, cumartesi gecesi defnedilmiştir(279).

I - Muharref İncillerde Görülen Diğer Çelişkiler: İncillerde bu anlatılan ve ortaya konulan noktaların dışında da bir takım çelişkiler ve farklılıklar daha mevcuttur. Bunlardan bir kaçını zikrederek konuyu bitirmeye çalışacağız: 1- Hz. İsa, gölün karşı yakasında

Gadaralıların veya Gerasalıların ülkesine varınca, Matta'ya göre cinlere tutsak olmuş

iki deli ile karşılaşmıştır. Markos ve Luka'ya göre cinlere tutsak olmuş sadece bir deli ile karşılaşmıştır(280).

2- Hz. İsa Eriha'dan ayrılırken, Matta'ya göre yolun kenarında oturan iki kör adam kendisinden yardım istemiştir.

Markos ve Luka'ya göre ise yolun kenarında oturan sadece bir kör adam kendisinden yardım istemiştir (281).

3- Yahudilerin Hz. İsa'dan delil göstermesini istemelerine karşılık, Markos İncilinde onlara asla delil gösterilmeyeceği haber verildiği halde, Matta'da onlara Yunus peygamberin delilinin gösterileceği ifade edilmektedir(282).

4- Hz. İsa'nın kabre konulduktan bir süre sonra kabirden çıkışma Yuhanna İnciline göre, Havariler çok şaşırmışlardır.

Bu İncilin naklettiğine göre Havariler böyle bir olayı asla beklemiyor ve ummuyorlardı. Halbuki Sinoptik İncillere göre Havariler, Hz. İsa'nın kabre konulduktan üç gün sonra dirilip kabirden çıkacağını biliyorlardı. Çünkü Hz, İsa çarmıha gerilmeden önce defalarca bunu onlara söylemişti(283).

5- Sinoptik İncillere göre Petrus ve arkadaşları, Hz. İsa'nın davetinin ilk günlerinde onun mucizesi ile ağlarını balıkla doldurmuşlar ve denizdeki fırtınadan kurtulmuşlardır. Yuhanna'ya göre bu hadise, Hz. İsa'nın davetinin ilk günlerinde değil, yeniden dirilip kabirden çıktıktan sonra olmuştur(284).

6- Hz. İsa, Kefernahum'da vermiş olduğu meşhur dağ

vaazından sonra Matta'ya göre önce bir cüzzamlıyı, sonra yüzbaşının hizmetçisini iyi etmiştir. Lukaya göre ise ilk önce Petrus'un kaynanasını, sonra diğer hastaları tedavi etmiştir.

Luka, yüzbaşının hizmetçisinin tedavisinden bahsetmez(285).

7- Hz. İsa'nın, öldükten sonra diriltti̇ği havra reisinin kızı

konusunda Matta İncili, reisin, kızını diriltmesi için kızı

öldükten sonra Hz.İsa'yı çağırdığını haber verirken; Markos İncili, havra reisinin, kızı henüz ölmeden, tam ölmek üzere iken Hz. İsa'yı çağırdım haber vermektedir(286).

8- Hz. Yahya'nın yediği şeyler konusunda Matta İncili,

"Yahya yemiyerek, içmeyerek geldi" derken, Markos İncili,

"Yahya deve tüyü giymişti, belinde kuşağı vardı, çekirge ve yaban balı yerdi" demektedir(287).

9- Luka İnciline göre, şarap, içip sarhoş olmak, "çünkü

rabbin gözünde büyük olacak, şarap ve içki içmeyecek" denilerek yasaklandığı, sarhoşluk veren herşeyin içilmesinin ve kumarın haram olduğu bildirildiği halde, Yuhanna İncilinde Hz. İsa Kana düğününde misafirler için mucize göstermek sureti ile suyu şaraba çevirmiş, ve insanların bol bol şarap içmesini sağlamıştır(288).

10- Hz. İsa'nın üzerine güzel koku saçan kadın ile ilgili olarak:

a) Markos'a göre kadın, kokuyu hamursuz bayramından iki gün önce dökmüştür. Yuhanna'ya göre ise kadın kokuyu hamursuz bayramından altı gün önce dökmüştür.

b) Matta ve Markos'a göre koku dökme olayı Simun'un evinde olmuştur. Yuhanna'ya göre ise Mecdelli Meryem'in evinde olmuştur.

c) Matta ve Markos'a göre kadın, kokuyu Hz.İsa'nın başına dökmüştür. Yuhanna'ya göre ise kadın kokuyu Hz. İsa'nın ayaklarına dökmüştür.

d) Matta'ya göre, kadının bu güzel kokuyu Hz. İsa'nın üzerine dökmesine öğrencileri karşı çıkmışlardır. Markos ye Yuhanna'ya göre ise sadece daha sonra ihanet edecek olan Yehuda İşkaryot karşı çıkmıştır(289).

Dört İncil dikkatle incelendiği zaman şimdiye kadar sayılan çelişki ve farklılıkların yaısıra onlarda daha başka birçok farklılık ve çelişkilere rastlamak mümkündür. Bu kadar çelişki ve farklılığın bulunduğu, tutarsızlıklarla dolu bu dört İncil, nasıl oluyor da ruhu'l-kudüs kendilerine tecelli etmiş ve ilhama mazhar olmuş kimseler tarafından hatasız, eksiksiz ve birbirini tamamlar mahiyette yazılmış kitaplar olarak kabul edilebiliyorlar? Bu çelişkiler, farklılıklar ve tutarsızlıklar yoksa hata kabul edilmiyorlar mı? Bunlardan bir tanesi dahi, içinde yer aldığı kitabın güvenilirliğini zedelemeye yeterken, incillerde bu tür yüzlerce eksik ve hatanın bulunması, İncillerin senet ve metin yönünden sahih, kutsal kitaplar olarak değerlendirilmesinin imkânsızlığını ortaya koymaz mı?

Tek tek tesbit edilen bu çelişki ve tutarsızlıklar ciddî ve titiz bir çalışma sonunda ortaya konulmuş gerçeklerdir.

Bunun için sabırlı ve yorucu bir çalışma yapmak gerekmiştir.

Dört İncilde yer alan hususları bütün İncillerin sayfalarını

açıp her konuyu teker teker karşılaştırmadan, onlardaki bu farklılıkları ve tutarsızlıkları anlamak mümkün değildir.

Ancak bu şekilde karşılaştırmalı olarak yapılacak olan bir çalışma sonunda gerçekler birer birer ortaya çıkmaktadır.

Biz bu çalışmamızı, dört İncilin Türkçe, Arapça ve İngilizceye yapılan tercümelerini birbirleri ile karşılaştırmak sureti ile yaptık. Eğer çalışmaya ilk orjinal Yunanca İncil kopyalarından başlanarak, bunlarla, daha sonraları yazılmış olan el yazması kopyalan karşılaştırmak sureti ile, İncillerin yazma nüshaları arasındaki farklılıklar tesbit etmeye çalışılsa bu hacimde bir kitap değil, birkaç ciltlik bir eser ortaya çıkar.

Ancak bunun yapılabilmesi için ilk şart, klasik Yunancayı iyice öğrenmektir. Yunancayı bilmeden (hatta daha iyi bir karşılaştırma yapabilmek için Yunancaya ilâve olarak Latince ve İbranice de bilmek gerekir) İncil yazmaları üzerinde derin bir araştırma yapmak imkânsızdır. Biz bu konuda yeni yetişen genç araştırmacıların bu boşluğu doldurarak gerekli çalışmaları yapacaklarına inanıyoruz.

S O N U Ç

Hristiyan Batı Dünyasının kültürünün temelini teşkil eden Kitâb-ı Mukaddesin "Eski Ahid" ve "Yeni Ahid".şeklinde iki bölümden meydana geldiğini biliyoruz. İnceleme konusu yapmış olduğumuz dört İncil, Yeni Ahid'in ilk dört kitabını teşkil etmektedir. Hristiyanlar, Hz. İsa öncesinde bazı Yahudi peygamberlerine nazil olduğunu kabul ettikleri "Eski Ahid" e de inanmakla beraber, esas olarak bağlı oldukları kitaplar Yeni Ahidde yer alan kitaplardır ve özellikle dört İncildir. Hristiyanlara göre bu dört İncil, Kurtarıcı Mesih'in hayatını ve öğretilerini kapsamaktadır. Bu yüzden İnciller Hristiyanlar için birinci derecede önemli kitaplardır. Pavlos'un mektupları başta olmak üzere Yeni Ahidin diğer kitapları da onların nezdinde büyük öneme sahiptir. Hristiyanlara göre Eski Ahidde yer alan kitaplar, Yeni Ahidde yer alan kitaplar kadar önemli değildir. Dolayısı ile Hristiyan kültürünün temelinde İncillerin yeri, diğer kutsal kitaplardan daha fazladır.

Kültürü meydana getiren unsurlardan biri olan din, belki de bu unsurların en önemlisidir. Geçmişte yaşayıp sonra ortadan kalkmış olan veya halen yaşamaya devam eden kültürleri ele alıp incelediğimiz zaman, kendisinde dinî motifin bulunmadığı hemen hemen hiçbir kültüre rast gelmeyiz. Milat öncesi dönemlere ait Avrupa'da ortaya çıkmış kültürlerde Putperestlik inancının izleri açıkça görülür. Özellikle Roma kültür ve medeniyetinin temelinde İsa öncesi Avrupa putperest liginin büyük etkisi vardır. Bu etki en çok Hukuk alanında kendini göstermektedir. Dolayısı ile eski Roma Hukukunun temeli eski Roma dinine dayanır. İsa öncesinde ortaya çıkan ve putperest unsurların içinde bolca yer aldığı bu kültür, İsa sonrasında ortaya çıkan Hristiyan Batı kültürünü büyük oranda etkilemiştir.

Hz. İsa'dan sonra süratle değişime uğrayan Hristiyanlık, kısa zamanda hak din vasfını kaybetmiş ve putperest bir boya ile boyanmıştır. İsa öncesinin birçok dinî motifi, sanki Hz.

İsa'ya aitmiş gibi Hristiyanlığa sokulmuş, adeta Putperest bir Hristiyanlık ortaya çıkmıştır. Mesela Putperest kültürlerde yer alan "çarmıha gerilmiş halk kahramanı" motifi, bizzat Hz.

İsa'ya uygulanarak Hz. İsa'nın çarmıha gerildiği ileri sürülmüş ve bu olaya bağlı olarak "Haç" yeni bir put olarak ortaya çıkarılmıştır. Haç motifi de Hristiyanlık öncesi Avrupa Putperestliğinde var olan bir unsurdur.

Hristiyanlığın ilk olarak ortaya çıktığı bölge olan Filistin ve çevresindeki kültürlerin de Hristiyanlığı etkilediği açıkça görülür. Hristiyan kaynakların birçoğunun itiraf ettiği gibi Hristiyanlığın ilk devirlerinde ocak ayının ilk günü yılbaşı

olarak kutlanmazdı. Daha sonraları Filistin, Mısır ve Ürdün çevresinde yaşayan Putperest inançlarda 24 aralık ile 6 ocak tarihleri arasına denk gelen değişik günlerin yılbaşı bayramı

olarak kutlanışı Hristiyanları etkilemiş ve Hz. İsa'nın 1 ocak tarihinde dünyaya geldiği iddia edilerek yeni bir takvim başlatılmıştır. Ayrıca bu bayrama bağlı olan kutlamalar, 24 aralık ve 6 ocak tarihlerini kapsayacak şekilde genişletilmiş, böylece değişik putperest unsurlar beraberce Hristiyanlığa transfer edilmiştir. Hristiyanlığın yılbaşı adetinde sadece Orta Do-

ğu 'daki Putperest gelenekler değil, aynı zamanda Kuzey Avrupa Putperest gelenekler de yer almaktadır. Noel Baba esas itibarı ile Kuzey Avrupalı (İskandinavyalı) bir efsane kahramanı olup tarihi, İsa Öncesi altıncı yüzyıla kadar geri gitmek tedir. Hristiyanların Noel Baba ile ilgili inançlarındaki İskandinav kültür unsurları yılbaşı kutlamalarında dahi açıkça görülürken, onun İsa sonrası döneme ve Anadolu'ya (Antalya'ya) monte edildiğine hayretle şahit oluyoruz.

Birçok Hristiyan kaynağının itiraf ettiği gibi incillerde takdim edilen Hz. İsa, sanki tarihte yaşamış gerçek bir şahsiyet gibi değil de, sis bulutlarının gerisinde, şahsiyeti tam teşhis-edilemeyen bir efsane kahramanı gibidir. İncillerdeki bazı pasajlara göre o, eski Roma'da ve Yunan'da olduğu gibi, kendisi hayatta iken insan olan, ancak ölümünden sonra ilâhlaşan krallara ve imparatorlara benzemektedir. Eski Roma ve Yunan'da kral ve imparatorların en büyük hedefi ölümden sonra tanrılaşmak idi. Pavlos ve talebeleri büyük bir gayretle Hz.

İsa'yı, dünyadan ayrıldıktan sonra kral tanrı mertebesine ulaştırırken, diğer bazı Putperest inançlarda olduğu gibi onu bir süre geçtikten sonra geri gelecek bir kurtarıcı gibi takdim etmekten de geri kalmamışlardır.

İsa öncesi zamanlarda Avrupa'da ortaya çıkan kültürlerin temelinde Putperest gelenekler birinci sırayı aldığı gibi, İsa sonrası dönemde şekillenen Avrupa kültür ve medeniyetinin temelinde de dinî motifler birinci sırayı almıştır.

Günümüz Avrupa kültür ve medeniyeti incelendiğinde bunun temelinde yukarda işaret edildiği gibi, bir yandan İsa öncesi dönemin Putperestlik izleri, öbür yandan İsa sonrası

dönemin tahrif edilmiş Hristiyanlığının izleri açıkça görülür.

Biz biraz daha ileri giderek Hristiyan Batı insanının şahsiyetinin ve karakterinin teşekkülünde İncillerin büyük çapta tesiri-nin olduğunu söyleyebiliriz. Bu şahsiyet gelişiminde İncillerin rolü, mâlesef Hristiyanların iddia ettiği gibi olumlu yönde de-

ğil, aksine olumsuz yönde olmuştur. İnsanın tabiatı gereği okuduğu bir kitabın olumlu öğütlerinden fazla, olumsuz ör neklerinden etkilenir. Geçekten İncillerde insan karakterini olumlu olarak etkileyecek pasajlar vardır ve bu pasajlar, oku-yanları etkileyebilir. Ancak İncillerde Hz. İsa'ya öğrencilerinden birinin

(Yehuda İskaryot) ihanet edeceği, düşmanları tarafından onun devamlı rahatsız edildiği ve engellendiği, sonunda ihanetin gerçekleşerek onun ellerinden, ayaklarından ve başından çivilenerek çarmıha gerildiği en dramatik biçimde anlmaktadır. Buna, bir de Hz. Adem'in işlediği suçun bütün insanlığa olduğu gibi geçtiği, Hz. İsa'nın insanları bu suçtan kurtarmak için kendini feda ettiği inancı eklenmektedir.

incillerde en ön plana çıkan bu konular, İncil okuyan insanları

diğer pasajlardan daha çok etkilemektedir. Kilise'ye vaftize giden giden küçük bir çocuğun, Adem'in işlediği suçun do ğuştan kendisine geçtiği ve Hz. İsa'nın bu suçtan onu kurtarmak için çarmıha gerildiği gibi o anda aklının alması mümkün olmayan dehşet verici bu olaylarla karşılaşması o çocu ğun karakterini hangi yönde etkiler? Küçük çocuk evvela suçlu olarak dünyaya geldiğini düşünerek suçluluk kompleksine kapılmaz mı? Arkasından kendisini kurtarmak üzere acı çeken sevgili Tanrısı Hz. İsa'ya yapılan ihanet ve işkenceler yüzünden bunu yapanlara kin duymaz mı? Hele mutaassıp papazların dilinde bu sahneler korkunç bir biçimde tasvir edilirse bundan sadece küçük çocuklar değil, büyükler dahi etkile-nip Hz. İsa'ya inanmayanlara karşı sönmez bir kin beslemeye ve ardından onlardan intikam almak için fırsat kollamaya başlamazlar mı? Hristiyanlığa samimi olarak inanmış bazı insanlar (Biz onların inançlarındaki samimiyetlerine saygı du-yuyoruz), bu görüşümüzü aşırı bulup üzülebilirler, ancak tarih boyunca Hristiyan dünyasındaki insafsız iç çekişmelere, dünya savaş tarihine bir baksınlar, bu tarihte Hristiyanlarm rolünü incelesinler, söylediğimiz şeylerde hakikat payının olduğunu göreceklerdir.

Sonuç olarak söyleyebiliriz ki, Hristiyan Kutsal Kitabının Hristiyanlara göre en önemli bölümünü oluşturan İnciller, Hristiyan Batı kültürünün ana kaynağını teşkil etmektedir, Bu İnciller kanalı ile Hristiyanlık öncesi Putperest Avrupa kültürü ve İsa sonrası ortaya çıkan Hristiyan kültürü, hayran olup taklitte yarıştığımız Avrupa kültürünü çok köklü bir şekilde etkilemiştir. Bu dört İncilin yazılması, toplanması, ve derlenmesi sırasında kendilerinden önceki dönemlere ait pekçok malzeme bu kitaplara sokulmuştur. Farklı kültür muhitlerin-den gelen farklı materyaller İncillere sokulduğu için bu

kitaplar arasında açık şekilde görülebilecek binlerce farklılık ve çelişki vardır. Aralarında bu kadar çok farklılık ve çelişkinin bulunduğu bu kitaplara, "Tanrı'nın koruyuculuğu altında hatasız olarak yazılmış vahiy ürünü kitaplar" demek mümkün olmasa gerektir.